

Jaarverslag

2020



INHOUD

1

IN EEN OOGOPSLAG 4

■ Feiten en cijfers	6
■ Kerncijfers	8
■ Profiel van de NWB Bank	10

2

DIRECTIEVERSLAG 12

■ Interview met Lidwin van Velden	14
■ Macro-economische ontwikkelingen in 2020	19
■ Financiële resultaten in 2020	21
- Kredietverlening	21
- Funding	22
- Financiële resultaten	24
■ Organisatieontwikkeling	29
■ Strategie en waardecreatie	31
- Strategie	31
- Waardecreatie	35
- Managementbenadering	37
- Onze stakeholders	37
- Materialiteitsanalyse	40
■ De duurzame waterbank:	
Resultaten en activiteiten 2020	42
- Vijf strategische thema's	42
■ Thema 1: Bank van en voor de publieke watersector	45
- NWB Fonds	49
■ Thema 2: Essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector	52

■ Thema 3: Financieringspartner voor verduurzaming van Nederland	56
■ Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie	59
■ Verantwoord en maatschappelijk rendement	64
■ Dilemma's 2020	68
■ Risicomanagement	70
■ Vooruitzichten 2021	73

STAKEHOLDERDIALOOG 74

3

GOVERNANCE 84

■ Directie	86
■ Raad van commissarissen	88
■ Interview met Joanne Kellermann	92
■ Verslag van de raad van commissarissen	96
- Toezicht	96
- Verslag commissies	98
- Interne organisatie	101
- Kwaliteitsborging toezicht	102
- Overige zaken	103
■ Remuneratierapport 2020	104
■ Corporate governance	109

4

JAARREKENING	116
■ Winst-en-verliesrekening	120
■ Balans	121
■ Overzicht van het totaalresultaat	122
■ Verloopstaat van het eigen vermogen	123
■ Kasstroomoverzicht	124
■ Toelichting op de jaarrekening	126

5

OVERIGE GEGEVENS	192
■ Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	194
■ Assurancerapport van de onafhankelijke accountant	204
■ Statutaire winstbestemmingsregeling	208

6

AANVULLENDE INFORMATIE	209
■ Verslaggevingsrichtlijnen niet- financiële informatie	210

De hoofdstukken 1, 2, het onderdeel Corporate governance in hoofdstuk 3 en de paragraaf 'Risicomanagement' in hoofdstuk 4 voor zover deze betrekking heeft op de risicobeheersing binnen de NWB Bank, vormen het bestuursverslag als bedoeld in artikel 2:391 Burgerlijk Wetboek.

IN EEN OOGOPSLAG

1



NWB BANK 2020 FEITEN EN CIJFERS

NETTOWINST

€ 81 MILJOEN

2019: € 95 MILJOEN



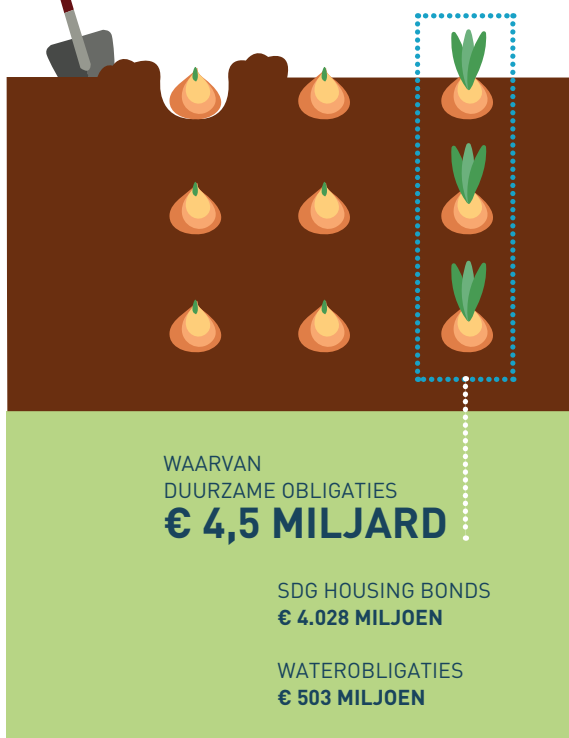
22,2% COST/INCOME RATIO

2019: 15,5%

FUNDING

TOTAAL UITGEGEVEN OBLIGATIES
€ 13,7 MILJARD

2019: € 9,9 MILJARD

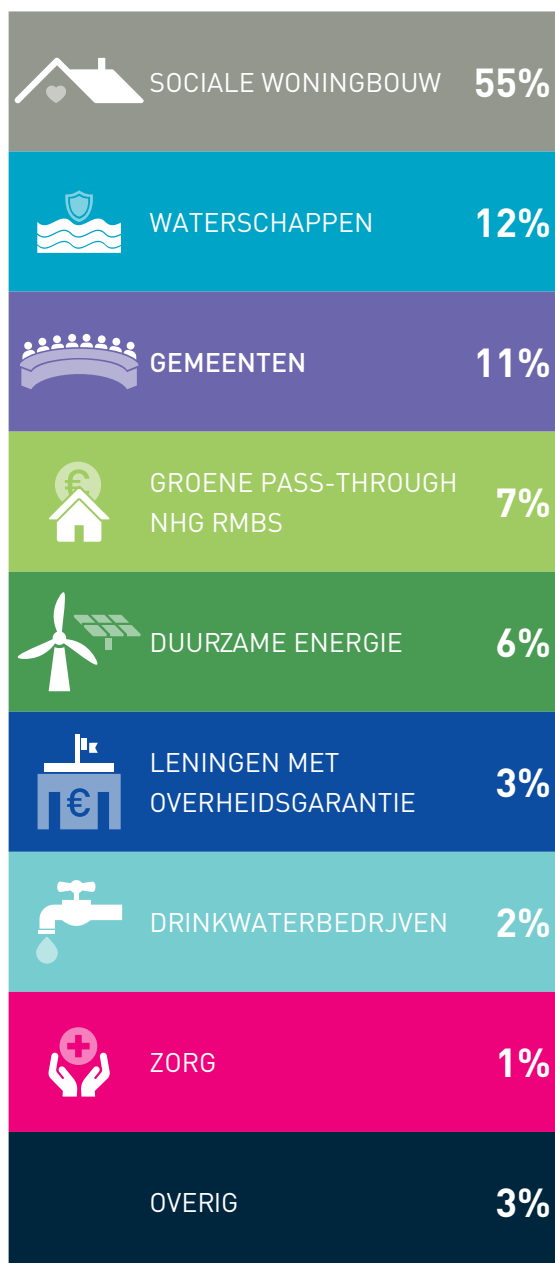


KREDIETVERLENING

€ 10,3 MILJARD

AAN DE NEDERLANDSE PUBLIEKE SECTOR

2019: € 10,2 MILJARD



KAPITAALRATIO

46% CET1-RATIO

2019: 52,8%



12,75% MINIMUMEIS

BALANSTOTAAL

€ 107 MILJARD

2019: € 96 MILJARD



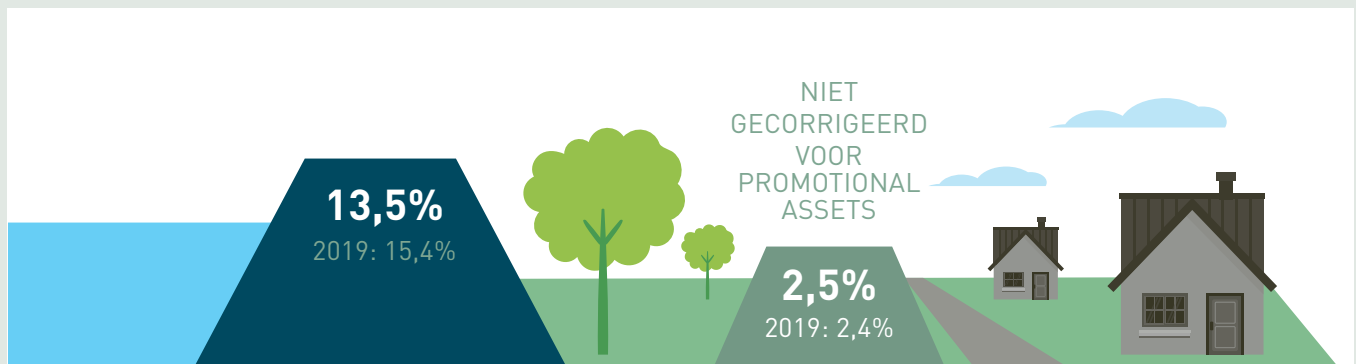
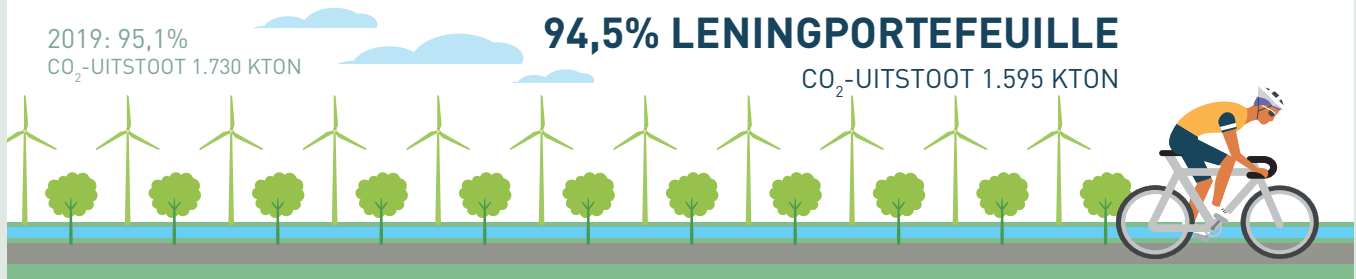
LEVERAGE RATIO

13,5%

2019: 15,4%

NIET
GECORRIGEERD
VOOR
PROMOTIONAL
ASSETS**2,5%**

2019: 2,4%

CO₂-UITSTOOT IN BEELD2019: 95,1%
CO₂-UITSTOOT 1.730 KTON**94,5% LENINGPORTEFEUILLE**CO₂-UITSTOOT 1.595 KTON

KERNCIJFERS

(in miljoenen euro's)

	2020 ¹⁾	2019	2018	2017	2016
Balans					
Verstrekte kredieten op lange termijn (nominale waarde) ²⁾	49.844	49.436	47.644	47.840	48.669
Eigen vermogen ³⁾	1.782	1.741	1.706	1.628	1.507
Tier 1-vermogen ³⁾	2.085	2.050	2.018	1.942	1.824
Balanstotaal	106.882	96.205	83.715	87.123	94.414
Risicogewogen activa	3.833	3.277	2.627	2.680	2.979
Resultaten					
Renteresultaat	244	213	234	276	219
Resultaat financiële transacties	-55	-39	-48	-58	-25
Operationele baten	189	174	186	218	193
Operationele lasten	42	27	22	20	19
Bankenbelasting en resolutieheffing	12 ⁴⁾	22	27	28	25
Waardeverminderingen van vorderingen	-				
Buitengewone bate	-	11 ⁵⁾	-	-	-
Belastingen resultaat gewone bedrijfsuitoefening	54	41	37	47	42
Nettowinst	81	95	100	123	107
Dividend					
Dividenduitkering	45,0	55,0	20,0	-	-
Dividend (in euro's per aandeel)	762,9	932,4	339,0	-	-

1) een toelichting op de berekening van de in de kerncijfers weergegeven grootheden is opgenomen in de 'Verklarende woordenlijst'.

2) kredieten inclusief rentedragende waardepapieren verstrekt aan decentrale overheden

3) inclusief resultaat boekjaar minus dividend

4) inclusief restitutie van € 15 miljoen met betrekking tot de jaren 2016 tot en met 2018.

5) bate als gevolg van een wijziging van de pensioenregeling

(in miljoenen euro's)

Ratio's (in %)

	2020 ¹⁾	2019	2018	2017	2016
Tier 1-ratio ²⁾	54,4 ³⁾	62,6 ³⁾	76,8	72,5	61,2
CET 1-ratio ²⁾	46,0 ⁴⁾	52,8 ⁴⁾	64,6	60,5	50,5
Cost/income ratio ⁵⁾	22,2	15,5	11,8	9,2	9,7
Dividend pay-out ratio	55,9	58,2	20,1	-	-
Leverage ratio ⁶⁾	13,5	15,4			
Leverage ratio (niet gecorrigeerd voor promotional assets) ⁷⁾	2,5 ⁸⁾	2,4	2,6	2,5	2,3
Liquidity Coverage Ratio	150	204	222	179	146
Net Stable Funding Ratio	122	118	129	126	123

MVO

Volume nieuw uitgegeven duurzame obligaties	4.531	2.538	2.744	3.480	1.110
CO ₂ -emissie equivalenten binnen de bedrijfsvoering p.p. (in ton)	1,5	2,8	3,7	3,9	4,1
Dekking portefeuille CO ₂ -emissie equivalenten PCAF (in %)	94,5 ⁹⁾	95,1 ⁹⁾	-	-	-
CO ₂ -emissie equivalenten leningportefeuille (in kton)	1.595 ⁹⁾	1.730 ⁹⁾	-	-	-

1) Een toelichting op de berekening van de in de kerncijfers weergegeven grootheden is opgenomen in de 'Verklarende woordenlijst'.

2) inclusief resultaat boekjaar minus dividend

3) 53,5 exclusief resultaat lopend boekjaar (2019: 61,4)

4) 45,1 exclusief resultaat lopend boekjaar (2019: 51,6)

5) 'Cost' betreft de operationele lasten en 'income' de operationele baten

6) inclusief resultaat boekjaar minus dividend, rekening houdend met de proportionele berekening voor promotional banks conform CRR II per 27 juni 2019

7) inclusief resultaat boekjaar minus dividend, geen rekening houdend met de proportionele berekening voor promotional banks

8) 2,4 exclusief resultaat lopend boekjaar en met toepassing van Decision (EU) 2020/1306 of 16 September 2020 on the temporary exclusion of certain exposures to central banks from the total exposure measure in view of the COVID-19 pandemic (ECB/2020/44))

9) op basis van 94,5% van de leningportefeuille (2019: 95,1%); Het emissie cijfer 2019 is herrekend naar de meest actuele methodologie.

PROFIEL VAN DE NWB BANK

De Nederlandse Waterschapsbank N.V. (hierna: NWB Bank) is een bank van en voor de publieke sector met bijzondere aandacht voor water en duurzaamheid. Wij zijn een national promotional bank. Dat betekent dat de activiteiten van de bank bijdragen aan het realiseren van publieke beleidsdoelen.

Op 1 februari 1953 werd Nederland opgeschrikt door de watersnoodramp. Deze ramp kostte 1.836 mensen en tienduizenden dieren het leven. Ongeveer 100.000 mensen verloren hun huis en bezittingen. De materiële schade bedroeg meer dan 5% van het nationaal inkomen. Om de waterschappen te helpen bij de enorme investeringsopgave ons land te beschermen tegen het water, is op 5 mei 1954 de Nederlandse Waterschapsbank opgericht.

Toch staat de vorming van de bank in feite los van de ramp. Het plan een waterschapsbank op te richten, bestond al in 1939. Het bestuur van de Unie van Waterschappen nam in december 1952 de doorslaggevende beslissing om tot oprichting te komen. De ironie wil dus dat de ramp van februari 1953 de oprichting van de bank hooguit in een stroomversnelling bracht.

De bank is in eerste instantie opgericht om de investeringen van de waterschappen tegen zo gunstig mogelijke tarieven te financieren. Nadrukkelijk hebben de oprichters de bank ook opengesteld voor andere publiekrechtelijke en semipubliekrechtelijke organisaties. Al vrij snel na de start is de bank drinkwaterbedrijven en gemeenten gaan financieren. Later kwamen daar sociale woningbouw en zorginstellingen bij. Zo is de bank door de jaren heen uitgegroeid tot een essentiële financier binnen het publieke domein. We zijn ook al enkele jaren actief in de financiering van Publiek-Private Samenwerking en exportkrediet en in 2019 zijn we ook duurzame energieprojecten gaan financieren om een bijdrage te leveren aan de noodzakelijke verduurzaming.

Als bank van en voor de publieke sector hebben we andere belangen en waarden dan puur commerciële partijen. Onze bank streeft geen winstmaximalisatie na. Naast een sterke financiële positie en een efficiënte bedrijfsvoering richten we ons nadrukkelijk op het creëren van langetermijn maatschappelijke meerwaarde. We zetten ons als national promotional bank in voor een stabiele en duurzame financiële sector, die op zijn beurt bijdraagt aan een economie die de mens dient en daarbij het leefmilieu zo min mogelijk belast. Onze klanten voorzien we van passende financiering tegen zo gunstig mogelijke tarieven. Op die manier richten we ons op lage lasten voor de burger en een betaalbare verduurzaming van Nederland.

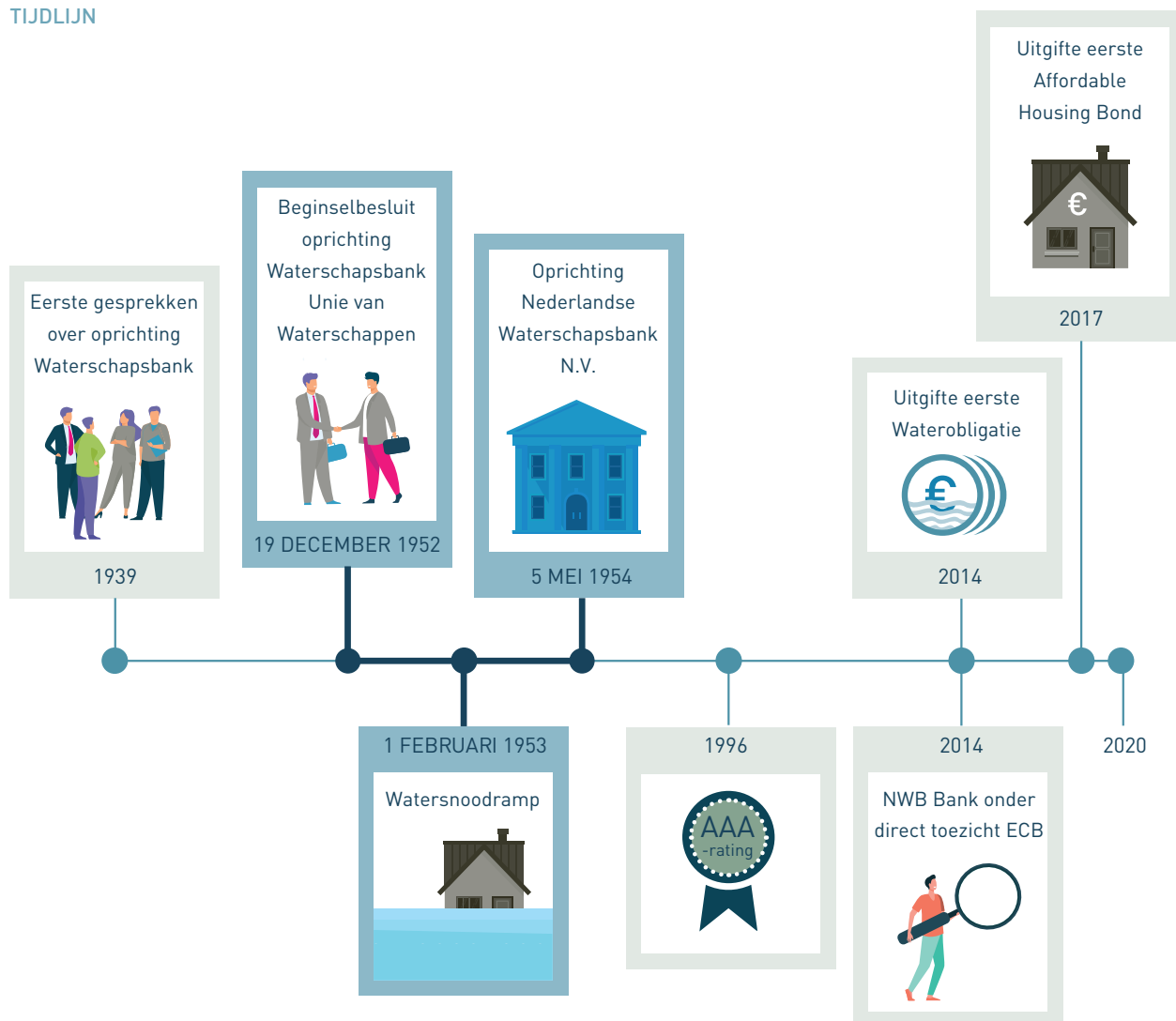
De noodzakelijke verduurzaming en energietransitie zijn belangrijke uitdagingen voor de samenleving en de klanten van onze bank. Wij vinden dat we als national promotional bank hier een bijdrage aan moeten en kunnen leveren. De transitie naar een klimaatneutrale en circulaire economie vergt de komende decennia grote investeringen, wereldwijd én in Nederland. Over het algemeen gaat het dan om een grote financieringsbehoefte en een lange periode waarover de investering terugverdiend moet worden. Dit soort langeretermijnfinanciering past bij uitstek bij onze bank. Wij kunnen de financieringskosten voor onze klanten laag houden vanwege de significante omvang van onze balans, ons efficiënte bedrijfsmodel en onze hoge kredietwaardigheid.

Het overgrote deel van de kredietportefeuille van onze bank bestaat uit kredietverlening aan (decentrale) overheden of instellingen onder garantie van (decentrale) overheden. Mede daardoor beschikken we over de hoogste kredietwaardigheidsratings: AAA/Aaa. De NWB Bank staat vijfde op de lijst van 's werelds veiligste banken. Vanwege onze hoge kredietwaardigheid, financiële deskundigheid en slagvaardige organisatie zijn we altijd in staat actief in te spelen op de financieringsbehoeften van de Nederlandse publieke sector, ook in moeilijke tijden.

Het geld dat we uitlenen aan onze klanten wordt opgehaald op de internationale geld- en kapitaalmarkt. We proberen dit zoveel mogelijk met duurzame obligaties te doen. Zo financieren we de activiteiten van de waterschappen met zogenoemde Waterobligaties (Green Bonds). Voor de financiering van de sociale woningbouw geven we SDG (Sustainable Development Goal) Housing Bonds uit (voorheen Affordable Housing Bonds). De ervaring en expertise die we hiermee de afgelopen jaren hebben opgedaan, in combinatie met het grote volume, maken dat onze bank in Nederland koploper is en internationaal toonaangevend is als uitgever van duurzame obligaties.

Als significante bank staan we onder direct toezicht van de Europese Centrale Bank. Ondanks de intensiteit en hoge eisen van dit toezicht, dat voor een national promotional bank als de NWB Bank niet anders is dan voor een commerciële bank, houden we vast aan ons compacte en efficiënte organisatiemodel. De platte organisatie en open cultuur maken de NWB Bank tot een wendbare en slagvaardige bank waar transparantie en integriteit hoog in het vaandel staan.

TIJDLIJN



DIRECTIEVERSLAG

2



INTERVIEW MET LIDWIN VAN VELDEN, VOORZITTER VAN DE DIRECTIE

"WE HEBBEN AFGELOPEN JAAR LATEN ZIEN DAT WE EEN SLAGVAARDIGE EN VEERKRACHTIGE ORGANISATIE ZIJN"

Ondanks de moeilijke omstandigheden als gevolg van de wereldwijde uitbraak van de COVID-19-pandemie zijn we erin geslaagd om er voor onze klanten te zijn, de operatie van de bank door te laten gaan en onze strategische ambities meer dan waar te maken. Daar ben ik ongelooflijk trots op.

Afgelopen jaar was in vele opzichten een bijzonder jaar, niet in de laatste plaats door de uitbraak van de COVID-19-pandemie. Hoe heeft dit invloed gehad op de bank, de medewerkers en op jou?

"In februari werden we net als de rest van de wereld overvallen door dit nieuws. We zagen de beelden van de situatie in Italië en al snel werd duidelijk dat ook Nederland hier niet aan zou ontkomen. We hebben als directie onmiddellijk maatregelen getroffen om de dienstverlening aan onze klanten en de gezondheid van onze medewerkers te kunnen waarborgen. Intern hebben we direct de nodige (hygiëne)maatregelen getroffen en de RIVM-richtlijnen in acht genomen. Ook heeft onze it-organisatie heel snel op de nieuwe situatie ingespeeld. We waren net over op een nieuwe geautomatiseerde werkplek en de uitrol van Microsoft Teams is snel en soepel verlopen. Ondanks dat

het anders is dan elkaar face-to-face te spreken, went het digitaal communiceren en is het fijn om elkaar via videobellen toch te kunnen zien.

Op onze kredietverlening heeft de pandemie ogenschijnlijk geen invloed gehad. De financieringsbehoefte van onze klanten bleef stabiel en lijkt in sommige gevallen zelfs te zijn toegenomen. Zelf zijn we het afgelopen jaar, ondanks wat turbulentie op de kapitaal- en geldmarkten aan het begin van de pandemie, goed in staat geweest om ons te blijven financieren. Mede daardoor hebben we er altijd kunnen zijn voor onze klanten net als tijdens de financiële crisis die in 2008 uitbrak. Dat is essentieel en een enorme prestatie. Het geeft comfort dat we als organisatie in staat zijn om direct te kunnen schakelen, onze medewerkers soepel en snel kunnen inspelen op een nieuwe realiteit en onze klanten ons steeds weten te vinden.

Voor mij persoonlijk was het een logische keuze om thuis te gaan werken en ruimte te bieden aan mijn collega's om op locatie te werken. In het begin was dat heel gek en zat ik aan de keukentafel tegenover mijn dochter die in haar eindexamenjaar zat. Mijn man werkte altijd al thuis, dus die moest ook even aan de nieuwe situatie wennen. Ik woon in landelijk Amsterdam-Noord dus ik heb niets te klagen gehad, zeker niet in het mooie voorjaar. Als directie hebben we in het begin van de pandemie in Nederland dagelijks overlegd, ook in de weekenden. Goed overleg was essentieel om de continuïteit van de organisatie te kunnen waarborgen. Toen we er als directie vertrouwen in hadden dat we de organisatie en de operatie van de bank goed op de rails



hadden onder deze nieuwe omstandigheden, hebben we het aantal contactmomenten wat afgeschaald.

Vanzelfsprekend hebben we als directie ook goed contact gehouden met onze raad van commissarissen. Zij waren en zijn zeer betrokken bij de bank ook juist in deze bijzondere tijden. In eerste instantie had ik contact met Age Bakker (tot 16 april 2020 voorzitter van de raad van commissarissen, red.), maar vervolgens met zijn opvolger, Joanne Kellermann. Voor haar was het natuurlijk een bijzondere tijd om het stokje over te nemen. Daarom was ik blij met ons tweewekelijks overleg. Ook met de voorzitters van de auditcommissie en risicocommissie en de rest van de raad van commissarissen hebben we veel contact gehad want het is in deze periode essentieel om iedereen goed op de hoogte te houden en met hen te kunnen spreken over de ontwikkelingen, de acties die we ondernamen en hun inzichten daarover. Detzelfde geldt voor het contact met onze toezichthouder.”

Onlangs hebben jullie een fraude-incident ontdekt. Wat heeft dat voor impact gehad op de bank, de medewerkers en op jou persoonlijk?

“We hebben inderdaad begin 2021 geconstateerd dat we in 2020 een lening van € 12 miljoen hebben uitbetaald aan een persoon of organisatie die zich voordeed als een gemeente. Deze ontdekking kwam als een grote schok voor iedereen. We hebben in onze ruim 65-jarige geschiedenis nog nooit een kredietverlies geleden en om dan op zo'n manier zoveel geld te verliezen, dat is extra zuur. Kennelijk waren onze processen en systemen niet opgewassen tegen deze zeer geraffineerde vorm van oplichting en we hebben meteen na de constatering maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat dit niet meer kan gebeuren. Uiteraard hebben we ook meteen aangifte gedaan bij het Openbaar Ministerie en onze raad van commissarissen en toezichthouder geïnformeerd.

Ik heb bij mezelf en bij alle collega's een groot ongeloof gemerkt dat dit bij ons kon gebeuren en het was een enorme domper op onze succesvolle reactie op de pandemie in het afgelopen jaar. Ik heb er echt slecht van geslapen. Maar veel tijd om bij de pakken neer te zitten was er niet want we moesten en wilden meteen aan de slag. Met een zo klein

mogelijke groep medewerkers hebben we eerst de details uitgezocht en hebben we de nodige (interne) onderzoeken in gang gezet, niet in de laatste plaats om uit te sluiten dat er nog meer foutieve leningen zouden zijn verstrekt. Gelukkig is dat niet het geval en kunnen we zeggen dat het om een incident gaat.

Toen het nieuws naar buiten kwam voelde dat gek genoeg ook wel een beetje als een opluchting, want nu wist iedereen binnen de bank waar wij zo druk mee bezig waren. Wel hadden we liever zelf het moment uitgekozen om het nieuws naar buiten te brengen. We hadden een persbericht en communicatieplan voorbereid, maar moesten versneld naar buiten en daardoor waren we niet in staat om bijvoorbeeld onze aandeelhouders op een gepaste manier vooraf te informeren. Dat vind ik spijtig.

€ 12 miljoen is een enorme hoeveelheid geld, ook voor een bank als de onze met een balans van meer dan € 100 miljard. Het is toch bijna 15% van onze jaarwinst. Ik wil alleen wel benadrukken dat het incident de dienstverlening aan onze klanten en onze activiteiten op de geld- en kapitaalmarkt op geen enkele manier heeft beïnvloed en zal beïnvloeden. Dat vind ik het allerbelangrijkste en ik ben er ook van overtuigd dat we onze lessen trekken uit dit incident en er sterker uitkomen.”

In de afgelopen jaren heeft de NWB Bank een aanzienlijke groei doorgemaakt. Hoe heb je het afgelopen jaar gezorgd voor het behoud van verbinding en betrokkenheid van (het groeiende aantal) medewerkers?

“We hadden ons voor de strategiecycclus 2020 voorgenomen om die voor een belangrijk deel in het teken te laten staan van de interne organisatie. Door de ‘turn of events’ is dit gedurende het jaar in een versnelling geraakt. We vinden het belangrijk dat iedereen in de organisatie betrokken is bij de in 2019 ingezette strategie van ‘de duurzame waterbank’ en weet wat er speelt. Dat is extra lastig als een groot gedeelte van de medewerkers thuiswerkt. Daarom is in het begin van de eerste golf de ‘Durgerdam mail’ in het leven geroepen, een mail waarin ik als voorzitter van de directie ongeveer om de week een schets gaf van hoe mijn leven eruit

ziet maar ook waar wij ons als directie mee bezighouden. Zo hebben we onder andere belangrijke interne stappen in de it-organisatie, activiteiten die bijdragen aan onze duurzaamheidsstrategie en bijzondere transacties gedeeld en tegelijkertijd heb ik geprobeerd onze medewerkers met de mails een hart onder de riem te steken.

Om te vragen hoe het met de medewerkers ging en of ze ondersteuning nodig hadden, heeft onze hr-afdeling surveys uitgestuurd. Mede naar aanleiding daarvan heeft elke medewerker een budget gekregen voor het inrichten van een goede werkplek thuis. Met regelmaat informeren afdelingsmanagers naar het welzijn van medewerkers en ook tijdens de (half)jaargesprekken stond dit centraal. Bij veel thuiswerkende teams is een zogeheten 'dagstart' ontstaan waarin ze met elkaar bespreken wat er die dag moet gebeuren maar ook om gewoon gezellig bij te praten, veel mensen missen dat. Ook hebben we de geplande workshops over onderwerpen als diversiteit en integriteit doorgezet maar dan digitaal. Dat zijn mooie momenten om elkaar te ontmoeten en te spreken naast de dagelijkse werkzaamheden.

Ondanks de pandemie hebben we het afgelopen jaar weer een hoop nieuwe en vooral jonge medewerkers aangenomen. Speciaal voor de jongere collega's hebben we in de zomer in de buitenlucht een lunch georganiseerd. Zo konden de medewerkers elkaar veilig ontmoeten en kregen wij als directie de kans kennis met hen te maken en met hen te spreken over hun ideeën voor de interne communicatie. Het is natuurlijk vreemd om in zo'n tijd bij een nieuwe werkgever te starten en dan is het wel heel fijn om elkaar toch een keer in levende lijve te kunnen ontmoeten."

Ondanks dat het zoveel mogelijk 'business as usual' was, moest ook de aandeelhoudersvergadering afgelopen jaar digitaal plaatsvinden. En dat terwijl er belangrijke zaken op de agenda stonden, waaronder de benoeming van de nieuwe voorzitter van de raad van commissarissen en de vaststelling van de dividenduitkering. Hoe is dat verlopen?

"We konden inderdaad geen fysieke bijeenkomst organiseren dus dat moesten we in overeenstemming met onze statuten op een andere legitieme wijze doen. Met de hulp van een bedrijf hebben we een streamingdienst georganiseerd, waarbij de voorzitter van de raad van commissarissen, Age Bakker, onze secretaris van de raad van commissarissen, Andrea Groenewegen, en ikzelf op locatie waren en onze aandeelhouders op een groot scherm voor ons konden zien. Dat werkte uitstekend. De nieuwe voorzitter, Joanne Kellermann, heeft zichzelf vervolgens kunnen presenteren aan alle aandeelhouders.

Tijdens de aandeelhoudersvergadering hebben we de dividenduitkering vastgesteld. Op dringend verzoek van de Europese Centrale Bank (ECB) hebben we die alleen niet zoals normaal kunnen uitkeren. Deze aanbeveling van de ECB was gebaseerd op de COVID-19-pandemie en de onzekerheden die dat met zich meebrengt voor banken en de economie. Ondanks dat de bank zich bewust is van haar bijzondere karakter als national promotional bank, en een dividenduitkering aan haar publieke aandeelhouders bijdraagt aan de bestrijding van de economische gevolgen van COVID-19, hebben we besloten de aanbeveling te volgen in het belang van het systeem. Onze aandeelhouders hebben daar begrip voor getoond maar ze hebben ons wel gevraagd om bij de ECB en bij DNB (De Nederlandsche Bank) aandacht te vragen voor de bijzondere positie van de publieke sectorbanken. Dat hebben we gedaan op het hoogste niveau bij zowel de ECB als DNB, maar helaas heeft dat tot op heden niet tot een aanpassing van de aanbeveling geleid."

Hoe heeft de bank in het afgelopen jaar verder voortgebouwd op haar strategie?

"Net als in 2019 hebben we in 2020 voor ruim € 10 miljard aan kredietverlening verstrekt. We bevestigen hiermee opnieuw onze toegevoegde waarde als national promotional bank. We hebben onze positie in de financiering van de brede publieke sector weten te bestendigen onze portefeuille duurzame-energieprojecten fors uitgebreid tot circa € 900 miljoen.

Als 'de duurzame waterbank' willen we nadrukkelijk bijdragen aan een betaalbare verduurzaming van Nederland. Een goed voorbeeld van de uitwerking van onze strategie

is Windpark Zeewolde. Het windpark is een uniek samenwerkingsverband van meer dan 200 lokale boeren, inwoners en ondernemers aan de rand van Zeewolde en gaat zo'n 250.000 lokale huishoudens van stroom voorzien. Rabobank verstrekke de financiering aan het windpark en de leningen van € 470 miljoen zijn volledig door onze bank overgenomen, waarbij in de nieuwe structuur de risico's worden gedeeld met andere partijen (Rabobank en EKF). Het windpark profiteert van onze gunstige financieringsniveaus en zo leveren wij een grote bijdrage aan een betaalbare energietransitie in Nederland. Deze transactie laat ook zien hoe wij concreet invulling geven aan het Klimaatakkoord waaraan we ons samen met bijna de gehele financiële sector in 2019 hebben gecommitteerd.

Ons marktaandeel in de publieke watersector hebben we opnieuw vast kunnen houden en in de drinkwatersector wederom verder uitgebreid. Wij zijn en blijven de bank van en voor de publieke watersector. Speciaal voor de waterschappen hebben we afgelopen jaar een Waterinnovatiefonds opgericht. We zijn al jarenlang samen met de Unie van Waterschappen sponsor van de Waterinnovatieprijs. Daar komen fantastische ideeën langs, maar veel van die ideeën halen het uiteindelijk toch niet. Innovaties komen soms niet tot stand doordat de financiering simpelweg niet rond komt. In 2019 zijn we gaan onderzoeken welke rol we als bank zouden kunnen spelen voor de waterschappen op dit gebied. We hebben met veel partijen gesproken over de achterliggende reden voor het niet tot stand komen van innovaties in de watersector en hoe onze bank daar een rol in kan spelen. Dit heeft afgelopen jaar geleid tot de oprichting van het NWB Waterinnovatiefonds dat overigens op afstand van de bank staat. We vinden het mooi dat we ook op deze manier kunnen bijdragen aan het werk van onze aandeelhouders en we hebben daar mooie reacties op gehad."

Zijn er in het afgelopen jaar nog andere mijlpijlen bereikt op het gebied van de strategie?

"Zoals gezegd hebben we ons in 2019 gecommitteerd aan het Klimaatakkoord. Belangrijk onderdeel van dit commitment is het in kaart brengen van de klimaatimpact van onze

financieringen. De eerste meting van onze CO₂-footprint hebben we gepubliceerd in het jaarverslag over 2019. Toen hadden we al voor 93% van onze portefeuille de impact in beeld en dit jaar zelfs voor bijna 95%. De volgende stap is het opstellen van een actieplan om onze CO₂-footprint te reduceren. We zien dat nadrukkelijk als voorbeeld van ons streven om behalve financieel vooral ook maatschappelijk rendement te realiseren. Om onze klanten te stimuleren een bijdrage te leveren aan de vermindering van CO₂-uitstoot onderzoeken we momenteel of we in onze leningcontracten prikkels kunnen inbouwen om hen bij wijze van spreken te belonen voor het behalen van vooraf te bepalen reductiedoelstellingen.

Biodiversiteit neemt ook een steeds belangrijke rol in in de positionering en profilering van onze bank. In de financiële sector groeit het besef dat, net zoals bij klimaatverandering, snel actie moet worden genomen om verlies van biodiversiteit tegen te gaan. Als bank van en voor de waterschappen willen wij daarin het goede voorbeeld geven. Daarom zijn we in 2019 de kar gaan trekken van de Werkgroep Biodiversiteit onder het Platform voor Duurzame Financieringen van DNB. Het afgelopen jaar hebben we ons aangesloten bij het Deltaplan Biodiversiteit en zijn we partner geworden van het citizen science project 'Vang de Watermonsters'. In dit project brengen burgerwetenschappers met behulp van een meetkit de kwaliteit van sloten, plassen, meren en vennen in beeld. Flink wat medewerkers van onze bank hebben hieraan meegedaan en ik heb zelf ook een monster genomen bij ons achter in de sloot. Op deze manier creëren we bewustzijn over het belang van waterkwaliteit in de eigen omgeving.

Verder hebben we de Finance for Biodiversity Pledge ondertekend en ons daarmee gecommitteerd om de impact van onze activiteiten op de biodiversiteit te gaan meten. We hopen daar de komende jaren ook echt een stap mee te maken. Biodiversiteit is nog veel complexer in beeld te brengen dan klimaat. Gelukkig zijn we er al enigszins mee bekend want sinds de uitgifte van onze Waterobligaties rapporteren wij niet alleen over de klimaatadaptatie en -mitigatiemaatregelen van de waterschappen, maar ook over wat zij doen op het gebied van biodiversiteit. De waterschappen zijn verantwoordelijk voor de zuivering van het afvalwater en het oppervlaktewater en dat is essentieel

voor biodiversiteit. Ook bij hun andere activiteiten proberen zij rekening te houden met biodiversiteit. Een leuk voorbeeld daarvan zijn de 'Flower Power' dijken van de waterschappen. Op de dijken die de waterschappen in beheer hebben, laten zij zoveel mogelijk bloemen bloeien. Op die manier proberen zij zoveel mogelijk de natuur een handje te helpen.

In het kader van de maatschappelijke betrokken bank ben ik tot slot gevraagd deel te nemen aan de DenkTank Toekomst van de Woningmarkt, dit vanwege de rol van onze bank als financier van woningcorporaties. De denktank, bestaande uit mensen die betrokken zijn bij de woningmarkt, heeft bekeken welke waarden in de woningmarkt van belang zijn, hoe de toekomst van de woningmarkt eruit moet zien en hoe te voldoen aan de duurzame woonwensen van de toekomst. Ons rapport hebben wij onlangs aan de minister aangeboden."

Voor 2020 stond ook aandacht voor de interne organisatie hoog op de agenda. Welke resultaten zijn daar geboekt?

"De strategie van 'de duurzame waterbank' staat goed op de rails, maar het fundament onder deze strategie is de interne organisatie. Het afgelopen jaar hebben we daar in de strategiecycclus extra aandacht aan besteed. Onze organisatie groeit nog steeds en het is belangrijk iedereen in de strategie mee te nemen. Alleen vanuit deze interne betrokkenheid kunnen we echt succesvol zijn. Tijdens onze strategiesessie met het management team lag de focus vooral op hoe we de interne organisatie verder kunnen verstevigen in lijn met onze strategische ambities. We hebben een viertal prioriteiten voor de interne organisatie geformuleerd waarmee we direct aan de slag zijn gegaan en interne communicatie is er daar een van. De andere zijn digitalisering, verandermanagement en governance."

Vorig jaar schreef NWB Bank opnieuw een record op haar naam op het gebied van de uitgifte van duurzame obligaties. Hoe heeft zich dat het afgelopen jaar verder ontwikkeld?

We zijn nog steeds de grootste uitgever van duurzame obligaties in Nederland. Hierbij gaat het om onze Waterobligaties en SDG Housing Bonds. Afgelopen jaar

hebben we bijna een derde van onze funding opgehaald met duurzame obligaties en we gaven zelfs onze grootste duurzame obligatie ooit uit. We streven ernaar om jaarlijks minimaal 25% van onze eigen financiering op te halen met duurzame obligaties en dat is dus wederom ruim gelukt. Het is onze ambitie om ook internationaal toonaangevend te blijven op dit gebied en volgen daarom alle ontwikkelingen, zoals de ontwikkeling van de Green taxonomy op Europees niveau, op de voet."

De bank is nu ongeveer halverwege de in 2018 vastgestelde koers. Kun je aangeven waar de bank nu staat en wat de speerpunten voor de komende tijd zijn?

"We liggen goed op koers. Nagenoeg al onze strategische doelstellingen hebben we behaald. Waar het gaat om de financiering van duurzame-energieprojecten zitten we zelfs flink boven onze eigen doelstelling en hebben we deze naar boven toe bijgesteld. Nu is de tijd aangebroken om de impact die we nastreven nog meer te vergroten. Dit jaar (2021) gaan we een mid-term review doen, waarbij we terugblikken op de afgelopen twee-en-een-half jaar. Op basis daarvan gaan we bekijken of we onze koers moeten of willen aanscherpen. We kijken dan wederom ook waar we staan ten aanzien van onze aandachtspunten voor de interne organisatie. Verandermanagement en verdere digitalisering zijn een belangrijke prioriteit. Afgelopen jaar hebben we een digitaliseringskalender en een herijkte ict-strategie opgesteld, daar gaan we in 2021 op voortbouwen."

Uiteraard moeten we een vinger aan de pols houden voor wat betreft de ontwikkeling van de COVID-19-pandemie. We hebben ondanks de uitdagende omstandigheden afgelopen jaar laten zien er altijd voor onze klanten te zijn en onze strategische ambities waar te maken en ik heb er het volste vertrouwen in dat we dit de komende jaren kunnen voortzetten."

MACRO-ECONOMISCHE ONTWIKKELINGEN IN 2020

Het afgelopen jaar stond vrijwel volledig in het teken van de COVID-19-pandemie met een eerste golf in het voorjaar en een tweede in het najaar. De contactbeperkende maatregelen om de pandemie tegen te gaan, hebben alleen al in Nederland geleid tot een uitzonderlijke terugval in economische activiteit. Het bruto binnenlands product (bbp) kromp in de eerste drie kwartalen van 2020 met 4,1 procent ten opzichte van de eerste drie kwartalen van 2019.¹⁾ Dat de Nederlandse economie zo hard wordt getroffen, komt mede doordat deze grotendeels afhankelijk is van de wereldhandel. Die lag voor een belangrijk deel stil doordat het virus zich over de gehele wereld heeft verspreid. Een diepe, vrijwel wereldwijde economische recessie is het gevolg. Nationaal en internationaal hebben overheden en supranationale instellingen daarom de regie genomen om de impact van de crisis zoveel mogelijk te beperken.

Medio maart heeft de ECB in antwoord op de economische terugval een nieuw opkoopprogramma aangekondigd. Dit pandemic emergency purchase programme (PEPP) bedroeg in eerste instantie € 750 miljard maar is later in twee stappen verhoogd naar € 1.850 miljard. Het programma loopt tot in ieder geval medio 2022 en de aflossingen hierop gaat de ECB tot minimaal eind 2023 herinvesteren. Verder heeft de ECB een bestaand liquiditeitsverruimend instrument, de targeted longer-term refinancing operation (TLTRO), ingezet om de liquiditeit te verruimen en de economie in de eurozone te ondersteunen. Via deze TLTRO kunnen banken tegen onderpand goedkoop geld lenen bij de ECB voor een periode van drie jaar om dit voordeel door te geven aan hun klanten. De andere stimuleringsprogramma's waaronder het 'normale' opkoopprogramma van de ECB van € 120 miljard zijn in 2020 ongewijzigd gebleven, net als de beleidsrente die nog steeds -0,5% bedraagt.

De Nederlandse Staat op haar beurt heeft een omvangrijk steunpakket uitgerold om de economie te ondersteunen. Bedrijven en zzp'ers die in financiële problemen komen door de COVID-19-pandemie kunnen aanspraak maken op tijdelijke financiële regelingen met als doel Nederland aan te passen aan de veranderde samenleving en economie. De regelingen zijn in drie noodpakketten gepresenteerd op 17 maart, 20 mei en 28 augustus 2020 en het derde pakket is op 18 december uitgebreid. In totaal heeft de overheid bijna € 38 miljard beschikbaar gesteld aan (financiële) regelingen voor ondernemers. Mede als gevolg hiervan loopt het tekort op de rijksbegroting dit jaar volgens ramingen op tot ruim 6% van het bbp.²⁾

De publieke sector heeft alle zeilen bijgezet om de maatschappelijke en economische gevolgen van het coronavirus te verzachten. De meeste diensten en processen zijn tijdens de 'intelligente' lockdown in het voorjaar en de tweede lockdown vanaf medio december overeind gebleven, doordat werknemers in de (semi-)publieke sector in groten getale vanuit huis zijn gaan werken. Wel hebben (decentrale) overheden te maken met inkomstenderving doordat met name belastinginkomsten sterk achterblijven bij de begroting. Met name gemeenten lijken hier last van te hebben. Om ervoor te zorgen dat de dienstverlening van decentrale overheden op peil blijft, hebben gemeenten, provincies en waterschappen afspraken gemaakt met het kabinet over financiële steun van het Rijk voor de effecten van de COVID-19-pandemie. Zo is er in mei een eerste steunpakket aangekondigd van € 566 miljoen gevolgd door een tweede steunpakket van € 777 miljoen eind september. De steunpakketten zijn bedoeld om de dienstverlening richting burgers en bedrijven op peil te houden. Ook de woningcorporaties zetten hun werkzaamheden zo goed mogelijk voort, ondanks beperkt oplopende huurachterstanden.

1) Centraal Bureau voor de Statistiek

2) Rijksoverheid

Bij het bouwen van woningen en transformatie van bestaande woningen zetten woningcorporaties ondanks de crisis waar mogelijk in op verduurzaming. Woningcorporaties hebben afgesproken dat hun woningvoorraad in 2021 op gemiddeld label B zit en liggen hiervoor op schema op basis van extrapolatie van meetpunten uit het verleden. De waterschappen blijven vooroplopen bij het beperken van het eigen energieverbruik, het zelf opwekken van duurzame energie en het terugwinnen van grondstoffen uit afvalwater. Behalve de eigen investeringen in duurzame energie stellen de waterschappen hun terreinen ook steeds vaker beschikbaar voor andere partijen om duurzame energie op te wekken met bijvoorbeeld zonnepanelen en windmolens. Voor projecten die zich richten op hernieuwbare energieproductie heeft de overheid € 5 miljard beschikbaar gesteld via de zogenoemde Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE+). Deze regeling is sinds dit jaar verbreed waardoor ook projecten die bijdragen aan de vermindering van CO₂ aanspraak kunnen maken op financiële ondersteuning. Deze uitbreiding heeft er ook toe geleid dat onder andere aquathermie in aanmerking komt voor SDE++.

Ook de financiële sector heeft afgelopen jaar ondanks de crisis oog gehouden voor het belang van duurzaamheid. Zo hebben de ECB en DNB nog meer aandacht gevraagd voor het in kaart brengen van de risico's van klimaatverandering voor financiële instellingen. Op Europees niveau is er onder andere het Sustainable Finance Action Plan van de Europese Commissie dat als doel heeft om de financiering van duurzame groei te stimuleren. Om de Europese doelstellingen die voortvloeien uit het klimaatakkoord van Parijs te halen, 40% minder uitstoot van broeikasgassen in 2030, moet volgens de Commissie jaarlijks ongeveer € 180 miljard euro extra worden geïnvesteerd. De EU heeft afgelopen jaar een verdere aanscherping van de klimaatdoelstellingen aangekondigd en als onderdeel van haar actieplan onder andere een taxonomie ontwikkeld en gepresenteerd om duurzame investeringen te identificeren en stimuleren. De financiële sector moet hiermee aan de slag. Het behalen van de Europese duurzame groei doelstellingen gaat niet alleen over het terugdringen van CO₂-uitstoot. Het behoud van biodiversiteit is ook een belangrijk onderdeel van de EU Green Deal. Ook in de financiële sector groeit het besef dat, net zoals bij klimaatverandering, snel actie moet worden genomen om verlies van biodiversiteit tegen te gaan.

FINANCIËLE RESULTATEN IN 2020

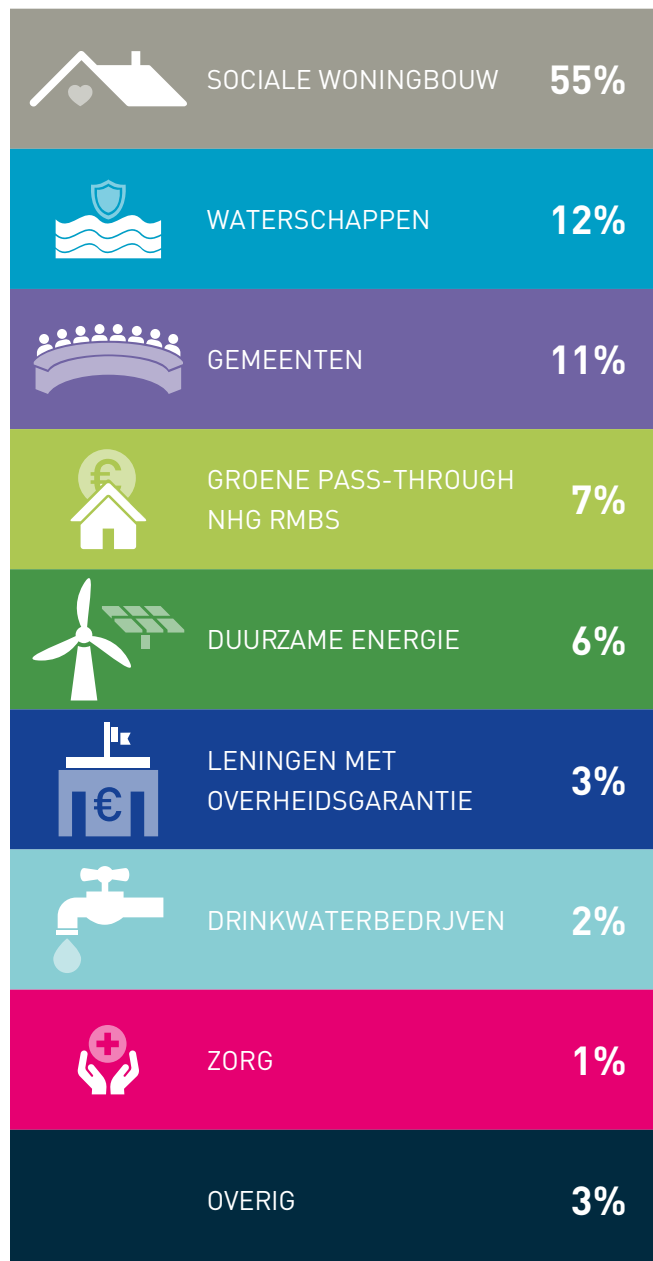
KREDIETVERLENING

In 2020 hebben we voor € 10,3 miljard aan nieuwe langetermijnkredietverlening verstrekt aan onze klanten in de Nederlandse publieke sector. Dit is inclusief herzieningen van kredietopslagen (€ 3,9 miljard) en de financiering van Groene pass-through NHG RMBS (Residential Mortgage Backed Securities). Daarmee is de kredietverlening net iets hoger uitgekomen dan in 2019 dat voor ons een recordjaar was met een totale kredietverlening van € 10,2 miljard. De COVID-19-pandemie en daarmee samenhangende maatregelen hebben ogenschijnlijk dus geen impact gehad op onze kredietverlening. In sommige gevallen is afgelopen jaar de financieringsbehoefte van onze klanten toegenomen door de pandemie. We hebben opnieuw aangetoond dat onze klanten op ons kunnen rekenen, ook in deze moeilijke tijden. Dat geldt overigens niet alleen voor de langetermijnfinanciering, we hebben onze klanten ook altijd kunnen voorzien in hun liquiditeitsbehoefte.

Het afgelopen jaar hebben we ons marktaandeel in de financiering van de Nederlandse publieke sector bestendigd. Onze positie in de publieke watersector hebben we opnieuw weten te versterken door wederom in een groot deel van de financieringsbehoefte van de drinkwaterbedrijven te voorzien. De meeste groei hebben we gezien in de markt voor de financiering van duurzame-energieprojecten. Afgelopen jaar hebben we in totaal € 596 miljoen aan financiering verstrekt aan duurzame-energieprojecten tegenover € 295 miljoen in 2019, het jaar waarin we deze markt voor het eerst betraden. Beide ontwikkelingen zijn het directe gevolg van de uitrol van de in 2018 vastgestelde strategie van 'de duurzame waterbank'. Woningcorporaties waren qua financieringsomvang afgelopen jaar onze grootste klantengroep met een totale kredietverlening van € 5,7 miljard. Deze sector heeft qua omvang ook de grootste financieringsbehoefte binnen de Nederlandse publieke sector.

In de onderstaande illustratie is een procentuele verdeling van de kredietverlening in 2020 weergegeven naar klantsectoren ten opzichte van de totale omzet:

VERDELING KREDIETVERLENING 2020



FUNDING

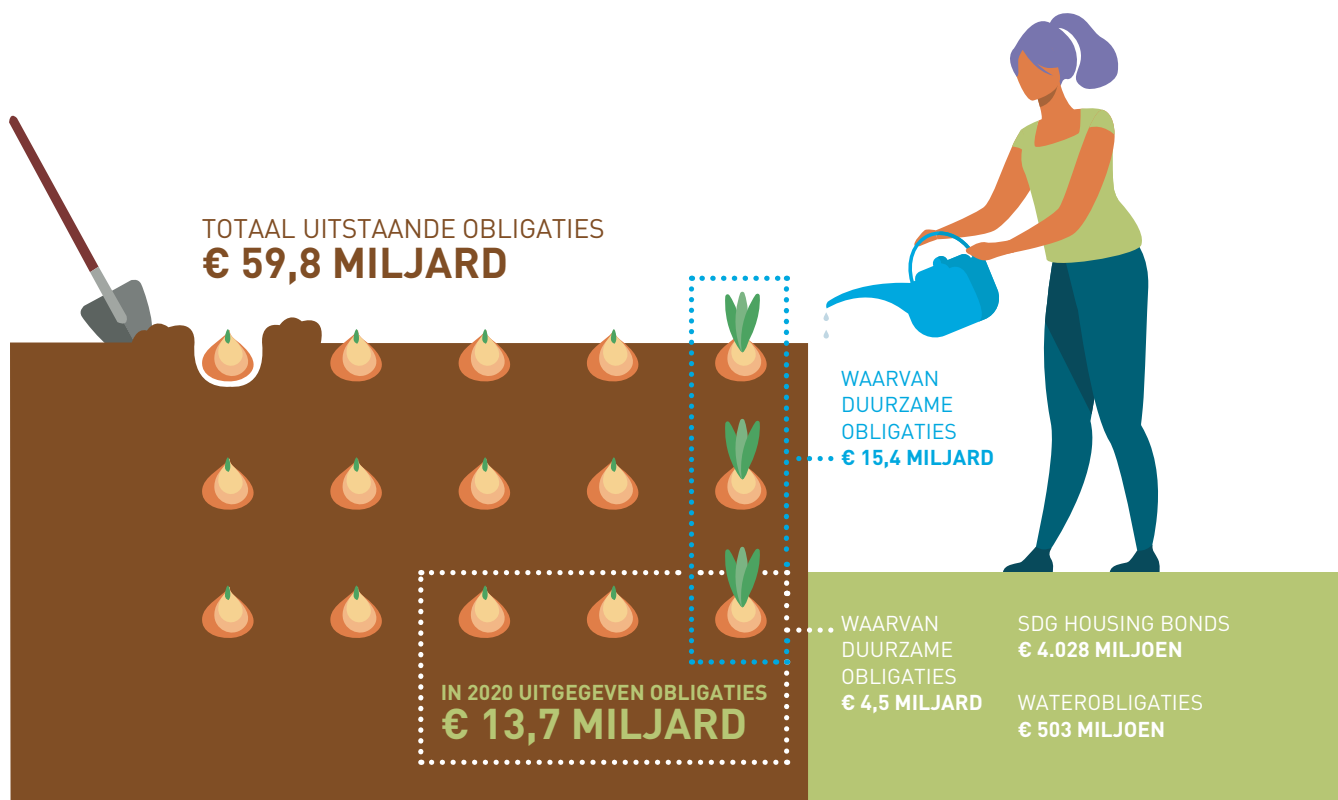
Kapitaalmarktfinanciering

Ondanks dat de uitbraak van de COVID-19-pandemie vooral in maart en april voor onrust zorgde op de internationale kapitaalmarkt, hebben we ons vanwege ons hoogwaardige risicoprofiel steeds goed kunnen financieren. Ook hadden we in de eerste twee maanden van het jaar al relatief veel financiering opgehaald vanwege de toen gunstige omstandigheden. In 2020 hebben we zelfs meer financiering aangetrokken op de internationale kapitaalmarkt dan in 2019: € 13,8 miljard tegenover € 9,9 miljard. We gebruiken deze langetermijnfinanciering voor zowel de financiering van de nieuwe kredietverlening als voor de herfinanciering van aflopende leningen. De gemiddelde looptijd van de aangetrokken financiering afgelopen jaar was 5,7 jaar (2019: 7,6 jaar).

Een significant deel van onze behoefte aan langlopende financiering hebben we wederom ingevuld door het uitgeven van duurzame obligaties. In 2020 hebben we voor in totaal € 4,5 miljard aan funding opgehaald

met zogenoemde ESG-obligaties (Environmental, Social en Governance): iets meer dan € 500 miljoen met Waterobligaties (Green Bonds) en € ruim 4 miljard met SDG Housing Bonds (Sustainable Bonds). Als percentage van onze totale funding in 2020 is dit 33% en dat is ruimschoots boven onze interne doelstelling van 25%. In totaal hebben we sinds 2014 al ruim € 16 miljard opgehaald met onze duurzame obligaties. De hoeveelheid duurzame obligaties als percentage van het totaal aan obligatieleningen op de balans van de bank bedroeg eind 2020 iets meer dan 25%. Internationaal zijn en blijven we volgens plan een toonaangevende uitgever van ESG-obligaties binnen de groep van SSA (Sovereigns, Supranationals and Agencies) en in Nederland zijn we nog steeds de grootste partij op dit gebied.

We kunnen ons als bank tegen zeer gunstige voorwaarden financieren vanwege onze AAA/Aaa-ratings die gelijk zijn aan de Nederlandse Staat. Het feit dat de Europese Centrale Bank (ECB) de obligaties van onze bank koopt voor het opkoopprogramma in het kader van haar Quantitative Easing (QE) draagt hier tevens aan bij. Afgelopen jaar is de ECB in aanvulling op het Public



Sector Purchasing Programme (PSPP) ook het Pandemic Emergency Purchase Programme gestart. Onze obligaties komen voor beide opkoopprogramma's in aanmerking. Daarnaast kwalificeren onze obligaties zich als High Quality Liquid Assets (HQLA) en kunnen zij dus door andere banken worden gebruikt voor het voldoen aan de liquiditeitsverplichtingen onder de Liquidity Coverage Ratio (LCR). Mede door deze factoren was financiering in euro en US-dollar aantrekkelijk geprijsd en maakten deze valuta's met een gezamenlijk aandeel van 95% het grootste deel van onze financiering uit.

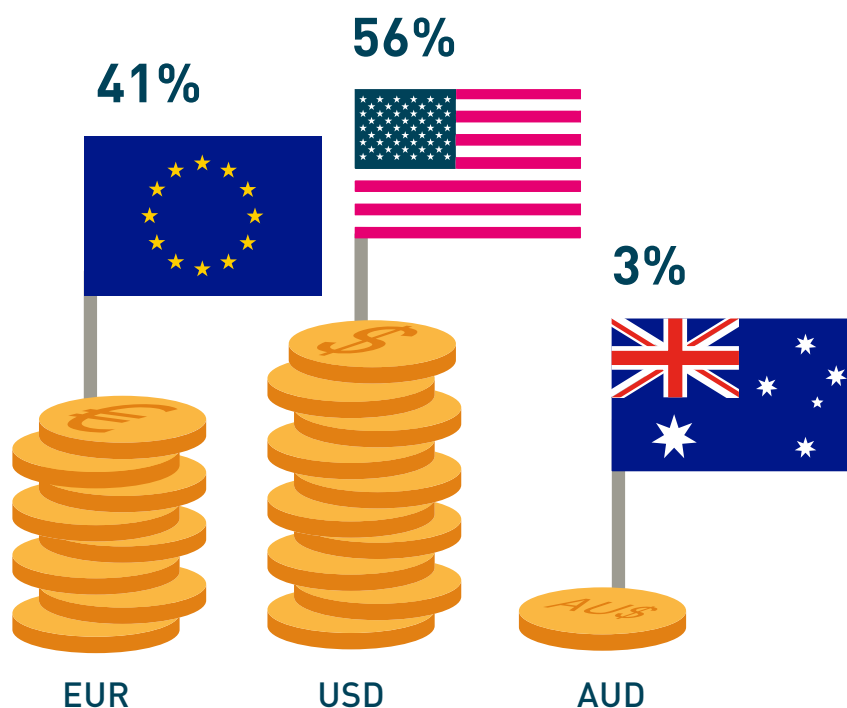
Door de lage rente waren investeerders afgelopen jaar opnieuw geïnteresseerd in langere looptijden om, waar mogelijk, negatieve effectieve rentes op hun investeringen te vermijden. We waren hierdoor wederom in staat om tegen lage opslagen langlopende obligaties in euro's uit te geven en enkele uitstaande lange obligaties te verhogen. Voor ons sloot dit goed aan bij de lange looptijden van onze kredietverlening.

TLTRO

Afgelopen jaar hebben we voor het eerst in ons bestaan gebruikgemaakt van een kredietfaciliteit van de ECB. De tarieven en de voorwaarden van de zogenoemde TLTRO (targeted longer-term refinancing operations), die de ECB heeft aangepast om de economische gevolgen van de coronacrisis te bezweren, waren dusdanig aantrekkelijk dat het in het belang van onze klanten is om van deze goedkope funding gebruik te maken. Het achteraf vast te stellen rentepercentage bedraagt, afhankelijk of aan de voorwaarden is voldaan, -1% of -0,5% over het opgenomen bedrag, dan wel lager indien de ECB de deposito rente verder zou verlagen. De bank verwacht per rapportagedatum aan de voorwaarden te voldoen en daarmee een rentevergoeding op basis van het percentage van -1% te verkrijgen. Dit voordeel geven we door aan onze klanten in nieuwe kredietverlening.

We hebben in 2020 twee keer meegedaan aan de TLTRO en op die manier voor in totaal € 10 miljard aan financiering opgehaald met een looptijd van 3 jaar en de mogelijkheid tot tussentijdse vervroegde aflossing. In december heeft

VERDELING VALUTA OPGEHAALDE FUNDING



de ECB de aantrekkelijke voorwaarden, die met name voor het eerste jaar van de faciliteit gelden, verlengd met nog een jaar.

Geldmarktfinanciering

Net na de uitbraak van de wereldwijde COVID-19-pandemie was de geldmarkt voor korter lopende financiering en in het bijzonder Commercial Paper (CP) even beperkt toegankelijk. Desalniettemin hebben we afgelopen jaar steeds voldoende liquiditeit aan kunnen trekken. Voor het aantrekken van kortlopende middelen maken we vooral gebruik van CP. Daarvoor hebben we twee programma's: een US Commercial Paper (USCP)-programma en een Euro Commercial Paper (ECP)-programma. Afgelopen jaar hebben we bijna 80% van ons CP opgehaald onder ons USCP-programma: € 113,6 miljard aan USCP (2019: € 73,7 miljard) tegenover € 30,9 miljard (2019: € 52,7 miljard) aan ECP. Deze cijfers zijn een cumulatieve weergave; aflopend CP is gedurende het jaar geherfinancierd. Het uitstaande CP-bedrag bedroeg eind 2020 € 6,2 miljard (2019: € 15,7 miljard). De gemiddelde looptijd van het USCP was 1,2 maand (2019: 2,9 maanden) en die van het ECP bedroeg 3,5 maanden (2019: 1,5 maand).

De kortlopende middelen die we via onze CP-programma's ophalen, zetten we in voor 1) kasgeldleningen aan klanten, 2) een hogere liquiditeitsbuffer en 3) het voldoen aan de collateralverplichtingen uit hoofde van de derivatentransacties die we als bank afsluiten om onze eigen rente- en valutarisico's af te dekken. Behalve in de markt voor CP, dat verhandelbaar schuld papier is met een looptijd tot een jaar, zijn we ook actief in korte USD-leningen met looptijden tot twee jaar. Deze leningen, uitgegeven onder ons Medium Term Note-programma, komen voor een deel in de plaats van de uitgifte van CP. Op die manier konden we de gunstige tarieven voor een langere periode vastleggen. Alle geldmarktfinanciering heeft, na omzetting naar euro's, ook afgelopen jaar plaatsgevonden tegen negatieve effectieve rentes.

FINANCIËLE RESULTATEN

Nettowinst

Onze nettowinst over 2020 is uitgekomen op € 80,5 miljoen (2019: € 94,5 miljoen). De deelname aan de TLTRO heeft vanwege de aantrekkelijke tarieven bijgedragen aan het winstniveau. Daarbij moet worden opgemerkt dat het gunstige tarief van de TLTRO geldt voor de eerste twee jaar maar dat de kredietverlening die er tegenover staat, en waaraan het gunstige tarief wordt doorgegeven, langere looptijden kent. Er is daardoor sprake van een verschuiving van resultaat in de tijd.

Mede dankzij het hoge financieringsvolume en hoger renteresultaat is de winst op een goed niveau gebleven. Dat de nettowinst met € 80,5 miljoen lager is uitgekomen dan de € 94,5 miljoen in 2019, komt vooral door de introductie van de minimumkapitaalregel voor banken, die voor een extra belastinglast zorgde van ruim € 16 miljoen, in combinatie met een negatiever resultaat financiële transacties. Voorts is het eerder dit jaar geconstateerde fraude-incident, waarbij op basis van vervalste documenten een betaling van € 12 miljoen is gedaan, als operationeel verlies verwerkt in de jaarrekening van 2020. Tevens hebben we voor de continuïteit van onze bedrijfsvoering meer kosten moeten maken in verband met de COVID-19-pandemie. Tegenover deze bijzondere posten stond een meevaller op het gebied van de resolutieheffing. Met terugwerkende kracht hebben we over de jaren 2015-2018 in totaal € 15,4 miljoen terug ontvangen van onze eerdere bijdrage aan het Single Resolution Fund (SRF). Deze teruggave vloeit voort uit een aangepaste berekeningsmethode voor de bijdrage van de bank aan het SRF.

Renteresultaat

Het renteresultaat bedroeg € 244 miljoen en is ten opzichte van 2019 met € 31 miljoen toegenomen (2019: € 213 miljoen). Dit is onder andere het gevolg van de groei van de kredietportefeuille en de lagere fundingkosten.

Resultaat financiële transacties

Het resultaat financiële transacties bedroeg in 2020 € 56 miljoen negatief (2019: € 38,7 miljoen negatief). Dit voorziene negatieve resultaat komt mede door een eerdere herstructurering van onze swapportefeuille. We hebben als bank een aantal jaren geleden een herstructurering uitgevoerd om onze renterisicopositie meer in lijn te brengen met brengen met het normrendement eigen vermogen. Daarnaast heeft de marktwaarde op derivaten, waarop geen hedge accounting wordt toegepast, alsmede dat deel dat niet door collateral wordt gedekt, zich negatief ontwikkeld door de rentebeweging.

Expected Credit Loss

Met ingang van dit boekjaar zijn we overgegaan op het toepassen van IFRS 9 voor kredietvoorzieningen. De kwaliteit van de kredietportefeuille is afgelopen jaar onveranderd hoog gebleven en er zijn geen significante mutaties geweest als gevolg van een toegenomen specifiek kredietrisico. De mutatie van de Expected Credit Loss-voorziening is met name gewijzigd door het actualiseren van de macro-economische parameters naar aanleiding van de COVID-19-pandemie. De omvang van de Expected Credit Loss is beperkt omdat de meerderheid van kredietportefeuille is afgedekt met een overheidsgarantie.

Bedrijfskosten

Onze bedrijfskosten zijn in 2020 toegenomen met circa € 15 miljoen tot € 42 miljoen (2019: € 27 miljoen). De fraude van € 12 miljoen maakt hier onderdeel van uit aangezien wij die als operationeel verlies in de jaarrekening hebben verwerkt. Gecorrigeerd voor de fraude bedroegen de bedrijfslasten € 30 miljoen in 2020. De kostenstijging is voor een deel het gevolg van door ons genomen maatregelen in het kader van de COVID-19-pandemie. Zo hebben we extra kantoorruimte op onze uitwijklocatie moeten huren om onze medewerkers die werken aan onze vitale processen over twee locaties te kunnen verdelen. Voor de andere medewerkers, die sinds maart thuis werken, zijn extra faciliteiten ingericht. Ook maken we extra kosten omdat we steeds meer maatwerk leveren als gevolg van onze strategische ambities op het

gebied van duurzaamheid en vanwege toezichtsvereisten. De toezichtkosten bedroegen afgelopen jaar € 3,6 miljoen tegenover € 3,3 miljoen in 2019.

Bankenbelasting en resolutieheffing

De bankenbelasting kwam uit op € 20,3 miljoen (2019: € 17,1 miljoen). Voor de berekening van de bankenbelasting 2020 wordt het balanstotaal eind 2019 als ijkpunt gebruikt. De resolutieheffing, als aparte categorie, bedraagt € 6,8 miljoen over de periode 2020 tegenover € 5,3 miljoen vorig jaar. Wij mogen als promotional bank onze bijdrage aan het SRF op een proportionele manier berekenen. Kort gezegd mogen wij onze kredietverlening aan de publieke sector en bijbehorende derivaten buiten beschouwing laten bij het bepalen van de omvang waarover de resolutieheffing wordt geheven. Dat hebben wij ook met teurgwerkende kracht mogen doen en daarom hebben we in 2020 over de jaren 2016-2018 in totaal € 15,4 miljoen terug ontvangen van onze eerdere bijdrage aan het Single Resolution Fund (SRF).

Vanaf boekjaar 2020 is in Nederland een minimumkapitaalregel voor banken en verzekeraars van toepassing. Deze minimumkapitaalregel, die ook wel 'thin cap rule' wordt genoemd, beperkt de renteaftrek in de vennootschapsbelasting voor banken met een leverage ratio die lager is dan 8%. Sinds de inwerkingtreding van de Europese Capital Requirements Regulation II (CRR II) per 28 juni 2019 geldt voor onze bank en andere zogenoemde Public Development Credit Institutions in Europa een aangepaste definitie van de leverage ratio. Onze leningen aan de publieke sector, de zogenoemde promotional loans, worden niet tot het leverage exposure gerekend en als gevolg daarvan ligt de leverage ratio van onze bank boven de 8%. Desalniettemin is het onze inschatting dat de minimumkapitaalregel tijdelijk voor het jaar 2020 en 2021 toch tot een extra belastingdruk voor onze bank leidt. Dat komt door een in de CRR II opgenomen overgangperiode die geldt voor de handhaving van de leverage ratio-verplichting. De leverage ratio-eis wordt pas medio 2021 gehandhaafd. Als gevolg hiervan bedraagt de belastinglast over het 2020 € 53,7 miljoen en komt onze totale effectieve belastingdruk uit op 40%.

Balansomvang

Het balanstotaal van de bank bedroeg op 31 december 2020 € 106,9 miljard ten opzichte van € 96,2 miljard eind 2019. De portefeuille langetermijnkredietverlening van in totaal € 49,7 miljard (nominaal) maakt hier dus ongeveer de helft van uit. De rest van de balans bestaat uit de liquiditeitsbuffer, liquiditeitsportefeuille en marktwaardes in de lening- en derivatenportefeuille van de bank. De stijging van de balansomvang komt grotendeels door de verdere daling van de kapitaalmarktrente. Daardoor zijn de marktwaardes van de kredietportefeuille en de derivaten, die de bank gebruikt voor het afdekken van rente- en valutarisico's, gestegen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van onze bank bedroeg eind 2020 € 1.782 miljoen (inclusief nettowinst en exclusief voorgesteld dividend over boekjaar 2020) versus € 1.741 miljoen eind 2019 (inclusief nettowinst en exclusief vastgesteld dividend over boekjaar 2019). Met onze aandeelhouders zijn we voor 2019 een normrendement op het eigen vermogen overeengekomen van 3,7%. Dit normrendement is normaal gesproken gebaseerd op het 10-jaars voortschrijdend gemiddelde van de rente op de 10-jaars Nederlandse staatsobligatie, plus een opslag passend bij het profiel van de NWB Bank. Het ministerie van Financiën evalueert de methodiek en heeft hangende die evaluatie besloten het normrendement over 2020 gelijk te houden aan dat van 2019 i.e. 3,7%. Het gerealiseerde rendement eigen vermogen bedroeg over 2020 4,4% en daarmee hebben we dus aan het normrendement voor het eigen vermogen voldaan (2019: rendement op het eigen vermogen van 5,4% tegenover een normrendement van 3,7%).

De hoeveelheid hybride kapitaal (Additional Tier 1, AT1) is in 2020 gelijk gebleven op € 320 miljoen. In 2015 en 2016 hebben we enkele tranches AT1 uitgegeven met het oog op de toekomstige leverage ratio eis van 3%. Er was toen nog geen zicht op een aangepaste definitie van de leverage ratio voor promotional banks. Na aankondiging van het bovengenoemde voorstel voor een proportionele

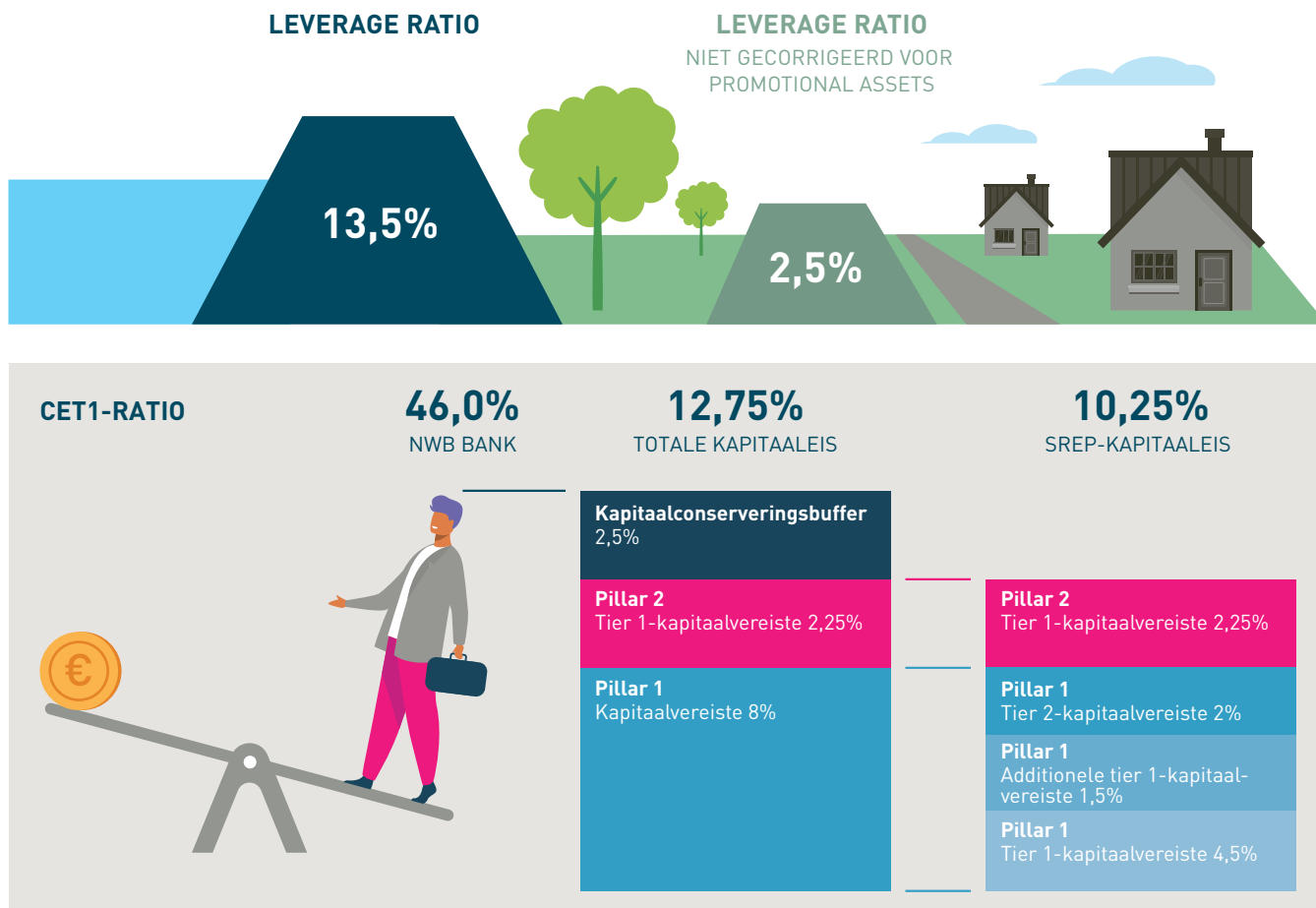
toepassing van de leverage ratio-verplichting in 2016, hebben we besloten geen verdere uitgifte van AT1 te doen.

Kapitaalratio's

Het Tier 1-eigen vermogen van onze bank inclusief hybride kapitaal bedroeg eind 2020 € 2.130 miljoen (inclusief winst 2020). De omvang van de risicogewogen activa is uitgekomen op € 3.833 miljoen ten opzichte van € 3.275 miljoen eind 2019. Deze stijging is voor een belangrijk deel een direct gevolg van de gekozen strategie. De financiering van duurzame -energieprojecten en de toegenomen kredietverlening aan drinkwater- en regionale netwerkbedrijven dragen namelijk bij aan een toename van de risicogewogen activa. Door de stijging van de risicogewogen activa is de Tier 1-ratio gedaald van 62,6% eind 2019 naar 54,4% eind 2020. De Tier 1-kernkapitaalratio (CET 1-ratio) is gedaald van 52,8% eind 2019 naar 46,0% eind 2020. Beide ratio's zijn inclusief de nettowinst in 2020.

De kapitaalratio's liggen ruimschoots boven de minimumeis. Dat onderstreept de hoge kredietwaardigheid en het lage risicoprofiel van onze bank. Normaliter beoordeelt de ECB ieder jaar opnieuw de kapitaaleis voor de bank als onderdeel van het jaarlijkse Supervisory Review and Evaluation Process (SREP). Afgelopen jaar heeft de ECB vanwege de COVID-19-pandemie echter een pragmatische aanpak gehanteerd en besloten geen nieuwe beslissing uit te vaardigen. De eis voor de bankspecifieke Pillar 2-kapitaalvereiste is daarom onveranderd gebleven op 2,25%. De totale SREP-kapitaaleis blijft dus 10,25%. Dit is een optelsom van de totale Pillar 1-kapitaalvereiste van 8% en de Pillar 2-kapitaalvereiste van 2,25%. Samen met de vereiste kapitaalconserveringsbuffer van 2,5% komt de totale kapitaaleis voor onze bank uit op 12,75%.

De leverage ratio is, in tegenstelling tot de Tier 1-ratio, een risico-ongewogen ratio en vloeit voort uit de kapitaaleisen onder Basel III. Dat betekent dat bij de berekening ervan geen rekening wordt gehouden met het risicoprofiel (uitgedrukt in een risicoweging) van de activa van een bank. Op grond van de vernieuwde Europese kapitaalverordening CRR II mogen wij, net als andere



promotional banks, onze kredietverlening aan de publieke sector buiten beschouwing laten bij de berekening van de leverage ratio. Daarnaast kunnen banken, als onderdeel van tijdelijke maatregelen van de ECB in het kader van de COVID-19-pandemie, hun saldo bij de centrale bank buiten beschouwing te laten voor de berekening van de leverage ratio. Per 31 december bedroeg onze leverage ratio 13,5%¹⁾. Dit is lager dan de eind 2019 gepubliceerde ratio van 15,4%, maar nog steeds ruim boven de 3%-norm die vanaf 28 juni 2021 geldt. De daling komt vooral doordat de liquiditeitsbuffer is gestegen terwijl het eigen vermogen (incl. AT1) relatief beperkt is toegenomen. Zouden we bij de berekening van onze leverage ratio geen rekening houden met onze leningen aan de publieke sector, dan komt de leverage ratio uit op 2,5%²⁾ (2019: 2,4%).

Liquiditeitsratio's

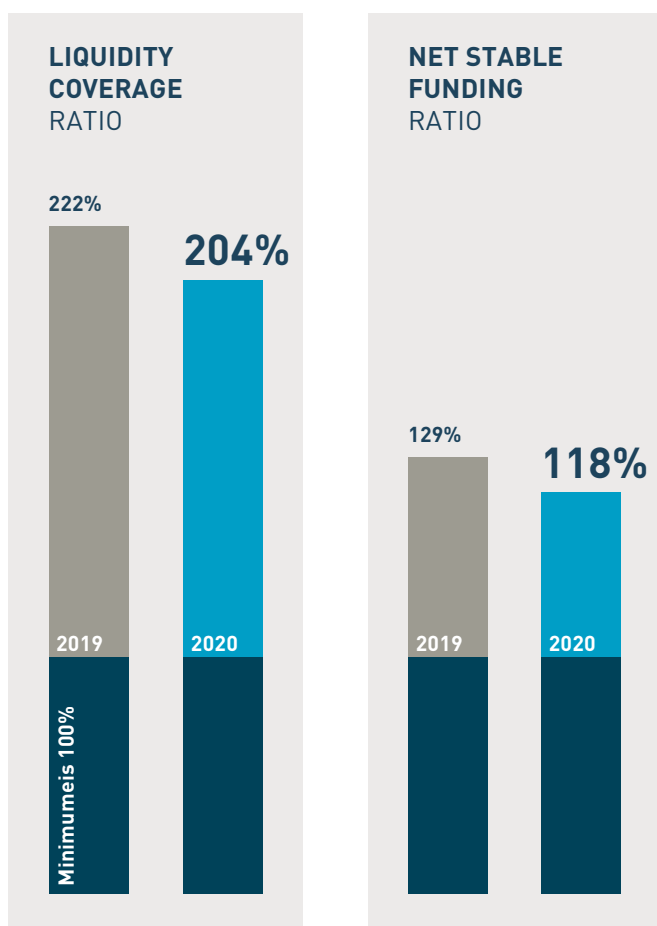
In het kader van CRR/CRD IV is in 2015 de zogenoemde Liquidity Coverage Ratio (LCR) geïntroduceerd. Doel van de LCR is te zorgen dat instellingen voldoende liquide middelen aanhouden om een eventuele netto liquiditeitsuitstroom onder ernstige stressomstandigheden over een periode van dertig dagen het hoofd te kunnen bieden. De LCR is eind 2020 uitgekomen op 150% (2019: 204%) en dat is ruim boven het wettelijke minimum van 100%.

Met de invoering van CRR II/CRD V op 27 juni 2019 is ook de zogenoemde Net Stable Funding Ratio (NSFR) in werking getreden om net als de leverage ratio pas over twee jaar te worden gehandhaafd. Voor onze bank bedroeg deze NSFR eind 2020 122% (2019: 118%). Ook dat is ruimschoots boven de toekomstige minimale eis van

1) Inclusief de nettowinst over 2020 minus dividend, exclusief de nettowinst bedraagt dit percentage 13,2%

2) Inclusief de nettowinst over 2020 minus dividend, exclusief de nettowinst bedraagt dit percentage 2,4%

100%. De NSFR is eveneens een liquiditeitsratio en heeft betrekking op de beschikbaarheid van liquide middelen op de langere termijn. De interne liquiditeitsvereisten worden mede vastgesteld door middel van het Internal Liquidity Adequacy Assessment Process (ILAAP).



Wij hebben het afgelopen jaar tijdens de COVID-19-pandemie op geen enkel moment in de gevarenzone gezeten voor wat betreft de liquiditeitsnormen.

Dividend

In het licht van de verwachte impact van de COVID-19-pandemie heeft de ECB eind maart 2020 alle onder haar toezicht staande instellingen dringend aanbevolen om de uitbetaling van dividend uit te stellen tot in ieder geval na 1 oktober. Op voorstel van onze directie en gesteund door de raad van commissarissen hebben onze aandeelhouders tijdens de algemene vergadering van aandeelhouders (ava) op 16 april ingestemd met opvolging

van de aanbeveling. Er is toen besloten het dividend over boekjaar 2019 vast te stellen op € 55 miljoen en dit bedrag zo spoedig mogelijk na 1 oktober uit te betalen tenzij dit door onvoorziene ontwikkelingen ongeoorloofd of onverantwoord voor de bank mocht zijn. Tegelijkertijd is afgesproken dat de directie aandacht zou vragen bij de ECB voor het bijzondere bedrijfsmodel van de bank en te benadrukken dat een dividenduitkering aan onze publieke aandeelhouders bijdraagt aan de bestrijding van de economische gevolgen van COVID-19 zonder dat dit het vermogen van de bank tot extra kredietverlening aantast. Onze directie heeft dit in juni gedaan door een brief aan de ECB te sturen.

Op 27 juli 2020 heeft de ECB alle onder haar toezicht staande instellingen aanbevolen het uitstel van dividendbetaling te verlengen tot na 1 januari 2021. Ook deze aanbeveling hebben we, na overleg met de raad van commissarissen en onze aandeelhouders, opgevolgd in de hoop dat begin 2021 de reeds vastgestelde en ook gereserveerde € 55 miljoen aan dividend alsnog kon worden uitbetaald. Op 15 december heeft de ECB echter wederom aangekondigd dat banken in principe nog steeds wordt gevraagd geen dividend uit te betalen en wel tot 30 september 2021. Tegelijkertijd heeft de ECB enige ruimte geboden en banken die toch overwegen om dividend uit te keren, geadviseerd de uitbetaling te beperken tot maximaal 15% van de gezamenlijke winst over 2019 en 2020 of, indien dit lager uitvalt, niet meer uit te betalen dan het bedrag dat correspondeert met een daling van 20 basispunten van de zogenoemde tier 1-kernkapitaalratio. Ondanks dat samen met andere national promotional banks in Europa opnieuw aandacht is gevraagd bij de ECB voor onze bijzondere positie en het belang van dividend voor onze publieke aandeelhouders, zagen we ons opnieuw genoodzaakt de dringende aanbeveling van de ECB te volgen. In lijn daarmee hebben we begin 2021 wel ruim € 8,1 miljoen aan dividend over boekjaar 2019 uitbetaald aan onze aandeelhouders. Het eerder vastgestelde bedrag van € 55 miljoen dividend over 2019 minus de € 8,1 miljoen blijft gereserveerd en is reeds in 2020 ten laste van de overige reserves gebracht.

ORGANISATIEONTWIKKELING

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

Zoals vermeld vond op 16 april 2020 onze jaarlijkse algemene vergadering (ava) plaats. Behalve de uitkering van het dividend over het boekjaar 2019 stond ook de benoeming van Joanne Kellermann tot voorzitter van de raad van commissarissen van de NWB Bank op de agenda. Joanne is unaniem door de aandeelhouders benoemd voor een periode van vier jaar. Zij volgt Age Bakker op, die is afgetreden in verband met het bereiken van de maximale zittingstermijn van acht jaar. Tevens is Manfred Schepers door de aandeelhouders herbenoemd als lid van de raad van commissarissen.

De ava heeft verder ingestemd met een verbreding van de doelomschrijving in onze statuten. Steeds vaker zien we dat onze klanten mede in het kader van de verduurzaming de samenwerking aangaan met andere partijen, ook buiten de publieke sector. Te denken valt aan door de overheid gekapitaliseerde investeringsfondsen, gedeeltelijke overheidsgaranties, minderheidsdeelnemingen van waterschappen, gemeenten, provincies of de Staat der Nederlanden alsmede cofinanciering met Invest-NL. Om de financiering van dergelijke initiatieven mogelijk te maken, was een wijziging van de statuten noodzakelijk.

Tot slot hebben we tijdens de ava bekendgemaakt over te gaan tot oprichting van een zelfstandig NWB Waterinnovatiefonds. Hiermee willen we als bank bijdragen aan het innovatievermogen van de gezamenlijke waterschappen. Het fonds is daadwerkelijk opgericht op 15 december 2020. Het NWB Waterinnovatiefonds is een afzonderlijke entiteit, staat nadrukkelijk op afstand van de bank en heeft een eigen bestuur.

INTERNE BEDRIJFSVOERING

We hebben er als organisatie het afgelopen jaar alles aan gedaan om, ondanks de corona-pandemie en de daaruit voortvloeiende beperkende maatregelen, beschikbaar en bereikbaar te zijn voor onze klanten. Zodra het coronavirus Nederland had bereikt, hebben we als bank preventieve maatregelen getroffen om de continuïteit van onze kernprocessen en de gezondheid van onze medewerkers te kunnen waarborgen. De medewerkers die aan de kritische operationele en commerciële processen werken hebben we vanaf februari verdeeld over twee locaties: ons kantoorpand in Den Haag en onze uitwijklocatie in Woerden. De rest van de medewerkers is met ingang van 16 maart 2020 thuis gaan werken. Het advies over de te nemen maatregelen en de coördinatie van de genomen maatregelen lag bij het zogenoemde Business Continuity Team (BCT). In dit team zijn verschillende afdelingen vertegenwoordigd alsook twee leden van de directie.

Het werken op twee locaties en het thuiswerken is afgelopen jaar 'business as usual' geworden. De werving en selectie van nieuwe medewerkers is ondertussen ook 'gewoon' doorgegaan en in 2020 is onze organisatie verder gegroeid. Dat is een direct gevolg van de ambities van de bank op het gebied van duurzaamheid, de verdere diversificatie van de kredietverlening en investeringen in een professionele en slagvaardige organisatie. Toch slagen we erin ons compacte en efficiënte organisatie-model te handhaven. Eind 2020 bedroeg de formatie van de bank 80 medewerkers ten opzichte van 75 eind 2019.

Speerpunten voor de interne bedrijfsvoering in 2020 waren onder meer de ontwikkeling van het leveranciersmanagementbeleid en het bijbehorende systeem NWB Hub, verdere ontwikkeling van het kredietrisicomanagement (client scorecards), de versteviging van de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) en de overgang naar een nieuwe automatiseringswerkplek. Dat laatste is versneld doorgevoerd doordat de behoefte aan passende

softwareoplossingen was toegenomen vanwege de dringende oproep om thuis te werken in verband met de COVID-19-pandemie.

Bijzondere aandacht was er afgelopen jaar ook voor de duurzaamheidsrisico's die komen kijken bij de financiering van onze klanten. Sinds oktober hanteren we als NWB Bank officieel de Equator Principles. Dit is een risicomanagementraamwerk, gehanteerd door financiële instellingen, voor het bepalen, beoordelen en beheren van milieu- en sociale risico's bij projectfinancieringen. Het raamwerk biedt primair een minimumnorm voor due diligence en monitoring ter ondersteuning van verantwoorde risicobeslissingen. Concreet zullen wij geen projectfinanciering of projectgerelateerde bedrijfsleningen verstrekken als de klant niet wil of kan voldoen aan de Equator Principles. Ook onze toezichthouder heeft meer en meer aandacht voor duurzaamheidsrisico's. Zo heeft de ECB afgelopen jaar een gids gepubliceerd over klimaat- en milieurisico's voor banken. Wij voeren een gap analyse uit op deze richtlijnen en op basis van de uitkomsten gaan we onderzoeken hoe deze risico's verder geïntegreerd kunnen worden in alle aspecten van ons risicomanagement.

Ieder jaar doorlopen we onze strategiecycclus waarin de directie met medewerkers, management team en raad van commissarissen bespreekt of de bank nog op koers ligt en of er ontwikkelingen zijn die een bijstelling van de strategie noodzakelijk maken. Een belangrijk gedeelte van de strategiecycclus stond afgelopen jaar in het teken van de interne organisatie. De directie en het managementteam (mt) hebben vier prioriteiten voor de interne organisatie geformuleerd: 1) digitalisering, 2) verandermanagement, 3) governance en 4) interne communicatie. Het mt heeft deze thema's vervolgens uitgewerkt. Voor ieder van deze prioriteiten zijn duidelijke doelstellingen, tijdslijnen en op te leveren resultaten geformuleerd.

Als onderdeel van de strategie van de duurzame waterbank willen we onze maatschappelijke rol nadrukkelijk verder invullen. We streven nadrukkelijk niet alleen financieel maar vooral ook maatschappelijk rendement na. In dat kader zijn we in 2019 begonnen

met het in beeld krijgen van de klimaatimpact van onze financieringen. Inmiddels hebben we die voor 94,5% van onze kredietportefeuille in beeld. We berekenen onze impact op basis van de kredietportefeuille van het jaar ervoor. Dit jaar rapporteren we dus over de klimaatimpact van de kredietportefeuille per eind 2019. De totale emissie bedroeg 1.594.836 ton CO₂-equivalent. Dit is 135.284 ton minder dan de totale uitstoot in het jaar ervoor. Dit is een mooie ontwikkeling, want er is sprake van een daling terwijl onze totale kredietportefeuille in het tussenliggende jaar is gegroeid. Om de verhouding met de financieringshoeveelheid duidelijk in beeld te hebben, gebruiken we de emissie-intensiteit (ton CO₂-eq / miljoen EUR). Deze is conform de laatste rapportage gedaald van 38,2 naar 34,1 ton per miljoen euro.

Bij het berekenen van onze klimaatimpact maken we gebruik van de methodologie van het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) waarbij we ons in 2019 hebben aangesloten. Ook hebben we ons afgelopen jaar aangesloten bij het Deltaplan voor Biodiversiteitsherstel en hebben we ons achter de Finance for Biodiversity Pledge geschaard. Concreet beloven we als bank om in 2024 onze impact op biodiversiteit in kaart te hebben gebracht, hier doelen aan te koppelen en er vervolgens publiekelijk over te rapporteren. Door ons voorzitterschap van de Werkgroep Biodiversiteit onder het Platform Duurzame financiering van DNB, hebben we bijgedragen aan het verder onder de aandacht brengen van het belang van biodiversiteit voor de financiële sector en hoe je als financiële instelling het verlies van biodiversiteit kan proberen tegen te gaan.

STRATEGIE EN WAARDECREATIE

MISSIE

Het is onze missie om als robuuste en duurzame bank voor de publieke sector onze klanten te helpen maatschappelijke meerwaarde te creëren. De maatschappelijke en duurzame investeringsagenda van de Nederlandse publieke sector staat centraal in onze missie, visie en strategie. Dit vloeit voor een belangrijk deel voort uit de ontstaansgeschiedenis van de bank zelf. Duurzaamheid zit in het DNA van de bank.

Klimaatadaptatie, klimaatmitigatie en het verbeteren van biodiversiteit behoren tot de kerntaken van waterschappen en zij spelen een belangrijke rol in de energietransitie. Ook van een andere belangrijke klantengroep, de woningcorporaties, wordt een voortrekkersrol verwacht in de verduurzaming van Nederland. Circa 30% van de Nederlandse woningen is sociale huur en de komende jaren investeren de woningcorporaties volop in klimaatneutrale nieuwbouw, het energiezuiniger maken van bestaande sociale huurwoningen en het laag houden van de sociale huren.

VISIE

Als efficiënte en maatschappelijk betrokken bank spelen we in op de veranderende behoeften van onze klanten. Door hen passende en zo gunstig mogelijke financiering te bieden, dragen we bij aan lage lasten voor de burger en een betaalbare verduurzaming van Nederland. Sinds de oprichting in 1954 is onze strategie gericht op het efficiënt bundelen van de financieringsbehoeften van onze klanten in het publieke speelveld. We zijn daarbij kostenbewust en maken gebruik van onze AAA/Aaa-ratings om op een goedkope en duurzame manier geld aan te trekken.

STRATEGIE

Lange termijn

Eind 2017 hebben we een vernieuwd strategisch kader voor de lange termijn vastgesteld. De directie en de raad van commissarissen hebben in samenspraak een aantal randvoorwaarden geformuleerd waarbinnen de bank moet opereren om het bedrijfsmodel te bestendigen

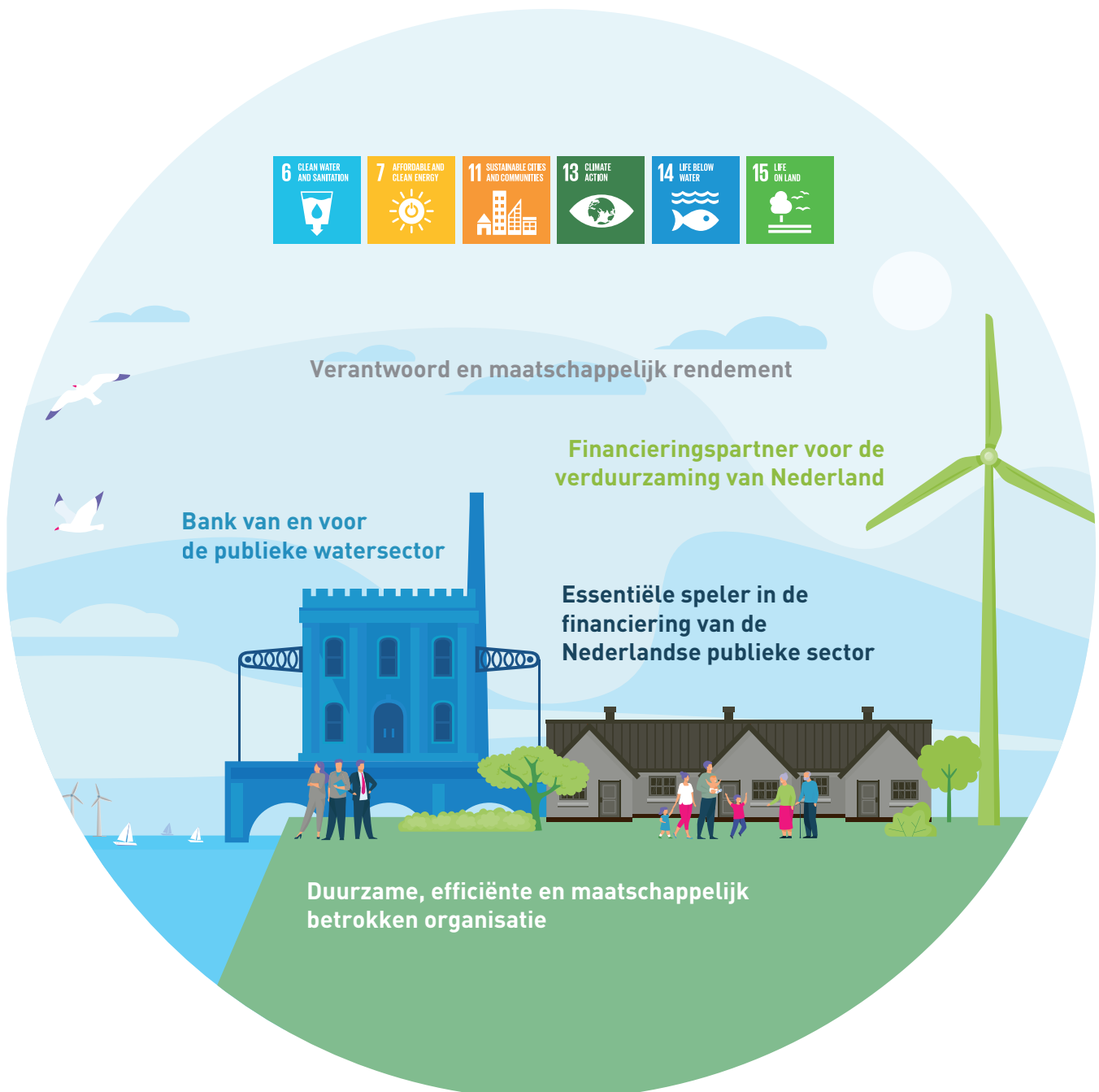
en van toegevoegde waarde te zijn voor onze klanten, aandeelhouders en overige stakeholders. Belangrijke uitgangspunten zijn onder andere het behoud van de hoge kredietwaardigheidsratings en de status van promotional bank. Dat laatste betekent dat, conform Europese regelgeving, in omvang ten minste 90% van de totale kredietverlening van de bank kwalificeert als zogenoemde promotionele lening. Dit is, samen met de hoge kredietwaardigheidsratings, essentieel voor het bedrijfsmodel van de bank. We hebben een lage risicobereidheid die statutair verankerd is en tot uitdrukking komt in het feit dat de activiteiten van onze bank duidelijk gelieerd zijn aan de publieke sector en ook als zodanig herkenbaar zijn voor onze aandeelhouders, rating agencies en investeerders. In de praktijk betekent dit dat het overgrote deel van onze kredietportefeuille leningen aan Nederlandse (decentrale) overheden betreft of leningen onder garantie van deze overheden. Tot slot vormt de vereiste dat onze organisatie zelf toegerust is op bestaande en nieuwe taken, zowel op commercieel vlak als op het gebied van risicobeheersing, onderdeel van dit strategische kader.

Middellange termijn

In 2018 heeft de directie, in afstemming met de raad van commissarissen en stakeholders, binnen het strategisch kader de strategie voor de middellange termijn vastgesteld. Daarbij zijn concrete doelen voor de periode 2019-2023 geformuleerd. Ook hebben we de Sustainable Development Goals (SDG's) omarmd. In samenspraak met onze stakeholders hebben we een selectie gemaakt van zes SDG's die voor onze bank het meest relevant zijn. Dit zijn logischerwijs ook de doelstellingen waar we als bank de meeste impact op hebben.

De strategie van de NWB Bank bestaat uit vijf thema's: drie pijlers, een fundament en een sluitstuk. De SDG's komen hier nadrukkelijk in terug:

STRATEGIE VAN DE NWB BANK



1. Wij zijn dé bank van en voor de publieke watersector

De NWB Bank is de primaire integrale financiële dienstverlener van de waterschappen en bij de financiering van deze aandeelhouders streven we naar een zo hoog mogelijk marktaandeel. Drinkwaterbedrijven zijn van oudsher ook een belangrijke klantgroep van onze bank. De financiering van deze klanten past bij

uitstek bij het profiel van 'de duurzame waterbank'. Drinkwaterbedrijven hebben als belangrijkste taak om consumenten en bedrijven van hoogwaardig en voldoende drinkwater te voorzien. Het marktaandeel in deze sector willen we waar mogelijk verder uitbreiden.

De SDG die perfect aansluit bij het zijn van de bank van en voor de publieke watersector is SDG 6: Verzeker toegang tot duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen. Daarnaast zijn ook de SDG's 13, 14 en 15 relevant voor deze strategische pijler.

SDG 13 gaat over het nemen van dringende actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden. Aanpassing aan klimaatverandering is een integraal onderdeel van de taken van de waterschappen. De waterschappen zijn verantwoordelijk voor hoogwaterbescherming, waterbeheer en waterkwaliteit. Sinds 2014 geven we als bank zogenoemde Waterobligaties uit en de opbrengsten van deze Green Bonds zijn specifiek bestemd voor leningen aan de Nederlandse waterschappen. De opbrengsten van deze duurzame obligaties worden door ons gebruikt voor financiering van de activiteiten van de waterschappen onder andere op het gebied van biodiversiteit. Daar sluiten de SDG's 14 en 15 goed bij aan.

SDG 14 gaat over het behouden en duurzaam gebruikmaken van de oceanen, de zeeën en de maritieme hulpbronnen. De waterschappen werken aan schoon en ecologisch gezond oppervlaktewater. Zij streven daarbij zowel naar een optimale waterkwaliteit voor de gebruikers (zoals de landbouw, drinkwaterbedrijven en recreatie) als naar goede biologische en chemische omstandigheden voor de planten en dieren die in het water leven. Het in stand houden en verbeteren van biodiversiteit is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

De waterschappen hebben met hun activiteiten niet alleen invloed op de biodiversiteit in het water, maar ook op het land. Daar gaat SDG 15 over: Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen, beheer bossen duurzaam, bestrijd woestijnvorming en landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe. Bij het beheer en onderhoud van het watersysteem hebben de waterschappen te maken met natuurwetgeving die grotendeels is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming. Het onderdeel 'soortbescherming' van deze wet ziet toe op de duurzame instandhouding van dier- en plantensoorten

in Nederland. De waterschappen hebben afgesproken dat zij zich de komende jaren actief gaan inzetten om de biodiversiteit in Nederland te versterken.

2. Wij zijn een essentiële speler in de financiering van de publieke sector

Onze bank financiert gemeenten, provincies en instellingen onder garantie van (decentrale) overheden zoals woningcorporaties en zorginstellingen. Steeds weer zoeken we naar mogelijkheden om onze rol als financier van de Nederlandse publieke sector te verbreden. Door de jaren heen is ons kredietbeleid en het productenaanbod dan ook verruimd. Zo zijn we sinds 2014 actief op het gebied van financiering van Publiek-Private Samenwerkingsverbanden en verstrekken we sinds enkele jaren exportfinanciering onder overheidsgarantie. Ook investeren we in obligaties op basis van gesecuritiseerde hypotheek met een Nationale Hypotheek Garantie (NHG RMBS).

De afgelopen tien jaar hebben we in totaal bijna € 70 miljard aan langetermijnkredietverlening verstrekt. We streven een substantieel marktaandeel na en met een balanstotaal van circa € 100 miljard zijn we een significante speler in het Nederlandse bankenlandschap. Onze bank draagt, met name in de publieke sector, bij aan een financieel gezond, sociaal en innovatief maatschappelijk speelveld waarin efficiënt en effectief wordt omgegaan met de publieke middelen.

De SDG's die aansluiten bij deze strategische pijler zijn de SDG's 11 en 13. SDG 11 gaat over het inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam maken van steden en menselijke nederzettingen. De woningcorporaties bezitten bijna 30% van de totale woningvoorraad in Nederland en onze bank voorziet in ongeveer een derde van de financieringsbehoefte van de corporaties. Om onze impact in deze sector te vergroten, geven we sinds 2017 minimaal eens per jaar een Affordable Housing Bond uit. De opbrengsten van deze Social Bonds worden gebruikt voor de financiering van sociale woningbouw in Nederland. Deze leningen ondersteunen de woningcorporaties bij het ontwikkelen, in stand houden en verbeteren van hun woningvoorraad.

In 2019 hebben we het framework van de Affordable Housing Bonds aangepast en uitgebreid naar het SDG Housing Bond Framework. Zo kunnen de opbrengsten van deze obligaties, naast het betaalbaar houden van de huren, specifiek ook gebruikt worden voor de verduurzaming van de sociale woningbouw. Mede daarom sluit ook SDG 13, die gaat over het nemen van klimaatactie, aan bij deze strategische pijler. Daarnaast spelen gemeenten en provincies een cruciale rol bij het verhogen van de weerbaarheid en aanpassing aan klimaatrisico's. Zij zijn verantwoordelijk voor een klimaat-robuste ruimtelijke ordening en nemen maatregelen om onder andere wateroverlast, droogte en hittestress tegen te gaan.

3. Wij zijn financieringspartner voor de verduurzaming van Nederland

Dit is de jongste pijler van onze strategie. Sinds 2019 zijn we actief in de directe financiering van duurzame energieprojecten en van infrastructuur die cruciaal is voor duurzame energie, zoals warmtenetten. Overheidsinstellingen en bedrijven die over een subsidie 'Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE+)' beschikken, kunnen bij ons terecht voor projectfinanciering. Voorbeelden hiervan zijn zon- en windenergie, maar ook bijvoorbeeld aquathermie. Onze bank draagt bij aan de transitie naar een klimaatneutrale en circulaire economie door het verstrekken van gepaste financiering tegen lage kosten en dit sluit aan bij SDG 7: Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen. Uiteindelijk staan deze activiteiten ook in het teken van SDG 13: Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden.

Door het verstrekken van passende financiering tegen zo laag mogelijke kosten, dragen we ook via de waterschappen, woningcorporaties, regionale netbeheerders en hernieuwbare energieprojecten bij aan toegang tot betaalbare duurzame energie. De waterschappen hebben zich 10 jaar geleden uitgesproken om in 2020 voor 40% in hun eigen energiebehoefte te voorzien. Uit de Klimaatmonitor Waterschappen over het verslagjaar 2019 blijkt dat zij die ambitie al hebben

behaald. De waterschappen zetten zich nu in voor energieneutraliteit in 2025, door het gebruik van assets als rioolwaterzuiveringen, terreinen en oppervlaktewater. Zo dragen ze ook bij aan de doelstelling van het nationale Klimaatakkoord om in 2030 minimaal 49% minder CO₂ uit te stoten. Woningcorporaties op hun beurt investeren steeds meer in de verduurzaming van hun sociale huurwoningen. In het afgelopen jaar kregen opnieuw veel huurders zonnepanelen, een hoogrendementsketel of een warmtepomp en werden meer huizen beter geïsoleerd. De corporatiesector is daarmee dicht bij het behalen van de eigen doelstelling: gemiddeld label B in 2021.

Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie

Het zogenoemde fundament onder de strategie van onze bank is de duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie die de NWB Bank is. Wij zijn een zeer kostenefficiënte en (naar risico gewogen) sterk gekapitaliseerde bank onder toezicht van de Europese Centrale Bank. Dit betekent niet alleen een lage cost/income ratio, maar ook een zekere mate van wendbaarheid. Aan de ene kant vergen de diversificatie van de kredietverlening en toenemende eisen die aan banken worden gesteld verdere investeringen in kennis, personeel en systemen, aan de andere kant blijven we met onze circa 80 medewerkers zeer kostenefficiënt. Op het gebied van duurzaamheid willen we het goede voorbeeld geven. Zo komen sinds 2019 voor ons wagenpark alleen nog auto's in aanmerking die geen CO₂-uitstoot hebben. Daarnaast hebben we stappen gezet om het energielabel van ons kantoor de komende jaren naar A te brengen. Op onze eigen bescheiden manier leveren wij dus ook een bijdrage aan SDG 13: Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden.

Verantwoord en maatschappelijk rendement

Verantwoord en maatschappelijk rendement kan worden gezien als het sluitstuk van onze strategie. Als promotional bank streven we geen winstmaximalisatie na. Het maken van een passende winst is wel noodzakelijk om de ambities van de bank te kunnen realiseren en om een passend dividend uit te kunnen keren. Met onze aandeelhouders zijn we een normrendement

op het eigen vermogen overeengekomen. Nadrukkelijk hebben we ook oog voor het maatschappelijk rendement dat we met onze kredietverlening nastreven. Denk daarbij onder andere aan de klimaatimpact die onze financiering en ons streven om deze zoveel mogelijk te verminderen. We ontwikkelen daar ook actieplannen voor en zullen reductiedoelstellingen aan de klimaatimpact van onze financieringen koppelen. Een ander goed voorbeeld van maatschappelijk rendement is onze bewuste keuze om ook leningen te verstrekken aan klanten in de publieke sector met een, relatief gezien, beperkte financieringsbehoefte. Denk daarbij aan financieringsvragen van sportverenigingen (onder gemeentegarantie) of mbo-scholen. Vanwege de relatief beperkte omvang is het lastig om dergelijke relatief kleine financieringen kostenefficiënt te bedienen. De hoeveelheid tijd die gemoeid is met het analyseren van de sector en de individuele klanten staat vaak niet in verhouding tot de omvang van de lening. Als we alle kosten die we moeten maken voor een goede analyse zouden vertalen in een kredietopslag, zou dit tot hogere opslagen leiden maar vanwege de maatschappelijke rol van onze bank zien we hiervan af en worden ook deze (kleine) klantgroepen door ons zo aantrekkelijk mogelijk gefinancierd.

KERNWAARDEN

We kunnen onze maatschappelijke rol alleen optimaal vervullen als de samenleving, en de klant in het bijzonder, vertrouwen heeft in onze organisatie en in de integriteit waarmee we als bank opereren. 'Bewust, betrokken en betrouwbaar' zijn en blijven dan ook onze kernwaarden. We verwachten van onze medewerkers dat zij deze kernwaarden bij de uitoefening van hun functie actief uitdragen. Bovendien geldt dat wij voor onze financiering nagenoeg geheel afhankelijk zijn van de internationale geld- en kapitaalmarkt. Naast een hoge kredietwaardigheid, die tot uiting komt in de AAA/Aaa-ratings gelijk aan die van de Nederlandse Staat, zijn integriteit en transparante informatievoorziening mede daarom van groot belang. Dit geldt niet alleen voor investeerders, maar ook voor alle andere stakeholders van onze bank.

WAARDECREATIE

De waarde die we als NWB Bank aan de maatschappij toevoegen, hebben we in beeld gebracht met het zogenoemde 'waardecreatiemodel'. Met dit model laten we zien hoe we de ons beschikbare middelen ('input') gebruiken om waarde voor onze klanten, aandeelhouders en overige stakeholders te creëren ('output'). We zetten het beschikbare kapitaal zo efficiënt en effectief mogelijk in. Alles draait uiteindelijk om de impact die we als bank, op zowel de korte als lange termijn, met onze activiteiten hebben op de maatschappij. De meeste impact bereiken we door het verstrekken van passende financiering en door het delen van kennis en informatie.

WAARDECREATIEMODEL

INPUT

MET ONZE SPECIFIEKE KWALITEITEN

**Financieel kapitaal**

We zijn sterk gekapitaliseerd en trekken funding aan tegen lage kosten op basis van onze hoge kredietwaardigheid en significante omvang

**Sociaal en relationeel kapitaal**

We bedienen de volledige publieke sector en opereren als national promotional bank binnen alle relevante netwerken

**Menselijk kapitaal**

Onze medewerkers zijn betrokken, deskundig en gemotiveerd om hun talenten in te zetten voor onze klanten en stakeholders

**Intellectueel kapitaal**

We nemen een voortrekkersrol ten aanzien van duurzame funding via SRI-obligaties en zien de financiering van innovatieve waterenergieprojecten als speerpunt

**Organisationeel kapitaal**

Wij zijn een professionele en kosten-bewuste organisatie met een sterke governancestructuur die transparantie en integriteit hoog in het vaandel heeft staan

**Natuurlijk kapitaal**

We nemen maatregelen om de klimaat- en milieupact van onze eigen bedrijfsvoering te minimaliseren en waar nodig te compenseren



Verzeker toegang tot duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen



Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen



Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam



Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden



Behoud en maak duurzaam gebruik van de oceanen, de zeeën en de maritieme hulpbronnen



Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen, beheer bossen duurzaam, bestrijd woestijnvorming en landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe

IMPACT

... VOOR LAGE LASTEN VOOR DE BURGER EN EEN BETAALBARE VERDUURZAMING

BUSINESS MODEL

... MOBILISEREN WE KAPITAAL TEGEN LAGE KOSTEN

Missie: Als robuuste en duurzame bank voor de publieke sector helpen we onze klanten maatschappelijke meerwaarde te creëren.

Verantwoord en maatschappelijk rendement

Financieringspartner voor verduurzaming van Nederland

Bank van en voor de publieke watersector

Essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector

Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie

Bewust. Betrokken. Betrouwbaar.

Duurzame energieprojecten

Waterschappen

Door het efficiënt bundelen van de financieringsbehoefte van onze klanten trekken we, met behulp van onze AAA/Aaa-ratings, op een goedgekeurd en duurzame manier geld aan voor de Nederlandse publieke sector

Financieel kapitaal

Significant marktaandeel in de financiering van de Nederlandse publieke sector en verantwoord rendement voor onze aandeelhouders

Sociaal en relationeel kapitaal

Lage financieringslasten voor onze klanten dankzij behoud AAA/Aaa-rating en hoge ESG-ratings ten opzichte van onze peer group

Menselijk kapitaal

Kundige en persoonlijke begeleiding van klanten en hoge medewerkers-tevredenheid

Intellectueel kapitaal

Toonaangevend met de uitgifte van duurzame obligaties en een stimulerende rol op het gebied van innovatie in de publieke watersector

Organisationeel kapitaal

Een transparante, toegankelijke en efficiënte organisatie die bijdraagt aan een gevarieerde en innovatieve bancaire sector

Natuurlijk kapitaal

Een kredietportefeuille met een zo beperkt mogelijke en afnemende klimaat- en biodiversiteitsimpact

OUTPUT & OUTCOMES

... VOOR FINANCIERINGEN AAN DE PUBLIEKE SECTOR

MANAGEMENTBENADERING

Onze strategie voor de middellange termijn hebben we vertaald in concrete doelstellingen en op tactisch en operationeel niveau omgezet in jaarplannen en een bankbrede veranderagenda. Specifieke duurzaamheidsdoelstellingen maken hier integraal onderdeel van uit. De strategische doelstellingen, jaarplannen en veranderagenda worden door de directie vastgesteld in afstemming met het managementteam en de raad van commissarissen. Vervolgens worden deze vertaald in de doelstellingen en het budget van de verschillende betrokken afdelingen en medewerkers. Onze business change manager speelt een coördinerende rol bij het uitvoeren van de veranderagenda, de directie houdt de stand van zaken bij van de strategische doelstellingen en rapporteert hierover aan de raad van commissarissen.

Voor het opstellen, controleren en wijzigen van plannen en beleidswijzigingen met een directe relatie tot duurzaamheid hebben we binnen de bank een Corporate Social Responsibility (CSR) Committee. De CSR Committee is ook verantwoordelijk voor het opstellen van het specifieke duurzaamheidsbeleid van de bank dat op onze website is gepubliceerd en in 2020 is geüpdatet. Tot slot houdt de CSR Commissie zich bezig met het formuleren en analyseren van de voor de bank materiële onderwerpen. In de CSR Committee zijn medewerkers van verschillende afdelingen vertegenwoordigd alsook een directielid. De CSR Committee legt verantwoording af aan de directie, die eindverantwoordelijk is voor de beleidsvorming, sturing en beheersing van de materiële onderwerpen en de evaluatie van alle duurzaamheidsaspecten van onze organisatie.

Duurzaamheidsbeleid is overigens nadrukkelijk niet voorbehouden aan de CSR Committee alleen. Zo komt het ook regelmatig terug in de Credit Committee, bijvoorbeeld als toetsingscriterium bij het al dan niet verstrekken van een krediet. Om onze interne organisatie op het gebied van duurzaamheid te professionaliseren en om de duurzame strategie van de bank extern meer uit te dragen, hebben we een sustainability officer. Deze persoon houdt zich onder meer bezig met het monitoren en signaleren van

voor de bank relevante ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, stakeholdermanagement en rapportage.

De sustainability officer werkt nauw samen met de legal counsel sustainable finance die afgelopen jaar is aangetrokken. Door deze extra capaciteit, de vergrote aandacht van risk management voor ESG-risico's (Environmental, Social en Governance) en de nauwe samenwerking met de front office, komt duurzaamheid nu nog nadrukkelijker in onze marktbenadering naar voren.

We hebben onze managementbenadering ten aanzien van duurzaamheid en de keuze voor prestatie-indicatoren expliciet afgestemd op onze relatief compacte kantoororganisatie en op onze rol als financiële dienstverlener van en voor de publieke sector.

ONZE STAKEHOLDERS

Alle personen en organisaties met wie we als bank samenwerken of die belang hechten aan de maatschappelijke rol die we vervullen, beschouwen we als stakeholders. Tot deze stakeholders rekenen we in ieder geval onze aandeelhouders, klanten, investeerders, medewerkers, toezichthouders en de overheid. Om te weten wat er bij onze stakeholders speelt, zoeken we regelmatig het contact met hen op. Het afgelopen jaar heeft dat contact voor het belangrijkste gedeelte digitaal plaatsgevonden. Het onderhouden, intensiveren en uitbreiden van het netwerk van stakeholders is een doorlopende taak van met name de directie. Daarnaast hebben de diverse afdelingen vanuit hun eigen verantwoordelijkheden ook continu contact met stakeholders.

Aandeelhouders

De aandeelhouderssamenstelling van onze bank ligt vast en is in aantal relatief beperkt. Met alle aandeelhouders is dan ook sprake van persoonlijk contact. Formeel vindt eenmaal per jaar een algemene vergadering van aandeelhouders (ava) plaats. In deze vergadering legt de directie verantwoording af over de financiële resultaten en het gevoerde beleid van het afgelopen jaar. Ook licht zij dan de strategie van de bank toe. Met de aandeelhouderswaterschappen vindt in ieder geval eenmaal per jaar

ONZE STAKEHOLDERS



een tussentijds overleg plaats en met het ministerie van Financiën heeft de directie ieder kwartaal een overleg. Bij beide overleggen komen, naast actuele ontwikkelingen bij de bank, ook maatschappelijke ontwikkelingen aan de orde die onze bank of onze aandeelhouders kunnen raken. Denk hierbij aan onderwerpen als corporate governance en wet- en regelgeving, maar bijvoorbeeld ook aan de rol die onze bank in de verduurzaming van Nederland kan spelen. Daarnaast spreekt onze directie regelmatig op een meer informele manier met de aandeelhouders.

Klanten

We hebben circa 1.000 klanten en met hen allemaal willen we een duurzame relatie opbouwen die, waar mogelijk, verdergaat dan alleen kredietverlening. Al onze klanten maken onderdeel uit van, of opereren in, de Nederlandse publieke sector. Zij voelen daarom vanuit zichzelf al een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid, niet in de laatste plaats op het gebied van verduurzaming. Het duurzame karakter van onze bank vloeit daaruit voort maar er is ook zeker sprake van wisselwerking, want we laten als bank niet na om in gesprekken met onze klanten extra aandacht te vragen voor hun duurzaamheidsbeleid. Een groot aantal van onze klantgroepen (gemeenten,

waterschappen en provincies) legt overigens via het democratische proces continue verantwoording af over het door hen gevoerde beleid en ook in dit proces wordt met regelmaat gewezen op het belang van verduurzaming.

Regelmatig organiseren we relatiedagen voor onze klantgroepen. Tijdens deze dagen verschaffen we een dieper en breder inzicht in ontwikkelingen van financiële markten, producten en handelswijzen van partijen die voor onze klanten van belang kunnen zijn. De agenda voor deze relatiedagen wordt mede aan de hand van input van onze klanten opgesteld. Het afgelopen jaar heeft er vanwege de beperkende maatregelen geen relatiedag plaatsgevonden. Wel hebben we, zij het voornamelijk digitaal, actief deelgenomen aan netwerkbijeenkomsten, regionale overleggen, symposia, webinars en themavergaderingen met klanten.

Behalve met onze klanten zelf hebben we ook periodiek contact met brancheorganisaties, borgingsinstituten van klanten en de relevante toezichthoudende en/of beleidsmakende ministeries.

Op basis van onze algemene voorwaarden en klachtenprocedure kunnen klanten eventuele klachten kenbaar maken. In 2020 hebben we – wederom – geen klachten ontvangen over onze dienstverlening.

Investeerders

We financieren ons als bank voor het overgrote deel op de internationale geld- kapitaalmarkt door middel van de uitgifte van obligaties en Commercial Paper. We proberen daarbij investeerders aan ons te binden die niet alleen financieel-economische maar ook duurzaamheidsaspecten meewegen in hun besluitvorming. Sinds 2014 zijn we daarom actief met de uitgifte van ESG-obligaties (Environmental, Social en Governance) in de vorm van Waterobligaties en Affordable- en SDG Housing Bonds.

Regelmatig gaan onze directie en medewerkers van de afdeling treasury in overleg met (mogelijke) investeerders in obligaties van de bank, bijvoorbeeld tijdens zogenoemde roadshows. Dat doen zij enerzijds om toelichting te geven

op onze bank en anderzijds om uit te vinden wat de investeerders belangrijk vinden. Sinds we actief zijn met de uitgifte van ESG-obligaties komt het ook steeds vaker voor dat we zelf investeerders meenemen naar duurzame en maatschappelijke projecten die we met de opbrengst van ESG-obligaties hebben gefinancierd.

In de contacten met onze investeerders zoeken we actief de dialoog over duurzaamheid en ook vice versa. Investeerders houden ons scherp en gebruiken onderzoeks- en ESG-ratingbureaus om het duurzaamheidsbeleid en de transparantie van onze activiteiten en organisatie te beoordelen. We faciliteren deze bureaus in hun beoordeling door bijvoorbeeld het invullen van vragenlijsten en het verstrekken van aanvullende informatie. De feedback die we ontvangen van onze investeerders en deze bureaus gebruiken we om ons duurzaamheidsbeleid verder aan te scherpen.

Medewerkers

De directie streeft naar een open dialoog tussen medewerkers onderling en tussen medewerkers en directie. Binnen onze bank wordt veel waarde gehecht aan de informele en open cultuur. Zo staat de deur van de directie letterlijk en figuurlijk open. Het officiële overlegorgaan tussen directie en medewerkers is de ondernemingsraad (or). Het afgelopen jaar heeft de directie drie keer overleg gevoerd met de or. Er is toen onder andere gesproken over de uitkomsten van het medewerkerstevredenheidsonderzoek, de strategische ontwikkelingen en de invoering van in-employment screening. Twee keer per jaar schuiven ook leden van de raad van commissarissen aan bij de vergaderingen van de or.

Een goed voorbeeld van het op een informele wijze uitwisselen van kennis zijn de zogenoemde brown bag-sessies. Medewerkers worden uitgenodigd om, al dan niet samen met een externe, hun collega's tijdens een lunchpauze meer te vertellen over een specifiek onderwerp dat hen bezighoudt. In 2020 heeft vanwege de coronapandemie slechts één zo'n sessie plaatsgevonden en die ging over Duurzaamheid en Carbon Accounting. Het initiatief voor de brown bag-sessies ligt bij de jonge

medewerkers van onze bank (Young NWB). Minstens eenmaal per jaar luncht de directie met deze groep om een beeld te krijgen van wat specifiek bij hen leeft.

Om mensen in staat te stellen om zonder gevaar voor hun rechtspositie een vermeende onregelmatigheid van algemene, operationele of financiële aard binnen onze bank te melden, hebben we een klokkenluidersregeling. Medewerkers kunnen kiezen of zij een melding maken bij hun direct leidinggevende of bij een andere leidinggevende binnen de bank die een gelijke of hogere functie bekleedt dan de medewerker zelf. Ook kunnen medewerkers terecht bij de compliance officer, de vertrouwenspersoon of de directie. In 2020 is -wederom- geen gebruikgemaakt van de klokkenluidersregeling.

Toezichthouders en brancheorganisaties

De directie en medewerkers van de bank hebben regelmatig overleg met de toezichthoudende instanties. Onze bank staat onder toezicht van ECB/DNB en de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Ook onze toezichthouders vragen steeds meer aandacht voor duurzaamheid en wijzen nadrukkelijk op de klimaatgerelateerde financiële risico's voor financiële instellingen. We gaan deze dialoog zelfstandig aan, maar ook in gezamenlijk verband via onder andere het Platform Duurzaamheid van de Nederlandse Vereniging van Banken en via de European Association of Public Banks.

Overheid

We zijn een bank van en voor de publieke sector en mede daarom zijn de contacten met zowel de decentrale overheden als met de Rijksoverheid goed. We hebben regelmatig overleg met de relevante ministeries en leveren waar mogelijk en gevraagd deskundigheid in beleidsdiscussies. Een voorbeeld hiervan is het periodieke overleg dat we voeren met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) over de sociale woningmarkt. Ook hebben we op uitnodiging van de staatsecretaris van Infrastructuur en waterstaat deelgenomen aan een rondetafel over financiering van de circulaire economie.

Als instelling met een bankvergunning moeten we voldoen aan specifieke wet- en regelgeving. Voorbeelden zijn de prudentiële regelgeving op het gebied van kapitaal, beloningsbeleid en fiscaliteit. Regelmatig voeren we daarom op nationaal en ook op Europees niveau, overleg met verschillende instanties. Hierbij trekken we indien gewenst op met andere banken, onder andere via de Nederlandse Vereniging van Banken en de European Association of Public Banks.

MATERIALITEITSANALYSE

Ieder jaar bepalen we opnieuw over welke materiële onderwerpen we rapporteren in ons jaarverslag. Het duiden van deze onderwerpen en de overkoepelende (strategische) thema's staan aan de basis van de inhoud van dit directieverslag. Om te bepalen of een onderwerp relevant en materieel genoeg is om over te rapporteren, nemen we zowel het perspectief van onze stakeholders als dat van de bank zelf mee.

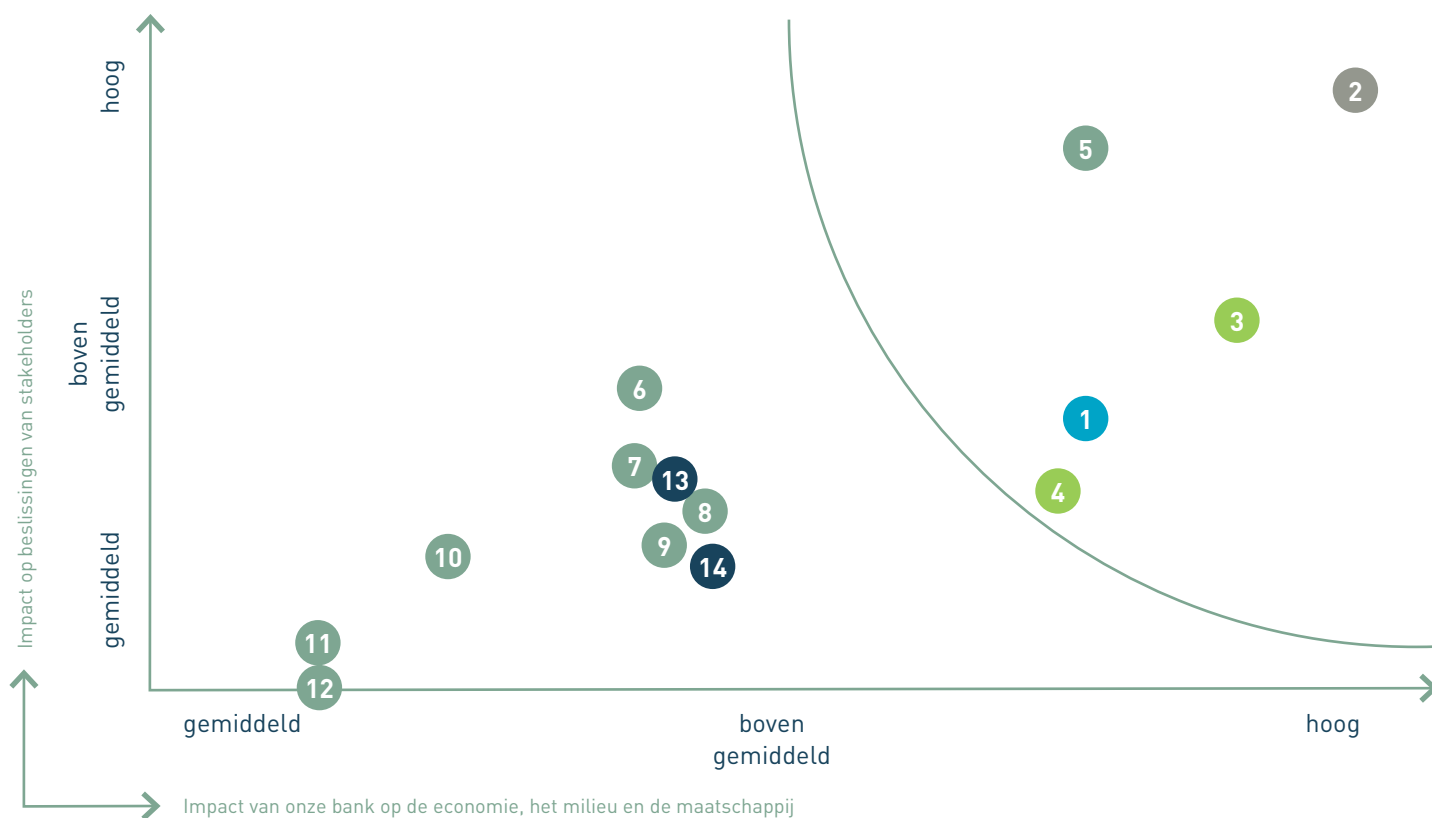
Afgelopen jaar hebben we een volledig nieuwe inventarisatie en analyse gemaakt van de materiële onderwerpen. Bij het uitvoeren en documenteren van de materialiteitsanalyse, in lijn met de standaarden van het Global Reporting Initiative (GRI), hebben we ondersteuning gehad van een adviseur. Samen met hen hebben we eerst een kritische blik geworpen op de huidige lijst van materiële onderwerpen. We hebben deze lijst herijkt aan de hand van materiële onderwerpen van vergelijkbare organisaties, onze eigen strategie en een media-analyse. Uiteindelijk hebben we de lijst teruggebracht van 22 naar 14 onderwerpen door een aantal onderwerpen te consolideren en scherper te formuleren. Deze onderwerpen hebben we stuk voor stuk gekoppeld aan de 5 strategische thema's van onze bank.

De aangescherpte lijst met materiële onderwerpen hebben we voorgelegd aan onze stakeholders via een online enquête. We hebben hen gevraagd om de vijf onderwerpen te selecteren die zij het meest relevant en belangrijk achten voor onze bank vanuit hun perspectief als stakeholder. Ook hebben we hen gevraagd om de vijf onderwerpen te selecteren die zij het minst relevant achten. Vervolgens hebben we intern het

managementteam gevraagd om aan te geven op welke onderwerpen we als bank de meeste impact denken te hebben op de economie, het milieu en de maatschappij. Ook dat hebben we gedaan door hen te vragen de vijf meest en vijf minst impactvolle onderwerpen te selecteren.

Op basis van de input van stakeholders en het managementteam is een nieuwe zogenoemde materialiteitsmatrix opgesteld. De scores van de stakeholders dienen als input voor de y-as van de materialiteitsmatrix en de scores van het managementteam vormen de input voor de x-as. De resultaten zijn vervolgens gevalideerd door de CSR Committee. Daarin is geconstateerd dat de uitkomsten van de enquête grotendeels overeenkomen met de verwachtingen en de materialiteitsmatrix van vorig jaar. Wel heeft de CSR Committee mutaties gemaakt wat betreft de impact die de bank heeft via een drietal onderwerpen op economie, milieu en maatschappij, omdat zij van mening is dat hierdoor de relatieve positie van de onderwerpen meer in balans is. Het onderwerp 'digitalisering dienstverlening en bedrijfsvoering' is naar gemiddeld materieel verplaatst en de onderwerpen 'privacy en dataveiligheid' en 'financieel rendement aandeelhouders' naar bovengemiddeld materieel. De directie heeft uiteindelijk de materialiteitsmatrix, ook wel Plot Materiële Onderwerpen (PMO) genoemd, definitief goedgekeurd.

PLOT MATERIËLE ONDERWERPEN



MATERIËLE ONDERWERPEN

STRATEGISCHE THEMA'S

1	Faciliteren van veilig, schoon en duurzaam oppervlakte- en drinkwater		Bank van en voor de publieke watersector
2	Beschikbaarheid en betaalbaarheid van passende financiering		Essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector
3	Bijdragen aan klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en biodiversiteitsherstel		Financieringspartner voor verduurzaming van Nederland
4	Aantrekken van funding middels duurzame obligaties		
5	Veilige, stabiele en efficiënte bank		Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
6	Integer en transparante bedrijfsvoering		
7	Maatschappelijke betrokkenheid		
8	Privacy en dataveiligheid		
9	Sociale impact bedrijfsvoering		
10	Digitalisering dienstverlening en bedrijfsvoering		
11	Verantwoord beloningsbeleid		
12	Milieu-impact bedrijfsvoering		
13	Klimaatimpact kredietverlening		Verantwoord en maatschappelijk rendement
14	Financieel rendement aandeelhouders		

DE DUURZAME WATERBANK: RESULTATEN EN ACTIVITEITEN 2020

Duurzaam ondernemen zit in het DNA van de NWB Bank. Onze klanten en aandeelhouders maken allemaal onderdeel uit van de publieke sector in Nederland en als bank van en voor die publieke sector heeft de NWB Bank logischerwijs andere waarden dan puur commerciële partijen. Dat zie je terug in onze strategie en in de manier waarop we onze interne organisatie hebben ingericht. In dit hoofdstuk geven we aan de hand van de vijf strategische thema's toelichting op onze activiteiten en resultaten in 2020 en hoe deze hebben bijgedragen aan duurzame langetermijnwaardcreatie.

VIJF STRATEGISCHE THEMA'S

De strategie van 'de duurzame waterbank' is te vangen in vijf thema's: drie pijlers, een fundament en een sluitstuk.

De pijlers van de strategie zijn 'Bank van en voor de publieke watersector', 'Essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector' en 'Financieringspartner voor de verduurzaming van Nederland'. De pijlers hebben allemaal betrekking op de kredietverlening door de bank.

De meeste impact maken we via de kredietverlening aan onze klanten. Dat kan alleen als wij als organisatie zelf daar goed toe geëquipeerd zijn en wij net als onze klanten zelf het goede voorbeeld geven als het gaat om duurzaam ondernemen. Dit is het fundament van de strategie en die noemen we de 'Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie'.

Het sluitstuk van de strategie wordt gevormd door ons streven naar een 'Verantwoord en maatschappelijk rendement'. Hier komt alles samen wat wij als national promotional bank teruggeven aan onze aandeelhouders en bijdragen aan de maatschappij.

De vijf strategische thema's zien we ook terug in de lijst van onderwerpen die door ons en onze stakeholders als materieel zijn bestempeld. Het rapporteren over deze thema's en de bijbehorende materiële onderwerpen staat aan de basis van de inhoud van dit hoofdstuk. Per materieel onderwerp geven we aan hoe we op een duurzame wijze invulling hebben gegeven aan de strategie en het beleid van de bank en welke resultaten zijn behaald. Bij elk van de materiële onderwerpen hebben we een of meerdere Key Performance Indicators (KPI's) gehanteerd. Deze KPI's zijn zoveel als mogelijk kwantitatief van aard zodat de resultaten meetbaar, inzichtelijk en goed vergelijkbaar zijn.

De samenhang tussen de strategische thema's, de materiële onderwerpen en de KPI's is visueel weergegeven in de connectiviteitstabel op de volgende pagina.

CONNECTIVITEITSTABEL

MATERIËLE ONDERWERPEN	RANKING	STRATEGISCHE THEMA'S	KEY PERFORMANCE INDICATOR	RESULTAAT 2020	IMPACT OP DE SDG'S
1 Faciliteren van veilig, schoon en duurzaam oppervlakte- en drinkwater	4	 Bank van en voor de publieke watersector	Omvang nieuwe kredietverlening waterschappen Omvang nieuwe kredietverlening drinkwaterbedrijven	€ 1,2 miljard € 231 miljoen	   
2 Beschikbaarheid en betaalbaarheid van passende financiering	1	 Essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector	Omvang totale nieuwe kredietverlening Kredietopslag boven 10 jaar Nederlandse staatsobligaties	€ 10,3 miljard 15 - 20 basispunten	  
3 Bijdragen aan klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en biodiversiteitsherstel	3	 Financieringspartner voor verduurzaming van Nederland	Omvang van nieuwe kredietverlening aan duurzame energieprojecten	€ 596 miljoen	   
4 Aantrekken van funding middels duurzame obligaties	5		Volume duurzame funding als % nieuwe opgehaalde funding Volume duurzame funding als % totale funding	33% 25%	

MATERIËLE ONDERWERPEN	RANKING	STRATEGISCHE THEMA'S	KEY PERFORMANCE INDICATOR	RESULTAAT 2020	IMPACT OP DE SDG'S
-----------------------	---------	----------------------	---------------------------	----------------	--------------------

5 Veilige, stabiele en efficiënte bank

2



Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie

Financiële ratio's

Tier 1-ratio: 54,4%
CET1-ratio: 46%
Leverage ratio: 13,5%

Credit ratings

LCR: 150%
NSFR: 122%
S&P: AAA
Moody's: Aaa

ESG ratings

Imug: BB
MSCI: BBB
Sustainalytics: 8,7
ISS ESG: B-
Vigeo Eiris: 57



6 Integer en transparante bedrijfsvoering

6

Aantal klachten

0

Aantal meldingen van corruptie en omkoping

0

% medewerkers dat een marktmisbruik training heeft gevolgd

81%

7 Maatschappelijke betrokkenheid

8

Aantal ingevulde stageplekken

4

Sponsorbudget

€ 125.000,-

8 Privacy en dataveiligheid

9

Aantal datalekken

0

9 Sociale impact bedrijfsvoering

10

% intern gevulde vacatures

5%

% besteed opleidingsbudget

117%

% ziekteverzuim

1,9%

Verhouding man-vrouw

61% man

39% vrouw

% medewerkers dat een diversiteitstraining heeft gevolgd

93%

10 Digitalisering dienstverlening en bedrijfsvoering

12

% klanten op client portal

64%

11 Verantwoord beloningsbeleid

13

Beloningsverhouding directievoorzitter en mediaan medewerkers

4,1

12 Milieu-impact bedrijfsvoering

14

CO₂-eq uitstoot bedrijfsvoering 1,5 ton

13 Klimaatimpact krediet-verlening

7

% kredietportefuille waarvan klimaatimpact in beeld is

94,5%

14 Financieel rendement aandeelhouders

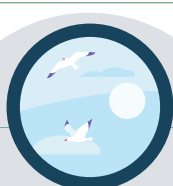
11

Rendement op eigen vermogen

4,4%

Dividend payout ratio

56%



Verantwoord en maatschappelijk rendement





BANK VAN EN VOOR DE PUBLIEKE WATERSECTOR

FACILITEREN VAN VEILIG, SCHOON EN DUURZAAM OPPERVLAKE- EN DRINKWATER

Waterschappen

Als bank van en voor de waterschappen is het onze doelstelling om in het overgrote deel van de financieringsbehoefte van de waterschappen te voorzien. In 2020 hebben we in totaal € 1,2 miljard aan krediet verstrekt aan de waterschappen (2019: € 817 miljoen). Dat komt neer op een marktaandeel van meer dan 90%. De toename in kredietverlening aan de waterschappen is het gevolg van de grote investeringsopgaven van waterschappen. Zij merken dagelijks de gevolgen van het veranderende klimaat en investeren daarom volop om de klimaatverandering te beperken, hun infrastructuur aan de veranderende omstandigheden aan te passen en om

voor voldoende en kwalitatief goed oppervlaktewater te blijven zorgen. We helpen hen daarbij door passende en zo goedkoop mogelijke financiering te verstrekken.

We hebben inmiddels van al onze kredietverlening aan de waterschappen de klimaatimpact in beeld. Die impact hebben we berekend op basis van de uitstaande financieringen per eind 2019. We hadden toen € 6,5 miljard aan financiering bij de waterschappen uitstaan en de klimaatimpact hiervan bedroeg 327 kiloton CO₂-equivalent. Dat is een zogenoemde emissie-intensiteit van 50,2 ton CO₂-equivalent per miljoen euro. Toen we vorig jaar voor het eerst onze klimaatimpact in beeld hadden, bedroeg de emissie-intensiteit van de door ons aan de waterschappen verstrekte leningen nog 58,8 ton CO₂-equivalent per miljoen euro.

Waterobligaties

Om ervoor te zorgen dat de waterschappen voldoende middelen hebben en om tegelijkertijd op een duurzame manier in de langetermijnkredietverlening van de waterschappen te kunnen voorzien, geven we sinds 2014 Waterobligaties uit. Afgelopen jaar hebben we in januari een Waterobligatie ter grootte van SEK 500 miljoen (€ 47,4 miljoen) uitgegeven met een looptijd van 3 jaar en in mei een ter grootte van USD 500 miljoen (€ 456,2 miljoen). In totaal hebben we al ruim € 5 miljard aan duurzame funding opgehaald met onze Waterobligaties.

Waterobligaties zijn zogenoemde Green Bonds. Dat betekent dat de opbrengsten ervan enkel gebruikt kunnen worden voor vooraf gespecificeerde projecten die een positieve bijdrage leveren aan het klimaat. In het geval van de Waterobligaties gaat het om projecten van waterschappen die bijdragen aan klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en biodiversiteitsherstel.

Klimaatadaptatie: bescherming tegen overstromingen en aanpassen van het watersysteem

Het snel veranderende klimaat domineert momenteel de agenda van de waterschappen. De zware regenbuien die tot voor kort pas voor 2050 werden verwacht, komen nu al geregeld voor. Neerslag-, droogte- en warmtere records worden keer op keer gebroken, zo ook in 2020. Door de klimaatverandering neemt de kans op overstromingen, wateroverlast bij extreme piekbuien, langdurige droogte en hittestress in steden toe. De waterschappen passen hun infrastructuur aan de nieuwe klimatologische omstandigheden aan. Dat noemen ze 'klimaatadaptatie'.

Het zorgen voor voldoende water is een van de kerntaken van de waterschappen. Voor onder meer landbouw, recreatie, natuur, drinkwaterwinning, industrie, scheepvaart en visserij is een juiste hoeveelheid water van essentieel belang. Dat betekent wateroverlast én watertekorten zoveel mogelijk beperken. Met de huidige klimaatverandering is dat een steeds grotere opgave.

Leidraad is het 'Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie' dat als doel stelt dat het land in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig is ingericht. Samen met het Rijk, gemeenten, provincies, particulieren en bedrijven kijken de waterschappen welke maatregelen het meest effectief zijn om de gevolgen van de veranderende omstandigheden zoveel mogelijk te voorkomen. Als uitvloeisel zullen de waterschappen maatregelen intensiveren om Nederland beter voor te bereiden op extremer weer: zo zullen zij onder andere nieuwe waterbergingsgebieden inrichten, de capaciteit van bestaande watersystemen vergroten en gemalen uitbreiden.

Klimaatmitigatie: anders omgaan met energie en grondstoffen

De waterschappen hebben unaniem ingestemd met het Klimaatakkoord. Waterschappen vangen de gevolgen van de klimaatverandering zo goed mogelijk op om Nederland ook in de toekomst veilig en bewoonbaar te houden. Dit zet alleen zoden aan de dijk als ook de uitstoot van CO₂ drastisch wordt teruggebracht. De waterschappen steunen het Klimaatakkoord, naar eigen zeggen omdat "als de oorzaak van de klimaatverandering niet actief en voortvarend wordt aangepakt, worden de waterproblemen in ons laaggelegen land op termijn steeds groter, zo niet onhoudbaar."

De waterschappen reduceren de uitstoot van CO₂ o.a. door het opwekken van biogas en door plaatsing van windmolens en zonneweiden. Zo produceren op dit moment de waterschappen al zo'n 120 miljoen kuub biogas uit rioolslib. In 2025 willen de waterschappen 100% energieneutraal zijn. Die doelstelling is binnen bereik, zo blijkt uit de Klimaatmonitor Waterschappen waar wij samen met de Unie van Waterschappen opdrachtgever van zijn. Uit de Klimaatmonitor Waterschappen over het verslagjaar 2019 blijkt dat de waterschappen hun energie- en klimaatambities om in 2020 voor 40% in de eigen energiebehoefte te voorzien al hebben behaald.

Een techniek die steeds vaker aandacht krijgt en wordt toegepast is aquathermie. Aquathermie is warmte- en koude-energie die uit het water kan worden onttrokken. Deze warmte en koude is bij uitstek geschikt om gebouwen in vooral stedelijk gebied te verwarmen en koelen. Hierdoor is het een goed, duurzaam alternatief voor aardgas in de woonwijken. De waterschappen willen waar mogelijk hun afvalwater en oppervlaktewater ter beschikking stellen voor verwarming van woonwijken als alternatief voor aardgas. De Unie van Waterschappen is samen met NWB Bank een van de ondertekenaars van de Green Deal Aquathermie.

Biodiversiteit: afvalwaterzuivering en andere maatregelen

De waterschappen werken ook aan schoon en ecologisch gezond oppervlaktewater. Daarbij streven zij zowel naar een optimale waterkwaliteit voor de gebruikers van het water (zoals de landbouw, drinkwaterbedrijven en recreatie) als naar goede biologische en chemische omstandigheden voor de planten en dieren die in het water leven. De waterschappen geven hier op twee manieren invulling aan:

- het zuiveren van het afvalwater dat de 7,9 miljoen huishoudens en 1,8 miljoen bedrijven in Nederland produceren;

- maatregelen treffen in het oppervlaktewater om de leefomstandigheden in en om het water te verbeteren en voorkomen dat er verontreinigende lozingen op het oppervlaktewater plaatsvinden.

Met hun 327 rioolwaterzuiveringsinstallaties zorgen de waterschappen ervoor dat afvalwater zo schoon wordt dat dit zonder negatieve invloed op de waterkwaliteit op het oppervlaktewater kan worden geloosd. De mate waarin de stoffen die het meest schadelijk zijn voor het oppervlaktewater uit het afvalwater worden verwijderd, geeft een goed beeld van de kwaliteit van de afvalwaterzuivering door de waterschappen. Deze stoffen zijn fosfaat- en nitraatverbindingen alsmede zuurstofbindende stoffen. Op grond van Europese regelgeving moet 75% van zowel de fosfaten als de nitraten uit het afvalwater worden verwijderd. In Nederland wordt zelfs een ondergrens van 90% gehanteerd voor de zuurstofbindende stoffen.

Innovatie in de waterschapssector

De waterschappen zijn altijd op zoek naar nieuwe manieren om waterbeheer beter, goedkoper en duurzamer te maken. Een drijvende kracht hierachter is innovatie. Voor het opschalen van innovatieve projecten is vaak risicodragend vermogen past niet binnen de risicobereidheid van onze bank. Om te onderzoeken of er toch een mogelijke rol is weggelegd voor onze bank, hebben we in 2019 veel partijen uit en gerelateerd aan de waterschapssector gesproken en in 2020 het idee van een waterinnovatiefonds uitgewerkt. Dit heeft uiteindelijk in december geleid tot de oprichting van het NWB Waterinnovatiefonds.

Het NWB Waterinnovatiefonds staat op afstand van de bank en richt zich op financiering van innovatieve en duurzame projecten van waterschappen. Je kunt dan denken aan innovaties op het gebied van klimaatadaptatie, klimaatmitigatie, circulaire economie, biodiversiteit, waterkwaliteit, waterveiligheid en de energietransitie. Opschaling van veel van deze projecten komt moeilijk van de grond, omdat het lastig is om risicodragend vermogen te verkrijgen. Het NWB Waterinnovatiefonds is opgericht om deze projecten verder te helpen na de zogenoemde pilotfase. Het fonds verstrekt achtergesteld vermogen. Het gaat altijd om cofinanciering: het fonds draagt maximaal 50% van het totaal benodigd risicodragend vermogen bij en minimaal 1/3^e van het totaal benodigd

risicodragend vermogen wordt door één of meerdere waterschappen ingebracht.

Om innovatieve projecten en technieken in de waterschapssector een podium te bieden, reiken we samen met de Unie van Waterschappen de Waterinnovatieprijs uit. Hiervoor komen projecten in aanmerking die toepasbaar zijn binnen de taken en verantwoordelijkheden van waterschappen. Vaste categorieën zijn 'Waterveiligheid', 'Voldoende water' en 'Schoon water'. In 2019 is ook de nieuwe categorie 'Dromenvanger' geïntroduceerd. Vanaf 2020 wordt de Waterinnovatieprijs niet meer jaarlijks maar om het jaar uitgereikt, zodat inzenders langer de tijd hebben om hun inzendingen voor te bereiden. De volgende uitreiking staat gepland voor november 2021.

Drinkwaterbedrijven

In Nederland hebben drinkwaterbedrijven als belangrijkste taak consumenten en bedrijven van hoogwaardig en voldoende drinkwater te voorzien. Om deze taak goed te kunnen blijven vervullen, moet er voortdurend geïnvesteerd worden in de drinkwaterinfrastructuur (denk aan pompstations, zuiveringsinstallaties en het leidingnetwerk). Drinkwaterbedrijven zijn van oudsher al klant van onze bank en we voorzien hen van passende financiering tegen gunstige voorwaarden.

Drinkwaterbedrijven werken op verschillende gebieden nauw samen met de waterschappen en gemeenten. Deze samenwerking is vastgelegd in het Bestuursakkoord Water (2011). De Drinkwaterwet sluit uit dat drinkwaterbedrijven kunnen worden geprivatiseerd en daarmee behoren zij tot de publieke sector. Ook worden in deze wet de drinkwateractiviteiten beschermd en de tarieven en bijbehorende vermogenskosten gereguleerd. Drinkwaterbedrijven zijn daarom bij uitstek een klantgroep die thuishoort bij onze bank.

Afgelopen jaar hebben we voor € 231 miljoen aan langlopende financiering verstrekt aan drinkwaterbedrijven (2019: € 304 miljoen). We hebben daarmee opnieuw ons marktaandeel in deze sector verder weten te vergroten. De financiering van drinkwaterbedrijven sluit naadloos aan bij onze strategie van het zijn van de bank van en voor de publieke watersector.

Afgelopen jaar hebben we voor het eerst de klimaatimpact van onze leningportefeuille aan drinkwaterbedrijven in beeld gebracht. Op basis van de uitstaande financiering per eind 2019 (€ 582 miljoen) bedroeg de totale klimaatimpact 4,799 ton CO₂-equivalent. Dat komt neer op een emissie-intensiteit van 8,2 ton CO₂-equivalent per miljoen euro.

NWB FONDS

In 2006 heeft de NWB Bank het NWB Fonds opgericht. Dit fonds, dat op afstand staat van de bank, cofinanciert internationale samenwerkingsprojecten van de waterschappen en helpt de waterschappen, verenigd onder de noemer Dutch Water Authorities, bij het beantwoorden van de vraag naar hun expertise bij het oplossen van mondiale watervraagstukken. Dutch Water Authorities zijn met projecten in onder andere Colombia, Burkina Faso, Ethiopië, Roemenië, Indonesië en Vietnam actief op vrijwel elk continent.

Het NWB Fonds ging in 2007 van start met een stamvermogen van € 4 miljoen. In de jaren 2008 tot nu heeft de bank het fonds in staat gesteld door te groeien naar ruim € 20,5 miljoen. Vanuit de rente-inkomsten op dit vermogen heeft het NWB Fonds jaarlijks circa € 800.000,- beschikbaar voor de financiering en ondersteuning van internationale samenwerkingsactiviteiten van waterschappen.

In 2020 heeft het fonds uitvoerig gesproken met een aantal projecten over de impact van het internationale werk van de waterschappen. Zo ook met Rens Huisman van waterschap Zuiderland die een project in Ethiopië heeft begeleid.

Het stroomgebied van de rivier de Awash is het intensiefst gebruikte stroomgebied van Ethiopië. Landbouw,

🌱 Zonder continuïteit geen impact 🌱

Rens Huisman is een veteraan op het gebied van internationaal waterschapswerk. Als coördinator internationale samenwerking bij waterschap Zuiderzeeland leidde hij een project in het Ethiopische Awash Basin om het waterbeheer in dat gebied te stroomlijnen en te verbeteren. Terugblikkend stelt hij: “Impact vraagt continuïteit.”

industrie en circa 20 miljoen inwoners zijn afhankelijk van water uit het Awash basin, een stroomgebied driemaal groter dan Nederland. Het Water Governance Implementation Program (WGIP), dat zes jaar liep en was opgezet onder auspiciën van waterschap Zuiderzeeland en gefinancierd door het NWB Fonds, was gericht op verbetering van het waterbeheer in het gebied.

Organisatie, samenwerking en eindgebruikers

Het verbeteren van het waterbeheer is een breed geformuleerd doel voor een internationale missie. Het wordt volgens Huisman al iets concreter door dit doel in drieën te knippen. “Het draaide in dit geval om het verbeteren van de organisatie van de River Basin Authority (RBA). Ook van belang was het versterken van de samenwerking met relevante partijen, met name andere overheidsinstellingen. En als derde gaat het er natuurlijk altijd om dat de watergebruikers een verschil merken. Dat laatste is een langetermijneffect van de eerste twee elementen. En op het gebied van organisatie en samenwerking hebben we meetbare stappen kunnen zetten.”

“Het project ging van start op vraag van een Ethiopische minister,” herinnert Huisman zich. Voor het waterbeheer in het gebied zijn de RBA en regionale waterbureaus verantwoordelijk. “Maar het probleem was dat de RBA alleen maar operationeel en lokaal dacht in plaats van coördinerend en op stroomgebiedsniveau. Daarnaast waren de verantwoordelijkheden tussen verschillende





betrokken overheden niet helder verdeeld. De RBA kon daardoor geen overkoepelend waterbeleid voor het hele gebied uitzetten.” Het gevolg daarvan was, aldus Huisman, dat er geen integraal waterbeheer kon ontstaan. “Door een gebrek aan samenwerking werden beperkte middelen niet efficiënt ingezet. Knelpunten waar de bevolking direct last van had, als wateroverlast, watertekort en slechte waterkwaliteit, konden onvoldoende worden aangepakt.”

Gebrek aan bekendheid

Volgens Huisman wordt ieder startend project in het buitenland gekenmerkt door een gebrek aan context. “In de zes jaar van het project heb ik keer op keer ontdekt dat je tegen problemen aanloopt waarvan je het bestaan echt nooit had vermoed. Pas terwijl je bezig bent, begrijp je de problematiek goed en kun je een bijdrage leveren aan het oplossen ervan. Daarom ligt de meerwaarde van dit soort projecten echt in de langjarige verbintenis.”

Al bij begin van het project was geconstateerd dat een gebrek aan bekendheid een van de problemen van de RBA was. “Maar hoe diep dat probleem zat, merkten we pas na verloop van tijd. Stakeholders, met name op federaal niveau en in andere sectoren als de landbouw of industrie, wisten eenvoudigweg niet van het bestaan of vaker niet van de precieze verantwoordelijkheden af.”

Om de samenwerking tussen de RBA en andere Ethiopische overheden en stakeholders te verbeteren en zodoende ook de bekendheid te vergroten, werd binnen het WGIP een ‘Waterakkoord’ geïntroduceerd. Die samenwerking was ook nodig om een binnen het project opgezet stroomgebiedsbeheerplan uit te kunnen voeren.

Waterakkoord en stroombeheergebiedsplan

Het ‘Waterakkoord’ is geënt op het Nederlandse model, maar toegesneden op de lokale noden en behoeften. “Een afvaardiging van de RBA is op bezoek geweest in Nederland en we hebben laten zien wat een waterakkoord op kan leveren. De ervaring van de waterschappen, de bereidheid projecten te ondersteunen en de bereidheid anderen een blik in de keuken te gunnen, hebben hier dus het verschil gemaakt. Dat geldt zeker ook voor het stroomgebiedsbeheerplan dat is opgesteld om de opgaven in het stroomgebied te coördineren”

Naast het waterakkoord en het stroomgebiedsbeheerplan, werden ook concrete resultaten behaald op het gebied van regulering. Er is een begin gemaakt met registratie en het uitgeven van vergunningen. “Bijeffect van deze stappen was dat het zelfvertrouwen en het zelfbewustzijn van de RBA groeide. Dat lijkt misschien moeilijk meetbaar, maar dat gegroeide zelfvertrouwen gaf een enorme boost aan de kwaliteit van hun werk en aan hun overtuigingskracht richting hun partnerorganisaties. Hun aanpak werd later niet voor niets aan andere RBA’s ten voorbeeld gesteld.”

Je plek kennen

“Het is geen slechte oogst, en wij waren daar een klein stukje van,” concludeert Huisman bescheiden. Om succesvol te zijn in internationaal werk moet je volgens hem echt je plek kennen en dat betekent dat je luistert, ondersteunt en probeert je partner te laten ‘shinen’. “Het heeft kans van slagen als projecten zijn opgezet rond een vraag vanuit het gebied zelf. Daarnaast is continuïteit van extreem hoog belang. Als je structurele impact wilt hebben, dan zul je langer in een gebied aanwezig moeten zijn.”

Vanuit de Nederlandse waterschappen is een nieuwe benadering ingebracht. Huisman noemt dat de Nederlandse waterschapservaring. Hij bedoelt daarmee dat problemen niet alleen operationeel of technisch worden benaderd, maar integraal. “Dus we kijken ook institutioneel, met oog voor samenwerkingspartners en het belang van beheeren onderhoud. Binnen dit project vonden wij het bijvoorbeeld belangrijk dat er overeenkomsten met andere overheden werden gesloten om informatie te delen en monitoringsgegevens uit te wisselen. Dat gebeurt inmiddels. Door middelen te bundelen kan zo, zonder extra investeringen, toch een grote slag op het gebied van waterkwaliteit worden geslagen. Dat brengt het moment weer een stuk dichterbij dat de gebruikers van het water de voordelen van het project zullen gaan merken.”

De impact op het waterschap

“Internationaal waterwerk kan het verschil tussen leven en dood maken,” heeft Huisman ervaren. “Conflicten over schaars water steken steeds vaker de kop op en ook misoogsten door droogte en overstromingen creëren reële risico’s.” Dat maakt het volgens hem zinvol dat de waterschappen wereldwijd actief zijn en dat ze via de Blue Deals bijvoorbeeld proberen om miljoenen mensen van voldoende en schoon water te voorzien. “Zo laten waterschappen zien dat ze hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen.”

“Je waterschapsorganisatie wordt ook sterker van een project als Awash,” daar is Huisman zeker van. Tijdens de werkbezoeken werken de collega’s nauw samen met elkaar, met mensen van andere waterschappen en met lokale waterbeheerders. “Dat verruimt je blik enorm. De perceptie is vaak dat het vakantiereisjes zijn. Maar collega’s die een keertje mee zijn geweest, zul je dat nooit meer horen zeggen. Het is hard werken, heel hard werken. Je leert er ook echt veel waar je in je Nederlandse werkzaamheden iets aan hebt.”

Flexibeler

Wie in het buitenland wil slagen, is gedwongen om zich open te stellen voor de ander. “Je wordt flexibeler,” zo verwoordt Huisman het. “Je realiseert je beter dat



dingen die voor jou vanzelfsprekend zijn, dat voor je gesprekspartner helemaal niet hoeven zijn. Ook voor waterschappers in hun Nederlandse werk zijn dat belangrijke ervaringen. Ik zelf was bijvoorbeeld altijd voorzichtig en wilde het liefste elk project al helemaal geregeld hebben voor ik eraan begon. In Ethiopië heb ik geleerd dat dat niet altijd kan en ook niet altijd nodig is om tot goede resultaten te komen.”



ESSENTIËLE SPELER IN DE FINANCIERING VAN DE NEDERLANDSE PUBLIEKE SECTOR

De NWB Bank is een financier van en voor de Nederlandse publieke sector. Nadrukkelijk hebben de waterschappen onze bank bij de oprichting ook statutair opengesteld voor andere publiekrechtelijke en semipubliekrechtelijke organisaties. Al geruime tijd financiert de bank dan ook bijvoorbeeld gemeenten en sociale woningbouw. Zo zijn we door de jaren heen uitgegroeid tot een essentiële financier binnen het publieke domein. We dragen bij aan een scherp, gevarieerd en innovatief speelveld waarin efficiënt en effectief wordt omgegaan met de publieke middelen. De afgelopen 10 jaar hebben we in totaal bijna € 70 miljard aan leningen verstrekt en met een balanstotaal van meer dan € 100 miljard zijn we de op vier na grootste bank in het Nederlandse bankenlandschap.

BESCHIKBAARHEID EN BETAALBAARHEID VAN PASSENDE FINANCIERING

Door het efficiënt bundelen van de financieringsbehoefte van onze klanten en door onze hoge kredietwaardigheid en financiële deskundigheid, kunnen we op de internationale geld- en kapitaalmarkten ruim voldoende gelden aantrekken. Ook in lastige tijden zoals afgelopen jaar. We hebben zo opnieuw aangetoond als promotional bank altijd beschikbaar te zijn voor onze klanten. Als onze reguliere klanten vragen om financiering, worden zij voorzien van offerteprijzen voor kasgeld en langetermijnfinanciering en in principe zijn nieuwe klanten uit de Nederlandse publieke sector ook altijd welkom. Op die manier streven we een substantieel marktaandeel na in de financiering van de Nederlandse publieke sector.

We zorgen ervoor dat onze financiering betaalbaar is. We streven geen winstmaximalisatie na en zoeken altijd naar de goedkoopste manier om onszelf te financieren. Dat is ook de reden dat we gebruik hebben gemaakt van de TLTRO-faciliteit van de ECB. De tarieven en voorwaarden hiervan waren in het licht van de COVID-19-crisis dusdanig aantrekkelijk gemaakt dat het in het belang van onze klanten was van deze goedkope funding gebruik te maken om de voordelen via nieuwe kredietverlening aan hen door

te geven. Een ander mooi voorbeeld is de uitgifte van duurzame obligaties, dit is inmiddels een onmisbaar en onderscheidend onderdeel van onze bedrijfsvoering. In veel gevallen is de uitgifte van duurzame obligaties zelfs gunstiger dan de uitgifte van traditionele obligaties en dat voordeel wordt doorgegeven aan de klanten van de bank.

We vinden het niet alleen belangrijk dat onze financiering beschikbaar en betaalbaar is, financiering moet vooral ook passend zijn. We stemmen onze producten en diensten daarom altijd af op de behoefte en kennis van de klant. We nemen daarbij de aard van de sector en de visie van de relevante toezichthouder in acht. Voordat we nieuwe financiële producten aanbieden, doorlopen deze eerst het interne productgoedkeuringsproces. Hierbij wordt mede gekeken naar de geschiktheid van een product voor een specifieke klantengroep. Het interne productgoedkeuringsproces is onderdeel van de **Code Banken (zie pagina 112)** en wordt als categorie nader toegelicht in de GRI-tabel. Dit proces speelt een centrale rol bij onze productverantwoordelijkheid en alle relevante afdelingen binnen onze bank zijn hierbij betrokken. Producten en diensten die eenmaal zijn goedgekeurd, worden jaarlijks geëvalueerd in de Asset & Liability Committee (ALCO) van de bank.

Voordat een financiering wordt afgesloten, wordt voor iedere nieuwe klant het CDD-proces (Customer Due Diligence) doorlopen; het klantvalidatieproces. Bestaande klanten worden periodiek gereviseerd. Ook houden we bij het verstrekken van financiering rekening met onze eigen duurzaamheidscriteria. Deze criteria zijn integraal onderdeel van het duurzaamheidsbeleid van onze bank en zien toe op de kredietverlening en de liquiditeitsportefeuille van de bank.

Wanneer een klant eenmaal is gevalideerd en een financiering is afgesloten, geven we onze klanten alle gevraagde aandacht, ongeacht hun omvang of kredietvolume. Zo willigen we verzoeken tot een klantbezoek (al dan niet digitaal) in principe altijd in

en bieden we alle klanten maatwerkoplossingen aan als zij daarom vragen. Goede voorbeelden hiervan zijn verzoeken voor specifieke aflosschema's en verzoeken om mee te werken aan vervroegde aflossing. We denken proactief mee met onze klanten bij het optimaliseren van hun leningenportefeuille. In dit kader zijn ook looptijdverlengingen doorgevoerd, waarbij bestaande leningen werden vervangen door langlopende leningen tegen de huidige lage rente. Daarnaast zijn, in navolging van de renteontwikkeling op de kapitaalmarkten, ook wederom leningen verstrekt met een negatieve rente soms voor looptijden tot wel 10 jaar, waarbij klanten dus rente ontvangen op hun financiering in plaats van betalen.

Woningcorporaties

De meeste financiering ging ook afgelopen jaar naar woningcorporaties. Het afgelopen jaar hebben we voor € 5,7 miljard aan financiering aan woningcorporaties verstrekt (2019: € 5,8 miljard). Deze omzet is gerelateerd aan de primaire kredietvraag samen met de herziening van kredietopslagen op bestaande leningen.

Als NWB Bank financieren we alleen dat deel van de woningcorporaties die onder het borgingsplafond van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) vallen, dit zijn de zogenoemde DAEB-activiteiten (Diensten van Algemeen Economisch Belang). Op die manier zijn we er zeker van dat al onze leningen aan woningcorporaties bijdragen aan het creëren van maatschappelijke meerwaarde. Woningcorporaties zorgen voor goed en betaalbaar wonen voor mensen die dat nodig hebben. In veel gevallen gaat het om huishoudens met een bescheiden inkomen. Verder hebben corporaties bijzondere aandacht voor mensen die door een sociale, medische of psychische oorzaak zelf geen woonruimte kunnen vinden en voor vergunninghouders. Woningcorporaties werken daarnaast nadrukkelijk aan een gezonde en veilige leefomgeving.

Samen beheren de woningcorporaties circa 2,3 miljoen huurwoningen waarin vier miljoen mensen wonen. Die huizen vormen samen 29% van de Nederlandse

woningvoorraad.³⁾ Het totaalbedrag van de door WSW geborgde leningen bedroeg ultimo 2019 € 80,0 miljard.⁴⁾ Bijna 40% schuld (€ 30,4 miljard eind 2020 en € 30,8 miljard eind 2019) is afkomstig van de financiering die wij als bank aan woningcorporaties hebben verstrekt.

Afgelopen jaar hebben we ook weer zogenoemde 'doorzakconstructies' gedaan met woningcorporaties. Woningcorporaties kunnen hun bestaande derivaat en de eventueel daaronder liggende lening bij ons inruilen voor een nieuwe langjarige lening met vaste rente. Op die manier helpen we met het afbouwen van derivatenposities in de sector. Met de doorzakconstructies waar we als bank in 2020 aan hebben meegewerkt, was een bedrag gemoeid van € 111 miljoen (2019: € 228 miljoen). Overigens verstrekken we als bank zelf geen derivaten aan onze klanten. Dit past nadrukkelijk in ons streven om passende financiering te verstrekken. Ook proberen we actief bij te dragen aan woningcorporaties in problemen. Een bekend voorbeeld is Vestia. Afgelopen jaar hebben we ons constructief opgesteld en meegewerkt aan de overname van leningen aan Vestia door andere woningcorporaties.

Vanwege de omvang van hun woningvoorraad in combinatie met hun maatschappelijke rol wordt van woningcorporaties een voortrekkersrol verwacht op het gebied van verduurzaming. Woningcorporaties hebben met elkaar afgesproken om flinke extra stappen te zetten. Corporaties investeren onder andere in energiebesparing en een duurzame woningvoorraad en dragen zo bij aan een beter milieu en lagere woonlasten voor hun huurders. Huurders met duurzame woningen zijn 'beter af'; zij wonen comfortabeler en de energielasten kunnen flink lager uitvallen. In de Aedes-agenda 2020-2023 hebben zij al afgesproken dat de corporatiesector als geheel gemiddeld label B in 2021 gaat realiseren. Dit vloeit voort uit de afspraken uit het Energieakkoord uit 2013. De afspraken uit het Klimaatakkoord zijn daarop een aanvulling.

3) Centraal Bureau voor de Statistiek

4) Waarborgfonds Sociale Woningbouw

SDG Housing Bonds

De activiteiten van woningcorporaties financieren we sinds 2017 met speciale obligaties. In eerste instantie was dit met Affordable Housing Bonds. De opbrengsten van deze Social Bonds zijn specifiek bestemd voor de financiering van de sociale woningbouw. In 2019 hebben we het framework van de Affordable Housing Bonds aangepast en uitgebreid naar het SDG Housing Bond Framework. Zo kunnen de opbrengsten van deze obligaties specifiek ook gebruikt worden voor de financiering van de verduurzaming van de sociale woningbouw. Ook is deze duurzame obligatie specifiek gelinkt aan een aantal geselecteerde Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties.

Afgelopen jaar hebben we vijf SDG Housing Bonds uitgegeven. De eerste was in april en betrof een obligatie van € 2 miljard met een looptijd van 3 jaar. Dit was onze grootste duurzame obligatie ooit en ondanks de lastige marktomstandigheden was het orderboek ruimschoots overschreven, wat de uiteindelijke kredietopslag van de obligatie flink heeft gedrukt. In september volgde een SDG Housing Bond ter grootte van € 1 miljard met een looptijd van 15 jaar. We sloten het jaar af met onze eerste SDG Housing Bond in US-dollars, \$ 1 miljard met een looptijd van 5 jaar om precies te zijn. In totaal hebben we sinds 2017 bijna € 11 miljard aan funding opgehaald met SDG Housing Bonds en Affordable Housing Bonds.

Ieder jaar publiceren we op onze website een Social Bond Newsletter om investeerders inzicht te geven hoe hun gelden zijn gebruikt. In dit uitgebreide verslag staat eveneens vermeld hoe deze obligaties bijdragen aan het bereiken van de Sustainable Development Goals.

Van onze financieringen aan de woningcorporaties hebben we voor 99,9% de klimaatimpact in beeld. Deze bedroeg in totaal 753 kiloton CO₂-equivalent op basis van de kredietportefeuille van € 30,8 miljard eind 2019. Dat levert een emissie-intensiteit op van 24,5 ton CO₂-equivalent per miljoen euro. In de berekening vorig jaar bedroeg de emissie-intensiteit van de door ons aan de woningcorporaties verstrekte leningen nog 27,9 ton CO₂-equivalent per miljoen euro.

Gemeenten

In 2020 hebben we voor ruim € 1,1 miljard aan financiering verstrekt aan gemeenten (2019: € 1,5 miljard). Daarnaast hebben we € 153 miljoen aan financiering verstrekt aan gemeenschappelijke regelingen (2019: € 226 miljoen). Lagere overheden werken steeds meer met elkaar samen op een toenemend aantal terreinen. Het gaat meestal om taken die ze gezamenlijk effectiever of efficiënter kunnen uitvoeren. Soms is samenwerking

wettelijk voorgeschreven, zoals bij de veiligheidsregio's, maar doorgaans is de samenwerking vrijwillig.

We hebben de volledige klimaatimpact in beeld van onze financieringen aan gemeenten. Deze bedroeg in totaal 415 kiloton CO₂-equivalent. Op een totale portefeuille van iets meer dan € 7 miljard per eind 2019 levert dit een emissie-intensiteit op van 58,7 ton CO₂-equivalent per miljoen euro. Vorig jaar bedroeg de emissie-intensiteit van de door ons aan gemeenten verstrekte leningen nog 63,4 ton CO₂-equivalent per miljoen euro.

Zorg

Als essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector zijn we ook actief in de financiering van zorginstellingen. We verstrekken kredieten die worden gegarandeerd door het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ) en financieren academische ziekenhuizen. Borging door het WFZ draagt bij aan betaalbare en toegankelijke zorg. De uitstaande

omvang van het door het WFZ geborgde volume daalt al enkele jaren en daardoor daalt ook de omvang van de kredietverlening aan deze sector door onze bank, ondanks de grote uitdagingen door de COVID-19-pandemie waar de zorgsector in 2020 voor stond. In totaal hebben we afgelopen jaar € 131 miljoen verstrekt aan zorginstellingen (2019: € 184 miljoen).

Voor de zorgsector hadden we afgelopen jaar 72,6% van klimaatimpact van onze financieringen in beeld op basis van de kredietportefeuille. Deze bedroeg in totaal 85 kiloton CO₂-equivalent. Op een totale portefeuille van circa € 1,5 miljard eind 2019 levert dit een emissie-intensiteit op van 57,2 ton CO₂-equivalent per miljoen euro. Dat is een verbetering ten opzichte van de berekening vorig jaar toen de emissie-intensiteit nog 58,2 bedroeg.

Exportfinanciering

Afgelopen jaar hebben we voor het eerst een financiering verstrekt aan exportfinanciers tegen een vaste rente. Hiervoor is eind 2018 door de overheid een nieuw loket geopend. In dit specifieke geval ging het om de financiering van een nieuwe mega snijkopzuiger van de baggeraar Boskalis. Wij hebben samen met BNG Bank de door ING en de Rabobank verstrekte lening van € 121 miljoen geherfinancierd onder een zogenaamde CIR-regeling (Commercial Interest Reference Rate). Deze faciliteit wordt gedekt door Atradius Dutch State Business. Andere jaren hebben we financieringen verstrekt met een variabele rente onder garantie van de overheid (Exportkredietgarantie, EKG).

Leningen met overheidsgarantie

Stichtingen, verenigingen en andere rechtspersonen onder garantie van een (de)centrale overheid, kunnen ook bij ons terecht voor financiering. Naast grote partijen gaat het regelmatig ook om klanten met een relatief beperkte financieringsbehoefte. Denk bijvoorbeeld aan sportverenigingen of scholen die hun faciliteiten willen verduurzamen en/of renoveren. We vinden het financieren van deze klanten onderdeel van onze maatschappelijke taak, ook al is het voor ons soms niet kostenefficiënt om dergelijke relatief kleine financieringen te verstrekken. In 2020 hebben we voor in totaal € 258 miljoen

aan financiering met overheidsgarantie verstrekt (2019: € 531 miljoen).

Publiek-Private Samenwerking

In 2020 zijn er geen nieuwe Publiek-Private Samenwerkings (PPS)-verbanden naar de markt gekomen. Wel hebben we gekeken naar herfinanciering van lopende projecten, maar dit heeft in 2020 nog niet plaatsgevonden. Begin maart presenteerde Rijkswaterstaat samen met de markt het plan van aanpak 'Op weg naar een vitale infrastructuur'. Hierin wordt een beeld gepresenteerd van een sector die duurzaam, innovatief en financieel gezond is en die risico's adequaat beheerst. In het plan onderschrijven partijen dat een brede transitie nodig is in de infrasector. Vooral door in nieuwe projecten ervaringen op te doen met nieuwe samenwerkingsvormen. Op die manier worden vanuit een intensieve en open samenwerking duidelijker afspraken gemaakt over risicoverdeling.

NHG RMBS

Als promotional bank dragen we indirect ook bij aan de financiering en betaalbaarheid van particuliere woninghypotheken. Concreet hebben we een portefeuille pass through NHG RMBS-obligaties (Residential Mortgage-Backed Securities gebaseerd op hypotheken met een Nationale Hypotheek Garantie) gefinancierd. Het afgelopen jaar hebben we geïnvesteerd in de senior tranche van een gesecuritiseerde portefeuille NHG-hypotheken die zijn verstrekt door een andere bank. De onderliggende leningen kennen lange looptijden en dragen hiermee bij aan de behoefte die er bestaat in de markt. Daarnaast is er sprake van een gunstig tarief voor dat deel van de hypotheek dat gebruikt wordt voor verduurzaming van de woning. Aan het einde van het jaar bedroeg de onderliggende portefeuille circa € 700 miljoen. De komende jaren willen we op deze manier blijven bijdragen aan de betaalbaarheid van koopwoningen voor onder andere starters en lagere inkomens.



FINANCIERINGSPARTNER VOOR VERDUURZAMING VAN NEDERLAND

De komende decennia moet er volop worden geïnvesteerd in de verduurzaming van Nederland. Wij zien daar een belangrijke rol voor onszelf weggelegd. Niet alleen door het verstrekken van leningen aan partijen die van oudsher al klant bij ons zijn, zoals waterschappen en gemeenten, maar nadrukkelijk ook door het verstrekken van gunstige financiering aan duurzame-energieprojecten. Zo leveren wij een belangrijke bijdrage aan een betaalbare energietransitie in Nederland en geven wij concreet invulling aan ons commitment aan het Klimaatakkoord. Het afgelopen jaar zijn we ook een onderzoek gestart naar aan duurzaamheid gekoppelde leningen. Deze zogenaamde sustainability linked loans willen we gaan inzetten om klanten te belonen voor specifieke duurzaamheidsprestaties. Door hen een gunstiger rentetarief aan te bieden, geven we hen een extra stimulans om bij te dragen aan de verduurzaming.

BIJDRAGEN AAN KLIMAATMITIGATIE, KLIMAATADAPTATIE EN BIODIVERSITEITSHERSTEL

Klimaatmitigatie

Bij klimaatmitigatie gaat het om maatregelen bedoeld om de omvang of snelheid van opwarming van de aarde te beperken. Over het algemeen bedoelt men met klimaatmitigatie het verminderen van de door mensen veroorzaakte emissies van broeikasgassen. Het opwekken van duurzame energie is daar een goed voorbeeld van. Sinds 2019 zijn we als bank actief in de markt voor de financiering van duurzame-energieprojecten. Projecten in het kader van hernieuwbare energie en circulaire economie kenmerken zich over het algemeen door een grote financieringsbehoefte en een lange periode waarover de investering terugverdiend moet worden. Het aanbieden van dit soort langetermijnprojectfinanciering tegen relatief lage kosten, past bij uitstek bij onze bank.

Afgelopen jaar hebben we voor in totaal € 596 miljoen aan financiering voor duurzame-energieprojecten verstrekt. Dat is fors meer dan de € 294 miljoen in 2019. We hebben onder andere financiering verstrekt aan de windparken Zeewolde, Kroningswind en SwifterwinT. In totaal kunnen door deze drie windparken straks 585.000 huishoudens van duurzame energie worden voorzien. Ook hebben we een financiering verstrekt voor de realisatie van een duurzaam warmtenet in het Westland. Warmtenetten zijn cruciaal voor het grootschalig uitrollen van hernieuwbare warmtebronnen, zeker ook in deze regio die bekend staat om haar kassen die veel energie verbruiken.

Projecten en organisaties die over een subsidie 'Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE+)' beschikken, kunnen sinds 2019 bij ons terecht voor projectfinanciering. Met de SDE+ stimuleert de overheid de ontwikkeling van een duurzame energievoorziening in Nederland. Voorbeelden hiervan zijn zon- en windenergie. Afgelopen jaar is de SDE+-regeling verbreed naar de SDE++. Nieuw hierbij is dat naast categorieën voor de productie van hernieuwbare energie ook CO₂-reducerende opties anders dan hernieuwbare energie in aanmerking komen voor subsidie. Dit zorgt ervoor dat de regelgeving en de methodiek, en dus ook de uitgangspunten voor de SDE+, zodanig worden uitgebreid dat deze ook toepasbaar zijn voor een breder palet aan CO₂-reducerende categorieën waaronder bijvoorbeeld aquathermie.

Aquathermie is een innovatieve manier van warmte en kou onttrekken uit drie verschillende waterbronnen: thermische energie uit oppervlaktewater (TEO), afvalwater (TEA) en drinkwater (TED). Met deze schone energie kunnen huizen en andere gebouwen duurzaam worden verwarmd. Uit onderzoek blijkt dat thermische energie uit oppervlaktewater in 40 procent van de warmtevraag in stedelijk gebied kan voorzien. De bronnen afvalwater en drinkwater kunnen respectievelijk 15 en 1,5 procent leveren. Aquathermie kan de overgang naar

aardgasvrije verwarming helpen verwezenlijken en zo bijdragen aan de noodzakelijke energietransitie.

In 2019 hebben wij de Green Deal Aquathermie ondertekend. Samen met partijen uit de overheid, waterbeheer, onderzoek en bedrijfsleven brengen we de mogelijkheden in kaart om met aquathermie gebouwen te verwarmen of te koelen en brengen we het potentieel van aquathermie goed onder de aandacht van alle stakeholders. Ook werken we samen om kennis over aquathermie te ontwikkelen en te delen en de waarde ervan in de praktijk te beoordelen. Zo kan aquathermie worden toegepast als alternatieve verwarming van de gebouwde omgeving. Er wordt nadrukkelijk samengewerkt met andere klimaatprogramma's van de overheid, zoals de Regionale Energiestrategie (RES) en het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW).

Binnen de Green Deal denken wij nadrukkelijk mee over de mogelijkheden om aquathermieprojecten te financieren. Wij doen dat samen met onder andere Invest-NL en zetten ons in om juist op dit vlak versnelling te ontwikkelen. In september hebben we onder andere een webinar georganiseerd over de mogelijke vormen van bancaire financiering van een aquathermieproject. We hebben toen stilgestaan bij de verschillen en raakvlakken tussen balansfinanciering en projectfinanciering. Ook zijn we ingegaan op de eisen die financiers kunnen stellen voordat ze een financieringsaanvraag in overweging nemen en hoe om te gaan met risico's. Tot slot hebben we tijdens het duurzaamheidsfestival Springtij Forum op Terschelling eind september een sessie medegeorganiseerd over de kansen en mogelijkheden van aquathermie.

Klimaatadaptatie

Het is belangrijk dat Nederland zich voorbereid op het veranderende klimaat. De omgeving aanpassen en voorbereiden op de gevolgen van het veranderende klimaat noemen we klimaatadaptatie. Hiermee voorkomen we bijvoorbeeld overstromingen.

Onze zomers worden steeds droger en de rest van het jaar regent het vaker, langer en harder. 2020 was opnieuw een

jaar van warmtere records, (record)droogte en hitte, maar we zagen ook wateroverlast, stormen en een paar koelere perioden. Door deze klimaatveranderingen neemt de kans op wateroverlast, watertekort en overstromingen toe. Dat is niet alleen lastig, maar het kan ook risico's opleveren voor onze economie, gezondheid en veiligheid.

Het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie is een nationaal plan van gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk dat maatregelen bevat om Nederland beter voor te bereiden op extremer weer. Het doel van de betrokken partijen is dat Nederland in 2050 meer waterrobuust en klimaatbestendig is, en de burger meer waterbewust. Met het plan wordt het proces van ruimtelijke adaptatie versneld en geïntensiveerd.

Een andere belangrijke klantgroep van de bank, de woningcorporaties, zet ook volop in op klimaatadaptatie. Klimaatverandering heeft gevolgen voor de manier waarop we onze steden inrichten en onze huizen bouwen. Wat klimaatadaptatie concreet betekent voor woningcorporaties, hangt af van de situatie. Denk aan een slimme aanleg van (binnen)tuinen, zodat ze niet direct blank staan na een fikse regenbui en daarnaast oververhitting van omliggende bouw beperken.

Biodiversiteitsherstel

In de financiële sector groeit het besef dat, net zoals bij klimaatverandering, snel actie moet worden genomen om verlies van biodiversiteit tegen te gaan. Om het belang van biodiversiteit voor financiële instellingen te adresseren, is in 2019 een werkgroep opgericht onder het Platform voor Duurzame Financiering. Deze werkgroep staat onder leiding van onze directievoorzitter Lidwin van Velden en bestaat verder uit vertegenwoordigers van verzekeraars, asset managers, pensioenuitvoerders en andere banken.

Afgelopen jaar heeft de werkgroep twee papers opgeleverd. In juni heeft de werkgroep een algemeen paper gepubliceerd over de relatie tussen biodiversiteit en de financiële sector. Het paper, 'Biodiversity; Opportunities & Risks for the Financial Sector', geeft inzicht in twee zaken: hoe financiële instellingen kunnen worden geraakt door risico's als gevolg van verlies van

biodiversiteit, en hoe zij een positieve impact kunnen hebben op het behoud en herstel van biodiversiteit. Tevens hebben de leden van de werkgroep voorbeelden gegeven van hoe zij in de praktijk omgaan met dit thema om zo andere financiële instellingen te inspireren. Dit paper is in oktober gevolgd door een gids die een overzicht geeft van beschikbare diensten en instrumenten die financiële instellingen kunnen gebruiken om ontbossing, gerelateerd aan hun financiële activiteiten, in kaart te brengen, te analyseren en tegen te gaan. De vernietiging van bossen wereldwijd is een belangrijke indicator van verlies van biodiversiteit.

Als dé duurzame waterbank en sponsor van de Werkgroep Biodiversiteit onder het Platform voor Duurzame Financieringen van DNB willen we als NWB Bank natuurlijk het goede voorbeeld geven. Daarom hebben we ons in navolging van het voorzitterschap van de werkgroep biodiversiteit in september samen met 25 andere financiële instellingen gecommitteerd aan de Finance for Biodiversity Pledge. De belofte werd gelanceerd tijdens de Nature for Life Hub die plaatsvond en marge van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Concreet beloven we als bank om in 2024 onze impact op biodiversiteit in kaart te hebben gebracht, hier doelen aan te koppelen en er vervolgens publiekelijk over te rapporteren. Ook hebben we ons net als de Unie van Waterschappen afgelopen jaar aangesloten bij het Deltaplan Biodiversiteitsherstel om specifiek in Nederland een bijdrage te leveren aan biodiversiteitsherstel in Nederland.

AANTREKKEN VAN FUNDING MIDDELS DUURZAME OBLIGATIES

Als duurzame bank voor de publieke sector is de uitgifte van zogenoemde ESG-obligaties inmiddels een onmisbaar onderdeel van onze bedrijfsvoering. In aanvulling op de traditionele investeringsafwegingen, zoals investeringsveiligheid en op risico afgestemde opbrengsten, zijn deze obligaties door investeerders gekocht vanwege hun interesse om klimaatvriendelijke en maatschappelijke projecten te steunen binnen hun investeringsmandaat. Door de uitgifte van deze specifieke obligaties blijven we nieuwe investeerders aantrekken en

vergroten we het markt bereik voor duurzame obligaties. De uitgifte van deze obligaties onderstreept onze rol als een robuuste en duurzame financiële partner voor de Nederlandse publieke sector.

Afgelopen jaar hebben we ruim € 4,5 miljard aan funding opgehaald met ESG-obligaties op een totaal van € 13,7 miljard. Dat is 33% en daarmee voldoen we ruimschoots aan onze eigen doelstelling om jaarlijks minimaal 25% van de langlopende financiering aan te trekken met de uitgifte van duurzame obligaties. In totaal hebben we sinds 2014 ruim € 16 miljard aan duurzame obligaties uitgegeven. Iets meer dan 25% van de totale hoeveelheid obligatieleningen op de balans van onze bank bestond eind 2020 uit duurzame obligaties. Internationaal zijn we een toonaangevende uitgever van ESG-obligaties binnen de groep van SSA (Sovereigns, Supranationals and Agencies). In Nederland zijn we zelfs de grootste Nederlandse emittent van ESG-obligaties.



DUURZAME, EFFICIËNTE EN MAATSCHAPPELIJK BETROKKEN ORGANISATIE

We kunnen onze rol in de financiering van de Nederlandse publieke sector alleen vervullen als we daartoe als organisatie goed zijn geëquipeerd. Dit is het fundament van onze strategie. Wij zijn een van de meest kostenefficiënte en (naar risico gewogen) best gekapitaliseerde banken onder toezicht van de Europese Centrale Bank. Op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijke betrokkenheid geven wij zelf ook het goede voorbeeld en de kracht van onze organisatie zit hem voor een belangrijk deel in onze compacte en platte organisatiestructuur.

VEILIGE, STABIELE EN EFFICIËNTE BANK

In 2020 stonden we wederom in de top 10 van 's werelds veiligste banken, op plek 5 om precies te zijn. Dat is een stijging van een plaats ten opzichte van 2019. De stabiliteit van onze bank komt meer specifiek tot uiting in de kapitaal- en liquiditeitsratio's van de bank die eerder in het verslag al zijn toegelicht en in de credit en ESG-ratings.

Credit ratings

Behoud van het hoogwaardige risicoprofiel van onze bank, zoals dat tot uiting komt in de credit ratings van de bank, staat centraal in onze langetermijnstrategie. Om onze klanten optimaal te kunnen blijven bedienen, is het van belang dat de credit ratings van de bank gelijk blijven aan die van de Nederlandse Staat. Al jaren beschikken we over de hoogste kredietwaardigheidsrating van zowel Standard & Poor's als Moody's: AAA/Aaa. Afgelopen jaar is hier niets aan veranderd.

ESG-ratings

Ook op het gebied van duurzaamheid streven we naar een hoogwaardig risicoprofiel. Het specifieke duurzaamheidsbeleid van onze bank en de invulling ervan wordt door speciale ESG-rating agencies beoordeeld. In zijn algemeenheid beschikken we over sterke duurzaamheidsratings en willen deze waar mogelijk verbeteren. We hebben ESG-ratings van imuglrating uit Hannover (Duitsland), van ISS ESG uit München

(Duitsland), van MSCI ESG Research uit de Verenigde Staten, Sustainalytics uit Amsterdam en Vigeo Eiris uit London (Verenigd Koninkrijk). De ESG-rating agencies geven ratings of scores af op basis van hun eigen ESG-beoordelingsraamwerk. Op de websites van de betreffende agencies staat meer informatie over hun beoordelingsraamwerken. Bij de meeste van de genoemde rating agencies bevindt de ESG-rating van de bank zich in de top van haar peer group.

MILIEUIMPACT BEDRIJFSVOERING

Met onze eigen interne organisatie willen we het goede voorbeeld geven op het gebied van duurzaamheid. Hoewel vanwege onze relatief compacte kantoororganisatie de impact op bijvoorbeeld het milieu beperkt is, weerhoudt dat ons er niet van om volop maatregelen te nemen om onze CO₂-uitstoot te verminderen. Denk hierbij aan het omzetten van ons wagenpark naar elektrisch vervoer en de verduurzaming van ons kantoorpand. Zo worden voor onze medewerkers en directie sinds 2019 alleen nog auto's aangeschaft die geen CO₂-uitstoot hebben. Ultimo 2020 was al ongeveer de helft van ons wagenpark uitstootvrij. Ook werken we hard aan verbetering van het energielabel van het kantoor, dat wettelijk voor 2023 naar label C moet worden gebracht. Momenteel doen we met een externe partij onderzoek naar ons huidige label en naar de mogelijkheden om uiteindelijk label A te bereiken.

Afgelopen jaar bedroeg de gemiddelde uitstoot binnen onze bedrijfsvoering 1,5 ton CO₂ per persoon. Dit is een significante verbetering ten opzichte van 2,8 ton per persoon in 2019. We moeten daarbij wel opmerken dat door de beperkende maatregelen wegens de COVID-19-pandemie het aantal reizen alsmede de kantoorbezetting afgelopen jaar zeer beperkt was. Desondanks hopen we deze verbetering vast te houden door naar de toekomst toe de reisbewegingen te beperken door gebruik te blijven maken van de digitale alternatieven en thuiswerken. Alle uitstoot die resteert compenseren we via Trees for All. Trees for All plant bomen in Nederland en het buitenland en compenseert zo CO₂-uitstoot. Door te kiezen voor deze

vorm van CO₂-compensatie dragen we actief bij aan het realiseren van de Sustainable Development Goals en zijn we per saldo klimaatneutraal in onze bedrijfsvoering.

SOCIALE IMPACT BEDRIJFSVOERING

De sociale impact van onze bedrijfsvoering draait voor ons vooral om goed werkgeverschap. Het aantrekken en behouden van professionele en betrokken medewerkers is bepalend voor de bijdrage die wij als bank aan de maatschappij kunnen leveren. We hebben onder andere hiervoor in 2019 een Strategische Personeelsplanning (SPP) uitgerold waarmee afgelopen jaar verder is gegaan.

Duurzame inzetbaarheid

Duurzame inzetbaarheid is een van de speerpunten van het hrm-beleid van de bank. Onze medewerkers worden actief betrokken in de hr-cyclus en gestimuleerd om na te denken over hun eigen ontwikkeling. Dit komt vervolgens ter sprake in de doelstellings-, evaluatie- en beoordelingsgesprekken die onze medewerkers voeren met hun leidinggevend. Voorafgaand aan deze gesprekken worden medewerkers gevraagd om input te leveren over hun eigen functioneren en ontwikkeling. Medewerkers worden daarbij onder andere gestimuleerd om feedback van collega's op te halen.

Binnen de bank streven we nadrukkelijk naar interne doorstroom. Iedere vacature stellen we altijd eerst open voor interne medewerkers. Op die manier zijn in 2020 5% van de medewerkers binnen de bank doorgestroomd naar een andere functie en/of afdeling.

Opleiding en ontwikkeling

We hechten veel waarde aan opleiding en moedigen onze medewerkers aan hun kennis en vaardigheden te blijven ontwikkelen. Dankzij een ruim opleidingsbudget van in totaal € 250.000,- zijn er volop mogelijkheden om je vakinhoudelijk te verdiepen, nieuwe kennis en vaardigheden op te doen of leiderschapskwaliteiten te ontwikkelen. Afgelopen jaar is gemiddeld € 4.105,- per medewerker besteed. We zijn hiermee over het opleidingsbudget van € 3.500,- per medewerker gegaan. De kosten voor 'learning on the job' en coaching (indien nodig door externen) zijn overigens niet in deze

cijfers meegenomen. Deze manier van leren vormt wel een belangrijk onderdeel binnen onze organisatie. Een voorbeeld hiervan is dat bij 'onboarding' nieuwe medewerkers worden gekoppeld aan een collega met een ander vakgebied binnen de bank, die de nieuwe medewerker begeleidt.

Behalve individuele training verzorgen we ook regelmatig incompanytrainingen. Afgelopen jaar hebben onze medewerkers onder andere incompany trainingen gevolgd over diversiteit, marktmisbruik, kredietrisicomanagement en CDD.

Gezondheid en werkomgeving

Bij duurzaam inzetbare medewerkers hoort een gezonde werkomgeving. Aandacht voor de fysieke en mentale gezondheid past binnen de cultuur en het beleid van onze bank om de medewerker centraal te stellen. Het afgelopen jaar was voor veel medewerkers een uitdagend jaar omdat ze veelal thuis moesten werken. Onze afdeling HR heeft regelmatig aandacht gevraagd voor het zo goed mogelijk inrichten van de thuiswerkplek en hier ook extra faciliteiten voor ter beschikking gesteld. Ook heeft HR onder medewerkers een enquête gehouden om hun ervaringen op te halen over werken in deze bijzondere tijden. We hebben de uitkomsten gebruikt voor verdere verbetering.

Het ziekteverzuim is afgelopen jaar net als in 2019 uitgekomen op 1,9%. Dat is binnen onze interne doelstelling om dit onder de 2% te houden.

Diversiteit

We willen dat ons medewerkersbestand zoveel mogelijk een afspiegeling vormt van de maatschappij. Bij het werven van nieuwe medewerkers staan we open voor iedereen ongeacht geslacht, leeftijd, geloofsovertuiging, culturele achtergrond, arbeidsbeperking en seksuele geaardheid. We streven nadrukkelijk naar een mix van medewerkers met talent, ontwikkelpotentieel en improvisatievermogen en kiezen bewust voor professionals die een aanvulling zijn op ons team. Bij gelijke geschiktheid geven we de voorkeur aan kandidaten die bijdragen aan de diversiteit.

VERDELING MAN/VROUW (IN %)



Om zich bewust te worden van de complexiteit van dit onderwerp, hebben afgelopen jaar alle medewerkers deelgenomen aan een bankbrede training over diversiteit en inclusiviteit.

Vanwege onze compacte organisatie is het om privacyredenen lastig om in detail te rapporteren over diversiteit. Door ons relatief kleine personeelsbestand zijn gerapporteerde uitkomsten al snel te herleiden tot individuele personen en dat willen we te allen tijde vermijden om de privacy van onze medewerkers te waarborgen.

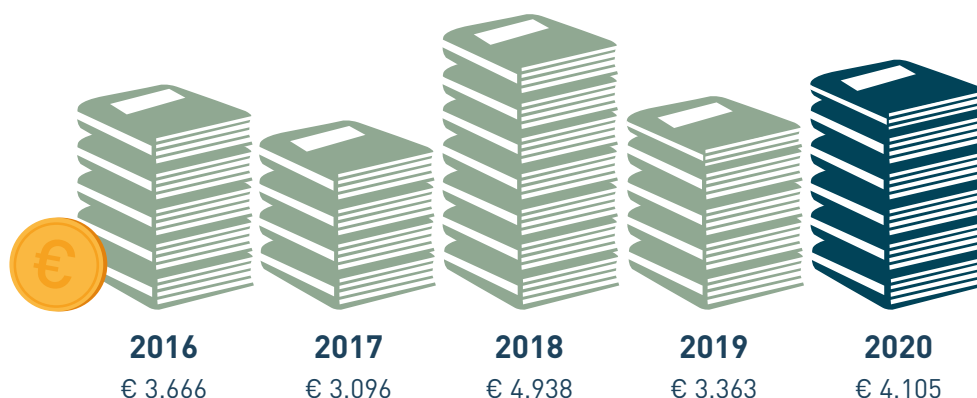
MAATSCHAPPELIJKE BETROKKENHEID

Onze bank en medewerkers zijn maatschappelijk betrokken. Zowel binnen als buiten werktijd worden medewerkers gestimuleerd mee te doen aan activiteiten en projecten die een bijdrage leveren aan de samenleving. Voorbeelden hiervan zijn het project 'Bank voor de klas' waarbij medewerkers en directie van de bank

gastlessen geven aan kinderen op de basisschool. Ook zijn medewerkers afgelopen jaar actief geweest tijdens de World Cleanup Day en hebben zij zich ingezet voor de voedselbank.

Een van de manieren waarop we onze maatschappelijke betrokkenheid laten zien, is sponsoring. Projecten en/of activiteiten die een raakvlak hebben met water kunnen in aanmerking komen voor een financiële bijdrage van de bank. Een goed voorbeeld hiervan is het citizen science project 'Vang de Watermonsters' waar we afgelopen jaar sponsor van zijn geworden. In dit project brengen burgerwetenschappers met behulp van een meetkit de kwaliteit van sloten, plassen, meren en vennen in beeld. Gebleken is dat op veel plekken in Nederland de waterkwaliteit niet standaard wordt gemeten. Dat is jammer, want die informatie is nodig om het water schoner te kunnen maken. 'Vang de Watermonsters' is een initiatief van Natuur & Milieu en wordt, behalve door onze bank, gesteund door ASN Bank, zeven waterschappen en de Unie van Waterschappen. Medewerkers van de bank hebben zelf ook meegedaan aan het project. Daarnaast is de bank sponsor van onder andere de Waterinnovatieprijs, de KNW Waternetwerk Scriptieprijs en Springtij Forum. Het jaarlijkse budget voor sponsoring bedraagt € 125.000,-.

BESTEED OPLEIDINGSBUDGET PER MEDEWERKER



DIGITALISERING DIENSTVERLENING EN BEDRIJFSVOERING

Als bank zetten we volop in op digitalisering. Dit is enerzijds nodig om onze klanten optimaal te bedienen maar anderzijds ook belangrijk om onze eigen processen te verbeteren, verstevigen en te versnellen. Digitalisering draagt bij aan onze wendbaarheid en efficiëntie en is een van de strategische prioriteiten in de interne organisatie. Een belangrijk project afgelopen jaar was werkplaatsautomatisering, waardoor we de beschikking kregen over een goed videobelfunctie, iets dat zeker vanwege het thuiswerken essentieel is voor behoud van goede communicatie.

Om de dienstverlening aan onze klanten te verbeteren en tegelijkertijd de hoeveelheid papier en post te verminderen, hebben we in 2019 een digitaal klantportaal gelanceerd. Deze NWB Portal is via het internet ter beschikking gesteld aan alle klanten van de bank en voor het gebruik worden geen kosten in rekening gebracht. Door via dit portal een gratis tool met geavanceerde rapportage en analytische functionaliteiten aan te bieden, hoeven onze klanten ook geen eigen systeem hiervoor te ontwikkelen of aan te schaffen. Klanten hebben onder andere de mogelijkheid om de gegevens van hun leningen bij onze bank in te zien en te analyseren. Ook kunnen zij zelf gegevens van leningen van andere geldgevers toevoegen. Hierdoor kunnen klanten hun gehele leningenportefeuille analyseren. Tot slot biedt NWB Portal toegang tot indicatieve tarieven voor nieuwe leningen en actuele marktgegevens. Eind 2020 was 64% van de ongeveer 1.000 klanten aangesloten op de NWB Portal.

INTEGER EN TRANSPARANTE BEDRIJFSVOERING

Bewust, betrokken en betrouwbaar zijn de kernwaarden van onze bank en deze zijn stevig verankerd in onze bedrijfscultuur en gedragscode. Integriteit en transparantie staan binnen onze bank hoog in het vaandel. Integriteit maakt onderdeel uit van het zogenoemde operational risk management framework. Jaarlijks vindt een systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) plaats door een assessment uit te voeren rondom

de operationele risico's, inclusief integriteitsrisico's en beheersmaatregelen. Het afgelopen jaar hebben we deze analyse, mede op verzoek van de toezichthouder, verstevigd met behulp van een externe consultant.

Ten aanzien van omkoping en corruptie hanteren we een zerotolerancebeleid, ongeacht de identiteit of functie van de gever of ontvanger van de betreffende omkoping of corruptie. De directie verwacht van alle medewerkers dat zij altijd handelen in lijn met de standaarden van ethisch gedrag en integriteit. Dit houdt in dat maatregelen zijn genomen om omkoping en corruptie te voorkomen, te ontmoedigen en te ontdekken. Het zich inlaten met gedrag of activiteiten strijdig met de kernwaarden, dan wel andere relevante wet- en regelgeving, is in strijd met de gedragscode van de bank.

Onze bank biedt niemand, en voor geen enkel doel, een ongepaste provisie aan of iets wat als zodanig kan worden ervaren. Interne meldingen van corruptie en omkoping dienen aan de compliance officer gemeld te worden. De compliance officer rapporteert rechtstreeks aan de directie en heeft een directe lijn naar de voorzitter van de raad van commissarissen.

Voorafgaand aan indiensttreding doorlopen alle nieuwe medewerkers, ongeacht hun functie, een Pre-Employment Screening. Daarnaast zijn alle medewerkers in commerciële functies ingeschreven in een van de registers van het Dutch Securities Institute (DSI). Alle nieuwe medewerkers tekenen een aantal relevante verklaringen, zoals de bankierseed, de gedragscode NWB Bank, een geheimhoudingsverklaring, de insiderregeling, het informatiebeveiligingsprotocol. Ook worden nieuwe medewerkers geïnformeerd over het privacybeleid.

VERANTWOORD BELONINGSBELEID

Met ons beloningsbeleid proberen we onze maatschappelijke rol te weerspiegelen als bank van en voor de publieke sector. Er is gekozen voor een gematigd en duurzaam beloningsbeleid dat past binnen de strategie, het lage risicoprofiel en de risk appetite van onze bank. Op die manier draagt het beloningsbeleid bij aan de

realisatie van de langetermijndoelstellingen van onze bank die zijn gericht op langetermijnwaardecreatie. Ons beloningsbeleid is eenduidig en transparant en in lijn met nationale en internationale regelgeving. Daarnaast is het beleid van de bank gericht op het aantrekken en behouden van gekwalificeerd en deskundig personeel.

Een belangrijke indicator voor de beheersbaarheid is de beloningsverhouding tussen onze directievoorzitter en de mediaan van onze overige medewerkers. Deze komt over 2020 uit op 4,1 (2019: 3,8). Dat is lager dan bij veel andere organisaties in de bancaire sector in Nederland en ook lager dan bij veel staatsdeelnemingen. De stijging afgelopen jaar heeft te maken met de verjonging van ons medewerkersbestand.

PRIVACY EN DATAVEILIGHEID

Onze klanten, medewerkers en leveranciers moeten erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens veilig zijn bij de bank. Ook het afgelopen jaar is daarom een groot aantal beheersmaatregelen getroffen dat ervoor moeten zorgen dat de digitale infrastructuur van de bank altijd goed functioneert. De bank volgt daarbij de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), die in 2018 in werking is getreden. Er hebben in 2020 geen datalekken plaatsgevonden.



VERANTWOORD EN MAATSCHAPPELIJK RENDEMENT

Als bank van en voor de publieke sector streven we geen winstmaximalisatie na maar kijken we vooral naar het maatschappelijk rendement dat we realiseren. Alles wat we als bank doen, staat in het teken van het creëren van maatschappelijke meerwaarde. Voorbeelden hiervan zijn de reductie van de CO₂-uitstoot door onze klanten en betaalbare en duurzame sociale woningbouw en zorg. Ook zoeken we nadrukkelijk de aansluiting bij de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties.

FINANCIEEL RENDEMENT AANDEELHOUDERS

Ondanks ons streven naar vooral maatschappelijk rendement is het maken van winst noodzakelijk om de continuïteit van onze bank te waarborgen. Over 2020 hebben we wederom een gezonde winst gemaakt van € 80,5 miljoen. Dat is minder dan over 2019 toen de winst € 94,5 miljoen bedroeg. De daling van de winst komt onder andere door de introductie van de fiscale minimumkapitaalregel voor banken, het begin 2021 geconstateerde fraude-incident en de hogere bedrijfslasten vanwege de getroffen voorzieningen in verband met de COVID-19-pandemie.

We zijn met onze aandeelhouders een normrendement op het eigen vermogen overeengekomen. Voor 2020 bedroeg het normrendement net als in 2019 3,7%. Met het gerealiseerde rendement op het eigen vermogen van 4,4% hebben we dus voldaan aan dit normrendement.

Het vaststellen van het beschikbare bedrag voor dividenduitkering is een jaarlijkse discretionaire bevoegdheid van onze directie met vereiste goedkeuring van de raad van commissarissen, waarbij het belang van de continuïteit van de bank, alsmede de belangen van aandeelhouders en andere stakeholders in ogenschouw worden genomen. Over boekjaar 2020 hebben de directie en raad van commissarissen de voor dividend beschikbare winst vastgesteld op € 45 miljoen.

Normaal zouden we het vastgestelde dividend zo snel mogelijk uitbetalen aan onze aandeelhouders. De ECB heeft op ons en andere banken echter een dringend beroep gedaan om, in verband met de onzekerheden vanwege de COVID-19-pandemie, geen dividend uit te betalen. In de aanbeveling van 15 december 2020 heeft de ECB een beperkte ruimte geboden voor uitbetaling van dividend. Daarom hebben we pas begin 2021 een deel van het dividend over boekjaar 2019 kunnen uitbetalen. Het ging hier om een bedrag van € 8,1 miljoen terwijl het dividend over boekjaar 2019 is vastgesteld op € 55 miljoen. De ECB heeft in haar aanbeveling van 15 december 2020 een maximale ruimte voor uitbetaling gelaten van de laagste uitkomst van ofwel 15% van de jaarwinst over 2019 en 2020 ofwel 20 basispunten van de Tier 1-kernkapitaalratio. In ons geval kwam het laatste criterium het laagst uit.

De meest recente aanbeveling van de ECB aangaande uitbetaling van dividend kent een einddatum op 30 september 2021. Wij hopen dan het restant van het vastgestelde dividend over boekjaar 2019 uit te kunnen betalen aan onze aandeelhouders samen met het vastgestelde dividend van € 45 miljoen over boekjaar 2020. Met een voorstel tot uitkering van € 45 miljoen over boekjaar 2020, komt de pay-out ratio neer op 56% van de winst (2019: 58%). Dat is aan de bovenkant van de bandbreedte van 40% tot 60% zoals die is geformuleerd in het dividendbeleid dat in 2019 is vastgesteld.

KLIMAATIMPACT KREDIETVERLENING

We hebben inmiddels voor 94,5% van onze kredietportefeuille de klimaatimpact in beeld. Voor het berekenen van de klimaatimpact gebruiken we de portefeuille van het jaar ervoor. Dat wil zeggen dat we nu in het jaarverslag 2020 rapporteren over de klimaatimpact van de kredietportefeuille zoals die eind 2019 was.

KLIMAATIMPACT KREDIETVERLENING

KREDIETEN

EMISSIONS

		KREDIET- DEKKINGS- PERCENTAGE		KREDIET- PORTE- FEUILLE	EMISSIONS- INTENSITEIT	TOEGEKENDE EMISSIONS
		[%] ¹		(X EUR miljoen) ²	(in tonnen CO ₂ -eq /EUR miljoen)	(in tonnen CO ₂ -eq)
		2020				
		2019				
		+/-				
		2020	94,5%	49.436	34,1	1.594.836 ³
		2019	95,1%	47.644	38,2	1.730.120
		+/-			-4,1	
	WONING- CORPORATES	2020	99,9%	30.813	24,5	
		2019	99,8%	30.265	27,9	
		+/-	+0,1	+548	-3,4	
	GEMEENTEN	2020	100%	7.071	58,7	
		2019	100%	6.583	63,4	
		+/-		+488	-4,7	
	WATER- SCHAPPEN	2020	100%	6.501	50,2	
		2019	100%	6.327	58,8	
		+/-		+174	-8,6	
	ZORG	2020	72,6%	2.053	57,2	
		2019	70,5%	2.119	58,2	
		+/-	+2,1	-66	-1,0	
	DRINKWATER- BEDRIJVEN	2020	87,3%	666	8,2	
		2019	85,5%	477	6,7	
		+/-	+1,8	+189	+1,5	
	REGIONALE OVERHEDEN	2020	100%	225	32,8	
		2019	100%	247	30,2	
		+/-		+548	+2,6	
	ONDERWIJS- INSTELLINGEN	2020	91,4%	70	41,8	
		2019	91,6%	73	36,8	
		+/-	-0,2	-3	+5,0	

1) In de PCAF-rapportage 2019 bedroeg het dekkingspercentage 93%. Als gevolg van een gewijzigde methodologie ten opzichte van 2019, is in de huidige PCAF-rapportage het dekkingspercentage hoger.

2) Kredietportefeuille ultimo 2019 ten behoeve van verslagjaar 2020.

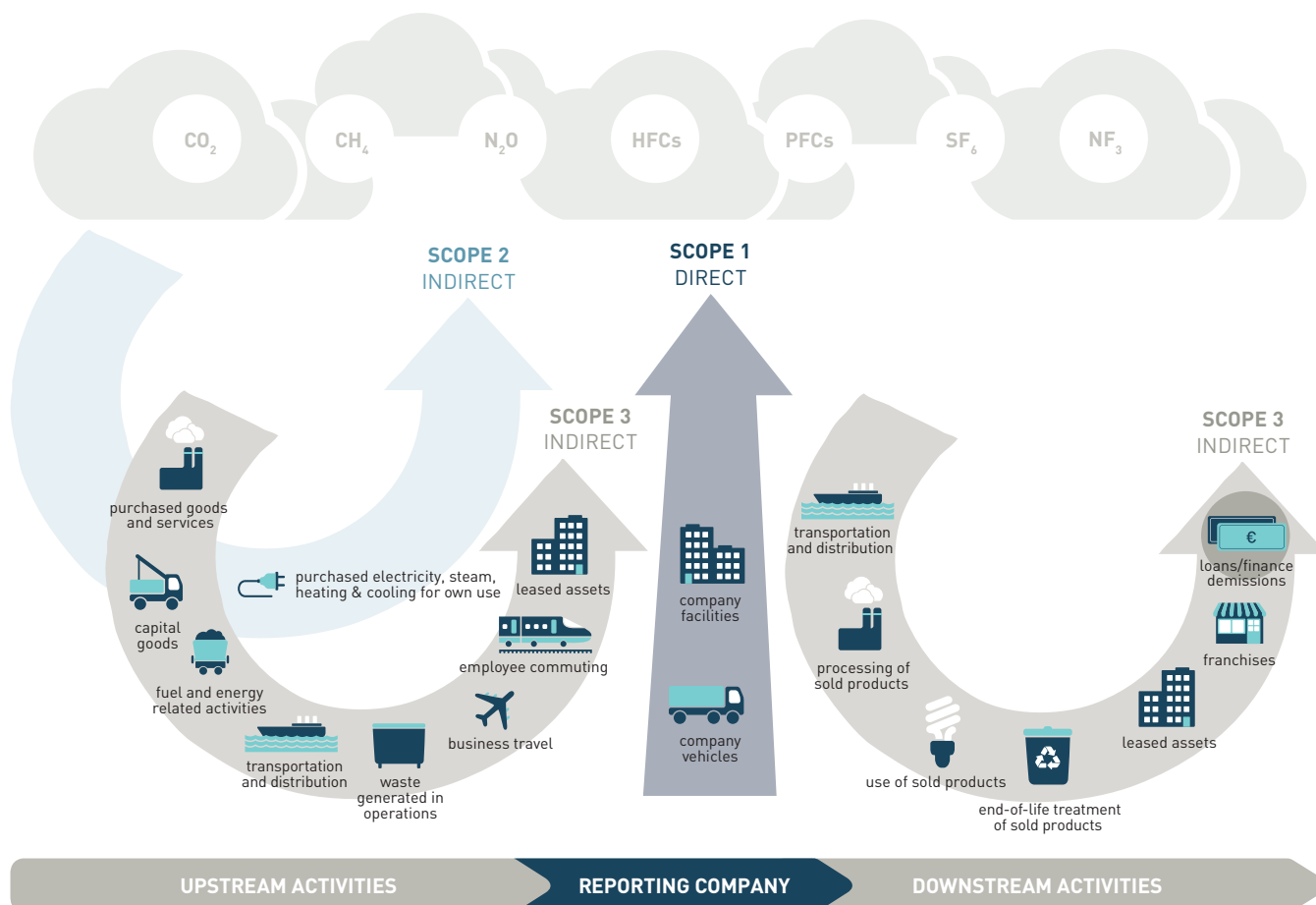
3) Voor de berekening van de impact in 2020 zijn de kredietportefeuille ultimo 2019 en de meest recente cijfers t.a.v. de uitstoot als uitgangspunt genomen.

Onze kredietportefeuille had eind 2019 een totale emissie van 1.594.836 ton CO₂-equivalent. Dit is 135.284 ton minder dan de totale uitstoot eind 2018. Dit is een mooie ontwikkeling, want de totale kredietportefeuille waarover de berekening is gedaan is in de betreffende rapportageperiode zelfs met € 1,4 miljard toegenomen. De emissie-intensiteit (ton CO₂-eq / miljoen EUR) is gedaald van 38,2 naar 34,1 ton per miljoen euro. De grootste afname van de emissie-intensiteit hebben we gezien bij de waterschappen, lokale overheden en bij woningcorporaties. De waterschappen hebben onder andere geïnvesteerd in duurzame energieprojecten in Nederland en woningcorporaties verbeterden de energielabels van hun huurwoningen.

Bij het in kaart brengen van de klimaatimpact van onze financieringen maken we gebruik van de PCAF-methodologie. PCAF (Partnership for Carbon Accounting

Financials) biedt een raamwerk en geharmoniseerde methodologie die de transparantie en het bewustzijn over CO₂-uitstoot en rapportage vergroot. In januari 2019 hebben we ons officieel aangesloten bij dit partnership. Later dat jaar hebben we ons samen met vrijwel de gehele financiële sector ook gecommitteerd aan de klimaatdoelen van het kabinet. Onderdeel van dit commitment is dat wij ons hebben verplicht om vanaf 2020 te rapporteren over de klimaatimpact van onze financieringen. Het onderzoeksinstituut Telos/Het PON, dat gelieerd is aan de Tilburg University, heeft ons geholpen bij het in beeld brengen van de klimaatimpact en het toepassen van de PCAF-methodologie. De volledige rapportage (inclusief bijbehorende methodologie) is te vinden op [onze website](#).

GREENHOUSE GAS PROTOCOL



Om de klimaatimpact van de verschillende klantgroepen te berekenen, hebben we veelal gebruikgemaakt van publiek beschikbare bronnen. Ook hebben we dankbaar gebruikgemaakt van de Klimaatmonitor Waterschappen. Dit jaarlijkse onderzoek, dat wordt uitgevoerd door Arcadis, maakt zichtbaar wat de bijdrage van de waterschappen is aan de nationale doelstellingen om de CO₂-uitstoot terug te brengen en aan de duurzame energie productie. Sinds 2018 zijn we samen met de Unie van Waterschappen opdrachtgever van dit onderzoek. Als er geen CO₂-uitstoot informatie van een klant of klantgroep beschikbaar was, hebben we een benadering gemaakt van de emissies op basis van impactinformatie en passende emissiefactoren. De impactgegevens zijn inclusief zowel directe (scope 1) als indirecte emissies (scope 2, en afhankelijk van de sector ook scope 3). De toerekening aan de klanten heeft plaatsgevonden op basis van de verhouding tussen de uitstaande kredietportefeuille per klant en de totale balans van de respectievelijke klant. Dit resulteert in het totaal van de toegerekende broeikasgasemissies voor onze leningen. Eventuele aannames en onzekerheden in deze berekening worden toegelicht in een speciaal methodologiedocument dat beschikbaar is op [onze website](#).

Het in beeld hebben van klimaatimpact is één ding, het verminderen van die impact is een tweede. Onderdeel van ons commitment aan het Klimaatakkoord is dat we uiterlijk in 2022 actieplannen klaar hebben die bijdragen aan een vermindering van de uitstoot van CO₂. We hebben het afgelopen jaar een begin gemaakt met het formuleren van doelstellingen die in lijn zijn met of zelfs ambitieuzer zijn dan de ambities van het Klimaatakkoord. We maken hierbij gebruik van de Science Based Targets-methodiek. De vermindering van de uitstoot zal uiteindelijk door onze klanten moeten worden gerealiseerd. Om hen daartoe te stimuleren, onderzoeken we of we onze klanten zogenoemde 'sustainability linked loans' kunnen aanbieden. Via bijvoorbeeld rentekorting op hun lening of andere klantvoordelen bieden we hen een stimulans om duurzame kritische prestatie-indicatoren (KPI's) te behalen. Ook doen we onderzoek naar groene leningen, waarbij we ons kapitaal aanwenden voor specifieke, vooraf geïdentificeerde groene projecten waar gunstige financiering tegenover kan staan.

DILEMMA'S 2020

Bij onze werkzaamheden en rapportages op het gebied van duurzaamheid lopen we regelmatig tegen dilemma's aan. Hieronder staan enkele thema's vermeld waarbij we een afweging hebben moeten maken om op grond van ons duurzaamheidsbeleid iets wel of niet te doen.

Generieke financiering

Wij voorzien onze klanten voornamelijk van zogenoemde balansfinanciering. Daarbij wordt niet zozeer een specifieke investering of project gefinancierd, maar de klant zelf. Het structureel toepassen van de duurzaamheidsuitsluitingscriteria is daarom vaak niet mogelijk of relevant. Onze klanten komen allemaal uit de publieke sector en stellen inherent duurzaam te zijn. Desalniettemin zullen we niet nalaten het gesprek met hen aan te gaan en aandacht te vragen voor duurzame investeringen.

Sustainability linked loans

Om onze klanten te stimuleren sneller te verduurzamen, doen we momenteel onderzoek naar de mogelijkheden om zogenoemde sustainability linked loans en groene leningen te verstrekken. Dit zijn kredieten waarbij we vooraf met de klant specifieke duurzaamheidsdoelstellingen afspreken. Wanneer de klant die doelstellingen haalt, krijgt de klant een vooraf afgesproken korting op de rente. De marges die wij echter maken zijn minimaal dus de ruimte voor het aanbieden van rentekorting is beperkt waardoor de incentive mogelijk beperkt is. Wat is de verduurzaming van Nederland ons dus waard? Dat is een dilemma.

Nieuwe producten

Bij het proberen te beantwoorden aan een specifieke klantbehoefte kan de situatie ontstaan dat we moeten afwegen of een nieuw product wel kan of moet worden geïntroduceerd. In ons productgoedkeuringsproces maken we altijd een afweging van de risico's van dit nieuwe product vanuit het perspectief van zowel de klant als de bank. Dit kan ertoe leiden dat een klant niet altijd het door hem gevraagde product kan krijgen, omdat wij van mening zijn dat er voor deze klant of voor ons

als bank ongewenste risico's aan verbonden zijn. Dit is een dilemma aangezien we enerzijds onze klanten altijd willen helpen en anderzijds willen vasthouden aan ons zorgvuldig gekozen en opgesteld beleid.

Klantgroepen met een beperkte financieringsbehoefte

Binnen het publieke domein zijn ook klantgroepen actief met een, relatief gezien, beperkte financieringsbehoefte. Voorbeelden zijn sportverenigingen met een gemeentelijke garantie of mbo-scholen. Vanwege onze relatief compacte kantoororganisatie is het voor ons lastig om dergelijke groepen efficiënt te bedienen. De hoeveelheid tijd die gemoeid is met het analyseren van de sector en de individuele klanten staat vaak niet in relatie tot de omvang van de lening. Als we alle kosten die we maken voor een goede analyse zouden vertalen in een kredietopslag, zou dit tot hogere opslagen leiden. Vanwege onze maatschappelijke rol zien we hier echter van af en worden ook deze klantgroepen door ons geholpen.

Rebound gemeenten

Gemeenten hebben met hun huisbank een betalingsovereenkomst, waarin de zogenaamde reboundbepaling kan zijn opgenomen. Een rebound impliceert dat de huisbank altijd de mogelijkheid krijgt om een tweede, scherpere aanbieding te doen. Wij zijn van mening dat dit ten koste gaat van een eerlijk en transparant offerteproces. Om die reden willen we in een dergelijk proces geen offerte uitbrengen. De rebound leidt tot een drietal dilemma's. Allereerst willen we te allen tijde beschikbaar zijn voor onze klanten. Dit is niet het geval als we geen offerte afgeven. Daarnaast dienen klanten conform hun eigen statuten en in sommige gevallen conform wetgeving minimaal twee offertes te hebben ontvangen. Wanneer andere geldaanbieders ook geen offerte afgeven als zij weten dat er sprake is van een rebound, wenden deze klanten zich daarom vaak toch tot onze bank. Tot slot is een klant niet altijd bekend met de nadelige effecten van de rebound, iets wat in stand wordt gehouden als altijd een offerte wordt afgegeven.

Ongeborgde financiering

Op basis van onze statuten financieren we enkel woningcorporaties en zorginstellingen onder garantie van respectievelijk het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ), dan wel academische ziekenhuizen. In de huidige markt, waarin er sprake is van een tekort aan woningen en er in het bijzonder veel vraag is naar middenhuurwoningen, kan het zijn dat deze klanten juist dit deel van hun financieringsbehoefte moeilijk ingevuld krijgen doordat wij als bank 'nee' verkopen. Ondanks dat we de wens van de sector begrijpen, vinden we dergelijke niet-gegarandeerde financiering niet passen bij onze risicobereidheid.

Investeerders in duurzame obligaties

Wij bieden onze investeerders de mogelijkheid om te investeren in duurzame obligaties. In aanvulling op de traditionele investeringsafwegingen, zoals investeringsveiligheid en op risico afgestemde opbrengsten, wordt een groot deel van de obligaties door specifieke investeerders gekocht die met hun investering willen bijdragen aan klimaatvriendelijke en/of sociale projecten. Aangezien wij als bank 'obligaties aan toonder' uitgeven, is vaak niet bekend wie deze obligaties precies houdt. Bij uitgifte hebben we weliswaar inzage in het orderboek en wordt een screening gedaan naar het duurzame karakter van de initiële investeerders, maar de obligaties zijn verhandelbaar zonder tussenkomst van onze bank. Het kan daarom zijn dat onze obligaties ook worden gehouden door instanties die zelf niet duurzaam ondernemen.

Diversiteit versus privacy

We hechten veel waarde aan diversiteit van ons medewerkersbestand. We willen bereiken dat individuele medewerkers met hun specifieke kennis en ervaring complementair zijn aan elkaar en het collectief een evenwichtige vertegenwoordiging van de maatschappij is. Tegelijkertijd hebben we de borging van privacy van onze medewerkers hoog in het vaandel staan. Vanwege het beperkte medewerkersbestand zijn we daarom terughoudend om in detail te rapporteren over diversiteit. Mogelijk is rapportage te herleiden tot individuen en wordt daarmee de privacy van medewerkers geraakt. Dit neemt niet weg dat we veel aandacht besteden aan diversiteit en de bewustwording daaromtrent, zonder dus over de details te rapporteren.

RISICOMANAGEMENT

Risicobeheer heeft een centrale plaats in onze organisatie. Risicobewustzijn is een belangrijk onderdeel van de bedrijfscultuur en komt tot uiting in onze langetermijnstrategie die gericht is op soliditeit, efficiëntie en duurzaamheid. De organisatie is erop gericht risico's in een vroegtijdig stadium te onderkennen en te analyseren, verantwoorde grenzen vast te stellen en deze vervolgens te bewaken (zie ook toelichting op de jaarrekening). Het risicobeheer wordt gekenmerkt door het effectief inspelen op veranderende omstandigheden en het bieden van adequate kaders voor de activiteiten van onze bank. Dit helpt ons om onze sterke financiële positie en lage kostenstructuur te behouden.

We zijn voortdurend bezig ons risicomanagement verder te verstevigen. Afgelopen jaar was het eerste jaar voor het nieuwe Expected Credit Loss (ECL) model in combinatie met de credit scorecards. Tezamen met de nieuw geïntroduceerde credit quality classification, heeft dit ons credit risk management versterkt. Daarnaast zijn er meerdere validaties uitgevoerd waarvan de bevindingen de komende tijd opgepakt zullen worden.

RISICOMANAGEMENT RAAMWERK

Het risicobeheer binnen onze bank is georganiseerd aan de hand van onderstaand risicomanagement raamwerk. Dit raamwerk bestaat uit de volgende elementen waarvan de meest prominente worden toegelicht.

Risk appetite

Bij het realiseren van onze strategische doelen worden we blootgesteld aan bepaalde risico's. Jaarlijks beoordelen we deze risico's en geven we ze weer in de zogenoemde risicotaxonomie. In 2020 hebben we deze taxonomie verder verfijnd om nog beter inzicht te krijgen in de manier waarop we met deze risico's te maken kunnen krijgen. We hebben onze risicobereidheid vastgelegd in het zogenoemde Risk Appetite Statement (RAS) en uitgedrukt in onder andere de hoeveelheid risico's en gebieden waarop we bereid zijn risico te lopen. De RAS maakt onderdeel uit van het Risk Appetite Framework

(RAF) en is afgestemd met en goedgekeurd door de raad van commissarissen.

Risk assessments

Internal Capital Adequacy Assessment Process

Voor het bepalen van de minimumkapitaaleisen is er het Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP). In dit proces wordt op een kwartaalbasis per risicosoort de kapitaaltoereikendheid van onze bank beoordeeld. De ICAAP vormt daarmee een belangrijke activiteit van het kapitaalmanagement van de bank. Onderdeel van de ICAAP is het uitvoeren van stresstesten waarmee de robuustheid van onze kapitalisatie op de proef wordt gesteld. In 2021 zal onze bank meedoen aan de (uitgestelde) EU stresstest van de European Banking Authority (EBA).

Internal Liquidity Adequacy Assessment Process

Het Internal Liquidity Adequacy Assessment Process (ILAAP) heeft betrekking op de interne beoordeling van de toereikendheid van de liquiditeitspositie en het liquiditeitsrisicomanagement. De ILAAP is bepalend voor onze interne liquiditeitseisen.

Recovery Plan

Net als ieder jaar hebben we eind 2020 ons herstelplan (Recovery Plan) geactualiseerd en bij de ECB/DNB ingediend. In het herstelplan staat opgeschreven welke maatregelen een bank kan nemen in een ernstige stress-situatie en hoe zij daarna een herstel kan realiseren. Een belangrijk onderdeel van het herstelplan zijn de zogenoemde recovery triggers waarop we als bank actie ondernemen. Deze recovery triggers, die in het herstelplan zijn gedefinieerd, zijn in lijn met onze risk appetite.

COVID-19-pandemie

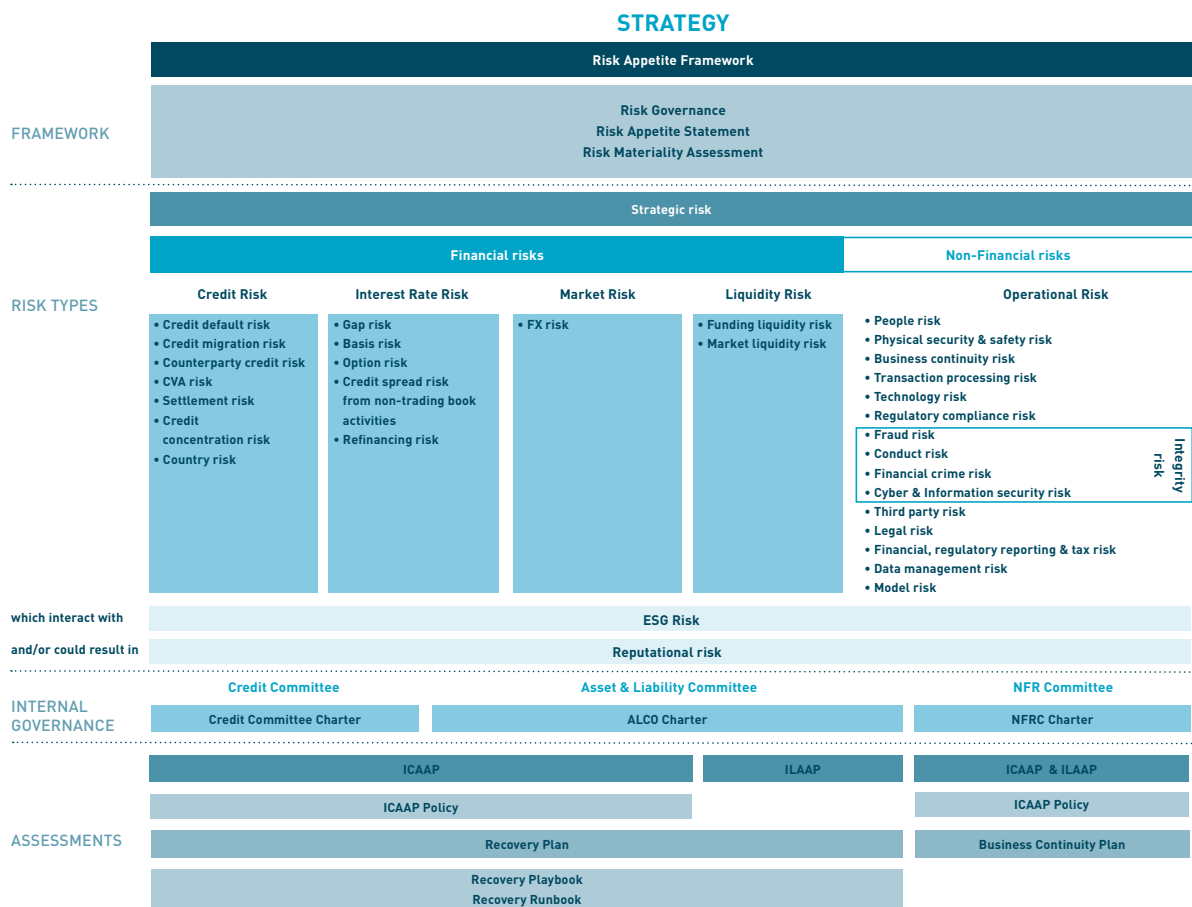
De COVID-19-pandemie heeft invloed gehad op alle genoemde assessments. De uitkomsten van de ICAAP en ILAAP worden als input meegenomen bij het jaarlijkse Supervisory Review and Evaluation Process (SREP). Naar aanleiding van de pandemia is de SREP afgelopen jaar op een andere manier uitgevoerd. De zogenoemde pragmatische SREP heeft voornamelijk de focus gelegd op de manier waarop wij als bank zijn omgegaan met de operationele en financiële gevolgen van de pandemie. De toezichthouder heeft de kapitaaleisen voor de banken daarbij niet aangepast en ook zijn er geen additionele liquiditeitseisen opgelegd.

Zoals eerder aangegeven, heeft de pandemie invloed gehad op de bedrijfsvoering van de bank. Het Business Continuity Team (BCT) is direct geactiveerd en de overleggen van zowel de BCT als de directie zijn opgeschaald naar een hogere frequentie en er zijn,

waar nodig, passende maatregelen genomen. Zo zijn de kritische operationele functies verdeeld over twee locaties en zijn andere medewerkers vanuit huis gaan werken.

Op de kredietverlening lijkt de pandemie geen invloed te hebben gehad. In sommige gevallen is de financieringsbehoefte van onze klanten zelfs toegenomen. Dat valt deels te verklaren doordat sommige klantengroepen zoals gemeenten minder belastinginkomsten hebben als gevolg van de crisis. We monitoren deze gevolgen en tot nu toe hebben die niet geleid tot betalingsachterstanden. In een enkele situatie is een garantie ingeroepen.

Meer informatie omtrent de impact van de pandemie op onze bank is terug te vinden in de '**Risicomanagement**' paragraaf de jaarrekening (zie pagina 170).



ESG-risico's

Afgelopen jaar heeft de ECB een gids gepubliceerd over het omgaan met klimaat- en milieurisico's door banken (Guide on climate-related and environmental risks). In het begin van 2021 zullen wij een gap analyse uitvoeren op de richtlijnen die in deze gids zijn opgenomen om te bepalen waar wij als bank staan. Aan de hand van de uitkomsten van de analyse zullen we onderzoeken hoe we zogenoemde ESG-risico's (Environmental, Social en Governance) verder kunnen integreren in alle aspecten van ons risicomanagement. Daarnaast zullen we, specifiek voor de verbetering van de risico-verslaglegging, ook rekening houden met de eveneens vorig jaar gepubliceerde aanbevelingen van de Task Force on Climate-Related Disclosures en met de Europese Non-Financial Reporting Directive.

Risk governance

De door ons gekozen strategie stelt hoge eisen aan het risicomanagement en de inrichting en handhaving van een adequate interne beheersing. Voor onze risicobeheersing en de controle daarop hanteren we een organisatiebrede aanpak. De directie stelt de kaders voor het risicobeheer vast en binnen deze kaders worden door de Asset & Liability Committee, Credit Committee en Non-Financial Risk Committee beslissingen genomen over de risico's van de bank. De raad van commissarissen, en in het bijzonder de risicocommissie van de raad, evalueert de beheersing van de risico's die aan de uitvoering van het bankbedrijf zijn verbonden. Dit is een belangrijk onderdeel van haar toezichhoudende taak.

VOORUITZICHTEN 2021

Er bestaat grote onzekerheid over het verdere verloop van de pandemie en het hersteltempo van de economie. Veel zal afhangen van de beschikbaarheid van vaccins en de ontwikkeling en verspreiding van meer besmettelijke mutanten van het coronavirus. Deze factoren zijn bepalend voor de snelheid waarmee de contactbeperkende maatregelen kunnen worden afgebouwd. De overheid heeft in ieder geval aangekondigd dat het derde steunpakket voor ondernemers loopt tot 30 juni 2021. Wat daarna gebeurt, hangt niet alleen af van het verloop van de pandemie maar ook van het nieuwe kabinet dat zal aantreden na de Tweede Kamerverkiezingen op 17 maart 2021.

Herstel van de economie kan eventueel worden bespoedigd door het waar mogelijk naar voren halen van publieke investeringen, zoals in woningbouw en de energietransitie. Tijdens Prinsjesdag heeft het Kabinet in ieder geval investeringen aangekondigd om Nederland sterker, weerbaarder en duurzamer te maken in 2021. Zo zal de overheid investeren in extra woningbouw en ook komt er extra geld om stikstof- en CO₂-uitstoot te verminderen. Tot 2030 zal de overheid jaarlijks € 100 miljoen beschikbaar stellen voor het wegnemen van belemmeringen door stikstof zodat de woningbouw door kan gaan.

Als bank denken we in 2021 op dezelfde manier als afgelopen jaar onze kredietverlening te continueren en streven we ernaar onze positie in de financieringsmarkt voor duurzame energie-projecten verder te versterken. Naar verwachting komt de nettowinst in 2021 op een hoger niveau uit dan in 2020. Wel houden we, vanwege de onzekerheden rondom het verloop van de COVID-19-crisis, een slag om de arm voor wat betreft de ontwikkeling van de financieringstarieven in de geld- en kapitaalmarkt alsmede de marktwaardeontwikkeling van de liquiditeitsportefeuille en eventuele effecten als gevolg van de benchmark reform. Ook in 2021 willen we minimaal 25% van onze eigen financieringsbehoefte invullen met de uitgifte van duurzame obligaties. Daarnaast zullen we conform ons commitment aan het Klimaatakkoord actieplannen ontwikkelen en voor het eerst reductiedoelstellingen (science based targets) aan de klimaatimpact van onze financieringen koppelen.

STAKEHOLDER- DIALOOG



Maatschappelijk betrokken

Centrum voor
Dierenhulp-
verlening

**Sociale
huursector in
stand houden**

Vestia





**Bevorderen
waterveiligheid**
Waterschap
Rivierenland

**Betaalbare
energietransitie**

Windpark
Zeewolde





**ESSENTIËLE SPELER
IN DE FINANCIERING
VAN DE NEDERLANDSE
PUBLIEKE SECTOR**



Michel van Baardewijk
Treasurer Vestia



Leon Knoester
NWB Bank
Hoofd Public Finance

Bezit Vestia

71.000 eenheden,
waarvan 60.000 woningen
en 3.000 zorg eenheden

67% sociale huur

10% onder huurliberalisatiegrens

Focusgebied

Zuidwest Nederland

Schuldrest eind 2020

€ 3,9 miljard



FOCUS VAN VESTIA OP KERNGEMEENTEN MOGELIJK GEMAAKT

Woningcorporatie Vestia kwam in 2012 in financieel zwaar weer door grote tegenvallers op derivaten, complexe financiële producten die waren bedoeld om renterisico's af te dekken. Ondanks hulp van de sector en collega-corporaties gaat Vestia nog altijd gebukt onder een miljardenschuld en hoge rentelasten. Focus op kerngemeenten helpt de schuld te reduceren en de volkshuisvestelijke taken rondom het woningbezit te kunnen blijven continueren. Vanuit zijn maatschappelijke rol als sociale bank helpt de NWB Bank bij dit complexe proces.

Vestia kwam in 2012 in ernstige financiële problemen door grote tegenvallers op derivaten die waren bedoeld om renterisico's af te dekken. Andere woningcorporaties moesten bijspringen om de grootste corporatie van Nederland overeind te houden en de NWB Bank nam

Sociale huursector in stand houden

Verantwoordelijk- heid nemen

destijds vanuit haar maatschappelijke rol alle resterende schulden over. Vestia gaat in de nasleep van de derivaten-affaire nog altijd gebukt onder een miljardenschuld en hoge rentelasten. Er is daarom extra geld nodig om Vestia er bovenop te helpen. Michel van Baardewijk, Treasurer bij Vestia, speelt hierbij een centrale rol.

Operationele kasstroom niet voldoende

Michel van Baardewijk: 'Vestia heeft een omvangrijke schuldpositie en de NWB Bank is hiervan onze belangrijkste financier. De afgelopen jaren hebben we onze schuldpositie fors gereduceerd maar de rentelasten zijn voor Vestia nog steeds te hoog, omdat deze gekoppeld zijn aan de oorspronkelijke derivaten. De solvabiliteit en liquiditeit van Vestia zijn daarentegen in orde. Dit komt onder meer door schikkingen met internationale banken die aan ons die derivaten verkochten, doorgevoerde huurverhogingen, substantiële kostenverlaging, verkoop van delen van het woningbezit en extra aflossing van leningen. Door haar hoge schulden- en rentelast is Vestia niet in staat om op lange termijn de woningvoorraad in alle gemeenten waar ze actief is op eigen kracht op peil te houden, inclusief alle noodzakelijke herstructureringsprojecten, duurzaamheidsvraagstukken en regulier onderhoud en renovatie.'

Bezit in maatwerkgemeenten afstoten

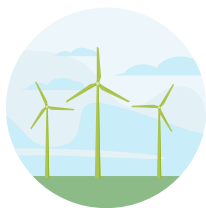
'Een deel van de oplossing ligt in eenduidige focus op onze kerngemeenten en het bezit in de overige maatwerkgemeenten af te stoten naar andere corporaties', aldus Michel. 'Ook wordt Vestia straks opgesplitst in drie nieuwe lokaal werkende corporaties en we doen een beroep op onze collega-corporaties om te helpen onze hoge rentelasten te verlagen via leningenruil. Branchevereniging Aedes heeft hier opnieuw een belangrijke rol in gespeeld. In 2020 zijn de eerste verkooptranches van woningen in Pijnacker-Nootdorp, Barendrecht en Westland afgerond. Hierbij werd het vastgoed niet verkocht tegen geld, maar werden leningen met een gelijke waarde overgedragen

aan de kopende corporaties. Om dit op een goede manier te kunnen doen, is intensief samengewerkt met de sectorbanken de NWB Bank en Bank Nederlandse Gemeenten en met collega-corporaties en de betrokken gemeenten. De NWB Bank heeft hierbij opnieuw haar maatschappelijke rol gepakt door de overdracht van leningen naar andere corporaties te faciliteren. Het was een spannende operatie met tal van potentiële juridische, financiële en accounting-verzekeringstechnische valkuilen die allemaal voor de transportdatum moesten zijn opgelost, en waarbij geen juridisch of financieel vacuüm mocht ontstaan. Vooral de transacties in Barendrecht en Westland waren door hun omvang, complexiteit en de korte doorlooptijd intensief. Het was echt een megaoperatie. Dat dit uiteindelijk toch gelukt is, is van belang voor de totale sociale huursector in Nederland. Een deel van het woningbezit met de daaraan gekoppelde schulden van Vestia is tegen marktwaarde succesvol overgedragen aan enkele collega-corporaties. Hierdoor neemt onze schuldpositie substantieel af, blijven de woningen behouden voor de sociale sector en kunnen bewoners gewoon in hun woningen blijven.'

Geen andere weg mogelijk

'Vestia redt het op eigen houtje moeilijk en ook andere corporaties lopen risico vanwege Vestia's schuld', stelt Michel. 'Dat komt omdat alle corporaties afhankelijk zijn van het Waarborgfonds Sociale Woningen. Omdat dat fonds borg staat, kunnen corporaties tegen een lage rente geld lenen. Maar als Vestia bezwijkt onder haar schuldenlast, komt ook het voortbestaan van dat waarborgfonds in gevaar. Ik vind het mooi om te zien dat de NWB Bank opnieuw haar verantwoordelijkheid heeft genomen, heeft meegedacht, complexe constructies waar mogelijk heeft versimpeld en een werkbare oplossing heeft gevonden.'





FINANCIERINGSPARTNER VOOR VERDUURZAMING VAN NEDERLAND



Sjoerd Sieburgh Sjoerdsma

Algemeen directeur
projectorganisatie
Windpark Zeewolde



Leonieke Blaauwgeers

NWB Bank
Public Finance

Aantal windturbines

83

Energie voor

een equivalent van 280.000
huishoudens per jaar

Vermeden CO₂-uitstoot equivalenten

533.760 ton CO₂ per jaar*

Totale investering

± 500 miljoen euro



UNIEK GEBIEDSINITIATIEF WORDT GROOTSTE ONSHORE WINDPARK IN EUROPA

Zeewolde is de jongste gemeente van Nederland en vooral een agrarisch gebied. Eind jaren zeventig starten de eerste pionierende boeren hier hun bedrijf. Pioniers zijn ze nog altijd, want vanuit een unieke samenwerking van meer dan 200 boeren, bewoners en ondernemers is Windpark Zeewolde, het grootste onshore windpark in Europa, nu in aanbouw. Met een vermogen van ongeveer 320 MW levert het windpark een forse bijdrage aan de opwekking van schone, duurzame elektriciteit in Nederland.

Boeren realiseerden in Zeewolde vanaf de jaren '90 ruim 220 windmolens die op eigen grond vaak solitair werden geplaatst zonder deel uit te maken van een land-schappelijk verantwoorde lijnopstelling. Deze oude wind-turbines worden nu zoveel mogelijk circulair gesaneerd. In een gebied van meer dan 200 vierkante kilometer

Betaalbare energietransitie

Gunstige financiering

worden nu 83 nieuwe state-of-the-art windturbines gerealiseerd die grotendeels eigendom zijn van het grootste boeren- en burgerwindcollectief van Europa. Daarnaast krijgen alle inwoners van Almere en Zeewolde de gelegenheid om financieel te participeren. De eerste werkzaamheden begonnen in oktober 2019, de eerste stroom wordt deze zomer geleverd en in de zomer van 2022 zullen alle turbines operationeel zijn.

Minder windmolens, meer energieopwekking

Sjoerd Sieburgh Sjoerdsma, sinds 2018 algemeen directeur van de projectorganisatie: 'Twee oude windturbines maken als het ware plaats voor één nieuwe turbine. Het resultaat is: minder turbines, meer energieopwekking en een rustiger beeld in het landschap doordat ze in zes strakke lijnen van elk negen tot twintig turbines ten opzichte van elkaar gepositioneerd worden. Door de nieuwe windturbines wordt er 2,5 keer meer groene stroom opgewekt tot een totaal van 850.000 MWh per jaar. De Deense turbinebouwer Vestas levert maatwerk met meerdere turbinevarianten en een twintigjarig Active Output Management onderhoudscontract. Hierdoor wordt niet alleen de jaarlijkse energieproductie gemaximaliseerd, maar ook voldaan aan de (lokale) regelgeving. De NWB Bank is in juli 2020 samen met de Deense exportkredietverzekeraar EKF, naast de Rabobank, toegetreden als medefinancier van het windpark. Het windpark profiteert zo optimaal van de gunstige financieringsniveaus van de NWB Bank. In de nieuwe structuur worden de risico's gedeeld door de NWB Bank, EKF en Rabobank. Daarnaast investeren ook de leden van het windcollectief en is er subsidie via de Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+).'

Lasten is lusten

Volgens Sjoerd kan gesproken worden van een uniek gebiedsinitiatief. 'Het is een volledig lokaal initiatief. Er is geen energiebedrijf of -corporatie bij betrokken.

De provincie gaf het kader en al gauw haakte een grote groep boeren aan en werd het sociale fundament voor het windpark gelegd', stelt Sjoerd. 'Eerst werd Windvereniging Zeewolde opgericht, toen Ontwikkelvereniging Zeewolde en later de formele Windpark Zeewolde BV. Door lid te worden gingen de initiatiefnemers vroegtijdig akkoord met de afspraken voor de ontwikkeling van het nieuwe windpark. Deze hebben als uitgangspunt dat iedereen uit het gebied mee kan doen en er een eerlijke verdeling van lusten en lasten plaatsvindt. Denk daarbij aan een combinatie van vergoedingen voor de sanering, gesocialiseerde grond- en opbrengstvergoedingen. Dit was een micro-puzzel die uiteindelijk prima viel bij de leden. Bijzonder is dat deze afspraken zijn gemaakt nog voordat de exacte locaties van de turbines bekend waren. Iedereen in het ontwikkelgebied mag meedoen, ook mensen die in het gebied wonen en geen windturbine hebben. De leden zijn dus aandeelhouder en nog niet eerder is er een Nederlands windpark ontwikkeld met zoveel aandeelhouders uit de directe omgeving. Daarom is er ook een bestuur, stafleden en zijn er specifieke werkgroepen. Kortom, een gebiedsinitiatief dat zijn weerga niet kent!'





**DUURZAME, EFFICIËNTE
EN MAATSCHAPPELIJK
BETROKKEN ORGANISATIE**



Goos den Hartog
Heemraad bij het Waterschap
Rivierenland



Wikash Gokoel
NWB Bank
Public Finance

Circa 1 miljoen inwoners
in werkgebied

1.000 kilometer
aan riviervakades en dijken

Omvangrijke
dijkversterkingsprojecten
Hoog Water Beschermings
Programma (HWBP)

Schuldpositie
circa 270% van de
belastingopbrengsten



FINANCIERING VOOR OMVANGRIJKE MAAT- SCHAPPELIJKE OPGAVE

Waterschap Rivierenland kent een omvangrijk werkgebied en ligt tussen de rivieren de Lek en Nederrijn in het noorden en de Maas in het zuiden. Het gebied strekt zich uit van de rand van de Biesbosch in het westen tot aan de Duitse grens in het oosten. In dit waterrijke gebied staat het Waterschap Rivierenland voor een omvangrijke maatschappelijke opgave.

Goos den Hartog is Heemraad bij het Waterschap Rivierenland. 'Mijn functie is vergelijkbaar met die van een wethouder, stelt hij. 'In mijn portefeuille zitten onder meer financiën, ICT, grondzaken, educatie, facilitair en HR. Financieel gezien is onze begroting best uitdagend. Enerzijds hebben we te maken met het basisuitgangspunt dat we de waterschapslasten in de komende jaren voor de circa een miljoen inwoners in ons werkgebied met

Bevorderen waterveiligheid

Energietransitie, klimaatadaptie

maximaal drie procent, inclusief inflatie, willen laten stijgen. Anderzijds hebben we te maken met substantiële investeringen in de komende decennia. Het gaat hierbij onder meer om het garanderen van de waterveiligheid en het leveren van bijdragen aan de energietransitie en het mede oplossen van klimaat effecten door een combinatie van meer droogte en neerslag.'

Waterveiligheid garanderen

Goos den Hartog: 'In het Hoog Water Beschermings Programma (HWBP) van het Rijk werken alle waterschappen en Rijkswaterstaat samen aan de grootste dijkversterkingsoperatie sinds de Deltawerken. De komende jaren worden er honderden kilometers aan dijken versterkt. In ons werkgebied spelen de rivieren een belangrijke rol. Daarom komt circa een derde deel van deze operatie voor onze verantwoordelijkheid. Zo werken wij samen aan een waterveilig Nederland. Hiervoor zijn tot 2030 investeringen nodig van circa € 1,8 miljard, waarvan ruim tien procent voor eigen rekening.'

Bijdrage leveren aan energietransitie

'Een andere belangrijke maatschappelijke opgave is de energietransitie. Ons waterschap is in 2005 ontstaan uit een fusie van meerdere polderdistricten, kleinere waterschappen en hoogheemraadschappen. Uit de erfenis hiervan zijn er nu 33 waterzuiveringsinstallaties. Deze worden terugbracht naar 20 tot 22 nieuwe en moderne installaties, die grotendeels energieneutraal zullen zijn. Hiermee voldoen we aan de strenge Europese regelgeving op dit gebied. Dit betekent technisch gezien nogal wat, want de energiebehoefte binnen een zuiveringsinstallatie is omvangrijk. Daarom plaatsen we vergistingsinstallaties die biogas omzetten in elektriciteit en worden er duizenden zonnepanelen geplaatst. Soms wekken we zoveel energie op dat we aan aanpalende industrie ook nog stroom kunnen leveren. Uiteraard is aan deze operatie ook een behoorlijke investering gekoppeld.'

Klimaatadaptie: van uitmalen naar inmalen

'Tot slot is er door de klimaatverandering ook nog een droogteprobleem', vervolgt Goos. 'In de zomers van 2019 en 2020 heeft iedereen gemerkt dat Nederland werd geteisterd door grote droogte. Dit met alle negatieve gevolgen voor met name de landbouw en natuur, maar ook de inwoners in ons werkgebied. In plaats van het water tegenhouden en uitmalen moeten we het water nu ook vasthouden en inmalen. Als veengebied droog valt dan zijn de gevolgen immers ingrijpend. Dit moeten we zien te voorkomen. Bij Hardinxveld-Giessendam zijn we nu met een eerste nieuwe gemaal bezig en er zullen er nog diverse volgen. Ook hiervoor dienen we geld opzij te leggen.'

Profiteren van lage rentestand

'Om al onze maatschappelijke taken goed te kunnen financieren en de solide financiële positie van het waterschap te consolideren, was het verstandig om juist nu een omvangrijke meerjarenlening van enkele honderden miljoenen euro's af te sluiten en te profiteren van de lage rentestand. Dit levert een besparing op van ettelijke miljoenen euro's op jaarbasis. Hoewel we ook de mogelijkheden bij de Europese Investeringsbank (EIB) in kaart hebben gebracht, kozen we toch voor de NWB Bank, die niet alleen betere voorwaarden had, maar deze lening op relatief korte termijn kon verstrekken. De eerste jaren betalen we zelfs helemaal geen rente en aflossing, zodat we deze hefboom volledig kunnen inzetten voor onze omvangrijke maatschappelijke opgave', vertelt Goos. Hij voegt toe dat de financiële positie van het waterschap ondanks deze lening solide is en blijft. 'Het Algemeen Bestuur van het waterschap denkt actief mee en mede door deze lening konden we een aantal projecten op de rails zetten. Doelstelling is de schuldpositie onder de grens van 300% van de belastingopbrengsten te houden, met 270% per 2020 blijven we hier goed onder', besluit hij.





VERANTWOORD EN MAATSCHAPPELIJK RENDEMENT



Carin Gaemers

Bestuurslid Stichting Centrum
voor Dierenhulpverlening



Sander Bosman

NWB Bank
Public Finance

Omvang

60 (intern opgeleide) vrijwilligers

Aantal hulpverleningen per jaar

6.500

Aantal dierenambulances

2

70% hulpverleningen

Dieren in het wild, vooral vogels



DIERENHULPVERLENING GOUDA KAN VERDER MET HET REDDEN VAN DIEREN

Stichting Centrum voor Dierenhulpverlening is gevestigd in Gouda en zet zich in om zieke en hulpbehoevende dieren in de gemeenten Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas te helpen. In 2020 kwam de stichting in zwaar financieel weer waardoor het nog maar de vraag was of de stichting kon voortbestaan. Samen met de gemeente Gouda en de NWB Bank werd snel een oplossing gevonden.

Carin Gaemers is Bestuurslid bij de stichting. 'Wij zijn erkend lid van de Federatie Dierenambulances Nederland (FDN) en voldoen aan alle wettelijke eisen. Met onze goed opgeleide vrijwilligers zijn we 24 uur per dag bereikbaar en verlenen eerste hulp aan gewonde, noodlijdende en zieke dieren in ons werkgebied. Het gaat om de opvang van wilde dieren, vooral (roof)vogels, maar ook eenden, ganzen, hazen, egels of bunzingen die gewond of

Maatschappelijk betrokken

Kleine leningen

overleden zijn. Ook om huisdieren zoals honden, katten, konijnen, cavia's of andere dieren, die onbeheerd in de publieke ruimte worden aangetroffen. In toenemende mate treffen we ook exotische dieren zoals reptielen aan. Maar het meest zetten we ons in voor vogels', vertelt Carin 'Zij worden in ons eigen vogelasiel behandeld en verzorgd tot ze voldoende hersteld zijn om teruggeplaatst te worden in de natuur. Dat is echt een mooi moment: we geven leven terug aan de natuur!'

In financiële problemen

Medio 2020 werd door het bestuur de noodklok geluid. De inkomsten en uitgaven waren niet meer in balans en er was sprake van een tekort van maar liefst 225.000 euro. Samen met de gemeente Gouda werd toen een nieuw businessplan opgesteld met als doel de stichting weer financieel gezond te maken. Met de hulp van Harry de Jong, Treasuer bij de gemeente Gouda, werd een lening tot stand gebracht waarmee de schuldbestand kon worden ingevuld. Harry: 'De gemeente Gouda is een triple-A gemeente en kon een borgstelling verlenen. Door de goede contacten met de NWB Bank konden we ook snel schakelen. De bank, maar ook de wethouder en ambtenaren van de gemeente, verleenden volop medewerking. Binnen korte tijd kregen we een lening met een laag rentetarief en een looptijd van 20 jaar, waarvan de eerste drie jaar aflossingsvrij. Met de cash flow op basis van het gezonde businessplan kan de Dierenhulpverlening gelukkig weer verder. Een deel van de risico's behorend bij de borgstelling werd hierbij gedeeld door de andere gemeenten in het werkgebied van de stichting.'

Kortom, echt iedereen heeft zich ultiem ingespannen om de stichting te helpen. Dat geldt ook voor de NWB Bank, voor wie dit natuurlijk een relatief kleine lening is. Je ziet echt dat ze hier het maatschappelijk belang hoog in het vaandel hebben staan en snel kunnen en willen acteren. Eigenlijk is dit een unieke casus. Binnen een aantal weken was de overeenkomst getekend en de lening gestort.'

Enorm blij en opgelucht

Carin Gaemers is enorm blij en opgelucht. 'Het is uitzonderlijk dat alle betrokkenen in de vier gemeenten in ons werkgebied en de bank zich zo hebben ingespannen om de stichting te helpen', stelt ze. 'Bij een commerciële bank hadden we nooit binnen dit tijdsbestek en met zulke gunstige voorwaarden een lening gekregen. We bestaan al twintig jaar en zijn echt een uitkomst voor alle dieren in ons werkgebied. Iedereen verdient een groot compliment en we kijken weer met vertrouwen naar de toekomst, waarin we duizenden dieren in nood kunnen blijven helpen.'



GOVERNANCE

3



DIRECTIE



Naam	Lidwin van Velden (1964)
Eerste benoeming	2010
Lopende termijn	tot 2022
Hoofdfunctie	Voorzitter van de directie, CEO
Primaire aandachtsgebieden	Strategie, communicatie, legal & corporate affairs, compliance, internal audit, human resource management
Relevante nevenfuncties	Lid Raad van Toezicht Centraal Beheer Algemeen Pensioenfonds Member Supervisory Board Stichting PharmAccess Group Foundation



Naam	Melchior de Bruijne (1974)
Eerste benoeming	2018
Lopende termijn	tot 2022
Hoofdfunctie	Directielid, CFO
Primaire aandachtsgebieden	Finance & control, back office, ict, fiscale zaken, business continuity management
Relevante nevenfuncties	Geen



Naam	Frenk van der Vliet (1967)
Eerste benoeming	2012
Lopende termijn	tot 2024
Hoofdfunctie	Directielid, CCO
Primaire aandachtsgebieden	Kredietverlening, funding & investor relations, asset & liability management en corporate social responsibility
Relevante nevenfuncties	Geen



Naam	Ard van Eijl (1973)
Eerste benoeming	2018
Lopende termijn	tot 2022
Hoofdfunctie	Directielid (niet-statutair), CRO
Primaire aandachtsgebieden	Risicomanagement (financieel en niet-financieel) en security management
Relevante nevenfuncties	Geen

RAAD VAN COMMISSARISSEN



Naam
Commissies
Eerste benoeming
Lopende termijn
Hoofdfunctie
Relevante nevenfuncties

Joanne Kellermann (1960), voorzitter
 Lid auditcommissie, remuneratie- en benoemingscommissie
 2020
 tot 2024
 Bestuursvoorzitter Pensioenfonds Zorg en Welzijn
 Voorzitter Raad van Toezicht Universiteit Utrecht, Lid Comité van aanbeveling
 Transparency international, Lid Commissie Europese Integratie van de Adviesraad
 Internationale Vraagstukken (advies aan minister van Buitenlandse Zaken), Lid Raad
 van Toezicht Veerstichting, Lid Raad van Toezicht Aflatoun International, Lid Bestuur
 PRIME Finance, Directeur KellerCo BV



Naam
Commissies
Eerste benoeming
Lopende termijn
Hoofdfunctie
Relevante nevenfuncties

Maurice Oostendorp (1956), vice-voorzitter
 Voorzitter auditcommissie, lid risicocommissie
 2012 (bava)
 tot 2021
 Chief Executive Officer de Volksbank N.V. (tot 15 augustus 2020)
 Voorzitter Raad van Advies Women in Financial Services (WIFS)
 Penningmeester Bestuur NVB (tot 15 augustus 2020)

**Naam****Petra van Hoeken** (1961)**Commissies**

Voorzitter risicocommissie, lid auditcommissie

Eerste benoeming

2015

Lopende termijn

tot 2023

Hoofdfunctie

Lid Executive Committee/Chief Risk Officer Intertrust Group (tot november 2020)

Relevante nevenfuncties

Lid Bestuur en auditcommissie Oranje Fonds, Non-executive Director and member of the Board, member Board Audit Committee and member Board Risk Committee Nordea Bank group, Lid Toetsingscommissie Donaties van Rijks Universiteit Leiden, voorzitter Adviescommissie Kredietcommissie ministerie Economische Zaken en Klimaat (per maart 2021)

**Naam****Toon van der Klugt** (1956)**Commissies**

Voorzitter remuneratie- en benoemingscommissie

Eerste benoeming

2017 (bava)

Lopende termijn

tot 2022

Hoofdfunctie

Dijkgraaf van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Relevante nevenfuncties

Vicevoorzitter en secretaris Stichting Administratiekantoor Vreugdenhil-Klugt Beheer
 Voorzitter van GR De Regionale Belastinggroep (de RBG)
 Voorzitter Vereniging van Zuid-Hollandse Waterschappen (per 9 oktober 2020)

**Naam****Frida van den Maagdenberg** (1961)**Commissies**

Lid risicocommissie

Eerste benoeming

2017

Lopende termijn

tot 2021

Hoofdfunctie

Lid Raad van Bestuur Academisch Medisch Centrum

Lid Raad van Bestuur VU Medisch Centrum

Relevante nevenfuncties

Lid Raad van commissarissen, voorzitter auditcommissie Nederlandse Loterij

Lid Centrale Plancommissie CPB

Lid Raad van Toezicht (vicevoorzitter vanaf januari 2021) Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Gezondheidszorg (NIVEL)

**Naam****Annette Ottolini** (1958)**Commissies**

Lid remuneratie- en benoemingscommissie

Eerste benoeming

2019

Lopende termijn

tot 2023

Hoofdfunctie

Algemeen directeur/Bestuurder Evides Waterbedrijf

Relevante nevenfuncties

Lid Raad van Commissarissen Delfluent B.V.

Lid Raad van Commissarissen Spaarnelanden N.V. (tot 9 april 2020)

Bestuurslid Stichting Water for Life

Bestuurslid Deltalinqs

Bestuurslid VEI

**Naam****Manfred Schepers** (1960)**Commissies**

Lid auditcommissie, lid risicocommissie

Eerste benoeming

2016

Lopende termijn

tot 2024

Laatst beklede functie

Vicepresident & Chief Financial Officer at the European Bank for Reconstruction and Development, London (tot mei 2016)

Relevante nevenfuncties

Lid Raad van Commissarissen Van Lanschot Kempen

Lid Investment Committee, Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFSI)

Founder & CEO Impact Loan Exchange (ILX)

Voorzitter Stichting Het Compagnie Fonds, Het Scheepvaart Museum

Member of the Board of Governors of UWC Atlantic College

Age Bakker (1950) was lid van de raad van commissarissen sinds 1 januari 2012 en bekleedde van 23 april 2014 tot en met 16 april 2020 de functie van voorzitter. Hij was tevens lid van de risicocommissie (tot 18 april 2019), de auditcommissie en van de remuneratie- en benoemingscommissie. Age Bakker is tijdens de avo in april 2020 afgetreden en opgevolgd door Joanne Kellermann.

VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

INTERVIEW MET JOANNE KELLERMANN, VOORZITTER VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

“DE MISSIE VAN NWB BANK ALS DE DUURZAME WATERBANK SPREEKT ME ECHT AAN”

Sinds negen maanden is Joanne Kellermann voorzitter van de raad van commissarissen. Ze nam het stokje over van Age Bakker midden in de pandemie. Hoe heeft zij deze periode ervaren en wat betekent het om samen met de andere commissarissen ‘op fysieke afstand’ klankbord en toezichthouder te zijn van de directie?

Wat zijn je eerste indrukken na negen maanden bij de NWB Bank?

“Om te beginnen heb ik een sterke connectie met de plek waar het hoofdkantoor van de bank in Den Haag staat. In mijn jeugd woonde ik hier in de buurt en reed ik hier op de

fiets langs op weg naar school. Het was voor mij een rare tijd om te starten in de pandemie. Ik kon meteen aan de slag dankzij het feit dat mijn voorganger Age Bakker me in de maanden daarvoor goed had ingewerkt. Dat was heel prettig en daardoor voelde ik me niet als een kat in een vreemd pakhuis, maar kon ik gelijk aan het werk.

Door de pandemie heb ik jammer genoeg maar een klein deel van de medewerkers van de bank kunnen spreken. Een groot deel kent mij nog niet en dat geldt ook voor onze klanten en aandeelhouders. Ik wil natuurlijk heel graag alle waterschappen een keer spreken, maar dat moet dus gewoon nog even wachten. Wat me is opgevallen, zoals bijvoorbeeld bij het afscheid van Age Bakker, is de enorme betrokkenheid bij de bank. Men is heel hecht. Er heerst een enorme gedrevenheid om ervoor te zorgen dat het goed gaat met de NWB Bank. De betrokkenheid schept een band en dat voelde ik direct toen ik hier binnenkwam.”



Welke kennis en ervaring breng je mee naar de NWB Bank en hoe ga je die inzetten?

“De financiële markten zijn me niet vreemd. Bij Nauta Dutilh ben ik als advocaat begin jaren '80 nauw betrokken geweest bij de beginfase van complexe transacties. Dat was in de periode dat derivaten en securitisaties een vlucht begonnen te nemen. Veel van mijn cliënten in die periode waren banken. Ook heb ik toen de financiële- en toezichtsregelgeving leren kennen, die nog in de kinderschoenen stond. Ik herinner me goed dat ik de eerste draft van de Wet Effectenverkeer onder ogen kreeg en die bestond toen uit zeven artikelen. Nu telt die wet duizenden pagina's. Daar is dus het nodige gebeurd en veel daarvan heb ik meegemaakt.

Bij DNB heb ik me beziggehouden met toezicht op financiële instellingen en ik heb tijdens mijn directeurschap ook veel crisiservaring opgedaan bij de bestrijding van de financiële crisis. Vervolgens heb ik in Brussel als bestuurder bij de Single Resolution Board gewerkt, een instelling die nauw verbonden is aan de ECB (Single Supervisory Mechanism) als onderdeel van de Europese bankenunie. In deze functie heb ik in Brussel en Frankfurt regelmatig de bijzondere positie en het belang van de promotional banks in Nederland moeten uitleggen.

De duurzame waterbank sluit heel mooi aan bij het werk dat ik doe bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Daar hebben we vrij recent een strategie voor duurzaam beleggen voor de komende vijf jaar ontvouwd. Je ziet ook dat bij een onderwerp als de energietransitie er een keten is van veel verschillende spelers; van overheden, commerciële banken tot institutionele beleggers en de Europese Investeringsbank. De NWB Bank maakt ook onderdeel uit van die keten. We hebben veel kennis en geld beschikbaar. Het zal de kunst om die beide elementen, ook in Nederland, allemaal goed op elkaar te laten aansluiten, het soepel te laten lopen en ieder zijn goede rol te laten nemen.”

Wat sprak je aan in de NWB Bank toen je werd benaderd om voorzitter van de raad van commissarissen te worden?

De NWB Bank is een solide bank met een heel speciaal klantenbestand en een bijzonder businessmodel. Ik voelde me direct aangetrokken tot haar grote maatschappelijke opdracht en de strategie van de duurzame waterbank. Na mijn tijd in Brussel heb ik tijdens een sabbatical nagedacht wat ik als volgende stap echt wilde. Daarin stond duurzame financiering centraal en dat maakt de stap naar de NWB Bank voor mij ook zo logisch. Ook al gedurende mijn tijd bij DNB hebben we onderzoek gedaan en gewaarschuwd voor mogelijke klimaatrisico's in de portefeuilles van financiële instellingen in Nederland.”

Hoe heb je als persoon de pandemie beleefd?

Het rare is dat op het moment dat iedereen zich had verzoend en geschikt in het nieuwe normaal en alle crisismaatregelen genomen waren, het eigenlijk weer verrassend normaal was! Het lijkt haast wel alsof de NWB Bank als business as usual heeft gedraaid. Dat is verbluffend. Als bank blijf je overnight over te kunnen schakelen naar een digitaal model waarbij de bank kon doordraaien op twee locaties. Ik ben er enorm blij mee dat dat zo goed is gelukt. Dan heb je als bank echt plezier van alle voorbereidingen die je daarvoor gedaan hebt. Los van alle verdriet en impact die de pandemie ook heeft, denk ik dat iedereen zich erover verbaast hoe de economie zich houdt en hoe alles toch redelijk gewoon doordraait.”

Wat waren de belangrijkste thema's voor de raad van commissarissen in het afgelopen jaar?

“Uiteraard COVID-19. Tijdens iedere vergadering stonden we eerst stil bij de impact die het heeft; de impact op de mensen en op de teams. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het vervagen van het onderscheid tussen werk en privé; jonge kinderen die je moet helpen met school via videobellen en de stress en werkdruk die dit soms met zich meebrengt. Een belangrijke prioriteit is te zorgen dat werknemers gezond blijven. En dat geldt natuurlijk ook voor de leden van de directie waar wij dan toezicht op houden.

Een ander thema is hoe ziet de wereld eruit na de coronapandemie? Wat betekent dit zakelijk gezien voor de klanten en voor het businessmodel van de bank? Wij zien op de korte termijn nog geen hele concrete impact maar op de lange termijn mogelijk wel. Door alle steunoperaties loopt de schuldenlast van de overheden natuurlijk enorm op en dat gaat iets betekenen in de toekomst. Dat geldt evenzeer voor de schuldenlast van gezinnen en bedrijven, wat weer een potentiële impact heeft op het budget van de waterschappen en woningbouwcoöperaties en het draagvlak in de samenleving voor heffingen. We kijken als raad naar de risico's, maar nadrukkelijk ook naar de kansen die als gevolg van de pandemie ontstaan. Een kans is bijvoorbeeld biodiversiteit en de impact die financieringen daarop hebben. We zijn heel blij en trots met de inspanningen die Lidwin hierop heeft gedaan. Een van de bedreigingen die we het hoofd moeten bieden, is de afname van biodiversiteit omdat die een van de oorzaken is van de huidige pandemie. Er zullen mogelijk meer verschuivingen komen als gevolg van de pandemie, denk aan de impact van meer thuiswerken op mobiliteit."

Kun je iets vertellen over de implementatie van de strategie en jullie toezicht hierop?

"We hebben een monitoringssysteem dat de voortgang laat zien. Door het jaar heen spreken we hier regelmatig over, maar tijdens de strategiedag gaan we er specifiek voor zitten en bespreken we per onderdeel waar we staan, wat de voortgang is en waar bijstelling nodig is. Dat hebben we dit jaar ook fysiek gedaan in Museum Naturalis in Leiden, netjes op anderhalve meter afstand. We dagen tijdens zo'n dag de directie ook uit op de gestelde doelen. Denk bijvoorbeeld aan een onderwerp als de energietransitie, de financiering van projecten op het terrein van duurzame energie. Of de ESG-ratings die de bank nastreeft."

Een ander voorbeeld is de IT-strategie waar we als raad van commissarissen uitvoerig zijn ingedoken ook door het jaar heen. IT-vernieuwing vinden we een belangrijk onderwerp om aandacht aan te besteden. Hoe ondersteunt IT de strategie en hoe ondersteunt IT de dagelijkse werkprocessen? Maar ook ontwikkelingen op het terrein van Artificial Intelligence en de omgang met data heeft onze

onverdeelde aandacht. We hebben ook veel aandacht besteed aan het afdekken van bijvoorbeeld cyber risks."

Wat zijn wat jou betreft de hoogtepunten dit jaar?

"Hier wil ik de 'Buitendag' noemen die mijn voorganger heeft ingesteld. Ondanks de pandemie zijn we erin geslaagd op een verantwoorde en veilige manier met de directie en raad op bezoek te gaan bij Waterschap Drents Overijsselse Delta in Zwolle. Je ziet en ervaart dan het concrete werk dat een waterschap doet door met bestuur en medewerkers de dijken te bekijken. Een van de dingen die ik heel leuk vind, is om van medewerkers te horen en te leren hoe hun werk in elkaar steekt. Zo leerde ik dat als er flinke windkracht vanuit het noorden staat, de watermassa van het IJsselmeer de rivier centimeters omhoog stuwt in Zwolle. Dat maakt het werk van een waterschap, dat van vitaal belang is voor Nederland, voor mij direct heel tastbaar en geeft heel veel positieve energie."

Hoe zou je de samenwerking met de directie typeren?

"De samenwerking is goed. We hebben korte lijnen en weten elkaar te vinden. Ik spreek Lidwin regelmatig, minimaal een keer in de twee weken. Over het begin dit jaar geconstateerde fraude-incident ben ik direct geïnformeerd. Voor ons als raad van commissarissen was dit eveneens een enorme schok en we hebben dan ook meteen onze rol als toezichthouder en adviseur ingevuld. Ook als er geen moeilijke dingen te bespreken zijn, is het goed om te horen hoe het gaat. Ook al zie ik de bestuursleden fysiek minder, de werkverhoudingen zijn heel goed."

Hoe was de relatie dit jaar met de toezichthouders?

"We hebben reguliere overleggen met het Joint Supervisory Team en dat verloopt goed. De gesprekken met de ECB in Frankfurt gaan nu ook allemaal via beeldscherm. Dat geldt ook voor het contact met DNB. Beide toezichthouders hebben aangegeven rekening te houden met het gegeven dat de pandemie veel vraagt van medewerkers. Zij hebben de banken ontlast door een aantal dingen die ze anders

hadden gedaan nu niet te doen. Bijvoorbeeld door geen extra uitvragen te doen bij stresstesten. Dat is door ons en ook door andere banken vermoed ik erg op prijs gesteld.

Bij het dividendbeleid heeft de ECB banken over één kam geschoren. De ECB heeft banken dringend opgeroepen om geen dividend uit te keren. Dat bleek ook voor onze bank te gelden. We hadden de hoop dat de ECB meer onderscheid zou kunnen maken tussen de verschillende soorten banken in Europa en dat is ook meerdere malen onder de aandacht gebracht. De directie en ook de raad van commissarissen hebben deze situatie zo goed mogelijk uitgelegd aan onze aandeelhouders. Hoewel ze daarover zeer teleurgesteld waren, hebben ze ook begrip getoond en daar waren we heel blij mee.”

Wat zijn de aandachtspunten van de rvc voor 2021?

“De wereld na COVID-19 en wat gaat dat gaan betekenen. We kwamen van een hoogconjunctuur die we in Nederland in geen jaren hadden gezien. We weten gewoon niet wanneer we teruggaan naar een soort van normaal. En we weten ook niet hoe de wereld er straks bijligt.

We zullen heel specifiek naar de impact moeten gaan kijken van het huidige en nieuwe ‘normaal’ op de NWB Bank. Vooralsnog zien we die impact nog niet of in ieder geval beperkt. Dat vereist dat we de situatie goed moeten monitoren en scherp moeten opletten. En tegelijkertijd komen er ook kansen zoals alle steunpakketten om de groene energietransitie mogelijk te maken. Ook wil de Nederlandse overheid volop inzetten op het bouwen van nieuwe woningen. De crisis biedt voor NWB Bank daarom ook zeker kansen.

De vraag is of dit moet leiden tot een aanpassing van de meerjarenstrategie. Dat lijkt vooralsnog niet het geval. We blijven uiteraard altijd opletten op de financiële markten. De geopolitieke verhoudingen zijn in hoog tempo aan het veranderen en dat heeft altijd impact ook op de markten.”

TOEZICHT

Verslag toezichttaken raad van commissarissen

De raad van commissarissen (rvc) opereert overeenkomstig letter en geest van de relevante wet- en regelgeving en de Nederlandse en Europese richtlijnen en codes. De rvc vervult de rol van toezichthouder, adviseur en werkgever voor de directie. De leden van de rvc vinden het belangrijk om binnen het teamverband onafhankelijk te acteren, zowel ten opzichte van elkaar als ten opzichte van de directie en fungeren als een betrokken gesprekspartner voor alle stakeholders.

Vergaderingen

De rvc heeft in 2020 zeven keer regulier met de directie vergaderd: zes gewone vergaderingen en één strategiesessie. Vrijwel iedere vergadering werd door alle leden van de rvc bijgewoond met een overall aanwezigheidspercentage van 97%. De rvc vergadert het eerste deel van iedere vergadering in besloten kring (d.w.z. zonder Executive Committee). Tijdens dit eerste deel wordt kort stilgestaan bij omgevingsfactoren, observaties van individuele commissarissen en de belangrijkste doelen van de vergadering. De uitkomsten van het besloten overleg worden vervolgens in het plenaire deel van de vergadering gedeeld met de directie. Ook heeft er met name in de eerste fase van de COVID-19-pandemie regelmatig extra overleg plaatsgevonden tussen de raad en de directie. De voorzitter van de raad

voerde in elk geval elke twee weken telefonisch overleg met de voorzitter van de directie over de ontwikkelingen in verband met de pandemie.

Op 1 februari 2021 is de raad van commissarissen middels een extra ingelaste vergadering door de directie geïnformeerd over het fraude-incident. Eerder waren de voorzitter van de raad en de voorzitters van de auditcommissie en risicocommissie al op de hoogte gesteld. Het incident heeft betrekking op een transactie uit 2020 en is derhalve in de jaarrekening 2020 als operationeel verlies verwerkt. De raad van commissarissen is na de vergadering op 1 februari 2021 op de hoogte gehouden van de genomen maatregelen en de vorderingen van het interne onderzoek, waarbij de voorzitters van de auditcommissie, risicocommissie en raad wekelijks tot in detail werden bijgepraat. Ook heeft de raad met de toezichthouder (JST) over het incident gesproken.

De voorzitter van de raad heeft, na haar benoeming op de algemene vergadering van aandeelhouders in april 2020, een serie kennismakingsgesprekken gevoerd met diverse stakeholders, onder andere het Joint Supervisory Team (JST).

AANWEZIGHEID VERGADERINGEN RAAD VAN COMMISSARISSEN EN COMMISSIES 2020

	Joanne Kellermann ¹⁾	Maurice Oostendorp	Petra van Hoeken	Toon van der Klugt	Frida van den Maagdenberg	Annette Ottolini	Manfred Schepers
Raad van commissarissen	7 van 7	7 van 7	7 van 7	7 van 7	6 van 7	6 van 7	7 van 7
Auditcommissie	4 van 4	4 van 4	4 van 4	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	4 van 4
Risicocommissie	n.v.t.	4 van 4	4 van 4	n.v.t.	4 van 4	n.v.t.	4 van 4
Remuneratie- en benoemingscommissie	3 van 3	n.v.t.	n.v.t.	3 van 3	n.v.t.	3 van 3	n.v.t.
Totaal	14	15	15	10	10	9	15
Aanwezigheidspercentage	100%	100%	100%	100%	90,9%	90%	100%

1) Tot en met 16 april 2020 is de aanwezigheid van Age Bakker in deze kolom opgenomen. Vanaf die datum geldt de aanwezigheid van Joanne Kellermann.

Speerpunten in 2020

In 2020 heeft de rvc in het bijzonder aandacht besteed aan:

COVID-19-pandemie

De wereldwijde crisis rond de COVID-19-pandemie en de daaruit volgende maatregelen hebben een grote maatschappelijke impact met zware gevolgen voor de volksgezondheid en de economie. Hoewel ook de financiële sector grote gevolgen hiervan ondervindt, heeft de coronacrisis geen negatieve impact gehad op de kredietverlening van de bank en de kredietwaardigheid van de leningportefeuille. De raad van commissarissen heeft kunnen vaststellen dat de bank haar operatie en haar rol om als promotional bank altijd beschikbaar te zijn voor haar klanten, eveneens in deze moeilijke tijden goed heeft kunnen voortzetten. De rvc heeft geconstateerd dat de organisatie pro-actief en adequaat heeft gereageerd op de uitbraak van de COVID-19-pandemie door preventief maatregelen te hebben genomen om de impact van het coronavirus te beperken. Zo is het Business Continuity Team (BCT) direct geactiveerd en zijn de overleggen van het BCT en de ExCo opgeschaald naar een hoge frequentie teneinde de veiligheid van de medewerkers en de continuïteit van de kernprocessen intensief te monitoren en passende maatregelen te nemen. Een van de maatregelen die direct is genomen, betreft het activeren van de uitwijklocatie. De kritische operationele functies zijn gesplitst over twee locaties. De andere medewerkers werken vanaf huis.

Implementatie van strategie 2019-2023

De rvc heeft regelmatig met de directie gesproken over de implementatie van de middellangetermijnstrategie. In 2020 heeft de raad in zijn jaarlijkse strategiesessie met de directie vanuit zijn rol als toezichthouder en adviseur de voortgang en implementatie van de strategie besproken. De raad heeft vastgesteld dat de bank goed op weg is om haar strategische doelstellingen te behalen en heeft geconcludeerd dat de NWB Bank goed koers heeft weten te houden in dit uitzonderlijke jaar. In het kader van de rol van de bank als financieringspartner voor de verduurzaming van Nederland, is de heer Ambroise Fayolle, Vice-President van de EIB, gevraagd een toelichting te geven op de klimaatstrategie van de

EIB waarbij hij specifiek is ingegaan op de EIB als partner van het InvestEU programma en de rol die de EIB voor zichzelf ziet op het gebied van verduurzaming en klimaat. Vervolgens is gediscussieerd over mogelijke verdere samenwerking tussen de EIB en NWB Bank. De bank heeft verder in het kader van het oppakken van haar brede maatschappelijk rol bijvoorbeeld het sponsorschap van de Werkgroep Biodiversiteit onder het Platform Duurzame Financiering van DNB op zich genomen. Een rol die de raad graag ondersteunt.

Hervatting van dividend

Bij de bekendmaking van de jaarcijfers in maart heeft de directie na goedkeuring door de rvc het voornemen uitgesproken om over het boekjaar 2019 een dividend uit te keren van € 55 miljoen. In het licht van de onzekerheid over de impact van de COVID-19-pandemie heeft de ECB eind maart alle onder haar toezicht staande instellingen, waaronder NWB Bank, dringend aanbevolen om de uitbetaling van dividend uit te stellen tot in ieder geval na 1 oktober. In de algemene vergadering van aandeelhouders in april is besloten om het dividend daadwerkelijk op € 55 miljoen vast te stellen en zo spoedig mogelijk na 1 oktober uit te betalen tenzij dit door onvoorziene ontwikkelingen ongeoorloofd of onverantwoord voor de bank mocht zijn. De ECB heeft de dringende aanbeveling om geen dividend uit te keren in juli 2020 verlengd tot 1 januari 2021. Na overleg met de toezichthouder en gesteund door de rvc hebben de directievoorzitter en voorzitter rvc in het najaarsoverleg van 21 oktober de waterschap-aandeelhouders geïnformeerd dat zij tot de conclusie zijn gekomen dat het niet verstandig is de verlenging van de aanbeveling niet op te volgen. De waterschap-aandeelhouders hebben hiervoor begrip getoond. Eind december heeft de ECB de aanbeveling wederom verlengd naar 30 september 2021 met een zeer beperkte ruimte voor uitbetaling van dividend over de boekjaren 2019 en 2020.

Overige taken

Overige onderwerpen die in de rvc zijn besproken: de ontwikkelingen op de financiële markten, de relaties met klanten, de kredietverlening en de funding, de balans- en resultaatontwikkeling, ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving en het ECB/DNB-toezicht en het verslag van de externe accountant. Naast de reguliere rapportages en vaste onderwerpen besteedde de raad specifiek aandacht aan de meerjarige it-strategie van de bank, de strategische personeelsplanning en de daaruit voortvloeiende interne benoemingen en doorstromingen, de begroting, de search naar een opvolging van een commissaris en de update van de insiderregeling.

Verhouding met aandeelhouders

In 2020 heeft er met de aandeelhouders-waterschappen van de NWB Bank een informeel overleg plaatsgevonden in oktober, waaraan zowel de directievoorzitter als de voorzitter van de raad deelnamen. Onderwerpen van gesprek waren onder andere het halfjaarbericht 2020, de impact van COVID-19 en dividenduitkering.

Met de afdeling Deelnemingen van het ministerie van Financiën, heeft de raad in 2020 twee overleggen gevoerd. De voorzitter van de raad heeft samen met de voorzitter van de auditcommissie het pre-ava overleg gevoerd. Aan het najaarsoverleg namen de voorzitter rvc en voorzitter van de remuneratie- en benoemingscommissie deel. De directie heeft een periodiek kwartaaloverleg met de afdeling Deelnemingen van het ministerie van Financiën.

VERSLAG COMMISSIES

De raad van commissarissen heeft drie commissies: de auditcommissie, de risicocommissie en de remuneratie- en benoemingscommissie. Deze commissies bereiden conform eigen reglementen (charters) besluitvorming voor en adviseren de raad van commissarissen over diverse onderwerpen.

Auditcommissie (ac)

De auditcommissie bestaat uit Maurice Oostendorp (voorzitter), Petra van Hoeken, Joanne Kellermann en Manfred Schepers. De commissie is in het afgelopen jaar vier keer samengekomen in het bijzijn van de directie en de interne en externe accountant. Het hoofd finance & control wordt regulier uitgenodigd voor de vergaderingen van de auditcommissie. Daarnaast vindt er voorafgaand aan iedere vergadering van de auditcommissie een overleg plaats tussen de voorzitter van de auditcommissie met zowel de interne als externe accountant. Ten minste een keer per jaar vergadert de ac buiten aanwezigheid van de directie met de externe accountant. Ook is er ten minste een keer per jaar buiten aanwezigheid van de directie overleg met de interne accountant. In het kader van het in januari 2021 geconstateerde fraude-incident, is de auditcommissie door de directie zorgvuldig geïnformeerd. Daarnaast is de voorzitter van de auditcommissie (samen met de voorzitter risicocommissie en voorzitter van de raad) continu op de hoogte gehouden van de tussentijdse stand van zaken.

De auditcommissie bespreekt vier keer per jaar de financiële ontwikkelingen aan de hand van de kwartaalrapportage van de directie. Het rapport van de interne accountantsdienst geeft waar nodig commentaar op de ontwikkelingen in het kwartaal, zowel financieel als operationeel. In de vergadering waarin de jaarrekening wordt besproken, staan tevens het onafhankelijke auditrapport van de externe accountant als het kwartaalrapport van de interne accountant geagendeerd. Tijdens het verslagjaar is in de auditcommissie specifiek aandacht besteed aan de effecten van COVID-19 op de financiële markten en de operatie van de bank en de maatschappelijke rol die de bank kan spelen in deze crisis; de kredietverlening en de geld- en kapitaalmarkt; het waarborgen van de kritische operationele processen en personeelsbezetting; de toegenomen dreiging van cyber security, de funding, tegenpartijrisico en klanten; maatregelen vanuit prudentieel toezicht en regelgeving; het uitstel van dividenduitkering en de implementatie van de expected credit loss-methodologie (IFRS9) onder de Nederlandse verslaggevingstandaarden. In juli heeft de bank als eerste fase in de benchmark reform, de

overgang van swaps van EONIA (Euro OverNight Index Average) naar de Euro short-term rate (€STR) voor de centraal geclearde transacties doorgevoerd. De ac heeft meermalen gesproken over de gevoeligheid voor diverse markteffecten van de leverage ratio conform CRR II, in het bijzonder de veranderingen in de omvang van het DNB saldo als onderdeel van de liquiditeitsbuffer in het licht van de LCR liquiditeitsverplichtingen. De leverage ratio exposure van boven de € 90 miljard daalt aanzienlijk naar ruim €15 miljard door de CRR II mogelijkheid om te abstraheren van promotional assets. Als tijdelijke COVID-19 gerelateerde maatregel staat de ECB toe dat ook de omvang van het DNB saldo niet wordt meegenomen waardoor het leverage ratio exposure verder daalt naar onder de € 10 miljard. Deze aanzienlijke schommelingen leiden tot extra aandacht voor het liquiditeitsmanagement, bijvoorbeeld op aspecten als acute informatievoorziening en operationele risico's. De ac heeft zich ook gebogen over de toegenomen belastingdruk (thin cap rule, bankenbelasting) en de accounting impact van het op te richten Waterinnovatiefonds op de bank. Reguliere onderwerpen van de auditcommissie waren de projecties, rapportage van de externe en interne accountant en bevindingen van het ECB-toezicht.

Risicocommissie (rc)

De risicocommissie bestaat uit Petra van Hoeken (voorzitter), Frida van den Maagdenberg, Maurice Oostendorp en Manfred Schepers. De commissie is het afgelopen jaar vier keer samengekomen in het bijzijn van de directie en de interne en externe accountant. Daarnaast vindt er regelmatig bilateraal overleg plaats tussen de voorzitter van de risicocommissie en de CRO. In het kader van het in januari 2021 geconstateerde fraude-incident, is de risicocommissie door de directie zorgvuldig geïnformeerd. Naast de informatie in de vergadering van de risicocommissie, is de voorzitter van de risicocommissie (samen met de voorzitter auditcommissie en voorzitter van de raad) continu op de hoogte gehouden van de tussentijdse stand van zaken.

In de risicocommissie is veel aandacht besteed aan de impact van de COVID-19-maatregelen op de kredietwaardigheid van de leningenportefeuille, de (verdere) ontwikkeling van de kredietmonitoring, de klanten, tegenpartijen, alsmede op de liquiditeits- en kapitaalspositie van de bank. Er is ook expliciet aandacht besteed aan de operationele risico's (inclusief compliance) en people risk. Tevens zijn de reguliere onderwerpen aangaande de opzet en werking van het risicomanagement en de interne risicobeheersings- en controlesystemen aan bod gekomen, inclusief risk incidenten en audit issues. Daarnaast is aandacht besteed aan het verstevigen van de compliancefunctie door middel van het stimuleren van interne trainingen en kennissessies en het beter vastleggen van de SIRA-methodiek.

Om zo goed mogelijk invulling te geven aan de strategie van de duurzame waterbank is de risicobereidheid van de bank licht gestegen, hetgeen met name tot uitdrukking komt in de financieringen op het gebied van duurzame energie. Ter voorbereiding op een mogelijke uitbreiding van het risicoprofiel voor financiering van hernieuwbare energie, heeft de risicocommissie uitgebreid het Product Approval and Review Process (PARP) inzake financiering energietransitie-initiatieven besproken en goedgekeurd. Om deze financieringsuitbreiding mogelijk te maken, was het tevens noodzakelijk om de statutaire doelomschrijving van de bank te verduidelijken. Dit heeft geresulteerd in een aanpassing van de statuten, die door de avo op 16 april 2020 is goedgekeurd. De risicocommissie heeft beoordeeld dat de algemene risicobereidheid van de bank blijft laag. Naast het kredietrisicomanagement en renterisicomanagement is veel aandacht besteed aan operationeel risico.

In 2020 heeft de risicocommissie de interne processen van de jaarlijkse kapitaals- en liquiditeitstoereikendheid (ICAAP/ILAAP) beoordeeld en is aanvullend hierop nog een COVID-analyse gemaakt. Medio 2020 heeft de bank de eerste fase in de benchmark reform doorgevoerd. Gegeven de impact van de COVID-19-maatregelen op de banken en hun klanten, heeft de toezichthouder gekozen voor een pragmatische aanpak van de SREP 2020,

die zich beperkt tot het monitoren van de impact van de COVID-19- pandemie op verschillende kapitaals- en liquiditeitsrisico's. De SREP-bevindingen uit 2019 werden in 2020 aangehouden.

Andere onderwerpen die besproken zijn, omvatten CDD en transaction monitoring alsmede de niet-financiële risico's, zoals it-risico (waaronder cybersecurity risk) en reputatierisico. Ook heeft de rc meegedacht bij de vormgeving van de juiste governance van het op te richten Water Innovatie Fonds.

De reguliere onderwerpen van de risicocommissie die ieder jaar aan bod komen zijn naast ICAAP/ILAAP, de RAS, diverse stress-scenario's, update Recovery Plan en bevindingen ECB-toezicht.

Remuneratie- en benoemingscommissie (rbc)

De risicocommissie bestaat uit Toon van der Klugt (voorzitter), Joanne Kellermann en Annette Ottolini. De rbc heeft drie keer vergaderd in het afgelopen jaar in het bijzijn van de CEO en het hoofd human resource & facility management.

In 2020 heeft de rbc uitgebreid aandacht besteed aan de gevolgen van COVID-19-maatregelen op de medewerkers en de organisatie. De rbc is van mening dat de organisatie pro-actief en adequaat heeft gereageerd op de uitbraak van de COVID-19- pandemie door preventief maatregelen te hebben genomen om de impact van het coronavirus op de medewerkers te beperken. Zo is het Business Continuity Team (BCT) direct geactiveerd en zijn de overleggen van het BCT en de ExCo opgeschaald naar een hoge frequentie teneinde de veiligheid van de medewerkers en de continuïteit van de kernprocessen intensief te monitoren en passende maatregelen te nemen. De kritische operationele functies zijn gesplitst over twee locaties en de overige medewerkers werken vanaf huis.

In de zomer heeft hr een COVID-19-survey gehouden onder de medewerkers in verband met de bijzondere werkomstandigheden. Hieruit is gebleken dat een ruime meerderheid van de medewerkers tevreden is met de thuiswerksituatie, maar dat in zijn algemeenheid de (sociale) contacten met collega's worden gemist. De rbc

waardeert het hoe de organisatie gedurende het jaar telkens verbinding heeft gezocht met de medewerkers, onder andere door middel van enkele online events. Ondanks alles heeft NWB Bank het ziekteverzuim ruim onder haar eigen doelstelling van 2% kunnen houden.

Eind 2019 heeft NWB Bank een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) georganiseerd voor haar personeel. De rbc is in haar juni-vergadering hierover nader geïnformeerd. Hoewel de uitkomsten ruim voldoende zijn, ligt het resultaat in het algemeen wat lager dan de MTO-uitkomsten uit 2016. Een van de aandachtspunten waarop de organisatie zich zal richten, is de verdere verbetering van de interne communicatie.

Net als de afgelopen twee jaar, heeft de rbc wederom uitgebreid de strategische personeelsplanning (SPP) besproken. De rbc heeft kunnen vaststellen dat de inzet van SPP heeft geleid tot diverse interne benoemingen en doorstromingen. Verder heeft de bank ervaren dat met de profilering als de duurzame waterbank, kandidaten worden aangetrokken die intrinsiek gemotiveerd zijn om bij de bank te komen werken. Overige reguliere onderwerpen die in de rbc zijn besproken, betreffen opleidingskosten, ziekteverzuim en personeelsin- en uitstroom.

Daarnaast hebben de rbc en de selectiecommissie, die per vacature apart wordt ingesteld, zich in 2020 beziggehouden met de werving van een lid van de raad ter vervanging van een aftredend lid rvc in 2021. De benoeming van deze nieuwe commissaris verwachten we op een nader te bepalen moment in 2021.

In de algemene vergadering van aandeelhouders in 2020 is het beloningsbeleid voor de directie met terugwerkende kracht vanaf 2019 aangepast, met als voornaamste wijziging de omzetting van de variabele beloning naar een vaste beloning, in lijn met de algemene maatschappelijke ontwikkeling en de afschaffing van de variabele beloning voor medewerkers in 2018. Tevens is in de algemene vergadering de nieuwe voorzitter van de raad van commissarissen benoemd.

Net als ieder jaar, hebben de voorzitter van de remuneratie- en benoemingscommissie en de voorzitter van de raad van commissarissen een eindejaarsgesprek gevoerd met ieder lid van de Executive Committee. Deze gesprekken gingen over zowel hun individueel functioneren als over hun functioneren als directie van de NWB Bank. Terugkoppeling van deze gesprekken vindt plaats in de plenaire raad in een besloten vergadering.

Voor een nadere toelichting op het remuneratiebeleid, zie het [remuneratierapport \(zie pagina 104\)](#) van dit jaarverslag.

INTERNE ORGANISATIE

Samenstelling raad van commissarissen

De samenstelling en personalia van de raad van commissarissen (rvc) van de NWB Bank is weergegeven aan het begin van dit hoofdstuk en is in lijn met de gewenste diversiteit en complementariteit van het team. Een nadere toelichting op diversiteit en onafhankelijkheid van de rvc staat vermeld in het deel [Corporate governance \(zie pagina 109\)](#). De rvc bestaat uit zeven leden, waarvan vier vrouwen en drie mannen, waarmee de raad voldoet aan de gewenste genderdiversiteit.

VERDELING KENNISGEBIEDEN RAAD VAN COMMISSARISSEN

KENNISGEBIEDEN	Joanne Kellermann	Maurice Oostendorp	Petra van Hoeken	Toon van der Klugt	Frida van den Maagdenberg	Annette Ottolini	Manfred Schepers
Bankwezen/financiële markten	X	X	X				X
Finance/accounting/risk management		X	X		X		X
Regelgeving	X	X	X				X
Ict/cyber security			X	X	X	X	
Hrm/beloningsbeleid				X	X	X	
Corporate governance	X	X	X				
Sociaal-politieke omgeving	X					X	X
Waterschappen/semipublieke sector				X	X	X	
Corporate sustainability	X		X	X		X	X
Bedrijfsvoering/uitbesteding		X		X	X		
Communicatie	X					X	

KWALITEITSBORGING TOEZICHT

Zelfevaluatie

Sinds 2013 maakt de rvc voor zijn jaarlijkse zelfevaluatie gebruik van een online evaluatietool en eens in de drie jaar wordt de zelfevaluatie uitgevoerd door een onafhankelijke externe organisatie (voor het laatst in 2018).

In 2020 heeft de rvc gebruikgemaakt van de online evaluatie. Zowel de raad als de directie hebben hun input gegeven voor de zelfevaluatie rvc. De uitkomsten hiervan zijn in een gezamenlijke evaluatiebijeenkomst besproken. Uit de bespreking van de zelfevaluatie van de raad en zijn commissies is een aantal aandachtspunten gekomen. Een daarvan betreft de samenstelling van de rvc op het gebied van diversiteit, zowel qua leeftijdssamenstelling als op het etnische/culturele vlak. Een ander punt van aandacht is de behoefte aan meer contactmomenten, zowel met de raad onderling als met de organisatie. Verder zou de rvc graag meer educatieve sessies vanuit de organisatie willen volgen. Hiervoor zal de raad een lijst opstellen met gewenste onderwerpen.

Net als in 2019, was het streven ook dit jaar om als rvc een aantal (lunch)bijeenkomsten te beleggen met het managementteam en NWB Young Professionals. De raad heeft weliswaar een lunchbijeenkomst onderling gehouden, maar vanwege de COVID-19-pandemie geen gelegenheid gehad om andere lunchbijeenkomsten te houden. Een ander terugkerend aandachtspunt betreft het tijd nemen voor niet-geagendeerde maatschappelijke onderwerpen. De rvc streeft ernaar om meer momenten met 'benen op tafel' voorafgaand of na afloop van rvc-vergaderingen te beleggen. Overige onderwerpen die meer aandacht behoeven zijn de toezichtvisie, het inzicht in opvolgingspotentieel, het monitoren van de voortgang op strategisch gebied, cybersecurity en reputatierisico. Tevens verdient bekendheid met de netwerken van de rvc-leden meer aandacht te krijgen.

Uit de zelfevaluatie kan geconcludeerd worden dat de rvc en zijn commissies goed functioneren, waarbij specifiek integriteit, **onafhankelijkheid (zie pagina 111)** en (borging van) deskundigheid positief worden beoordeeld. De raad is door de directie voorzien van goede informatie waardoor

de raad zijn rol als toezichthouder, werkgever en adviseur naar tevredenheid heeft kunnen uitoefenen. Verder wordt de interactie met de directie als goed gekenmerkt.

Permanente educatie

De NWB Bank vindt permanente educatie zeer belangrijk. In dat kader zijn in 2020 voor de leden van de raad van commissarissen wederom presentaties verzorgd door interne deskundigen. Er is aandacht besteed aan het Expected Credit Loss model dat geïmplementeerd is, met de daarbij benodigde scorecards voor kredietbeoordeling. Tevens zijn er uitgebreide presentaties gegeven over de relevante thema's en processen van hr, de it-strategie en de digitaliseringsagenda alsook over de leverage ratio conform CRR II. Daarnaast hebben enkele commissarissen een audit committee webinar van AFM gevolgd.

Verder hebben de directieleden in 2020 diverse trainingsprogramma's en/of -sessies gevolgd onder meer op het gebied van macro-economic finance, sustainable finance, ESG, biodiversiteit, board dynamics, governance & strategy, compliance & regulations, IT, CDD, transaction monitoring, integriteit, diversiteit, market abuse en security awareness.

Beoogde nieuwe commissarissen en directieleden volgen een introductieprogramma. Daarbij wordt onder andere aandacht besteed aan bankspecifieke kredietverlening en fundingonderwerpen, financiële aspecten inclusief de toezichtrechtelijke kaders, risk management-onderwerpen, compliance, integriteit en de it-infrastructuur en beveiliging.

OVERIGE ZAKEN

Herbenoeming en afscheid commissarissen

Herbenoeming van Frida van den Maagdenberg per 1 januari 2021

De voorgenomen herbenoeming is gecommuniceerd met zowel de toezichthouder als de vertegenwoordiger van de aandeelhouders-waterschappen en het ministerie van Financiën. DNB/ECB heeft op 11 juli laten weten in te stemmen met de voorgenomen herbenoeming van Frida van den Maagdenberg voor een periode van vier jaar. Het herbenoemingsgesprek met het ministerie van Financiën heeft plaatsgevonden op 13 augustus.

Herbenoeming Lidwin van Velden in 2021

De raad zal haar voorgenomen herbenoeming agenderen voor de algemene vergadering van 2021 in verband met de ingangsdatum van 1 januari 2022. Haar voorgenomen herbenoeming is gecommuniceerd met zowel de toezichthouder als de vertegenwoordiger van de aandeelhouders-waterschappen en het ministerie van Financiën. DNB/ECB heeft op 11 juli laten weten in te stemmen met de voorgenomen herbenoeming van Lidwin van Velden voor een volgende periode van vier jaar. Het herbenoemingsgesprek met het ministerie van Financiën heeft plaatsgevonden op 25 augustus.

Aftreden Maurice Oostendorp in 2021

Conform het rooster van aftreden zal Maurice Oostendorp in 2021 aftreden wegens het bereiken van de maximale zittingstermijn van acht jaar. De raad van commissarissen is Maurice bijzonder erkentelijk voor zijn inbreng als commissaris en zijn voortreffelijk voorzitterschap van de auditcommissie. De raad roemt zowel zijn brede financiële als zijn bancaire kennis en in samenhang met zijn maatschappelijke antenne heeft hij een duidelijke bijdrage kunnen leveren aan het toezicht op de bank.

Dankwoord

In deze bijzondere tijden rondom de coronapandemie wil de raad benadrukken trots te zijn op de flexibiliteit, veerkracht en het doorzettingsvermogen van zowel de medewerkers als de directie van de bank. NWB Bank stond afgelopen jaar als altijd klaar voor haar klanten en heeft bewezen in moeilijke tijden een vaste koers te kunnen varen en haar maatschappelijke rol goed te kunnen vervullen.

Den Haag, 18 maart 2021

Raad van commissarissen

Joanne Kellermann

Maurice Oostendorp

Petra van Hoeken

Toon van der Klugt

Frida van den Maagdenberg

Annette Ottolini

Manfred Schepers

REMUNERATIERAPPORT 2020

De NWB Bank wil in haar beloningsbeleid haar maatschappelijke rol weerspiegelen als bank van en voor de publieke sector. Zij kiest voor een gematigd en duurzaam beloningsbeleid dat past binnen de strategie, het lage risicoprofiel en de risk appetite van de bank. Daardoor draagt het beloningsbeleid bij aan de realisatie van de langetermijndoelstellingen van de bank die zijn gericht op langetermijnwaardecreatie. Het beleid is eenduidig en transparant en gericht op het aantrekken en behouden van gekwalificeerd en deskundig personeel.

BELONINGSBELEID STATUTAIRE DIRECTIE

Het beloningsbeleid is van toepassing op de statutaire directieleden.

Vaste beloning

In de algemene vergadering van 16 april 2020 is het beloningsbeleid directie geëvalueerd. Op advies van de aandeelhouderscommissie heeft de algemene vergadering de uitgangspunten van het in 2015 vastgestelde beloningsbeleid herbevestigd. Tevens is in deze vergadering besloten tot afschaffing van de variabele beloning van de directie met terugwerkende kracht per 1 januari 2019. Hierbij is de huidige maximum 15% variabele beloning geconverteerd naar 11,1% vaste toeslag bovenop de vaste beloning. Deze vaste toeslag is niet pensioengevend.

Het beloningbeleid behelst dat statutaire directieleden die benoemd zijn op of na 14 september 2015 een maximumsalaris, inclusief variabele beloning, van € 272.000 mogen ontvangen. Dit maximumsalaris wordt jaarlijks geïndexeerd conform de structurele inkomensaanpassing zoals vermeld in de CAO Banken. Bij het formuleren van het voorgestelde beloningsbeleid 2020 is de visie van de statutaire directieleden met betrekking tot de hoogte en de structuur van hun eigen beloning meegenomen. De conclusie hieruit is dat de directieleden zich kunnen vinden in het voorgestelde beloningsbeleid 2020.

Variabele beloning

Zoals hierboven vermeld, is in de algemene vergadering op 16 april 2020 de variabele beloning van de statutaire directieleden met terugwerkende kracht per 1 januari 2019 afgeschaft. Onder het beleid tot 1 januari 2019 bedroeg de variabele beloning van statutaire directieleden maximaal 15% van de vaste beloning. Deze variabele beloning kende een uitgesteld deel van 33%. Uitkering van het uitgestelde deel vindt plaats in het vierde jaar na het jaar waarop het betrekking heeft, mits ook de vooraf afgesproken langetermijndoelstellingen zijn behaald. Voor het laatst zal dus in 2022 beoordeling plaatsvinden van de langetermijndoelstellingen uit 2018 en of het uitgestelde deel al dan niet (gedeeltelijk) betaalbaar wordt gesteld.

Pensioenen

De collectieve pensioenregeling van de NWB Bank waaraan zowel de medewerkers als de directieleden deelnemen is per 1 januari 2020 ondergebracht bij een premiepensioeninstelling (PPI).

Per genoemde datum is een nieuw vijfjarig contract afgesloten waarbij de oude middelloonregeling is vervangen door een beschikbare premieregeling. De bank betaalt hiervoor maandelijks een premie aan de uitvoerder waarmee de medewerker spaart voor een aan te schaffen pensioenuitkering op pensioendatum. Voor de per 31 december 2019 bepaalde premievrije aanspraken van medewerkers, welke naar de toekomst

toe niet meer zullen wijzigen, is een compensatie afgesproken. De nieuwe pensioenregeling voorziet – evenals de oude regeling – in een eigen bijdrage van de deelnemers. Voor salarissen boven de € 110.111 (zijnde de sinds 2015 geïndexeerde maximering van het pensioengevend inkomen tot € 100.000) biedt de werkgever een nettopensioenregeling aan.

Overige arbeidsvoorwaarden

De directieleden hebben een (elektrische) auto tot hun beschikking. In de autoregeling van de directie staat beschreven dat de bank alle aan de koop en het gebruik van deze auto verbonden kosten voor haar rekening neemt. De fiscale bijtelling is voor rekening van de directieleden. Verder gelden voor directieleden dezelfde arbeidsvoorwaarden als voor medewerkers.

REMUNERATIE STATUTAIRE DIRECTIE 2020

Vaste beloning

Lidwin van Velden, lid van de directie per 1 januari 2010 en voorzitter van de directie per 19 april 2018, valt sinds 19 april 2018 onder het in 2015 vastgestelde

beloningsbeleid. Melchior de Bruijne, lid van de directie per 1 december 2018 valt eveneens onder dit beleid. Onder dit beleid geldt een maximumsalaris, inclusief variabele beloning, van € 272.000 (na indexatie en met verwerking van de conversie van de variabele beloning naar een vaste toeslag: € 283.026 per 1 januari 2020) voor de voorzitter van de directie en een maximum van 85% van dit bedrag (na indexatie en met verwerking van de conversie van de variabele beloning naar een vaste toeslag: € 240.571 per 1 januari 2020) voor de overige statutaire directieleden.

Frenk van der Vliet, in dienst als lid van de directie per 1 januari 2012, valt onder het beloningsbeleid dat voor 2015 van toepassing was. Onder dit oude beleid geldt een maximale totale (vaste en variabele) beloning van € 280.000 voor de voorzitter van de directie en een maximum van 85% van dit bedrag voor de overige statutaire directieleden (na indexatie en met verwerking van de conversie van de variabele beloning naar een vaste toeslag: € 253.248 per 1 januari 2020). In 2020 heeft een indexatie van 2,5% plaatsgevonden, gelijk aan de structurele inkomensaanpassing op basis van de CAO.

OVERZICHT BEZOLDIGING STATUTAIRE DIRECTIELEDEN

(in duizenden euro's)	Vaste beloning	Uitbetaling uitgestelde deel variabele beloning 2017	Bijdrage pensioen ¹⁾	Overig ²⁾	Totaal
2020³⁾					
Lidwin van Velden	283	– ⁴⁾	40	51	374
Melchior de Bruijne ⁵⁾	241	n.v.t.	34	28	303
Frenk van der Vliet	253	– ⁴⁾	36	45	334
Totaal	777	-	110	124	1.011

- 1) inclusief compensatie DC-regeling 2020: voor Lidwin van Velden €5.000, voor Melchior de Bruijne € 6.000 en voor Frenk van der Vliet € 6.000.
- 2) onder Overig vallen de volgende resterende beloningen: i) een deels belaste onkostenvergoeding van € 2.800, ii) een vergoeding uit hoofde van de hypotheeksubsidiering voor het personeel: voor Lidwin van Velden € 3.000, voor Melchior de Bruijne € 6.000 en voor Frenk van der Vliet nihil, iii) een bijdrage voor de nettopensioenregeling: voor Lidwin van Velden € 33.000, voor Melchior de Bruijne € 17.000 en voor Frenk van der Vliet € 23.000, iv) een compensatie voor de harmonisatie van de pensioenregeling per 1 januari 2015: voor Lidwin van Velden € 9.000 en voor Frenk van der Vliet € 11.000, v) de forfaitaire bijdrage op basis van de fiscale bijtelling voor auto's bedraagt voor Lidwin van Velden € 3.000, voor Melchior de Bruijne € 2.000 en voor Frenk van der Vliet € 9.000.
- 3) naast de in de bezoldigingstabel genoemde kosten is voor de per 31 december 2019 bepaalde premievrije aanspraken van (statutaire) directieleden, welke naar de toekomst toe niet meer zullen wijzigen, een compensatie toegekend. Deze bedraagt in 2020 voor Lidwin van Velden € 13.000, Melchior de Bruijne € 9.000 en Frenk van der Vliet € 7.000.
- 4) in verband met het begin 2021 geconstateerde fraude-incident en de daaruit voortkomende financiële schade waarmee de bank geconfronteerd is, zien Lidwin van Velden en Frenk van der Vliet af van uitbetaling van het uitgestelde deel variabele beloning 2017.
- 5) in dienst per 1 december 2018

(in duizenden euro's)	Vaste beloning	Uitbetaling uitgestelde deel variabele beloning 2016	Bijdrage pensioen	Overig ¹⁾	Totaal
2019					
Lidwin van Velden	276	11	37	42	355
Melchior de Bruijne ²⁾	235	n.v.t.	28	22	285
Frenk van der Vliet	247	11	35	42	324
Totaal	758	22	100	106	964

1) onder Overig vallen de volgende resterende beloningen: i) een deels belaste onkostenvergoeding van € 2.800, ii) een vergoeding uit hoofde van de hypotheeksubsidieregeling voor het personeel: voor Lidwin van Velden € 3.000, voor Melchior de Bruijne € 7.000 en voor Frenk van der Vliet nihil, iii) een bijdrage voor de nettopensioenregeling: voor Lidwin van Velden € 28.000, voor Melchior de Bruijne € 14.000 en voor Frenk van der Vliet € 23.000, iv) een compensatie voor de harmonisatie van de pensioenregeling per 1 januari 2015: voor Lidwin van Velden € 8.000 en voor Frenk van der Vliet € 10.000, v) de forfaitaire bijdrage op basis van de fiscale bijtelling voor auto's bedraagt voor Lidwin van Velden € 3.000, voor Melchior de Bruijne € 2.000 en voor Frenk van der Vliet € 9.000.

2) in dienst per 1 december 2018

Uitgestelde deel variabele beloning 2017

In februari 2021 heeft de remuneratie- en benoemingscommissie de feitelijke resultaten van de NWB Bank vergeleken met de in 2017 geformuleerde langetermijndoelstellingen. De belangrijkste doelstellingen betreffen:

- Standard & Poor's en Moody's ratings van de bank zijn gelijk aan de sovereign rating van de Nederlandse Staat
- realiseren van MVO-doelstellingen (waaronder uitgifte van Green en Social Bonds)
- bevorderen sterke marktpositie in de markt voor (semi-)overheidsfinanciering

De vergelijking heeft aangetoond dat de langetermijndoelstellingen volledig zijn behaald; de ratings van de bank zijn gelijkgebleven aan die van de Nederlandse Staat; de bank is met meer dan € 15 miljard de grootste uitgever van duurzame obligaties in Nederland en de bank financiert naast de publieke watersector, tevens gemeenten, provincies en instellingen onder garantie van (decentrale) overheden zoals woningcorporaties en zorginstellingen. Sinds 2019 zijn hieraan nog toegevoegd de financiering van duurzame energieprojecten, regionale netbeheerders en warmtenetten als onderdeel van de strategie van de bank om een bijdrage te leveren aan de transitie naar een klimaatneutrale en circulaire economie. Ook heeft de remuneratie- en benoemingscommissie de ontwikkeling marktaandelen 2016-2020 als positief beoordeeld.

Ondanks dat de raad van commissarissen heeft vastgesteld dat de langetermijndoelstellingen voor betaalbaarstelling van het uitgestelde deel zijn behaald, hebben Lidwin van Velden en Frenk van der Vliet, op wie het uitgestelde deel 2017 van toepassing is, besloten hiervan af te zien. Dit in verband met het begin 2021 geconstateerde fraude-incident en de daaruit voortkomende financiële schade waarmee de bank geconfronteerd is.

BELONINGSBELEID MEDEWERKERS

Het beloningsbeleid voor medewerkers is integraal van toepassing op alle medewerkers, ongeacht functie en niveau. De bank volgt de CAO Banken. De vaste beloning bestaat uit 12 maandsalarissen, een vakantietoeslag van 8% en een 13e maand. Indexering gebeurt volgens de structurele inkomensaanpassingen uit de CAO Banken. Ter compensatie van de afschaffing van de variabele beloning per 1 januari 2018 ontvangen medewerkers een toeslag van 10,745% naast het salaris. Deze toeslag is niet pensioengevend.

In 2020 is het beloningsbeleid medewerkers geëvalueerd. In het nieuwe beloningsbeleid medewerkers zijn de wijziging van de pensioenregeling per 2020 verwerkt, alsmede is de termijn van evaluatie verschoven van twee naar vijf jaar, in lijn met de vijfjaarlijkse evaluatie van het beloningsbeleid directie en rvc.

Pensioenen

De collectieve pensioenregeling van de NWB Bank waaraan zowel de medewerkers als de directieleden deelnemen is per 1 januari 2020 ondergebracht bij een premiepensioeninstelling (PPI).

Per genoemde datum is een nieuw vijfjarig contract afgesloten waarbij de oude middelloonregeling is vervangen door een beschikbare premieregeling. De bank betaalt hiervoor maandelijks een premie aan de uitvoerder waarmee de medewerker spaart voor een aan te schaffen pensioenuitkering op pensioendatum. Voor de per 31 december 2019 bepaalde premievrije aanspraken van medewerkers, welke naar de toekomst toe niet meer zullen wijzigen, is een compensatie afgesproken. De nieuwe pensioenregeling voorziet – evenals de oude regeling – in een eigen bijdrage van de deelnemers. Voor salarissen boven de maximering van het pensioengevend inkomen biedt de werkgever een netto-pensioenregeling aan.

Overige arbeidsvoorwaarden

Verder zijn er voor medewerkers diverse secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals de studiekostenregeling, een fietsregeling, de hypotheekrentesubsidieregeling en een aanvullende arbeidsongeschiktheidsverzekering. Medewerkers die mede op basis van hun functie in aanmerking komen voor de autoregeling, kunnen hier gebruik van maken of kunnen aanspraak maken op een vergoeding uit hoofde van deze regeling.

Beloningsverhouding

Bij het bepalen van de verhouding van de beloning van de CEO en de beloning van de overige medewerkers heeft de bank de Global Reporting Initiative (GRI) standaard 'G4-54' als uitgangspunt genomen. Volgens deze standaard is de beloningsverhouding de ratio tussen de totale bezoldiging van de hoogst betaalde medewerker en de mediaan van de totale bezoldiging van alle overige medewerkers (exclusief overige leden van de directie). De totale bezoldiging bestaat uit de vaste beloning en de pensioenkosten.

De vaste beloning van medewerkers en directieleden van de NWB Bank in 2020 bestaat uit 12 maandsalarissen (peildatum: 31 december 2020), 8% vakantietoelage en een 13e maand. Voor medewerkers geldt daarnaast een toeslag van 10,745% ter compensatie voor de afschaffing van de variabele beloning en voor directieleden geldt een toeslag van 11,1% ter compensatie voor de afschaffing van de variabele beloning. De pensioenkosten bestaan uit de componenten 'kosten DC regeling tot € 110.111 minus werknemersbijdrage', 'werkgeversbijdrage boven € 110.111 minus werknemersbijdrage' en een 'bijdrage pensioen (2,8% bijdrage over pensioendragend salaris 2020)'.

Gebaseerd op bovenstaande uitgangspunten komt de ratio beloningsverhouding tussen de directievoorzitter en de mediaan van de overige medewerkers van de NWB Bank over 2020 uit op 4,1 (2019: 3,8).

REMUNERATIE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Met ingang van 1 januari 2017 geldt de volgende remuneratiestructuur (exclusief btw) voor commissarissen, waarbij de bedragen geïndexeerd zijn met de structurele inkomensaanpassing volgens de CAO Banken (2,5% per 1 januari 2019 en 2,5% per 1 januari 2020):

(in duizenden euro's)	2020	2019
Voorzitter + commissies	39	38
Vice-voorzitter + auditcommissie + risicocommissie	24	24
Lid + auditcommissie + risicocommissie	24	24
Lid + remuneratie- en benoemingscommissie	24	24

Deze bedragen zijn inclusief onkostenvergoedingen, en exclusief reiskostenvergoeding en btw.

De honorering van de raad van commissarissen kent geen variabele componenten en geen optieregelingen. Het remuneratiebeleid wordt iedere vijf jaar geëvalueerd. De eerstvolgende evaluatie staat gepland voor de algemene vergadering in 2022.

Op individuele basis bedroeg de remuneratie van de leden van de raad van commissarissen naar rato van aanstellingsperiode:

(in duizenden euro's)	2020	2019
Age Bakker	11	38
Joanne Kellermann	28	-
Maurice Oostendorp	24	24
Peter Glas	-	7
Petra van Hoeken	24	24
Toon van der Klugt	24	24
Frida van den Maagdenberg ¹⁾	24	24
Annette Ottolini	24	17
Manfred Schepers	24	24
Totaal	183	182

1) Frida van den Maagdenberg draagt de remuneratie af aan het Academisch Medisch Centrum, waar zij lid van de Raad van Bestuur is

Bovenstaande vergoedingen zijn exclusief de reiskostenvergoeding en btw.

CORPORATE GOVERNANCE

Als bank van en voor de publieke sector heeft de NWB Bank een bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid. In termen van corporate governance betekent dit voor de bank soliditeit en transparantie in het ondernemingsbestuur. Daarbij houdt de bank rekening met de belangen van alle stakeholders. De NWB Bank past in dit kader, rekening houdend met het specifieke karakter van de bank, niet alleen de Nederlandse Corporate Governance Code toe. Ook de Code Banken, de Gedragsregels uit het pakket 'Toekomstgericht Bankieren' van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), de EBA (European Banking Association) Guidelines on internal governance, de Joint ESMA and EBA Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders en de BIS Guidelines Corporate governance principles for banks worden toegepast.

De raad van commissarissen en de directie zijn verantwoordelijk voor een goede corporate governance structuur bij de NWB Bank en de naleving daarvan.

NEDERLANDSE CORPORATE GOVERNANCE CODE

De Nederlandse Corporate Governance Code is eind 2016 herzien en bevat principes en best practice-bepalingen die de verhoudingen regelen tussen de directie, de raad van commissarissen en de (algemene vergadering van) aandeelhouders. Governance heeft te maken met besturen en beheersen, verantwoordelijkheid en zeggenschap, en toezicht en verantwoording.

De Nederlandse Corporate Governance Code is van toepassing op Nederlandse vennootschappen met beursgenoteerde aandelen. De NWB Bank is geen beursgenoteerde vennootschap en heeft daarom geen wettelijke verplichting om de Nederlandse Corporate Governance Code toe te passen. Toch past de NWB Bank de code toe met inachtneming van het specifieke kenmerk van de bank dat de aandelen uitsluitend in handen kunnen zijn van de Nederlandse Staat, waterschappen en andere publiekrechtelijke rechtspersonen. Toepassing

van de Nederlandse Corporate Governance Code is ook in overeenstemming met de Nota Deelnemingenbeleid Rijksoverheid. Vanwege de two-tier bestuursstructuur van de bank en het gegeven dat de aandelen van de bank niet gecertificeerd zijn, zijn de principes en de best practice-bepalingen met betrekking tot respectievelijk de one-tier bestuursstructuur en de certificering van aandelen buiten beschouwing gelaten. Verder heeft de NWB Bank geen beleid vastgesteld voor bilaterale contacten met aandeelhouders. Ook is niet geformaliseerd dat de voorgedragen directieleden en commissarissen aanwezig moeten zijn tijdens de algemene vergadering waar over hun voordracht wordt gestemd. Aangezien de NWB Bank alleen aandelen op naam kent, zijn de aandeelhouders van de bank bekend. Er wordt een aandeelhoudersregister bijgehouden met de namen en adressen van de aandeelhouders, de datum van verkrijging van de aandelen en het op ieder aandeel gestorte bedrag. De bank onderhoudt gedurende het jaar rechtstreeks contact met haar aandeelhouders en/of hun vertegenwoordigers. Het principe van en de best practice-bepalingen met betrekking tot de informatievergaring en voorlichting aan de jaarlijkse algemene vergadering, is ook niet volledig

geformaliseerd. Ten aanzien van het beloningsbeleid geldt dat, gezien de afwezigheid van variabele beloningen, geen scenarioanalyses zijn uitgevoerd. Ten slotte heeft de bank ten aanzien van onafhankelijkheid van leden van de directie en van de raad van commissarissen gekozen voor toepassing van de criteria uit de EBA Guidelines.

RAAD VAN COMMISSARISSEN

De raad van commissarissen en zijn commissies werken volgens reglementen, 'charters'. Deze charters bevatten onder meer regels over de samenstelling, de taakverdeling en de werkwijze. Tevens bevat het charter bepalingen aangaande tegenstrijdig belang en de omgang met de directie en de aandeelhouders. Bij de toetsing van de charters zijn eind 2020 de charters van de remuneratie- en benoemingscommissie en die van de raad van commissarissen op kleine punten aangepast (o.a. ter opvolging van CRD IV en V) en verduidelijkt.

Samenstelling en profielschets

De raad van commissarissen bestaat uit zeven leden, waarvan drie mannen en vier vrouwen waarmee de verhouding man/vrouw neerkomt op 43/57%. Verder beschikt ieder lid van de raad over een specifieke deskundigheid en achtergrond die noodzakelijk is voor de vervulling van zijn rol binnen de raad. Hiermee voldoet het aan het in 2019 opgestelde diversiteitsbeleid, waarin de rvc streeft naar een gemengde samenstelling, onder meer door diversiteit in geslacht, expertise, achtergrond en ervaring. Conform het rooster van aftreden en met inachtneming van de statuten, zal Maurice Oostendorp in 2021 terugtreden als lid van de raad van commissarissen. Hij treedt af wegens het bereiken van de maximale zittingstermijn van acht jaar. De rvc verwacht zijn opvolger in 2021 aan de algemene vergadering voor te kunnen leggen ter nadere benoeming.

Voor de commissarissen is een algemene profielschets opgesteld, die een richtlijn biedt voor de samenstelling van de raad van commissarissen en de benoeming van zijn leden. De algemene profielschets is begin 2019 geactualiseerd en verder in lijn gebracht met onder andere de statuten en de eisen uit de Nederlandse Corporate Governance Code, de Code Banken, de Capital

Requirements Directive, de EBA Guide to fit and proper assessment en de Joint ESMA and EBA Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders. Daarnaast wordt er voor elke vacature in de raad van commissarissen een individuele profielschets opgesteld, passend binnen het algemene profiel, voor de dan beoogde nieuwe commissaris.

Commissarissen moeten oog hebben voor (internationale) sociale, economische, politieke en overige ontwikkelingen die relevant zijn voor de NWB Bank. Ook moeten zij in staat zijn deze te beoordelen. De huidige samenstelling van de raad van commissarissen wordt als evenwichtig, deskundig en divers beoordeeld.

Voor de commissarissen Joanne Kellermann (voorzitter), Petra van Hoeken, Maurice Oostendorp (vicevoorzitter) en Manfred Schepers geldt dat zij beschikken over uitgebreide financiële expertise, een bancaire achtergrond, kennis van de internationale geld- en kapitaalmarkten, ervaring met prudentieel toezicht en kennis van risicobeheer. Toon van der Klugt beschikt in ruime mate over bestuurlijke ervaring, heeft ervaring op het gebied van overheidsbeleid en beschikt over een netwerk binnen het overheidsbestuur. Frida van den Maagdenberg en Annette Ottolini beschikken beiden over algemene bestuurlijke ervaring in de semipublieke sector en hebben uitgebreide kennis van ict. Frida brengt daarbij extra financiële kennis mee en Annette heeft aanvullende ervaring in een commerciële omgeving. Een evenwichtige en gediversifieerde samenstelling van de raad is dus gewaarborgd.

Bij de benoeming van de huidige voorzitter rvc, is opnieuw gekeken naar de verdeling van de commissielidmaatschappen van de commissarissen. De rvc heeft ervoor gekozen om de verdeling ongewijzigd voort te zetten. De voorzitter rvc is, net als haar voorganger, zowel lid van de rbc (statutaire vereiste) als lid van de auditcommissie.

Informatie inwinnen

De raad van commissarissen heeft de mogelijkheid om informatie in te winnen bij externe deskundigen als de uitoefening van zijn functie hierom vraagt. Zo heeft de raad in 2020 een extern bureau ingeschakeld voor de werving van een commissaris. In het kader van permanente educatie worden interne en externe deskundigen geraadpleegd. Informatie wordt ook ingewonnen door middel van het bijwonen van vergaderingen tussen een directielid en de or.

Onafhankelijkheid

De raad van commissarissen vindt dat de raad zodanig is samengesteld, dat de leden ten opzichte van elkaar en de directie in staat zijn onafhankelijk en kritisch te opereren. Als bancaire instelling volgt NWB Bank de EBA Guidelines.

Volgens de raad is voldaan aan de verplichting in de EBA Guidelines on internal governance under Directive 2013/36/EU article 32 (met kruisverwijzing naar section 9.3 EBA Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders) als het gaat om voldoende onafhankelijke leden van de raad van commissarissen. Ook is volgens de raad voldaan aan bestpractice-bepaling 2.1.7 tot en met 2.1.9 van de Nederlandse Corporate Governance Code.

In de algemene profielschets voor de samenstelling van de raad van commissarissen en de benoeming van zijn leden zijn de eisen ten aanzien van onafhankelijkheid opgenomen.

DIRECTIE

Het bestuur van de NWB Bank is in handen van de directie. De algemene vergadering benoemt de statutaire leden van de directie, op voordracht van de raad van commissarissen, voor een periode van vier jaar. In 2018 is de governancestructuur van de directie gewijzigd in een Executive Committee (ExCo). De ExCo bestaat uit vier leden: de statutaire directieleden Lidwin van Velden (CEO), Melchior de Bruijne (CFO), Frenk van der Vliet (CCO) en Ard van Eijl (CRO) als niet-statutair directielid. De ExCo werkt conform het Executive Committee Charter. Het charter bevat onder meer regels met betrekking tot de

taakverdeling, de werkwijze en de besluitvorming. Tevens bevat het charter bepalingen over gedrag en cultuur, de omgang met en de wijze van informatieverschaffing aan de raad van commissarissen, het beloningsbeleid en tegenstrijdig belang.

Net zoals de raad van commissarissen, dient de directie samengesteld te zijn conform het diversiteitsbeleid. De verdeling man/vrouw in de statutaire directie is nu twee derde/een derde. Hiermee voldoet de samenstelling aan het in 2019 opgestelde diversiteitsbeleid, waarin gestreefd wordt naar een gemengde samenstelling, onder meer door diversiteit in geslacht, kennis en ervaring.

Voor iedere vacature binnen de directie wordt een individuele profielschets opgesteld. In een dergelijke profielschets worden onder andere expertise en competenties opgenomen. Wat betreft de expertise moet elk directielid onder meer kennis hebben van de financiële sector in het algemeen en de bankensector in het bijzonder, de maatschappelijke rol van de bank en de belangen van alle stakeholders.

MELDEN TEGENSTRIJDIGE BELANGEN

De commissarissen en directieleden hebben al hun nevenfuncties bekendgemaakt bij de NWB Bank. In discussies in de raad waar een potentieel tegenstrijdig belang zou kunnen spelen in verband met de hoofdfunctie van een commissaris, zal de betreffende commissaris niet deelnemen aan de discussie en besluitvorming. Het is hierbij van belang te melden dat in de vergaderingen van de raad van commissarissen geen individuele transacties worden besproken. In het afgelopen jaar hebben zich geen situaties voorgedaan waarbij tegenstrijdige belangen zouden kunnen spelen.

TOEKOMSTGERICHT BANKIEREN

Het in 2014 door de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) gelanceerde pakket Toekomstgericht Bankieren bestaat uit drie onderdelen: het Maatschappelijk Statuut, de Code Banken en de Gedragsregels. Hiermee heeft de bancaire sector expliciet gemaakt hoe zij dienstbaar en duurzaam wil bankieren. Het Maatschappelijk Statuut beschrijft de rol die de banken in de samenleving willen vervullen en de gedeelde waarden van de bancaire sector.

De Code Banken borgt een goed bestuur binnen alle Nederlandse banken en legt principes vast voor integere en beheerste bedrijfsvoering, goed risicobeleid en de inrichting van de directie en raad van commissarissen. De Gedragsregels bevatten regels voor medewerkers ten aanzien van integere en zorgvuldige uitoefening van zijn of haar beroep.

CODE BANKEN

De Code Banken is een vorm van zelfregulering en is van toepassing op Nederlandse banken. De code beoogt een bijdrage te leveren aan het vertrouwen in banken van de samenleving. De principes benadrukken daarom het belang van een beheerste en integere bedrijfsvoering van banken.

De Code Banken bevat de volgende onderdelen:

- beheerste en integere bedrijfsvoering
- principes voor de directie en de raad van commissarissen
- een adequaat risicobeleid
- adequate auditprocessen
- een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid

Comply-or-explain-statement Code Banken

De NWB Bank onderschrijft het belang van het Maatschappelijk Statuut, de Code Banken en de Gedragsregels ten volle en leeft deze na.

GEDRAGSREGELS EN BANKIERSEED

De bankierseed (met de daaraan verbonden Gedragsregels en het tuchtrechtsysteem) wordt sinds 1 april 2015 afgelegd door alle medewerkers en externe adviseurs die langer dan drie maanden werkzaam zijn bij de bank. De (externe) medewerkers zijn door het afleggen van de bankierseed, en de ondertekening ervan, onderworpen aan de Gedragsregels en het tuchtrecht.

De Gedragsregels bestaan uit de volgende elementen:

- integriteit en zorgvuldigheid
- zorgvuldige belangenafweging
- belang van de klant centraal stellen
- naleving van de wet- en regelgeving en gedragscodes
- geheimhouding van vertrouwelijke informatie

- openheid en eerlijkheid over eigen gedrag en het kennen van de eigen verantwoordelijkheid voor de samenleving
- een bijdrage leveren aan het vertrouwen van de samenleving in de bank

TOELICHTING OP OVERIGE AANDACHTSGEBIEDEN

De volgende paragrafen geven een toelichting op overige aandachtsgebieden op het gebied van corporate governance. Daarbij is vermeld of, en zo ja op welke manier, in de verslagperiode 2020 stappen zijn gezet ten opzichte van 2019.

Ondernemingsraad

De NWB Bank heeft een ondernemingsraad (or). De or werkt volgens het reglement ondernemingsraad. In dit reglement staan onder meer regels over de samenstelling, de zittingsduur, de verkiezing en de werkwijze. De or komt in principe maandelijks samen. De bijeenkomsten van de or worden ook gebruikt als informeel contactmoment om informatie uit te wisselen met de afdeling hr. Naast deze bijeenkomsten zijn er in 2020 twee overlegvergaderingen geweest tussen de or en directie. De afdeling hr was ook aanwezig bij deze overlegvergaderingen. De voorzitter van de raad heeft in 2020 een keer samen met de voorzitter van de risicocommissie een overlegvergadering tussen de directie en de or bijgewoond.

Beheerste en integere bedrijfsvoering

De NWB Bank hecht sterk aan haar reputatie van een solide en integere bank voor de overheid. Checks & balances en integriteit zijn binnen het beheersysteem van de bank belangrijke aandachtsgebieden. Daarbij zijn de directieleden en commissarissen zich ook bewust van hun voorbeeldfunctie voor de medewerkers van de bank.

Gedrag en cultuur

De directie bevordert verantwoord gedrag en een gezonde cultuur en streeft naar een cultuur waarin transparantie, diversiteit en veranderingsgezindheid de norm zijn. Het managementteam is in 2020 aan de slag gegaan met een aantal thema's om de interne organisatie te versterken.

Eind 2019 is een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) gehouden dat in 2020 door de directie met de ondernemingsraad is geëvalueerd en in juni met de raad van commissarissen. Tevens zijn de uitkomsten besproken met de medewerkers. De score van het MTO is ruim voldoende, maar in het algemeen is het resultaat iets afgenomen ten opzichte van 2016. De afgelopen jaren is de focus grotendeels gericht geweest op het neerzetten van de strategie van de duurzame waterbank. Voorts is de organisatie de afgelopen jaren behoorlijk gegroeid. Met deze ontwikkelingen verdient de interne communicatie en verandermanagement meer aandacht. De directie heeft in nauwe samenwerking met het managementteam een viertal interne prioriteiten vastgesteld waaraan zij de komende tijd aandacht wil besteden; digitalisering, verandermanagement, governance en interne communicatie.

De cultuur van de NWB Bank wordt gekenmerkt door professionaliteit, betrokkenheid, korte lijnen en openheid. De bank kent een klokkenluidersregeling die werknemers de mogelijkheid geeft om melding te maken van (mogelijke) misstanden en/of een onregelmatigheden binnen en buiten de organisatie.

Net als in voorgaande jaren is ook in 2020 aandacht besteed aan kennisoverdracht en -deling via zogenaamde brown bag-lunchsessies. Deze worden door de NWB Young Professionals georganiseerd. Bij een dergelijke sessie geeft een medewerker of een gastspreker een presentatie over een actueel en interessant onderwerp. In 2020 vond er een bijeenkomst plaats over duurzaamheid en Carbon accounting.

In het kader van gedrag en cultuur worden zowel directieleden als medewerkers gestimuleerd 360 graden-feedback op te halen ter ondersteuning van de persoonlijke ontwikkeling en om inzicht te verkrijgen in het eigen functioneren. Ook heeft hr samen met een extern bureau een workshop diversiteit in de brede zin van het woord georganiseerd waar alle medewerkers aan hebben deelgenomen.

Langetermijnwaardecreatie

De NWB Bank is alert op (markt)ontwikkelingen en de (veranderende) behoeften van haar klanten en stakeholders. Zij speelt daar waar mogelijk op in met het aandragen van oplossingen. Bijvoorbeeld in de vorm van nieuwe producten, dienstverlening of door het delen van kennis. De bank ziet dit als onderdeel van haar maatschappelijke betrokkenheid als promotional bank. Daarbij is de NWB Bank kostenbewust en gebruikt zij de AAA/Aaa-ratings om op een goedkope en duurzame wijze geld aan te trekken voor passende financiering van de publieke sector.

De bank heeft in 2018 een middellangetermijnstrategie 2019-2023 vastgesteld, onder meer om in de veranderende behoefte van haar klanten te voorzien. In 2020 heeft de raad in zijn jaarlijkse strategiesessie met de directie de voortgang en implementatie van de strategie besproken. Hierbij zijn de vijf thema's van de strategie, die gekoppeld zijn aan de strategische doelen, uitgebreid besproken. Ook in 2020 heeft de bank binnen de strategie van 'de duurzame waterbank', breder gekeken naar financiering van organisaties en projecten in de publieke sector, die raakvlakken hebben met water en/of duurzaamheid. Als belangrijk voorbeeld heeft de bank in 2020 haar portefeuille duurzame energie sterk zien groeien. De aard van de financieringen van de bank worden weerspiegeld in haar eigen funding; de bank is de grootste uitgever van duurzame obligaties in Nederland.

Klantbelang centraal

Als promotional bank speelt NWB Bank een belangrijke rol in de financiële dienstverlening binnen de Nederlandse publieke sector. Zij kan die rol optimaal vervullen als de samenleving, in het bijzonder de klant, vertrouwen heeft in de organisatie en de integriteit waarmee de bank ten opzichte van haar relaties opereert. Bewust, betrokken en betrouwbaar zijn dan ook de kernwaarden van de NWB Bank. De bank verwacht van medewerkers dat zij deze kernwaarden bij de uitoefening van hun functie uitdragen.

Accountmanagement voor kredietrelaties en productontwikkeling hebben een hoge prioriteit. Hierbij

staat het overbruggen van het kennisverschil tussen de publieke sector en de financiële wereld centraal. Dit wordt bereikt door middel van het organiseren van educatieve relatiedagen, dagelijkse nieuwsbrieven, het delen van marktinformatie met haar klanten via het NWB portal en het participeren (als spreker) op seminars. Op individueel klantniveau vindt de kennisoverbrugging plaats via klantgesprekken en -bezoeken. Via de NWB portal wordt niet alleen informatie gedeeld met klanten maar kunnen zij ook zelf financiële analyses uitvoeren op hun leningportefeuille.

Compliance en integriteit

De compliancefunctie is gericht op het bevorderen van, en (doen) toezien op de naleving van wet- en regelgeving, en op de interne procedures en gedragsregels die relevant zijn voor de integriteit en de daarmee samenhangende reputatie van de organisatie. In 2019 is een Compliance Risk Management Framework opgesteld dat in 2020 verder is geïmplementeerd. Begin 2020 is de compliancefunctie uitgebreid met een senior compliance officer. De compliancefunctie heeft een directe rapportagelijijn naar de directie en een escalatielijijn naar de raad van commissarissen. De taken van de compliancefunctie zijn vastgelegd in het Compliance Charter.

In 2020 is de CDD Policy and Procedure van de bank geactualiseerd onder andere ter verwerking van een nieuw gepubliceerde DNB leidraad Wwft en SW. Het marktmisbruikbeleid is goedgekeurd en verder uitgewerkt in onderliggende procedures, waaronder geactualiseerde, en begin 2021 goedgekeurde, insiderregelingen voor raad van commissarissen, directie en medewerkers. Verder heeft de compliancefunctie een policy management beleid en een Anti Bribery and Corruption beleid opgesteld.

In 2020 heeft de bank haar SIRA-methodologie verstevigd. Dit heeft geresulteerd in de uitvoering van een intensief proces, met grote betrokkenheid van management en directie, dat is neergelegd in een geïntegreerde rapportage met geformuleerde actiepunten die worden gevolgd door het Non Financial Risk Committee van de bank.

De compliancefunctie heeft diverse in-house trainingen verzorgd, waaronder training over marktmisbruik, CDD en transaction monitoring alert handling. In de 'Week van de Integriteit' heeft de bank, als partner, een uitgebreide awareness activiteit georganiseerd rondom het thema integriteit waarin medewerkers aan de hand van dilemma's met elkaar hebben gediscussieerd over eerlijk en integer handelen.

In overeenstemming met het jaarlijks opgestelde auditplan verricht de interne auditfunctie audits op Compliance. Daarbij wordt de werking van de compliancefunctie getoetst. De compliancefunctie monitort op de naleving van relevante wet- en regelgeving, interne procedures en gedragsregels en bevordert de integriteit van de organisatie. Zij rapporteert daarover aan de directie en de risicocommissie. De interne auditfunctie evalueert hoe de compliancefunctie toetst of procedures en gedragsregels effectief zijn en op een juiste manier worden toegepast binnen de organisatie en hoe de afdeling daarover communiceert aan haar stakeholders.

INTERNE ACCOUNTANT

De internal auditfunctie van de NWB Bank is belegd bij de interne accountantsdienst (iad). De missie van internal audit is het verbeteren en beschermen van de waarde van de bank door op risico's gebaseerde en objectieve assurance, aanbevelingen en inzichten te bieden.

De iad biedt onafhankelijke en objectieve assurediensten. Deze diensten zijn bedoeld om meerwaarde te leveren en de activiteiten van de NWB Bank te verbeteren. De iad helpt de bank haar doelstellingen te realiseren door op basis van een systematische en gedisciplineerde aanpak de effectiviteit van de processen van governance, risicomanagement en beheersing te evalueren en te verbeteren.

Op verzoek van de directie kan het hoofd van de iad, als niet-stemmend lid, participeren in stuurgroepen van projecten, die van strategisch belang zijn. Het mandaat van de iad is vastgelegd in het Audit Charter, dat door de raad van commissarissen is goedgekeurd. Het hoofd van de iad rapporteert uitkomsten van de onderzoeken primair aan (de voorzitter van) de directie en heeft ook functioneel een rapportagelijijn naar (de

voorzitter van) de auditcommissie. Het hoofd iad neemt deel aan vergaderingen van de auditcommissie en de risicocommissie. Per kwartaal wordt hier de voortgang van de auditrapportages behandeld. Daarnaast is het hoofd iad toevoorder bij de ALCO, Credit Committee en Non Financial Risk Committee van de bank.

De iad heeft in 2020 invulling gegeven aan het tripartiet overleg door op verschillende momenten overleg te hebben met de externe accountant en separaat met de toezichthouder ECB/DNB. Tijdens deze besprekingen heeft uitwisseling van inzichten plaatsgevonden op het gebied van risicoanalyse, bevindingen en het auditplan.

De iad werkt volgens de van toepassing zijnde beroeps- en gedragsregels van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants en het International Professional Practices Framework van het Instituut van Internal Auditors. Dit is verder uitgewerkt in een intern stelsel van kwaliteitsbeheering.

EXTERNE ACCOUNTANT

Naast de interne accountant is ook de externe accountant (EY) aanwezig geweest bij alle vergaderingen van de auditcommissie en de risicocommissie. De externe accountant was tevens aanwezig bij de rvc-vergadering in maart waarin de jaarcijfers zijn besproken. Vanwege het bereiken van de maximale termijn van vijf jaar van de huidige auditpartner van EY, heeft de auditcommissie positief geadviseerd om per de algemene vergadering van april 2021 zijn opvolger (binnen EY) aan te kunnen stellen. De auditcommissie heeft in 2020 een keer apart overleg gevoerd met de externe accountant. Daarnaast heeft het jaarlijkse overleg van de auditcommissie en risicocommissie met het hoofd iad en de externe accountant plaatsgevonden.

EY heeft in 2020 – net als in 2019 – als externe accountant de jaarrekening van de NWB Bank gecontroleerd.

OVERIGE ASPECTEN

In control-statement

De directie blijft aandacht geven aan de interne risicobeheersings- en controlesystemen voor de

processen. In het licht van een recente gebeurtenis zijn procedures in de integrale keten van de kredietverstrekking verder verstevigd en is daarnaast aan een externe consultant een opdracht verstrekt voor nadere aanbevelingen. Deze zullen door het management worden opgevolgd.

Het directieverslag geeft in voldoende mate inzicht in de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Er zijn geen materiële risico's en onzekerheden die relevant zijn als het gaat om de verwachting van de continuïteit van de vennootschap voor een periode van twaalf maanden na opstelling van het verslag. De interne risicobeheersings- en controlesystemen geven een redelijke mate van zekerheid dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat. De onderbouwing van het in control-statement is opgenomen in de paragraaf risk governance van het directieverslag en de paragraaf risicomanagement van de jaarrekening.

Verklaring van de directie

De statutaire directie verklaart dat, voor zover haar bekend, de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst van de bank. Zij is van mening dat het gerechtvaardigd is dat de financiële verslaggeving is opgesteld op going concern-basis. Daarnaast verklaart de directie dat, voor zover haar bekend, het bestuursverslag een getrouw beeld geeft van de bank omtrent de toestand op de balansdatum, de gang van zaken gedurende het boekjaar en dat in het bestuursverslag de wezenlijke risico's zijn beschreven waarmee de bank wordt geconfronteerd.

Den Haag, 18 maart 2021

Statutaire directie

Lidwin van Velden
Melchior de Bruijne
Frenk van der Vliet

JAARREKENING

4



INHOUD

WINST-EN- VERLIESREKENING 120

BALANS 121

OVERZICHT VAN HET TOTAALRESULTAAT 122

VERLOOPSTAAT VAN HET EIGEN VERMOGEN 123

KASSTROOMOVERZICHT 124

TOELICHTING OP DE JAARREKENING 126

- Bedrijfsinformatie 126
- Grondslagen bij de opstelling van de jaarrekening 126

TOELICHTING OP DE WINST- EN-VERLIESREKENING 135

- 1 Rente 135
- 2 Resultaat uit financiële transacties 136
- 3 Personeelskosten 137
- 4 Andere beheerkosten 139
- 5 Afschrijvingen 140
- 6 Bankenbelasting en resolutieheffing 140

- 7 Waardeverminderingen van vorderingen en voorzieningen voor onder de balans opgenomen verplichtingen 141
- 8 Belastingen 141
- 9 Buitengewone baten 142

TOELICHTING OP DE BALANS 143

- 10 Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank 143
- 11 Bankiers 143
- 12 Kredieten en vorderingen 143
- 13 Rentedragende waardepapieren 145
- 14 Immateriële activa 146
- 15 Materiële activa 146
- 16 Overige activa 147
- 17 Derivaten 147
- 18 Overlopende activa 148
- 19 Bankiers 148
- 20 Toevertrouwde middelen 149
- 21 Schuldbewijzen 150
- 22 Overige schulden 150
- 23 Derivaten 151
- 24 Vennootschapsbelasting 151
- 25 Overlopende passiva 151
- 26 Voorzieningen 151
- 27 Achtergestelde schulden 153
- 28 Gestort en opgevraagd kapitaal 154
- 29 Herwaarderingsreserves 155
- 30 Overige reserves 155
- 31 Onverdeelde winst verslagjaar 156
- 32 Onherroepelijke toezeggingen 156

OVERIGE TOELICHTINGEN OP DE JAARREKENING

	157
33 Expected credit loss (ECL)	157
34 Reële waarde van	
financiële instrumenten	166
35 Informatie over verbonden partijen	169
36 Risicomanagement	170
37 Gebeurtenissen na balansdatum	190
38 Voorgestelde winstverdeling	190
39 Directie en raad van commissarissen	191

WINST-EN-VERLIESREKENING

voor het jaar eindigend op 31 december 2020

(in miljoenen euro's)

	Toelichting	2020	2019
Rente en soortgelijke baten		1.468	1.505
Rente en soortgelijke lasten		1.224	1.292
Rente	1	244	213
Resultaat uit financiële transacties	2	-55	-39
Overige bedrijfsopbrengsten		-	-
Som der bedrijfsopbrengsten		189	174
Personeelskosten	3	12	12
Andere beheerkosten	4	27	13
Personeels- en andere beheerkosten		39	25
Afschrijvingen en waardeveranderingen op immateriële en materiële vaste activa	5	3	2
Bankenbelasting en resolutieheffing	6	12	22
Waardeverminderingen van vorderingen en voorzieningen voor onder de balans opgenomen verplichtingen	7	-	
Som der bedrijfslasten		54	49
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		135	125
Belastingen resultaat gewone bedrijfsuitoefening	8	54	38
Buitengewone baten	9		11
Belastingen buitengewoon resultaat	8		3
Resultaat na belastingen		81	95

BALANS

per 31 december 2020 vóór winstbestemming

(in miljoenen euro's)

	Toelichting	2020	2019
Activa			
Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank	10	9.857	8.290
Bankiers	11	9.577	8.075
Kredieten en vorderingen	12	76.562	69.963
Rentedragende waardepapieren	13	5.779	4.711
Immateriële activa	14	6	5
Materiële activa	15	5	5
Vennootschapsbelasting	23	-	12
Overige activa	16	15	10
Derivaten	17	5.064	5.125
Overlopende activa	18	17	9
Totaal activa		106.882	96.205
Passiva			
Bankiers	19	11.493	1.646
Toevertouwde middelen	20	7.325	6.802
Schuldbewijzen	21	70.544	73.289
Overige schulden	22	91	24
Derivaten	23	15.245	12.298
Vennootschapsbelasting	24	11	
Overlopende passiva	25	3	-
Voorzieningen	26	17	24
		104.729	94.083
Achtergestelde schulden	27	326	326
Gestort en opgevraagd kapitaal	28	7	7
Herwaarderingsreserve	29	1	1
Overige reserves	30	1.738	1.693
Onverdeelde winst verslagjaar	31	81	95
Eigen vermogen		1.827	1.796
Totaal passiva		106.882	96.205
Onherroepelijke toezeggingen	32	4.306	3.761

OVERZICHT VAN HET TOTAALRESULTAAT

voor het jaar eindigend op 31 december 2020

(in miljoenen euro's)

	Toelichting	2020	2019
Veranderingen in de herwaarderingsreserve	29	-	-
Veranderingen in de overige reserves (Actuariële winsten en verliezen voor belastingen)	30	7	-7
Vennootschapsbelasting op baten en lasten die rechtstreeks in het eigen vermogen zijn verwerkt		-2	2
Baten en lasten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen		5	-5
Resultaat na belastingen		81	95
Totaalresultaat		86	90

VERLOOPSTAAT VAN HET EIGEN VERMOGEN

voor het jaar eindigend op 31 december 2020

(in miljoenen euro's)	Gestort kapitaal	Herwaarderings-reserve	Overige reserve	Onverdeelde winst verslagjaar	Totaal
Stand per 31 december 2019	7	1	1.693	95	1.796
Stelselwijziging ECL			-1		
Stand per 1 januari 2020	7	1	1.692	95	1.796
Winstbestemming voorgaand boekjaar			95	-95	-
Dividend			-55		-55
Rechtstreekse waardemutatie in eigen vermogen		-	5		5
Resultaat boekjaar				81	81
Stand per 31 december 2020	7	1	1.737	81	1.827
Stand per 1 januari 2019	7	1	1.618	100	1.726
Winstbestemming voorgaand boekjaar			100	-100	-
Dividend			-20		-20
Rechtstreekse waardemutatie in eigen vermogen		-	-5		-5
Resultaat boekjaar				95	95
Stand per 31 december 2019	7	1	1.693	95	1.796

KASSTROOMOVERZICHT

voor het jaar eindigend op 31 december 2020

(in miljoenen euro's)

	Toelichting	2020	2019
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen en buitengewone baten		135	136
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen en waardeveranderingen immateriële en materiële activa		3	2
Ongerealiseerde waardemutatie activa en passiva tegen reële waarde hedge accounting		203	-47
Mutatie Kredieten en vorderingen bankiers niet terstond opeisbaar	11, 19	-1.824	-3.399
Mutatie Kredieten en vorderingen publieke sector	12	-1.393	-1.802
Mutatie Toevertrouwde middelen	20	598	275
Mutatie Overige activa en passiva		-2.613	-1.044
Nettokasstroom uit operationele/bancaire activiteiten		-4.891	-5.879
Investeringen in rentedragende waardepapieren	13	-8.017	-3.661
Verkopen en aflossingen van rentedragende waardepapieren	13	7.005	2.315
		-1.012	-1.346
Investeringen in materiële activa	15	-1	-1
Desinvesteringen van materiële vaste activa	15	-	-
		-1	-1
Investeringen in immateriële activa	14	-3	-3
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.016	-1.350
Uitgifte langlopende schuldbewijzen	21	13.643	9.702
Aflossing langlopende schuldbewijzen	21	-6.582	-12.131
Uitgifte kortlopende schuldbewijzen	21	145.460	126.448
Aflossing kortlopende schuldbewijzen	21	-155.204	-118.708
Opname langlopende leningen Toevertrouwde middelen	20	25	69
Aflossing langlopende leningen Toevertrouwde middelen	20	-88	-48
Opname langlopende leningen Bankiers	19	10.250	-
Aflossing langlopende leningen Bankiers	19	-30	-30
		7.474	5.302
Betaald dividend	30	-	-20
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten		7.474	5.282
Nettokasstroom		1.567	-1.947

(in miljoenen euro's)	2020	2019
Liquiditeiten per 1 januari	8.290	10.237
Kasstroom	1.567	-1.947
Liquiditeiten per 31 december	9.857	8.290

De liquiditeiten omvatten de tegoeden bij de Centrale Bank en de rekening-courantvorderingen bij kredietinstellingen. In 2020 is voor een bedrag van € 993 miljoen aan rentebetalingen verricht (2019: € 1.326 miljoen) en een bedrag van € 1.311 miljoen aan rente-inkomsten ontvangen (2019: € 1.552 miljoen). Deze bedragen zijn in het kasstroomoverzicht verantwoord onder de operationele/bancaire activiteiten. In 2020 is per saldo € 31,2 miljoen aan vennootschapsbelasting betaald (2019: € 49,5 miljoen) en € 20,3 miljoen aan bankenbelasting (2019: € 17,1 miljoen).

ALGEMENE TOELICHTING OP DE JAARREKENING

BEDRIJFSINFORMATIE

De jaarrekening van de Nederlandse Waterschapsbank N.V. (hierna: NWB Bank, KvK nummer 27049562) over 2020 is opgesteld door de directie, goedgekeurd door de raad van commissarissen op 18 maart 2021 en wordt ter vaststelling voorgelegd aan de algemene vergadering van aandeelhouders op 15 april 2021.

De NWB Bank is een naamloze vennootschap gevestigd aan het Rooseveltplantsoen 3, 2517 KR in Den Haag, waarvan de aandelen in handen zijn van overheden. De bank is een essentiële speler in de financiering van de publieke sector en financieringspartner voor de verduurzaming van Nederland. Zij financiert waterschappen, gemeenten en provincies, alsmede aan de overheid gelieerde instellingen, zoals woningbouwcorporaties, ziekenhuizen, onderwijsinstellingen, drinkwaterbedrijven, PPS (Publiek-Private Samenwerking)-projecten en duurzame energieprojecten.

GRONDSLAGEN BIJ DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

OVEREENSTEMMINGSVERKLARING

De jaarrekening van de NWB Bank is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en de in Nederland aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving (NL GAAP). De NWB Bank heeft geen deelnemingen en stelt een enkelvoudige jaarrekening op.

COVID-19

Hoewel de financiële impact van de uitbraak van het coronavirus ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening onzekerheden in zich heeft, zijn wij van mening dat de gehanteerde continuïteitsveronderstelling niet geraakt wordt. Door haar hoge kredietwaardigheid is de bank goed in staat zich te financieren en daarmee haar klanten van de benodigde kredietverlening te voorzien. De kwaliteit van de kredietportefeuille is hoog gebleven. Daarnaast zijn maatregelen getroffen om de continuïteit van de (financiële) bedrijfsprocessen te waarborgen.

De invloed van COVID-19 komt nader tot uitdrukking in de update van de macro economische factoren in de paragraaf 'Expected Credit loss', de regelgeving van de ECB in de paragraaf 'Onverdeelde winst verslagjaar' en de paragraaf 'Voorgestelde winstverdeling, en in de paragraaf 'Risicomanagement'.

SAMENVATTING VAN BELANGRIJKE VERSLAGGEVINGSGRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijs met uitzondering van bepaalde rentedragende waardepapieren, derivaten en onroerende zaken. De bepaalde rentedragende waardepapieren en derivaten zijn gewaardeerd tegen reële waarde en de onroerende zaken zijn gewaardeerd tegen actuele kostprijs. De kosten en opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. De bedragen in deze jaarrekening luiden in miljoenen euro's en alle bedragen in de toelichting zijn afgerond naar duizendtallen (€ 000), tenzij anders is vermeld.

De benamingen zoals genoemd in het Besluit Modellen Jaarrekening zijn voor een aantal posten vervangen door benamingen die volgens de NWB Bank de inhoud beter aanduiden.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Stelselwijziging

NWB Bank maakt met ingang van 1 januari 2020 gebruik van de mogelijkheid om de 'expected loss impairment methodology' van IFRS 9 toe te passen, teneinde aan te sluiten bij hetgeen in de sector algemeen gebruikelijk is en de strategie van de bank te ondersteunen. Ingevolge RJ 140 betreft het hier een stelselwijziging waarbij de eerste toepassing rekening houdend met het toepasselijke belastingtarief verwerkt is ten laste van het eigen vermogen (€ 0,6 miljoen) en de mutaties na 1 januari 2020 ten laste van het resultaat worden verantwoord. Conform RJ 290 zijn de vergelijkende cijfers hiervoor niet aangepast. Deze stelselwijziging heeft geen significante impact op het eigen vermogen en resultaat en wordt nader gespecificeerd in de paragraaf 'Expected Credit Loss'.

Verwerking

Een actief wordt in de balans verwerkt als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen daarvan aan de onderneming toevloeien en de waarde van het actief op een betrouwbare manier kan worden vastgesteld. Vreemd vermogen wordt in de balans verwerkt als het waarschijnlijk is dat de afwikkeling van een bestaande verplichting gepaard gaat met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling plaatsvindt op een betrouwbare manier kan worden vastgesteld.

Financiële activa en passiva (met behoud van de hoofdsom van leningen) worden opgenomen op transactiedatum. Dit houdt in dat een financieel actief of financieel passief in de balans wordt opgenomen vanaf het tijdstip dat de vennootschap respectievelijk recht heeft op de voordelen, dan wel gebonden is aan de verplichtingen

voortkomend uit de contractuele bepalingen van het financieel instrument. De hoofdsom van de leningen wordt opgenomen op de afwikkelingsdatum.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt als een vermeerdering van het economisch potentieel, verband houdend met een vermeerdering van een actief of vermindering van vreemd vermogen, heeft plaatsgevonden en waarvan de omvang op een betrouwbare manier kan worden vastgesteld. Lasten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt als een vermindering van het economisch potentieel, dat verband houdt met een vermindering van een actief of vermeerdering van vreemd vermogen, heeft plaatsgevonden en waarvan de omvang op een betrouwbare manier kan worden vastgesteld.

Niet langer opnemen in de balans van financiële activa en passiva

Een op de balans opgenomen actief of post van het vreemd vermogen blijft op de balans als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot dit actief of deze post van het vreemd vermogen. Dergelijke transacties moeten evenmin aanleiding geven tot het verantwoorden van resultaten.

Een financieel actief of een post van het vreemd vermogen (of, als het van toepassing is, een deel van een financieel actief, of een deel van de groep van soortgelijke financiële activa of passiva) wordt niet langer in de balans opgenomen als de transactie ertoe leidt dat alle, of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle, of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de post van het vreemd vermogen aan een derde zijn overgedragen.

Waardering

De financiële activa en passiva worden bij eerste opname in de balans gewaardeerd tegen reële waarde vermeerderd respectievelijk verminderd met de transactiekosten die direct toe te wijzen zijn aan de verwerving of uitgifte van het financieel actief of het financieel passief met uitzondering van de transacties

met waardering tegen reële waarde en verwerking van de resultaten via de winst-en-verliesrekening. De aan deze balansposten direct toerekenbare transactiekosten worden direct verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een verplichting kan worden afgewikkeld, tussen ter zake goed geïnformeerde en tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk van elkaar zijn. Voor zover voor posten een relevante middenkoers beschikbaar is, wordt deze als de beste indicatie voor de reële waarde gehanteerd. Van het merendeel van de financiële instrumenten van de NWB Bank kan de reële waarde niet op basis van een relevante middenkoers vastgesteld worden, omdat een beursnotering en/of een actieve markt ontbreekt. De NWB Bank berekent de reële waarde van deze overige financiële instrumenten met modellen.

De modellen maken gebruik van diverse veronderstellingen met betrekking tot de disconteringsvoet en het tijdstip en de omvang van de verwachte toekomstige kasstromen. Bij de berekening van de reële waarde van opties is gebruik gemaakt van optiewaarderingsmodellen.

Bij het ontstaan van financiële activa worden deze geclassificeerd als Kredieten en vorderingen, Bankiers, Rentedragende waardepapieren dan wel Derivaten. Kredieten en vorderingen, Tot het einde van de looptijd aangehouden rentedragende waardepapieren, Overige rentedragende waardepapieren zonder beursnotering evenals Bankiers worden vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Overige rentedragende waardepapieren met beursnotering en Derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Bij het ontstaan van financiële passiva worden deze geclassificeerd als Bankiers, Derivaten, Toevertrouwde middelen en Uitgegeven schuldbewijzen. Bankiers, Toevertrouwde middelen evenals Uitgegeven schuldbewijzen worden vervolgens gewaardeerd tegen

geamortiseerde kostprijs en Derivaten worden vervolgens gewaardeerd tegen reële waarde.

Voorziening voor oninbaarheid van vorderingen

NWB Bank maakt met ingang van 1 januari 2020 gebruik van de mogelijkheid om de 'expected loss impairment methodology' van IFRS 9 toe te passen. Onder deze (IFRS 9) impairment methodiek wordt het tot dan toe gebruikte 'incurred loss' model vervangen door een 'expected credit loss' benadering. Het nieuwe impairment model is van toepassing op alle exposures uit hoofde van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs, tegen reële waarde gewaardeerde rentedragende waardepapieren met waarde wijzigingen direct in het eigen vermogen en onherroepelijke toezeggingen en contracten betreffende financiële garanties.

De genoemde exposures worden onder IFRS 9 ingedeeld in drie groepen gebaseerd op de verschillende stadia ('stages') van kredietrisico.

In stage 1 zitten exposures waarvan het kredietrisico niet significant is gewijzigd ten opzichte van het moment waarop de exposure is ontstaan. Voor deze groep wordt een 12-maands expected credit loss berekend, zijnde het verwachte kredietverlies op basis van de kans dat de exposure binnen 12 maanden na de rapportagedatum in default geraakt.

Stage 2 omvat exposures waarvan het kredietrisico significant is toegenomen ten opzichte van het moment waarop de exposure is ontstaan, maar die nog niet in default zijn geraakt. Voor deze exposures wordt een lifetime expected credit loss berekend, rekening houdend met eventuele garanties en ontvangen zekerheden. Dit betreft de verwachte tekorten op de contractuele kasstromen gedurende de resterende looptijd van de exposure, contant gemaakt tegen het effectieve rentepercentage.

Onder stage 3 vallen exposures die 'credit impaired' zijn. Voor deze exposures wordt een lifetime expected credit

loss bepaald, rekening houdend met eventuele garanties en ontvangen zekerheden.

Voor exposures begrepen in de post Rentedragende waardepapieren past de bank de zogenoemde 'low credit risk exemption' conform IFRS 9 toe op instrumenten die in de categorie 'investment grade' vallen.

Hedge accounting

De bank dekt aan financiële activa of passiva verbonden rente- en valutarisico's grotendeels af met behulp van financiële instrumenten. In marktwaardeterminen vindt een compensatie plaats van waardeveranderingen als gevolg van rente- en valutamutaties. Hedge accounting maakt het mogelijk de resultaatverantwoording van een afdekkingsinstrument en de bijbehorende afgedekte positie te synchroniseren, voor zover deze indekking effectief is. Hedge accounting is alleen toegestaan als er afdoende documentatie is opgesteld en de vereiste effectiviteit van de afdekking is aangetoond. De NWB Bank gebruikt alleen derivaten als afdekkingsinstrument en deze worden tegen reële waarde op de balans opgenomen. Zowel de waardemutaties van het afgedekte instrument die zijn toe te rekenen aan het afgedekte risico evenals de waardemutaties van derivaten die deel uitmaken van een reële waarde hedge, worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord als Resultaat uit financiële transacties.

De NWB Bank past twee vormen van reële waarde hedge accounting toe: micro- en macrohedging. Microhedging heeft betrekking op individuele transacties die voor wat betreft rente- en valutarisico in een economische hedgerelatie zijn betrokken. Er is in geval van microhedging een een-op-eenrelatie tussen de afgedekte positie en het afdekkingsinstrument. Macrohedging heeft betrekking op een groep transacties die voor het renterisico door meerdere derivaten wordt afgedekt. Daarbij is niet altijd een relatie tussen afgedekte posities en afdekkingsinstrumenten op individueel niveau, maar wordt op portefeuilleniveau aangetoond dat de betrokken derivaten de reële waardemutaties als gevolg van rentebewegingen van de betrokken activa compenseren.

Vreemde valuta

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de middenkoersen op balansdatum (gepubliceerd door de ECB). Het hanteren van middenkoersen houdt verband met het beleid van de NWB Bank, waarbij alle valutapositionen een-op-een worden afgedekt en waardoor de dagelijkse geldstromen in vreemde valuta per saldo nihil zijn.

Baten en lasten voortvloeiend uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. Alle valutakoersverschillen van monetaire activa en passiva worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Valutaswaps worden gebruikt als afdekkingsinstrument voor valutarisico's inzake opgenomen en uitgezette gelden. Deze valutaswaps worden omgerekend tegen de reële waarde van het instrument per balansdatum. De waardemutaties worden verantwoord onder Resultaat uit financiële transacties.

Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank

Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

Kredieten en vorderingen en Bankiers

Kredieten en vorderingen en Bankiers worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode verminderd met een voorziening voor oninbaarheid van vorderingen.

Rentedragende waardepapieren

Rentedragende waardepapieren zijn primair bedoeld om voor onbepaalde tijd te worden aangehouden en kunnen worden verkocht om te voorzien in liquiditeitsbehoeften, of als reactie op wijzigingen in het risicoprofiel van de emittent. De rentedragende waardepapieren worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Voor wat betreft de vervolgwaardering van de rentedragende waardepapieren zijn twee subcategorieën te onderscheiden:

Tot het einde van de looptijd aangehouden

Gekochte rentedragende waardepapieren met vaste of bepaalde betalingen waarvan de NWB Bank het stellige voornemen heeft, en zowel contractueel als economisch in staat is deze aan te houden tot het einde van de looptijd, worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

Overige rentedragende waardepapieren

Overige rentedragende waardepapieren zonder beursnotering worden gewaardeerd conform de Tot het einde van de looptijd aangehouden waardepapieren.

Overige rentedragende waardepapieren met beursnotering worden gewaardeerd tegen reële waarde. Voor zover een waardeverandering van een individueel rentedragend waardepapier positief is, wordt deze tot het moment van realisatie direct in het eigen vermogen verwerkt. Op het moment dat het desbetreffende rentedragende waardepapier niet langer in de balans wordt verwerkt, wordt het cumulatieve ongerealiseerde resultaat van een individueel actief dat in het eigen vermogen was opgenomen, verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Een eventuele cumulatieve waardevermindering tot onder de kostprijs wordt onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Als vervolgens een ongerealiseerde waardevermeerdering op het betreffende rentedragende waardepapier plaatsvindt, wordt deze in de winst-en-verliesrekening verantwoord voor zover deze lager is dan de geamortiseerde kostprijs. Eventuele waardevermeerdering boven de geamortiseerde kostprijs wordt in het eigen vermogen verwerkt.

Als de rentedragende waardepapieren zijn betrokken in een reële waarde hedgerelatie, dan wordt het effectieve deel van de afdekking verwerkt in het resultaat, in plaats van in het eigen vermogen.

Immateriële activa

Onder deze post zijn verantwoord de kosten en uitgaven die betrekking hebben op computersoftware. Na de eerste opname wordt het immaterieel actief gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met de geaccumuleerde afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. De gebruiksduur wordt geacht vijf jaar te zijn en de gehanteerde afschrijvingsmethode is lineair over genoemde gebruiksduur. Als hiertoe aanleiding bestaat, wordt de afschrijvingsperiode en afschrijvingsmethode herzien.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa bestaan uit onroerende zaken en bedrijfsmiddelen. Onroerende zaken worden gewaardeerd tegen actuele kostprijs. Waardering vindt plaats op basis van bedrijfswaarde als deze lager is dan de actuele kostprijs. De opbrengstwaarde wordt gebruikt als deze hoger is dan de bedrijfswaarde, maar lager dan de actuele kostprijs. De bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met lineaire afschrijving. De actuele kostprijs van onroerende zaken wordt jaarlijks beoordeeld en periodiek bepaald aan de hand van taxaties door externe taxateurs. De afschrijvingen hierop worden ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht over een periode, die overeenkomt met de verwachte economische gebruiksduur.

De afschrijvingen bedragen jaarlijks:

Gebouw	2,5%
Installaties	10%
Inrichting, inventaris, etc.:	
• meubilair en dergelijke	10%
• kantoormachines	20%
Informatieverwerkende apparatuur	20%
Personenauto's	20%

Op de waarde van de grond wordt niet afgeschreven.

De restwaarde van het actief, de gebruiksduur en de waarderingsmethodes worden jaarlijks beoordeeld en, als het noodzakelijk is, aangepast.

Derivaten

Een derivaat (afgeleid financieel instrument) is een financieel instrument dat de drie volgende kenmerken bezit:

- De waarde verandert als gevolg van veranderingen van marktfactoren als een bepaalde rentevoet, prijs van een financieel instrument, valutakoers, kredietwaardigheid, of andere variabele (de onderliggende waarde).
- Er is geen of een geringe netto-aanvangsinvestering benodigd in verhouding tot andere soorten contracten die op vergelijkbare manier reageren op veranderingen in genoemde marktfactoren.
- Het wordt op een tijdstip in de toekomst afgewikkeld.

Derivaten worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde op het moment van het aangaan van het contract. Eventuele verschillen tussen de reële waarde en de door de bank gehanteerde waarderingsmodellen worden geamortiseerd over de looptijd van het financieel instrument. Ook na eerste verwerking wordt het derivaat gewaardeerd tegen reële waarde inclusief opgelopen rente. Derivaten met een positieve marktwaarde worden als activa gepresenteerd, derivaten met een negatieve marktwaarde als passiva. Veranderingen in de reële waarde van deze derivaten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord onder de post Resultaat financiële transacties. Er worden algemeen aanvaarde waarderingsmodellen toegepast, waarbij gebruik wordt gemaakt van de meest geëigende waarderingscurven, waaronder de 'OIS-curve'. Daarnaast is een zogenaamde 'credit valuation adjustment' en een 'debt valuation adjustment' in de waardering opgenomen.

In contracten besloten derivaten worden als een apart derivaat gewaardeerd als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- Er bestaat geen nauw verband tussen de economische kenmerken en risico's van het in een contract besloten derivaat en die van het basiscontract.
- Het basiscontract wordt niet tegen reële waarde – met waardemutaties via het resultaat – gewaardeerd.
- Een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat.

Derivaten die voldoen aan deze voorwaarden worden gepresenteerd in de balans bij het basiscontract waartoe deze behoren en gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij waardemutaties worden verwerkt in het resultaat. Contracten worden alleen op het moment van aangaan van de transactie beoordeeld tenzij een wijziging in de contractvoorwaarden heeft plaatsgevonden, welke de verwachte kasstromen aanzienlijk beïnvloedt.

Bankiers, Toevertrouwde middelen, Schuldbewijzen en Achtergestelde schulden

De in de passiefposten Bankiers, Toevertrouwde middelen, Schuldbewijzen en Achtergestelde schulden opgenomen leningen worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen de reële waarde van de ontvangen tegenprestatie minus de direct toerekenbare transactiekosten. Na deze eerste opname worden de rentedragende leningen vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Winsten en verliezen worden opgenomen in het renteresultaat zodra de schulden niet langer op de balans worden opgenomen.

In 2020 heeft de bank tweemaal ingeschreven op de financieringsprogramma's van de ECB. Deze programma's hebben afhankelijk van het monetaire beleid specifieke voorwaarden. Een van de programma's is het Targeted Longer-Term Refinancing Operations (TLTRO). De bank verwerkt de financieringen overeenkomstig met de andere overige schulden, initieel op reële waarde. De vervolgwaardering is geamortiseerde kostprijs. De rente die de ECB berekent over de financieringen worden marktconform verondersteld en verantwoord als variabele rente in de winst- en verliesrekening volgens de effectieve rentemethode. In de voorwaarden van de financiering is opgenomen dat indien specifieke doelstellingen door de bank behaald worden, een korting op de rente berekend zal worden. De haalbaarheid van die doelstellingen is een significante schatting. Eventuele wijzigingen in de verwachting van de haalbaarheid van de doelstelling zullen leiden tot een aanpassing van de effectieve rente met aanpassing van de geamortiseerde kostprijs.

Personeelsverplichtingen - pensioenverplichtingen

Conform Richtlijn 271 Personeelsbeloningen past de NWB Bank voor pensioenen integraal de onder IFRS-EU van toepassing zijnde standaard (IAS 19) inzake pensioenen en andere 'post retirement benefits' toe. Voor de actieve medewerkers geldt vanaf 1 januari 2020 een defined contribution plan. De pensioenregeling voor niet-actieven betreft een defined benefit plan en wordt gefinancierd door premies aan een verzekeringsmaatschappij op basis van periodieke actuariële berekeningen.

Een defined contribution plan is een regeling waarbij de pensioenbijdrage voor de medewerker is vastgelegd (en niet de uitkering). De verantwoorde verplichting voor defined benefit plans is het saldo van de contante waarde van de pensioenverplichtingen op balansdatum, verminderd met de reële waarde van de daarmee verbonden beleggingen. De pensioenverplichtingen worden jaarlijks berekend door een externe actuaris op basis van de 'projected unit credit method'.

Saldering van financiële activa en financiële passiva

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd en tegen het nettobedrag in de balans opgenomen als er een juridisch afdwingbaar recht is om de verantwoorde bedragen te salderen en als het voornemen bestaat om de verwachte toekomstige kasstromen op nettobasis te verrekenen, of simultaan het actief te realiseren en de verplichting af te wikkelen.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten worden verantwoord wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen ten goede komen aan de NWB Bank en de opbrengsten betrouwbaar kunnen worden bepaald.

Rente

Rentebaten en -lasten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen volgens de effectieve rentemethode. De toepassing van deze methode omvat de amortisatie van een eventueel disagio of agio of

andere verschillen (met inbegrip van transactiekosten en daarop betrekking hebbende provisies) tussen de eerste boekwaarde van een rentedragend instrument en het bedrag per vervaldatum, berekend op basis van de effectieve rentevoet.

Winstbelastingen

Winstbelastingen worden gelijktijdig met de winst als last verantwoord. Uitgestelde belastingvorderingen en uitgestelde belastingverplichtingen worden tegen het nominale bedrag gewaardeerd.

Verschuldigde en verrekenbare belastingen

Verschuldigde en verrekenbare belastingvorderingen en -verplichtingen voor lopende en voorgaande jaren worden gewaardeerd op het bedrag dat naar verwachting wordt teruggevorderd van, of betaald wordt aan de Belastingdienst. Het belastingbedrag wordt berekend op basis van de geldende belastingtarieven en belastingwetgeving.

Uitgestelde belastingen

Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen, onbenutte fiscale faciliteiten en niet-verrekenende fiscale verliezen, als het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar is waarmee de verrekenbare tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend, en de verrekenbare tijdelijke verschillen, onbenutte fiscale faciliteiten en onbenutte fiscale verliezen kunnen worden aangewend.

De boekwaarde van de uitgestelde belastingvorderingen wordt per balansdatum beoordeeld en verlaagd als het niet waarschijnlijk is dat voldoende fiscale winst beschikbaar is waarmee het tijdelijke verschil geheel of gedeeltelijk kan worden verrekend. Niet opgenomen uitgestelde belastingvorderingen worden per balansdatum herbeoordeeld en opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat in de toekomst fiscale winst aanwezig is waarmee deze uitgestelde vordering kan worden verrekend.

Uitgestelde belastingvorderingen en –verplichtingen worden gewaardeerd op de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, op basis van de geldende belastingtarieven en belastingwetgeving.

Uitgestelde belastingvorderingen en –verplichtingen worden gesaldeerd als er een recht bestaat om deze te salderen.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit operationele/bancaire activiteiten, investerings- en financieringsactiviteiten.

Onder liquiditeiten worden die activa opgenomen die zonder beperkingen kunnen worden omgezet in liquiditeiten, waaronder de aanwezige kasmiddelen evenals de per saldo direct opeisbare tegoeden bij (centrale) banken.

De mutaties in de Kredieten en de Toevertrouwde middelen en die uit hoofde van Bankiers zijn, gelet op de aard van de activiteiten, opgenomen onder de kasstroom uit operationele/bancaire activiteiten.

Investeringsactiviteiten omvatten de aan- en verkopen en aflossingen inzake tot einde looptijd gehouden rentedragende waardepapieren evenals de aan- en verkopen van onroerende zaken en bedrijfsmiddelen. De opname en aflossing van zowel lang vreemd vermogen (looptijd >1 jaar) als kortlopende schuldbewijzen (looptijd < 1 jaar) worden als financieringsactiviteiten aangemerkt.

Gesegmenteerde informatie

De inrichting van de bank is niet afgestemd op werkzaamheden in verschillende bedrijfstakken en bij de analyse en besluitvorming ter zake van rendement en inzet van middelen wordt door de NWB Bank geen onderscheid gemaakt naar segmenten. In deze jaarrekening is dan ook geen gesegmenteerde informatie opgenomen.

Belangrijke inschattingen en schattingonzekerheden

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, alsmede van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden, marktinformatie en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over het merendeel van de boekwaarde van activa en passiva van de NWB Bank die niet op een eenvoudige manier uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen daardoor afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden periodiek beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden verantwoord in de periode waarin de schattingen worden herzien, als de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft. Heeft de herziening ook gevolgen voor toekomstige perioden, dan wordt de herziening verantwoord in zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

De door de directie gevormde oordelen die belangrijke gevolgen kunnen hebben voor de jaarrekening, en schattingen die een aanmerkelijk risico in zich bergen van een materiële aanpassing in een volgend jaar, hebben met name betrekking op de waardering van financiële activa en financiële passiva op reële waarde, in het bijzonder op de waardering van de derivaten. Daarnaast ziet dit ook op bijzondere waardeverminderingen met toepassing van de 'expected loss impairment methodology' van IFRS 9 alsmede op de rente van de TLTRO.

Overige ontwikkelingen

In het kader van de benchmarkreform, waarbij referentierentes wijzigen, is door de CCP's in juli 2020 de Price Alignment Index (PAI) voor centraal geclearde rentederivaten aangepast van Eonia naar €STER. De PAI is de index die gebruikt wordt om toekomstige kasstromen te verdisconteren om daarmee de marktwaarde van derivaten en het collateral te bepalen. In juli is deze transitie afgerond. Het resultaat als gevolg van het waarderingsverschil met de CCP's is verwerkt in het resultaat uit financiële transacties. In 2021 zal de bank de transitie als gevolg van de benchmark reform doorvoeren in de bilaterale overeenkomsten.

TOELICHTING OP DE WINST-EN-VERLIESREKENING

1 RENTE

De post Rentebaten omvat rentebaten uit Kredieten en vorderingen, Rentedragende waardepapieren, Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank evenals ontvangen provisies die het karakter van rente hebben, ontvangen vergoedingen voor vervroegde aflossing van financiële instrumenten waarop geen hedge accounting wordt toegepast, agio's en disagio's. Agio's en disagio's op Kredieten en vorderingen die niet gewaardeerd worden op reële waarde, zijn samen met de respectievelijke rentebaten verantwoord overeenkomstig de effectieve rentemethode.

De post Rentelasten omvat rentelasten uit al dan niet in schuldbewijzen belichaamde schulden en derivaten, evenals betaalde provisies die het karakter van rente hebben, betaalde vergoedingen voor vervroegde aflossing, agio's en disagio's. Agio's en disagio's op al dan niet in schuldbewijzen belichaamde schulden die niet gewaardeerd worden op reële waarde, zijn samen met de respectievelijke rentelasten verantwoord overeenkomstig de effectieve rentemethode.

	2020	2019
Rentebaten Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank, Bankiers en Kredieten en vorderingen tegen geamortiseerde kostprijs	1.406.528	1.468.521
Rentebaten Rentedragende waardepapieren	5.844	12.959
Provisies	2.114	654
Negatieve rentelasten	52.921	22.342
Rentebaten	1.467.407	1.504.476
Rentelasten Bankiers, Toevertrouwde middelen, Hybride kapitaal en Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs	360.885	436.702
Derivaten (saldo rentebaten en -lasten)	667.046	713.470
Negatieve rentebaten	196.149	141.418
Rentelasten	1.224.080	1.291.590
Rente	243.327	212.886

De post Negatieve rentebaten betreft de negatieve rente op de financiële activa Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank, Bankiers en Kredieten en vorderingen. De post Negatieve rentelasten betreft de negatieve rente op de financiële passiva Bankiers, Toevertrouwde middelen en Schuldbewijzen exclusief de negatieve rente voor vreemde valuta instrumenten.

De post 'Rentelasten Bankiers, Toevertrouwde middelen, Hybride kapitaal en Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs' geeft de rentelasten weer voor deze posten, waarop in mindering is gebracht de negatieve rente voor vreemde valuta instrumenten van € 193 miljoen (2019: € 176 miljoen).

2 RESULTAAT UIT FINANCIËLE TRANSACTIES

De NWB Bank past twee vormen van reële waarde hedge accounting toe: micro- en macrohedging. Microhedging heeft betrekking op individuele transacties die voor wat betreft rente- en valutarisico in een economische hedgerelatie zijn betrokken. Er is in geval van microhedging een een-op-eenrelatie tussen de afgedekte positie en het afdekkinginstrument. Macrohedging heeft betrekking op een groep transacties die voor het renterisico door meerdere derivaten wordt afgedekt. Daarbij is er niet altijd een relatie tussen afgedekte posities en afdekkingsinstrumenten op individueel niveau, maar wordt op portefeuilleniveau aangetoond dat de betrokken derivaten de reële waardemutaties als gevolg van rentebewegingen van de betrokken activa compenseren.

Het resultaat uit financiële transacties is als volgt te specificeren:

	2020	2019
Marktwaaardeverandering derivaten betrokken in macro hedge accounting	-4.903.997	-5.574.499
Herwaardering financiële activa en passiva betrokken in macro hedge accounting	4.899.053	5.567.349
Macro hedge accounting ineffectiviteit	-4.944	-7.150
Micro hedge accounting ineffectiviteit	46	2.659
Totaal ineffectiviteit hedge accounting	-4.898	-4.491
Overige marktwaaardeverandering geherstructureerde derivaten betrokken in hedge accounting	-50.072	-48.407
Marktwaaardeveranderingen van derivaten niet betrokken in hedge accounting	-3.538	557
Mutatie tegenpartij kredietrisico (CVA/DVA)	-2.384	6.510
Resultaat looptijdverlengingen en vervroegde aflossingen	5.530	7.251
Overige marktwaaardeveranderingen	-555	-122
Totaal	-55.917	-38.702

In 2020 heeft de bank een aanvang gemaakt met de investering in Groene pass-through NHG RMBS, welke zijn afgedekt met rentederivaten. De bank past hierop reële waarde hedge accounting toe. Het resultaat hiervan is begrepen in de post 'Macro hedge accounting ineffectiviteit'.

De Overige marktwaaardeverandering geherstructureerde derivaten betrokken in hedge accounting worden veroorzaakt door in het verleden uitgevoerde herstructureringen van de derivatenportefeuille met het oog op de beheersing van de renterisico positie. Het renteresultaat wordt per saldo positief beïnvloed (lagere rentelasten) door deze herstructureringen.

De Overige marktwaardeveranderingen bestaan onder andere uit marktwaardeveranderingen van financiële instrumenten na het moment van aankoop/verkoop en het aangaan/verbreken van de hedgerelatie, ontvangen en betaalde agio's, disagio's en 'fees' bij afwikkeling van derivatencontracten, gerealiseerde (herwaarderings)resultaten bij verkoop van rentedragende waardepapieren en provisies.

De reële waarde van de financiële instrumenten met toepassing van hedge accounting bedraagt aan de actiefzijde per 31 december 2020 € 31.884 miljoen (per 31 december 2019: € 24.897 miljoen) en aan de passiefzijde per 31 december 2020 € 21.608 miljoen (per 31 december 2019: € 16.648 miljoen).

De NWB Bank neemt in belangrijke mate middelen in vreemde valuta op. De hieruit voortvloeiende valutarisico's worden direct geheel door valutaswaps afgedekt. De door de NWB Bank gelopen valutarisico's zijn daardoor nihil.

Per 24 juli 2020 is de Eonia-€STR transitie (Benchmark Reform) met CCPs uitgevoerd voor de geclearde derivaten op basis van de Eonia-curve -/- 8.5bps. Het CCP waarderingsverschil bedroeg in totaal € 1,0 miljoen negatief.

3 PERSONEELSKOSTEN

Het aantal personeelsleden in fte's (inclusief directie) bedroeg ultimo boekjaar 71,7 (2019: 62,8). Van dit aantal zijn er 3 statutair directielid, 1 niet-statutair directielid, 7 afdelingshoofd en 60,7 medewerker (2019: 3 directielid, 1 niet-statutair directielid, 7 afdelingshoofd en 51,8 medewerker). Het gemiddelde aantal fte's (inclusief directie) bedroeg 67,3 (2019: 64,2).

	2020	2019
Salarissen	7.373	6.275
Pensioenlasten	1.257	2.298
Overige sociale lasten	737	708
Andere personeelskosten	2.214	2.136
Totaal	11.581	11.417

De salariskosten zijn gestegen door een toename van het gemiddeld aantal personeelsleden gedurende het jaar en als gevolg van de CAO-indexatie en periodieke verhogingen. De pensioenlasten zijn gedaald door de overgang van een Defined Benefit Plan naar een Defined Contribution Plan voor actieven per 1 januari 2020. De andere personeelskosten zijn gestegen door hogere kosten voor tijdelijk personeel.

De bezoldiging van de statutaire directieleden inclusief reguliere pensioenlasten en overige specifieke elementen, zoals weergegeven in onderstaande tabel, bedroeg in 2020 €1.011 duizend (2019: € 964 duizend).

	Vaste beloning	Bijdrage pensioen	Overig	Totaal
2020				
Lidwin van Velden	283	40	51	374
Melchior de Bruijne	241	34	28	303
Frenk van der Vliet	253	36	45	334
Totaal	777	110	124	1.011
	Vaste beloning	Bijdrage pensioen	Overig	Totaal
2019				
Lidwin van Velden	276	37	42	355
Melchior de Bruijne	235	28	22	285
Frenk van der Vliet	247	35	42	324
Totaal	758	100	106	964

De variabele beloning is niet meer van toepassing vanaf 2019 en is vervangen door een vaste toeslag. De vaste beloning bestaat uit het vaste salaris over 13 maanden plus 8% vakantiegeld en een toeslag van 11,1%.

De variabele beloning kende tot 2019 een uitgesteld deel dat na 4 jaar en het behalen van de lange termijn doelstellingen (gedeeltelijk) wordt uitbetaald. Ondanks dat de raad van commissarissen heeft vastgesteld dat de langetermijndoelstellingen voor betaalbaarstelling van het uitgestelde deel zijn behaald, hebben Lidwin van Velden en Frenk van der Vliet, op wie het uitgestelde deel 2017 van toepassing is, besloten hiervan af te zien. Dit in verband met het begin 2021 geconstateerde fraude-incident en de daaruit voortkomende financiële schade waarmee de bank geconfronteerd is.

Onder Overig vallen de volgende resterende beloningen:

Een onkostenvergoeding; de statutaire directieleden hebben een belaste onkostenvergoeding van € 3 duizend ontvangen in 2020 (2019: € 3 duizend).

Een hypotheeksubsidiereregeling voor het personeel; deze belaste vergoeding bedroeg in 2020 voor Lidwin van Velden € 3 duizend (2019: € 3 duizend), voor Melchior de Bruijne € 6 duizend (2019: € 7 duizend) en voor Frenk van der Vliet € nihil (2019: € nihil).

Een bijdrage voor de nettopensioenregeling; deze belaste vergoeding bedroeg in 2020 voor Lidwin van Velden € 32 duizend (2019: € 24 duizend), voor Melchior de Bruijne € 17 duizend (2019: € 11 duizend) en voor Frenk van der Vliet € 23 duizend (2019: € 20 duizend).

Een compensatie voor de harmonisatie van de pensioenregeling per 2015; deze belaste vergoeding bedroeg in 2020 voor Lidwin van Velden € 9 duizend (2019: € 8 duizend) en voor Frenk van der Vliet € 11 duizend (2019: € 10 duizend).

De forfaitaire bijdrage van de door de bank ter beschikking gestelde auto is gebaseerd op de fiscale bijtelling en bedraagt voor Lidwin van Velden € 3 duizend (2019: € 3 duizend), Melchior de Bruijne € 2 duizend (2019: € 2 duizend) en voor Frenk van der Vliet € 9 duizend (2019: € 9 duizend). De vergelijkende cijfers 2019 zijn hiervoor aangepast.

Naast de in de bezoldigingstabel genoemde kosten is voor de per 31 december 2019 bepaalde premievrije aanspraken van (statutaire) directieleden, welke naar de toekomst toe niet meer zullen wijzigen, een compensatie toegekend. Deze bedraagt in 2020 voor Lidwin van Velden € 13 duizend, Melchior de Bruijne € 9 duizend en Frenk van der Vliet € 7 duizend.

4 ANDERE BEHEERKOSTEN

Hieronder zijn begrepen: de kosten van toezicht en advies, huisvesting, kantoorkosten en algemene kosten. De beheerkosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Advies- en toezichtskosten	6.215	5.721
Informatie en communicatie	5.152	4.069
Overige kosten	15.846	3.572
Totaal	27.213	13.362

De kosten zijn met name gestegen door de kosten van het geconstateerde fraude-incident zoals toegelicht in het directieverslag (€ 12 miljoen), hogere ICT projectkosten voor thuiswerk optimalisatie oplossingen, additionele kosten in verband met COVID-19 en hogere kosten voor de dienstverlening van het betalingsverkeer.

De in de overige kosten begrepen bezoldiging van zeven commissarissen (2019: zeven) bedroeg € 225 duizend (2019: € 221 duizend).

Bezoldiging van leden van de raad van commissarissen

	2020	2019
Joanne Kellermann	33	-
Age Bakker	14	47
Peter Glas	-	9
Petra van Hoeken	30	29
Frida van den Maagdenberg	29	29
Toon van der Klugt	30	29
Maurice Oostendorp	30	29
Annette Ottolini	29	20
Manfred Schepers	30	29
Totaal	225	221

De bovengenoemde bedragen zijn inclusief de reiskostenvergoeding en inclusief btw.

Honoraria van de accountant

In het boekjaar zijn de volgende honoraria ten laste gebracht van het resultaat, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW. De kosten voor onderzoek van de jaarrekening hebben betrekking op het betreffende boekjaar. De genoemde bedragen zijn weergegeven inclusief btw.

	2020	2019
Onderzoek van de jaarrekening	357	321
Andere controleopdrachten	323	351
Totaal	680	672

De accountantskosten hebben betrekking op het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende het boekjaar zijn verricht. Naast de wettelijke controle verleent de accountant een aantal andere assurancediensten. Deze andere assurancediensten bestaan uit de beoordeling van tussentijdse financiële informatie, beoordeling van de niet-financiële informatie zoals opgenomen in dit jaarverslag en de werkzaamheden inzake rapportage aan de toezichthouder. Daarnaast zijn in de andere controleopdrachten extra werkzaamheden begrepen voor de controle van specifieke projecten.

5 AFSCHRIJVINGEN

Dit betreft de afschrijvingen op het kantoorgebouw, de installaties, inrichtingskosten, inventaris, informatieverwerkende apparatuur en personenauto's, zoals vermeld onder de toelichting op de actiefpost Materiële vaste activa. Ook de afschrijvingen op Immateriële vaste activa zijn onder deze post opgenomen.

6 BANKENBELASTING EN RESOLUTIEHEFFING

Met ingang van oktober 2012 is de NWB Bank belastingplichtig geworden voor de bankenbelasting. De bankenbelasting 2020 en 2019 is gebaseerd op de balans ultimo 2019, respectievelijk 2018 en het bedrag is ten laste van het resultaat 2020, respectievelijk 2019 gebracht.

De bankenbelasting wordt berekend op basis van de verhouding van kortlopende schulden aan het einde van het voorgaande boekjaar ter grootte van € 24.333 miljoen (2019: € 22.951 miljoen) en langlopende schulden van het voorgaande boekjaar ter grootte van € 70.077 miljoen (2019: € 59.038 miljoen). In totaal is in 2020 € 20,3 miljoen aan bankenbelasting betaald (2019: € 17,1 miljoen).

Op basis van de richtlijn voor herstel en afwikkeling van banken (Bank Recovery and Resolution Directive, BRRD) is de bank een resolutieheffing verschuldigd. Als gevolg van een aangepaste berekeningswijze voor de grondslag is in 2020 met terugwerkende kracht over de jaren 2016 tot en met 2018 een restitutie toegekend. Het totaal ontvangen bedrag in 2020 van € 8,6 miljoen bestaat uit € 15,4 miljoen restitutie en € 6,8 miljoen heffing voor het boekjaar 2020. Het totale bedrag van € 8,6 miljoen is ten gunste van het resultaat gebracht. De heffing voor het jaar 2019 is betaald aan het Single Resolution Fund en bedraagt € 6,2 miljoen. Hiervan is € 0,9 miljoen voldaan in de vorm van Irrevocable Payment Commitments en € 5,3 miljoen is ten laste van het resultaat gebracht.

7 WAARDEVERMINDERINGEN VAN VORDERINGEN EN VOORZIENINGEN VOOR ONDER DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Met ingang van 1 januari 2020 maakt NWB Bank gebruik van de mogelijkheid om de 'expected loss impairment methodology' van IFRS 9 toe te passen. Deze post is als volgt weer te geven:

(in duizenden euro's)	2020	2019
Kredieten en vorderingen	56	-
Rentedragende waardepapieren	-6	-
Totaal	50	-

Een uitgebreide toelichting op het Expected Credit Loss is opgenomen in paragraaf 33.

8 BELASTINGEN

	2020	2019
Winst voor belastingen	134.239	135.495
Winstbelastingen tegen 25,0%	33.560	33.874
Niet-aftrekbare kosten (bankenbelasting)	5.070	4.285
Minimum kapitaal regel banken (thin cap rule)	16.120	-
Niet-aftrekbare (2019) kosten (AT1 kapitaal)	-	2.348
Aanpassingen voorgaande boekjaren	-2.620	-
Wijziging toekomstig vpb-tarief	1.619	500
Overige niet-aftrekbare kosten en aanpassingen	-10	-15
Totaal winstbelastingen	53.739	40.992
Effectieve belastingdruk (%)	40,0%	30,3%

De belastinglast is als volgt te splitsen in acute belastingen en uitgestelde belastingen:

	2020	2019
Acute winstbelastingen	56.818	37.901
Aanpassingen voorgaande boekjaren	-2.620	-
Vrijval/dotatie uit hoofde van voorziening pensioenen	210	2.696
Fiscaal uitgesteld resultaat basisrenteleningen	-786	-786
Fiscaal uitgesteld resultaat looptijdverlengingen voorgaande jaren	-1.503	-1.349
Fiscaal uitgesteld resultaat looptijdverlengingen dit boekjaar	-	2.030
Wijziging toekomstig vpb-tarief	1.620	500
Uitgestelde winstbelastingen	-459	3.091
Totaal winstbelastingen	53.739	40.992

Vanaf boekjaar 2020 is een minimumkapitaalregel voor banken van toepassing ('thin cap rule'). De minimumkapitaalregel beperkt de renteaftrek in de vennootschapsbelasting voor zover de leverage ratio lager is dan 8%. Door de aanpassing van de CRR per 28 juni 2019, van toepassing per 28 juni 2021, waarbij promotional loans niet tot de exposure van de leverage ratio worden gerekend, voldoet de bank aan een leverage ratio van 8%. Echter, de peildatum voor de leverage ratio is die van 31 december voorafgaand aan het (fiscale) boekjaar. De verwerking van de aanpassing van de CRR per 28 juni 2019 wordt naar verwachting pas later (per 28 juni 2021) in de toezichtsrapportages geïmplementeerd. De bank heeft daarom een last verantwoord uit hoofde van de regeling.

Met ingang van 2019 was een beperking van de fiscale aftrekbaarheid van Additional Tier 1-kapitaal van toepassing. In 2020 is deze beperking met terugwerkende kracht opgeheven. Het bedrag van de aanpassing in 2020 is verantwoord in de post 'Aanpassingen voorgaande boekjaren'.

De effectieve belastingdruk is hoger dan het geldende belastingtarief van 25%, met name als gevolg van het niet-aftrekbaar zijn van de bankenbelasting en als gevolg van de thin cap rule.

In 2020 heeft de overheid besloten het vennootschapsbelastingtarief voor de komende jaren te wijzigen. Het percentage voor toekomstige jaren is gewijzigd naar 25,0%. Het betreft een verhoging van de percentages ten opzichte van de eind 2019 aangekondigde tariefswijzigingen (25,0% voor 2020 en 21,7% voor de jaren na 2020). De verhoging leidt tot een hogere latente belastingschuld. Het effect hiervan is in bovenstaande opstelling opgenomen onder 'Wijziging toekomstig vpb-tarief'.

9 BUITENGEWONE BATEN

In 2019 is er een bate door een wijziging van de pensioenregeling. Voor de actieve medewerkers is de regeling gewijzigd van een defined benefit plan naar een defined contribution plan. Voor een nadere uiteenzetting wordt verwezen naar toelichting 26 Voorzieningen.

TOELICHTING OP DE BALANS

10 KASMIDDELEN EN TEGOEDEN BIJ DE CENTRALE BANK

Deze post gaat over de wettige betaalmiddelen en de direct opeisbare en overige tegoeden bij DNB en de ECB.

11 BANKIERS

Deze post bestaat voornamelijk uit onderpand uit hoofde van collateralafspraken gerelateerd aan derivatencontracten. Dit onderpand staat niet ter vrije beschikking van de bank.

Deze post kan als volgt worden uitgesplitst:

	2020	2019
Direct opeisbare tegoeden	73	114
Vorderingen uit hoofde van onderpand	9.398.849	7.945.964
Vorderingen onder garantie van de Nederlandse overheid	178.181	128.969
Totaal	9.577.103	8.075.047

12 KREDIETEN EN VORDERINGEN

Deze post gaat over niet in rentedragende waardepapieren belichaamde kredieten en vorderingen op anderen dan bankiers. De vorderingen, die vrijwel uitsluitend de Nederlandse publieke sector betreffen, vloeien voor het grootste gedeelte voort uit verstrekte langlopende leningen. Tot bedoelde publieke sector zijn gerekend de vorderingen op of onder garantie van Nederlandse overheden, evenals vorderingen op NV-overheidsbedrijven en andere bedrijven of instellingen met een afgeleide overheidstaak.

Het verloop van de post Kredieten en vorderingen kan als volgt worden weergegeven:

	2020	2019
Stand per 31 december voorgaand jaar	69.962.764	61.405.014
Stelselwijziging ECL	-797	-
Stand per 1 januari	69.961.967	61.405.014
Verstrekkings langlopende kredieten	8.717.286	8.496.771
Verstrekkings kortlopende kredieten	6.961.955	8.315.282
Aflossingen	-14.280.872	-14.435.722
Waardeverandering reële waarde hedge accounting	5.201.860	6.181.419
Expected Credit Loss	56	-
Stand per 31 december	76.562.252	69.962.764

Specificatie Kredieten en vorderingen naar aard van de vorderingen:

	2020	2019
Vorderingen op of onder garantie van de Nederlandse overheid	49.654.622	50.361.369
Niet gegarandeerde vorderingen op de overheidssector en diversen	1.870.495	1.334.448
Vorderingen uit hoofde van onderpand	2.536.130	967.061
Waardeverandering reële waarde hedge accounting	22.501.746	17.299.886
Expected Credit Loss	-741	-
Totaal	76.562.252	69.962.764

De niet gegarandeerde vorderingen op de overheidssector betreffen vorderingen op drinkwaterbedrijven, Publiek Private Samenwerking-projecten en duurzame energieprojecten.

De post Vorderingen op of onder garantie van de Nederlandse overheid kan als volgt gespecificeerd worden:

	2020	2019
Waterschappen	7.447.839	7.216.434
Gemeenten	5.521.628	6.092.654
Sociale woningbouw	32.797.479	33.137.729
Overige	3.887.676	3.914.552
Totaal	49.654.622	50.361.369

Vanaf 2020 wordt een voorziening voor oninbaarheid bepaald op basis van de Expected Credit Loss methodologie van IFRS 9, waarbij de vergelijkende cijfers conform regelgeving niet zijn aangepast. Een nadere toelichting hierop is beschreven in de paragraaf 'Expected Credit Loss'.

De onderpandwaarde van het bij DNB ingebrachte beleenbare deel van de portefeuille Kredieten en vorderingen bedraagt € 15,4 miljard ultimo 2020 (€ 10,7 miljard ultimo 2019), waarvan in totaal € 10 miljard is beklemd door twee deelnames aan de targeted longer-term refinancing operation (TLTRO).

Van de Kredieten en vorderingen heeft nominaal € 2,4 miljard een resterende looptijd korter dan 12 maanden (2019: € 3,2 miljard).

13 RENTEDRAGENDE WAARDEPAPIEREN

Deze post kan als volgt worden uitgesplitst:

	2020	2019
Tot het einde van de looptijd aangehouden	1.670.047	1.929.421
Overige rentedragende waardepapieren met beursnotering	1.023.965	930.747
Overige rentedragende waardepapieren zonder beursnotering	3.085.459	1.850.905
Totaal	5.779.471	4.711.073

Het verloop van de rentedragende waardepapieren in 2020 en 2019 was als volgt:

	Publiekrechtelijke lichamen	Anderen	Totaal
Stand per 31 december voorgaand jaar	2.833.610	1.877.463	4.711.073
Stelselwijziging ECL	-	-2	-2
Stand op 1 januari 2020	2.833.610	1.877.461	4.711.071
Aankopen	5.992.306	2.024.580	8.016.886
Verkopen en aflossingen	-5.514.226	-1.491.224	-7.005.450
Waardeveranderingen Overige rentedragende waardepapieren	36.697	20.273	56.970
Expected Credit Loss	-	-6	-6
Stand op 31 december 2020	3.348.387	2.431.084	5.779.471
Stand op 1 januari 2019	1.680.673	1.609.841	3.290.514
Aankopen	2.827.359	833.847	3.661.206
Verkopen en aflossingen	-1.735.896	-579.312	-2.315.208
Waardeveranderingen Overige rentedragende waardepapieren	61.474	13.087	74.561
Stand op 31 december 2019	2.833.610	1.877.463	4.711.073

In 2020 heeft de bank een aanvang gemaakt met de investering in Groene pass-through NHG RMBS (gesecuritiseerde hypotheeklen) in lijn met de derde pijler van de strategie 'financieringspartner voor verduurzaming van Nederland'. Hiermee wil de bank bijdragen aan lagere hypotheeklasten voor eigenaren van duurzame woningen met een nationale hypotheekgarantie. De investering ten bedrage van € 950 miljoen is opgenomen in de post 'Tot het einde van de looptijd aangehouden'.

Vanaf 2020 wordt een voorziening voor oninbaarheid bepaald op basis van de Expected Credit Loss methodologie van IFRS 9, waarbij de vergelijkende cijfers conform regelgeving niet zijn aangepast. Een nadere toelichting hierop is beschreven in de paragraaf 'Expected Credit Loss'.

De onderpandwaarde van het bij DNB ingebrachte beleenbare deel van de portefeuille rentedragende waardepapieren bedraagt € 0,2 miljard ultimo 2020 (€ 0,4 miljard ultimo 2019). Van de rentedragende waardepapieren heeft nominaal € 1.658 miljoen (2019: € 2.045 miljoen) een resterende looptijd kleiner dan 12 maanden.

14 IMMATERIËLE ACTIVA

Deze post bestaat uit geactiveerde uitgaven gerelateerd aan de computersoftware. De specificatie van het verloop van deze post in 2020 respectievelijk 2019 is als volgt:

	2020	2019
Boekwaarde op 1 januari	5.107	3.159
Investeringen	3.045	3.308
Afschrijvingen	-1.794	-1.360
Boekwaarde op 31 december	6.358	5.107

De cumulatieve bedragen op 31 december waren:

	2020	2019
Investeringen	18.708	15.663
Afschrijvingen	-12.350	-10.556
Boekwaarde op 31 december	6.358	5.107

15 MATERIËLE ACTIVA

Deze post bestaat uit geactiveerde uitgaven gerelateerd aan het pand en overige bedrijfsmiddelen. De actuele waarde van het pand is in 2016 opnieuw bepaald aan de hand van een taxatie door een externe taxateur. De overige bedrijfsmiddelen betreffen voornamelijk inventaris, informatieverwerkende apparatuur en personenauto's.

De specificatie van het verloop van deze post in 2020 en 2019 is als volgt:

	Onroerende zaken voor eigen gebruik	Overige bedrijfsmiddelen	Totaal
Boekwaarde per 31 december 2019	3.529	1.393	4.922
Investeringen 2020	73	982	1.055
Desinvesteringen 2020	-	-26	-26
Afschrijvingen 2020	-374	-583	-957
Boekwaarde per 31 december 2020	3.228	1.766	4.994
Boekwaarde per 31 december 2018	3.957	1.323	5.280
Investeringen 2019	68	530	598
Desinvesteringen 2019	-	-14	-
Afschrijvingen 2019	-496	-446	-942
Boekwaarde per 31 december 2019	3.529	1.393	4.922

Ultimo 2020 waren de cumulatieve bedragen:

	Onroerende zaken voor eigen gebruik	Overige bedrijfsmiddelen	Totaal
Investerings	10.002	10.332	20.334
Afschrijvingen	-8.327	-8.566	-16.893
	1.675	1.766	3.441
Herwaarderingen	1.553	-	1.553
Boekwaarde per 31 december 2020	3.228	1.766	4.994

Ultimo 2019 waren de cumulatieve bedragen:

	Onroerende zaken voor eigen gebruik	Overige bedrijfsmiddelen	Totaal
Investerings	9.929	9.376	19.305
Afschrijvingen	-7.953	-7.983	-15.936
	1.976	1.393	3.369
Herwaarderingen	1.553	-	1.553
Boekwaarde per 31 december 2019	3.529	1.393	4.922

16 OVERIGE ACTIVA

Deze post gaat voornamelijk over te ontvangen bedragen respectievelijk nog te verrekenen bedragen in verband met het betalingsverkeer rondom balansdatum.

17 DERIVATEN

Deze post gaat over renteswaps en valutaswaps, caps, floors en swaptions. Deze producten worden gewaardeerd op reële waarde, inclusief opgelopen rente. De waardering vindt plaats met behulp van algemeen aanvaarde waarderingsmodellen. Daarbij wordt gebruikgemaakt van de meest geëigende waarderingscurven, waaronder de OIS-en €STER curve. In onderstaande specificatie van de derivaten voor 2020 is voor een bedrag van € 69.418 (2019: € 112.729) niet in hedge accounting betrokken.

Specificatie naar resterende looptijd van de reële waarden op 31 december 2020 respectievelijk 2019:

	<3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
2020					
Renteswaps	36.320	2.023	228.509	2.251.633	2.518.485
Valutaswaps	56.956	19.366	359.070	1.116.738	1.552.130
Caps, floors en swaptions	-	-	-	993.296	993.296
Totaal 2020	93.276	21.389	587.579	4.361.667	5.063.911
2019					
Renteswaps	4.844	22.783	359.450	1.983.132	2.370.209
Valutaswaps	176.372	118.819	496.026	1.086.765	1.877.982
Caps, floors en swaptions	-	-	-	877.220	877.220
Totaal 2019	181.216	141.602	855.476	3.947.117	5.125.411

18 OVERLOPENDE ACTIVA

Deze post gaat over vooruitbetaalde bedragen voor kosten die ten laste van de volgende periode(n) komen. Ook gaat deze post over de nog te ontvangen, nog niet gefactureerde bedragen wegens baten ten gunste van de huidige of voorgaande periode(n).

19 BANKIERS

Deze post betreft - niet in schuldbewijzen belichaamde - schulden aan binnenlandse en buitenlandse bankiers. Deze post is als volgt te specificeren:

	2020	2019
Direct opeisbare tegoeden	-	181
Opgenomen leningen bij banken	10.923.168	742.468
Waardeverandering reële waarde hedge accounting	99.716	53.126
Verplichtingen uit hoofde van onderpand	460.209	833.389
Exposure Central Clearing	9.490	16.926
Totaal	11.492.583	1.646.090
Verloop van opgenomen langlopende leningen bij banken:		
Stand per 1 januari	742.468	772.696
Opname langlopende kredieten	10.250.000	-
Aflossingen, mutatie in oprenting en valutaherwaarderingen	-69.300	-30.228
Stand per 31 december	10.923.168	742.468

Het onderpand, dat in deze post is opgenomen, komt voort uit collateralafspraken gerelateerd aan derivatencontracten.

De post Exposure Central Clearing gaat over het saldo van de dagelijkse verrekening van de derivaten met het ontvangen, dan wel betaalde collateral met centrale tegenpartijen.

In de post 'Opgenomen leningen bij banken' is begrepen de deelname van de bank ter grootte van € 10,0 miljard aan door de ECB uitgevoerde, targeted longer-term refinancing operations (TLTRO III.4 en TLTRO III.5). De deelname heeft een looptijd tot 28 juni 2023, respectievelijk 27 september 2023 (met mogelijkheid van tussentijdse vervroegde aflossing) en is een operatie van het Eurosysteem om financiering te verschaffen aan banken ter ondersteuning van hun verruimende beleid.

De rentevergoeding over het opgenomen bedrag onder de TLTRO wordt achteraf vastgesteld en is afhankelijk van in hoeverre aan de voorwaarden is voldaan. Een belangrijke voorwaarde is de mate waarin de bank leningen verschaft aan niet financiële bedrijven en huishoudens, niet zijnde hypotheek. Het achteraf vast te stellen rentepercentage bedraagt, afhankelijk of aan de voorwaarden is voldaan, -1% of -0,5% over het opgenomen bedrag, dan wel lager indien de ECB de deposito rente verder zou verlagen. De bank verwacht per rapportagedatum aan de voorwaarden te voldoen en daarmee een rentevergoeding op basis van het percentage van -1% te verkrijgen.

Voor de bank betekent dit dat zij kredieten tegen een aantrekkelijker tarief kan verstrekken en daarmee een bijdrage kan leveren om de kosten voor de publieke sector zo laag mogelijk te houden.

20 TOEVERTROUWDE MIDDELEN

Deze post gaat over schulden aan anderen dan bankiers, waaronder Namensschuldverschreibungen en Schuldscheine.

Deze post is als volgt te specificeren:

	2020	2019
Toevertrouwde middelen kortlopend	414.294	106.100
Toevertrouwde middelen langlopend	5.362.338	5.437.123
Waardeverandering reële waarde hedge accounting	1.548.659	1.258.440
Totaal	7.325.291	6.801.663
Verloop van opgenomen langlopende toevertrouwde middelen:		
Stand per 1 januari	5.437.123	5.417.443
Opname langlopende toevertrouwde middelen	25.000	219.135
Aflossingen, mutatie in oprenting en valutaherwaarderingen	-99.785	-199.455
Stand per 31 december	5.362.338	5.437.123

21 SCHULDBEWIJZEN

Deze post bevat verhandelbare rentedragende waardepapieren en is als volgt te specificeren:

	2020	2019
Obligatieleningen	59.776.427	54.249.594
Kortlopend waardepapier	5.874.596	15.795.241
Waardeverandering reële waarde hedge accounting	4.893.353	3.244.072
Boekwaarde per 31 december	70.544.376	73.288.907
Verloop van opgenomen obligatieleningen:		
Stand per 1 januari	54.249.594	56.812.454
Opname obligatieleningen	13.642.502	9.702.338
Aflossingen, mutatie in oprenting en valutaherwaarderingen	-8.115.669	-12.265.198
Stand per 31 december	59.776.427	54.249.594

Van de in totaal uitgegeven langlopende schuldbewijzen heeft nominaal € 3,4 miljard (2019: € 3,5 miljard) een variabele rente. Van de langlopende schuldbewijzen heeft nominaal € 8,8 miljard (2019: € 6,6 miljard) een resterende looptijd korter dan 12 maanden.

22 OVERIGE SCHULDEN

Deze post is als volgt te specificeren:

	2020	2019
Vooruitontvangen rente en aflossingen	23.924	11.454
Overige schulden	67.343	12.161
Totaal	91.267	23.615

Onder de overige schulden 2020 is een bedrag van € 55 miljoen opgenomen voor het nog uit te betalen dividend 2019.

23 DERIVATEN

Deze post gaat over renteswaps en valutaswaps, caps, floors en swaptions. Deze producten worden gewaardeerd op reële waarde, inclusief opgelopen rente. De waardering vindt plaats met behulp van algemeen aanvaarde waarderingsmodellen, waarbij gebruik wordt gemaakt van de meest geëigende waarderingscurven, waaronder de OIS- en €STER curve. In onderstaande specificatie van de derivaten voor 2020 is voor een bedrag van € 160.229 (2019: € 84.906) niet in hedge accounting betrokken.

Specificatie naar resterende looptijd van de negatieve reële waarden op 31 december 2020 en 2019:

	<3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
2020					
Renteswaps	6.717	20.107	156.374	12.510.475	12.693.673
Valutaswaps	216.077	545.694	531.160	268.247	1.561.178
Caps, floors en swaptions	92	-	-	989.676	989.768
Totaal 2020	222.886	565.801	687.534	13.768.398	15.244.619
2019					
Renteswaps	19.341	26.453	234.873	10.573.854	10.854.521
Valutaswaps	125.279	9.702	236.435	200.044	571.460
Caps, floors en swaptions	32	-	344	871.922	872.298
Totaal 2019	144.652	36.155	471.652	11.645.820	12.298.279

24 VENNOOTSCHAPSBELASTING

De specificatie van de te betalen vennootschapsbelasting in 2020 en 2019 is als volgt:

	2020	2019
Acute belastinglast 2020 resp. 2019	56.818	37.901
Betaalde voorschotten 2020 resp. 2019	-45.450	-49.525
Totaal te betalen vennootschapsbelasting	11.368	-11.624

25 OVERLOPENDE PASSIVA

Deze post gaat over vooruit ontvangen bedragen voor baten die ten gunste van de volgende periode(n) komen. Deze post gaat ook over nog niet gefactureerde nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan de verstreken periode(n) zijn toegerekend.

26 VOORZIENINGEN

De post Voorzieningen bestaat uit een voorziening voor latente belastingen en een voorziening voor pensioenen.

Voorziening voor latente belastingen

Het verloop van de uitgestelde belastingen is als volgt te specificeren:

	2020	2019
Saldo per 1 januari	12.932	11.479
Vrijval/dotatie uit hoofde van voorziening pensioenen	2.063	1.105
Mutatie (ongerealiseerde) waarde rentedragende waardepapieren via het eigen vermogen	6	-47
Fiscaal uitgesteld resultaat basisrenteleningen	-786	-786
Fiscaal uitgesteld resultaat looptijdverlengingen voorgaande boekjaren	-1.503	-1.349
Fiscaal uitgesteld resultaat looptijdverlengingen huidig boekjaar	-	2.030
Aanpassing vpb-tarief komende jaren	1.619	500
Saldo 31 december	14.331	12.932

Voorziening voor pensioenen

Het verloop van de voorziening voor pensioenen is als volgt te specificeren:

	2020	2019
Aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten	-	2.046
Kosten van wijziging regelingen (past service costs)	-	-10.988
Rentekosten uitkeringsverplichting	408	807
Rente inkomsten op fondsbeleggingen	-310	-523
Administratiekosten en overige	5	32
Netto kosten van de vergoedingsregelingen	103	-8.626

	2020	2019
Brutoverplichting u.h.v. toegezegde (pensioen)regelingen	39.846	45.714
Reële waarde fondsbeleggingen	-37.124	-34.738
Voorziening m.b.t. kosten van de vergoedingsregelingen	2.722	10.976

	2020	2019
Beginstand brutoverplichting u.h.v. toegezegde (pensioen)regelingen	45.714	42.911
Rentekosten	408	807
Aan het boekjaar toegerekende (pensioen)kosten	-	2.046
Uitgekeerde bedragen	-866	-850
Kosten van wijziging regelingen (past service costs)	-	-10.988
Bijdragen werknemer	-	101
Actuariële winst (verlies) a.g.v. (assumptie)veranderingen	-5.410	11.687
Eindstand brutoverplichting u.h.v. toegezegde (pensioen)regelingen	39.846	45.714

	2020	2019
Beginstand reële waarde fondsbeleggingen	34.739	27.513
Bijdragen werkgever	144	2.154
Bijdragen werknemer	-	101
Uitgekeerde bedragen	-866	-850
Rente inkomsten	310	523
Rendement excl. rente inkomsten	2.797	5.297
Eindstand reële waarde fondsbeleggingen	37.124	34.738

In 2019 is de pensioenregeling voor medewerkers (actieven) gewijzigd van een defined benefit plan naar een defined contribution plan. Als gevolg hiervan is de pensioenvoorziening afgenomen. De resterende voorziening ziet op de opgebouwde rechten van alle deelnemers tot en met 2019 en de indexatie van pensioenverplichtingen voor niet-actieven.

De verwachte bijdragen van de werkgever over 2021 aan de toegezegde (pensioen)regelingen ultimo 2020 bedragen € 16 duizend voor de niet-actieven (2019: € 102 duizend).

De belangrijkste veronderstellingen die gebruikt zijn bij het bepalen van de voorziening voor pensioenverplichtingen zijn als volgt:

	2020	2019
Disconteringsvoet	0,40%	0,90%
Toekomstige inflatie niet-actieven	0,50%	1,90%

Tegen de achtergrond van de lage rente is de inschatting van de verwachte vergoeding voor toekomstige inflatie voor niet-actieven in 2020 aangepast. Dit is de voornaamste oorzaak van de afname van de voorziening in het boekjaar.

27 ACHTERGESTELDE SCHULDEN

Door toenmalige toezichtsvereisten ten aanzien van de leverage ratio is de bank in 2015 gestart met het aantrekken van hybride kapitaal (in de vorm van achtergestelde leningen). In september 2015 heeft de storting van de eerste tranche van € 200 miljoen plaatsgevonden. De leningen zijn bedoeld om het Tier 1-kapitaal van de NWB Bank te versterken. In 2016 heeft de tweede tranche van € 120,5 miljoen plaatsgevonden. In de jaren 2017 tot en met 2020 is geen nieuw hybride kapitaal aangetrokken.

De leningen zijn verstrekt door partijen uit de Nederlandse publieke sector en achtergesteld bij de vorderingen van crediteuren met een hogere rangorde dan gewone aandelen. Ook zijn de leningen eeuwigdurend zonder vaststaande terugbetalingsdatum. Vervroegde aflossing is alleen mogelijk met toestemming van de toezichthouder op vooraf overeengekomen data of in specifieke situaties. Het rentepercentage ligt tussen de 2,34% en 4,025% voor de eerste periode tot aan de eerste vervroegde aflossingsdatum en wordt daarna herzien, mits niet vervroegd afgelost. Rentebetalingen door de bank zijn volledig discretionair. Als de Tier 1-kernkapitaalratio beneden de 5,125% komt,

wordt de nominale hoofdsom van deze en alle gelijksoortige leningen verlaagd met een zodanig bedrag dat de Tier 1-kernkapitaalratio weer boven de 5,125% komt.

Het verloop van de achtergestelde schulden kan als volgt worden weergegeven:

	2020	2019
Stand per 1 januari	326.235	326.376
Uitgegeven achtergestelde schulden	-	-
Mutatie opgelopen rente en agio	-125	-141
Stand per 31 december	326.110	326.235

28 GESTORT EN OPGEVRAAGD KAPITAAL

Te onderscheiden zijn:

Aandelen A

De nominale waarde bedraagt € 115 waarop verplicht 100% is gestort.

Voor elk aandeel A kan tijdens een aandeelhoudersvergadering één stem worden uitgebracht.

Aandelen B

De nominale waarde bedraagt € 460 waarop verplicht 25% is gestort.

Verdere stortingen worden overeenkomstig de statuten door de raad van commissarissen bepaald.

Voor elk aandeel B kunnen tijdens een aandeelhoudersvergadering vier stemmen worden uitgebracht.

Specificatie ultimo 2020:

	Geplaatst	Gestort
Aandelen A		
Stand op 31 december 2020 (50.478 aandelen)	5.805	5.805
Aandelen B		
Stand op 31 december 2020 (8.511 aandelen)	3.915	1.019
Hiervan nog te storten (74% inzake 8.510 aandelen)	-2.896	
Totaal gestort op 31 december 2020		6.824
Totaal gestort op 31 december 2019		6.824

29 HERWAARDERINGSRESERVES

Het verloop van de herwaarderingsreserves in 2019 en 2020 was als volgt:

	Herwaarderings- reserve rentedragende waardepapieren	Overige herwaarderings- reserves	Totaal
Stand per 1 januari 2019	146	1.231	1.377
Verloop in (ongerealiseerde) waarde rentedragende waardepapieren	-142	-	-142
Stand per 31 december 2019	4	1.231	1.235
Verloop in (ongerealiseerde) waarde rentedragende waardepapieren	19		19
Stand per 31 december 2020	23	1.231	1.254

De overige herwaarderingsreserve betreft met name de herwaardering van de Materiële vaste activa.

30 OVERIGE RESERVES

Het verloop van de overige reserves is als volgt:

	Totaal
Stand per 1 januari 2019	1.617.960
Toevoeging uit winstverdeling 2018	99.697
Uitkering over 2018	-20.000
Actuariële winsten en verliezen na belastingen	-4.769
Stand op 31 december 2019	1.692.888
Stelselwijziging ECL	-599
Stand op 1 januari 2020	1.692.289
Toevoeging uit winstverdeling 2019	94.502
Uitkering over 2019	-55.000
Actuariële winsten en verliezen na belastingen	6.159
Stand op 31 december 2020	1.737.950

31 ONVERDEELDE WINST VERSLAGJAAR

De balans is opgesteld vóór winstverdeling. Het voorstel voor de winstverdeling is volgt:

	2020		2019	
Winst boekjaar		80.500		94.502
Het voorstel tot winstbestemming luidt als volgt:				
Dividend in contanten op aandelen A	659%	38.281	806%	46.788
Dividend in contanten op aandelen B	659%	6.719	806%	8.212
		45.000		55.000
Door de raad van commissarissen goedgekeurde toevoeging aan de overige reserves		35.500		39.502
		80.500		94.502

Een nadere toelichting omtrent het door de ECB aanbevolen uitstel tot dividenduitkering in verband met de COVID-19 pandemie is opgenomen in de paragraaf 'Voorgestelde winstverdeling'.

32 ONHERROEPELIJKE TOEZEGGINGEN

Deze toezeggingen betreffen:

	2020	2019
Toegezegde leningen	1.633.851	1.266.248
Toegezegde aankoop rentedragende waardepapieren	-	-
Niet-opgenomen kredietfaciliteiten in rekening courant	675.495	698.610
Niet-opgenomen financieringsfaciliteiten	1.991.911	1.791.764
Verstrekte garanties	4.397	4.397
	4.305.654	3.761.019

De niet-opgenomen kredietfaciliteiten in rekening courant hebben een korte looptijd (korter dan 1 jaar). De overige posten hebben een lange looptijd (langer dan 1 jaar). Er zijn geen afwijkende voorwaarden van toepassing voor de toezeggingen ten opzichte van de overige door de bank gevoerde financiële instrumenten.

OVERIGE TOELICHTINGEN OP DE JAARREKENING

33 EXPECTED CREDIT LOSS (ECL)

NWB Bank maakt met ingang van 1 januari 2020 gebruik van de mogelijkheid om de 'expected loss impairment methodology' van IFRS 9 toe te passen. Tot 2020 was er volgens het 'incurred loss' model, gezien het risicoprofiel van de tegenpartijen van de NWB Bank, geen sprake van een voorziening voor oninbaarheid. Onder IFRS 9 neemt NWB Bank voor iedere klant met een krediet(faciliteit) een voorziening op voor verwachte kredietverliezen. Ook voor de verwachte verliezen op kredietverplichtingen en financiële garantiecontracten, de zogenaamde offbalance sheet posities, wordt een voorziening getroffen. Opgemerkt wordt dat het grootste deel van de exposures van de bank onder overheidsgarantie is. Het kredietrisico is hierdoor beperkt.

De ECL methodologie die de bank hanteert bestaat uit een scoring en rating model, een macro-economisch model, modellen voor Probability of Default (PD), Loss Given Default (LGD) en Exposure at Default (EAD), en scenario's (macro-economische vooruitzichten). Elk van deze componenten wordt gebruikt om de uiteindelijke ECL voorziening te berekenen.

Onderstaand wordt het verloop van de expected credit loss weergegeven:

(in duizenden euro's)	Toepassing per 1 januari 2020	2020	Totaal per 31 december 2020
Kredieten en vorderingen	-797	56	-741
Rentedragende waardepapieren	-2	-6	-8
Totaal	-799	50	-749

Uitgesplitst naar oorzaken luidt het verloopoverzicht als volgt:

(in duizenden euro's)	2020
Toepassing per 01-01-2020	-799
Update macro-economische projecties juni 2020	-255
Update macro-economische projecties december 2020	85
Andere factoren	220
Toepassing per 31-12-2020	-749

De specificatie van de in het boekjaar verantwoorde ECL in de winst-en-verliesrekening luidt als volgt:

(in duizenden euro's)	Van 01-01-2020 tot 31-12-2020			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Totaal
Mutatie ECL via W&V:				
- Toename door nieuwe verstrekkingen en overnames	41	-	-	41
- Afname door aflossingen	-8	-	-	-8
- Veranderingen wegens kredietrisico (per saldo)	-83	-	-	-83
Totaal	-50	-	-	-50

Het bedrag uit hoofde van eerste toepassing is ten laste van de overige reserves gebracht en het bedrag van de mutatie in het boekjaar is ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. De bank heeft in het kader van de COVID-19 omstandigheden de macro-economische parameters in het ECL-model opnieuw beoordeeld en verwerkt. Daarnaast zijn scores herzien wat per saldo tot uitdrukking komt in een afname van de ECL. Er heeft geen significante mutatie plaatsgevonden als gevolg van een verslechterde kredietwaardigheid ('staging').

Waardevermindering van Kredieten en vorderingen en Rentedragende waardepapieren

De volgende tabel geeft een specificatie van de verstrekte als ook de nog te verstrekken kredieten en vorderingen en rentedragende waardepapieren waar het Expected Credit Loss model op wordt toegepast. Hierbij wordt opgemerkt dat eventuele garanties buiten beschouwing worden gelaten voor deze analyse.

Stage 1: Dit betreft de 'performing exposures' zonder een significante toename in kredietrisico (Significant Increase of Credit Risk (SICR)) sinds de aanvangsdatum.

Stage 2: Dit betreft de 'performing exposures' met een significante toename in kredietrisico sinds de aanvangsdatum.

Stage 3: Dit betreft de 'non-performing exposures' die 'credit impaired' zijn.

per 31 december 2020 (in duizenden euro's)	Bruto exposure	Performing Stage 1	Performing Stage 2	Non-Performing Stage 3
Kredieten en vorderingen	74.198.061	73.727.536	338.398	132.127
Rentedragende waardepapieren	4.755.514	4.755.514	-	-
Totaal	78.953.575	78.483.050	338.398	132.127

per 1 januari 2020 (in duizenden euro's)	Bruto exposure	Performing Stage 1	Performing Stage 2	Non-Performing Stage 3
Kredieten en vorderingen	68.920.788	68.755.213	165.574	-
Rentedragende waardepapieren	3.690.788	3.690.788	-	-
Totaal	72.611.576	72.446.001	165.574	-

Ultimo december is een bedrag van € 132,1 miljoen (1 januari 2020: 0) als 'credit impaired' aangemerkt. Dit bedrag betreft exposures in Stage 3 en ziet op exposures van 2 klanten. Deze exposures hebben een overheidsgarantie en leiden niet tot een ECL voorziening of een write off.

Een specifiekere toelichting op (het verloop van) de stages is:

Stage 1: 12-maands ECL

In stage 1 zitten exposures waarvan het kredietrisico niet significant is gewijzigd ten opzichte van het moment waarop de exposure is ontstaan. Voor deze groep wordt een 12-maands expected credit loss berekend (ECL), zijnde het verwachte kredietverlies op basis van de kans dat de exposure binnen 12 maanden na de rapportagedatum in default geraakt. De 12-maands ECL wordt berekend voor alle individuele exposures als functie van de Exposure At Default (EAD), Probability of Default (PD) en Loss Given Default (LGD) en inclusief toekomstgerichte (macro-economische) indicatoren. Een 'exposure' gaat in beginsel van stage 1 naar stage 2 wanneer aan één van de volgende criteria wordt voldaan:

1. Een vordering staat meer dan of gelijk aan 30 dagen open (30-dagen indicator fungeert als een 'backstop indicator');
2. Er is sprake van een significante toename van het kredietrisico. Hiervan is sprake wanneer er een overschrijding is van een interne rating grens;
3. Andere kwalitatieve indicatoren waaronder informatie van een kredietbeoordelingsinstantie, de kwalificatie van een exposure als 'forborne performing' of wanneer het exposure voorkomt op de interne 'watchlist'.

De 12-maands ECL wordt berekend voor alle individuele exposures als functie van de EAD, PD en LGD en inclusief toekomstgerichte (macro-economische) indicatoren.

Stage 2: life-time ECL (niet credit-impaired)

Stage 2 omvat exposures waarvan het kredietrisico significant is toegenomen ten opzichte van het moment waarop de exposure is ontstaan, maar die nog niet in default zijn geraakt. Voor deze exposures wordt een lifetime expected credit loss berekend, rekening houdend met eventuele garanties en ontvangen zekerheden. Dit betreft de verwachte tekorten op de contractuele kasstromen gedurende de resterende looptijd van de exposure, contant gemaakt tegen het effectieve rentepercentage. De life-time ECL wordt berekend voor alle individuele exposures als functie van de EAD, PD en LGD en inclusief toekomstgerichte (macro-economische) indicatoren.

Voor de vaststelling of een exposure van stage 2 naar stage 3 verschuift fungeert de achterstallige betalingen van 90-dagen periode als een 'backstop' indicator.

Een exposure gaat naar stage 3 wanneer deze 'credit impaired' is. Hiervan kan sprake zijn wanneer:

1. Een substantiële vordering meer dan 90 dagen openstaat;
2. Er sprake is van een significante toename van het kredietrisico. Hiervan is sprake wanneer er een overschrijding is van een interne rating grens;
3. Er sprake is van kwalitatieve criteria zoals faillissement of informatie van een kredietbeoordelingsinstantie.

Stage 3: life-time ECL (credit-impaired)

Exposures met achterstallige betalingen van 90 dagen en langer vallen onder stage 3, en worden aangemerkt als default. Maar ook onder stage 3 vallen exposures die vastgesteld zijn als 'credit impaired' in lijn met de interne gehanteerde definitie van default. Hieronder vallen derhalve ook exposures die forborne non-performing zijn. Wanneer een klant in default raakt, dan worden alle exposures op die klant naar stage 3 verplaatst, en dus aangemerkt als credit impaired.

Voor deze exposures wordt een lifetime expected credit loss bepaald, rekening houdend met eventuele garanties en ontvangen zekerheden. Dit betreft de verwachte tekorten op de contractuele kasstromen gedurende de resterende looptijd van de exposure, contant gemaakt tegen het effectieve rentepercentage. De life-time ECL wordt berekend voor alle individuele exposures als functie van de EAD, PD en LGD en inclusief toekomstgerichte (macro-economische) indicatoren. Vervolgens wordt de life-time ECL in mindering gebracht op de uitstaande bruto boekwaarde op de balans. Met andere woorden er wordt een impairment op de exposure genomen.

Herstel van ECL stage

Wanneer de kredietwaardigheid verbetert en het 'exposure' niet langer aan voornoemde criteria voldoet kan een exposure weer van stage 2 naar stage 1 gaan (met een 'probation period' van 2 jaar) of van stage 3 naar stage 2 (met een 'probation period' van 1 jaar). Dit conform de Credit Risk Management Policy en Non-Performing Loan Policy van de bank.

Vaststelling van significante toename kredietrisico (SICR)

Er is sprake van een significante toename van kredietrisico ('significant increase in credit risk'; SICR) wanneer de credit rating ten tijde van verslaglegging significant is verslechterd ten opzichte van de credit rating die is vastgesteld op de eerste opnamedatum ('rating at origination date'). Wanneer er sprake is van een significante kredietrisico toename is afhankelijk van de kredietrisicoclassificatie:

- exposures die worden opgenomen met een credit rating van 7 of beter (dus ≤ 7): significante kredietrisico toename vindt plaats wanneer de credit rating verschuift naar 8 of slechter (dus ≥ 8); en
- exposures die worden opgenomen met een credit rating van 8 of slechter (dus ≥ 8): significante kredietrisico toename vindt plaats wanneer de credit rating verschuift met een stap ('notch'). Bijvoorbeeld van 8 naar 9 is een verschuiving van een 'notch'.

NWB Bank kent een interne credit rating schaal van 1 tot en met 15. De credit ratings 1 tot en met 7 betreffen hoog kredietwaardige geclassificeerde exposures (investment grade); ratings 8 tot en met 14 betreffen de meer laag kredietwaardige geclassificeerde exposures (non-investment grade); en 15 betreft exposures die in default zijn. De interne credit rating schaal is gekalibreerd met behulp van een gerenommeerd externe credit rating bureau. Interne credit ratings van > 7 zijn non-investment grade en corresponderen met een rating van BB+ of slechter.

Ratingclasses

De ECL voorziening is gebaseerd op ratingclasses. Onderstaand overzicht geeft de ECL per ratingklasse weer.

De specificatie per 31 december 2020 is als volgt:

Rating Class	Stage 1		Stage 2		Stage 3	
	Bruto exposure	ECL	Bruto exposure	ECL	Bruto exposure	ECL
1	6.788.748	7	-	-	-	-
2	3.908.794	-	-	-	-	-
3	6.026.507	-	-	-	-	-
4	10.383.511	14	-	-	-	-
5	11.519.569	124	-	-	-	-
6	9.422.698	135	-	-	-	-
7	13.670.913	380	-	-	-	-
8	6.437.142	36	257.676	-	-	-
9	9.480.373	53	35.501	-	-	-
10	581.460	-	18.800	-	-	-
11	263.335	-	25.368	-	-	-
12	-	-	1.052	-	-	-
13	-	-	-	-	-	-
14	-	-	-	-	-	-
15	-	-	-	-	132.127	-
Totaal	78.483.050	749	338.397	-	132.127	-

De specificatie per 1 januari 2020 is als volgt:

Rating Class	Stage 1		Stage 2		Stage 3	
	Bruto exposure	ECL	Bruto exposure	ECL	Bruto exposure	ECL
1	3.980.151	4	1.298	-	-	-
2	3.773.534	-	-	-	905.282	226.320
3	5.761.238	-	-	-	-	-
4	7.355.295	11	-	-	741.951	370.975
5	8.770.011	62	-	-	-	-
6	9.277.165	48	-	-	604.755	151.189
7	12.016.392	228	-	-	-	-
8	7.418.796	12	70.219	-	-	-
9	11.631.945	355	94.023	-	-	-
10	2.215.792	79	-	-	-	-
11	245.939	-	35	-	-	-
12	-	-	-	-	-	-
13	-	-	-	-	-	-
14	-	-	-	-	-	-
15	-	-	-	-	-	-
Totaal	72.446.258	799	165.575	-	2.251.988	748.484

De rating classes 1 tot en met 7 worden geclassificeerd als 'investment grade' en de rating classes 8 tot en met 14 als 'non-investment grade'. Ten slotte betreft rating class 15 de classificatie 'default'.

De bank zal in 2021 een verdere verfijning van de score methodiek als onderdeel van de ECL methodologie doorvoeren die zal leiden tot een lagere sensitiviteit en een daling van de ECL.

Analyse van de 'performing exposures' naar vervaldatum

In onderstaande tabel worden de bedragen weergegeven die vervallen maar nog niet ontvangen zijn per rapportagedatum, die niet zijn begrepen in Stage 3.

(in duizenden euro's)

Kleiner of gelijk aan 30 dagen

Groter dan 30 dagen en kleiner of gelijk aan 60 dagen

Totaal

31 december 2020	1 januari 2020
3.016	3.144
-	116
3.016	3.260

Gehanteerde parameters en veronderstellingen

De ECL van een financieel actief wordt bepaald op basis van 12 maanden of de gehele looptijd, afhankelijk van het feit of er een significante toename van het kredietrisico is opgetreden. De totale ECL wordt bepaald op basis van het product van de Probability of Default (PD), Loss Given Default (LGD) en EAD, verdisconteerd naar rapportagedatum.

Probability of Default (PD)

De PD, kans op wanbetaling, wordt gebruikt voor de bepaling van de ECL en de SICR. De bank heeft PD-modellen ontwikkeld voor uitzettingen waarvoor geen externe rating beschikbaar is en die grotendeels gebaseerd zijn op expert judgement gecombineerd met aanvaarde mathematische technieken.

Loss Given Default (LGD)

De LGD betreft het verlies bij wanbetaling. De portefeuille van de bank bestaat voor het grootste deel uit door de Nederlandse overheid gegarandeerde leningen.

Exposure at Default (EAD)

Het EAD betreft de verwachte waarde van de uitzettingen op het moment dat de tegenpartij in gebreke blijft. Deze waarde omvat de hoofdsom, de opgelopen rente, het agio/disagio, de waardeaanpassing als gevolg van de toepassing van fair value hedge accounting en het eventueel vervallen maar nog niet ontvangen bedrag. Het effect van mogelijke vervroegde aflossingen is minimaal en om die reden niet meegenomen in de EAD.

Low credit risk exemption

Voor exposures begrepen in de post Rentedragende waardepapieren past de bank de zogenoemde 'low credit risk exemption' (LCRE) conform IFRS 9. IFRS 9 staat toe om zonder verdere analyse aan te nemen dat het kredietrisico op een financieel instrument niet significant is toegenomen sinds de eerste opname als wordt vastgesteld dat het financiële instrument op de verslagdatum een 'laag kredietrisico' heeft. Een externe rating van 'investment grade' is een voorbeeld van een financieel instrument dat kan worden beschouwd als een laag kredietrisico.

Van Credit risk score per klant naar PD rating per exposure

NWB Bank kent aan iedere exposure een (interne) credit rating toe op het moment van origination. De credit rating komt uit de Master Scale van het ECL Model. Het ECL model heeft als een belangrijke input de Credit Risk Scores (CRS) vastgesteld door de afdeling Risk Management. De bank kent aan iedere klant een CRS toe ten behoeve van het berekenen van de ECL per exposure. CRS's kennen een schaal van beste naar slechtste scores van 1 tot en met 21. De interne credit ratings uit de Master Scale worden gebruikt conform IFRS richtlijnen. De Master Scale koppelt CRS met default percentages en de uiteindelijke credit rating. De Master Scale die de bank heeft ontwikkeld is gekalibreerd met behulp van een gerenommeerd extern credit rating bureau. Periodiek conform de kredietmanagementcyclus wordt de CRS gereviewd, en hiermee wordt vastgesteld of er sprake is van een SICR onder ECL IFRS-richtlijnen.

Macro-economische variabelen

Voor de bepaling van de ECL wordt rekening gehouden met macro economische variabelen. Hierdoor wordt rekening gehouden met toekomstgerichte ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op potentiële kredietverliezen. De macro economische variabelen die in beschouwing zijn genomen zijn de werkloosheid en de inflatie. Met de intern ontwikkelde modellen maakt de bank projecties over werkloosheid en inflatie. In juni 2020 en december 2020 heeft de bank de projecties voor inflatie en werkloosheid geactualiseerd. Hiervoor is gebruik gemaakt van inputdata van de ECB

scenario's voor heel Europa betreffende inflatie en werkloosheid, maar dan geschaald voor Nederland op basis van de werkelijke 2019 cijfers.

De volgende specificatie geeft een overzicht van de macro economische variabelen en de weging die eraan is toegekend.

Macro-economische variabele		Weging per 31 december 2020	Weging per 1 januari 2020
Scenario			
Werkloosheid	Basis scenario	0,50	0,50
	Opwaarts scenario	0,25	0,25
	Neerwaarts scenario	0,25	0,25
Inflatie	Basis scenario	0,50	0,50
	Opwaarts scenario	0,25	0,25
	Neerwaarts scenario	0,25	0,25

De volgende specificatie geeft een overzicht van de macro-economische variabelen en de gehanteerde percentages in het basis scenario.

Macro-economische variabele		% per 31 december 2020	% per 1 januari 2020
Jaar			
Werkloosheid	2020	3,58	3,84
	2021	3,80	3,85
	2022	3,92	3,85
Inflatie	2020	0,44	2,02
	2021	0,54	2,03
	2022	1,41	1,99

Sensitiviteitsanalyse

Om de gevoeligheid van de ECL te meten naar de verschillende factoren zijn de onderstaande analyses uitgevoerd.

De berekening van de ECL wordt mede bepaald door de veronderstelde macro economische variabelen. In onderstaand overzicht wordt de invloed op de ECL weergegeven voor verschillende scenario's.

Uitsplitsing van de ECL naar economische scenario's

		2020	2021	2022	Weging scenario	Gewogen ECL	Gerapporteerde ECL
Scenario 1: Neerwaartse markt	Inflatie NL	0,44	0,10	0,86	0,25	226	
	Werkloosheid NL	3,58	4,26	4,92	0,25		
Scenario 2: Neutraal	Inflatie NL	0,44	0,54	1,41	0,50	371	749
	Werkloosheid NL	3,58	3,80	3,92	0,50		
Scenario 3: Opwaartse markt	Inflatie NL	0,44	0,98	1,96	0,25	151	
	Werkloosheid NL	3,58	3,33	2,91	0,25		

Analyse 1: gevoeligheid van de ECL bij toepassing van 100% van de afzonderlijke scenario's

Onderstaande tabel geeft de gevoeligheid weer van de expected credit loss in het geval de afzonderlijke scenario's (neerwaarts, basis en opwaarts) voor 100% zouden worden toegepast op alle exposures per ultimo december 2020. Gezien de beperkte omvang van niet overheidsgegarandeerde exposures is de gevoeligheid naar de verschillende scenario's beperkt.

Gevoeligheidsanalyse - scenario's (in duizenden euro's)

ECL

100% Neerwaartse scenario	100% Basis scenario	100% Opwaartse scenario
905	749	605

Analyse 2: Alle Credit Risk Scores verslechteren met 1 stap (CRS+1)

In deze analyse is de belangrijkste factor Credit Risk Scores (CRS) in de berekening van de ECL geshift met een verslechtering van plus 1. De impact van deze shift op de ECL is een toename van circa € 9,3 miljoen. Daardoor zou de ECL circa € 10 miljoen bedragen in plaats van het op 31 december 2020 gerapporteerde bedrag van € 749 duizend. Zoals eerder vermeld zal door een verdere verfijning van de score methodiek als onderdeel van de ECL methodologie in 2021 de sensitiviteit afnemen.

34 REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Algemeen

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een verplichting kan worden afgewikkeld, tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk van elkaar zijn.

Bij de bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten wordt gebruikgemaakt van marktprijzen voor zover het om financiële instrumenten gaat die op een actieve markt worden verhandeld. Voor de meeste financiële instrumenten is een dergelijke marktprijs niet beschikbaar. De reële waarde wordt dan bepaald met behulp van waarderingsmodellen. De modellen maken gebruik van diverse veronderstellingen met betrekking tot de disconteringsvoet en het tijdstip en de omvang van de verwachte toekomstige kasstromen. Bij de berekening van de reële waarde van opties wordt gebruikgemaakt van algemeen aanvaarde optiewaarderingsmodellen.

De bank stelt periodiek vast dat toepassing van de waarderingsmodellen leidt tot betrouwbare, reële waarden, die bij het risicoprofiel van de activa en passiva passen. Continu veranderende marktomstandigheden moedigen de bank aan tot regelmatige aanpassing van de waarderingsparameters die de input vormen voor de waarderingsmodellen.

Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank, Bankiers, Kredieten en vorderingen, Toevertrouwde middelen en Schuldbewijzen

Voor de reële waardebepaling van Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank, Bankiers, Kredieten en vorderingen, Toevertrouwde middelen en Schuldbewijzen wordt een waarderingsmodel gehanteerd. Dit model wordt ook gebruikt voor de interne risicorapportages.

Uitgangspunt bij het model is een going concern-benadering waarbij de bank:

- 1) leningen verstrekt die in principe tot het einde van de looptijd worden aangehouden, en
- 2) de relatief langlopende leningen financiert met gemiddeld genomen korter lopende funding.

De waarderingcurve wordt gebaseerd op de gemiddelde fundingkosten, zijnde swaprente plus opslag. Deze opslag geeft in feite aan wat de extra financieringslasten zijn voor de bank uit hoofde van liquiditeit- en kredietopslagen. Deze extra lasten worden bepaald uitgaande van de funding, die op de verslaggevingsdatum uitstaat. De opslag, die uit de berekeningsmethodiek voortvloeit, wordt gehanteerd voor alle relevante looptijden (continue curve). Er wordt van uitgegaan dat de voor de bank geldende opslagen ook representatief zijn voor de niet in de markt observeerbare opslagen voor de kredietnemers van de bank. Vanaf 2020 wordt een voorziening voor oninbaarheid bepaald op basis van de Expected Credit Loss methodologie van IFRS 9.

Rentedragende waardepapieren

De overige rentedragende waardepapieren met beursnotering worden gewaardeerd tegen marktprijzen. Voor de bepaling van de reële waarde van de overige rentedragende waardepapieren tot einde looptijd aangehouden en overige rentedragende waardepapieren zonder beursnotering wordt gebruikgemaakt van hetzelfde model dat wordt gehanteerd voor de kredieten en vorderingen. Vanaf 2020 wordt een voorziening voor oninbaarheid bepaald op basis van de Expected Credit Loss methodologie van IFRS 9.

Derivaten

Voor de waardering van derivaten wordt gebruikgemaakt van algemeen aanvaarde waarderingsmodellen, waarbij de meest geëigende waarderingcurven, waaronder de OIS-curve, gehanteerd worden. Daarnaast zijn een zogenaamde credit valuation adjustment en een debt valuation adjustment in de waardering opgenomen.

In het kader van de benchmarkreform, waarbij referentierentes wijzigen, is door de CCP's op 24 juli 2020 de Price Alignment Index (PAI) voor centraal geclearde rentederivaten aangepast van Eonia naar €STER. In vervolg daarop heeft de bank verdere voorbereidingen getroffen om in 2021 de transitie van Eonia naar €STER met bilaterale tegenpartijen door te voeren.

De gehanteerde curven weerspiegelen het prijsniveau waarop de bank swaps afsluit. Het kredietrisico op de afgesloten derivatentransacties wordt grotendeels gemitigeerd door het uitwisselen van collateral.

Overzicht reële waarde van de financiële instrumenten

De volgende tabel geeft inzicht in de geschatte reële waarde van de financiële activa en passiva. Daarbij is de opgelopen rente voor vergelijkingsdoeleinden toegerekend aan de boekwaarde. Een aantal balansposten is niet in de tabel opgenomen, omdat deze niet voldoen aan de definitie van een financieel actief of passief.

(in miljoenen euro's)

	Boekwaarde 31-12-2020	Reële waarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019	Reële waarde 31-12-2019
Activa				
Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank	9.857	9.857	8.290	8.290
Bankiers	9.577	9.577	8.075	8.075
Kredieten en vorderingen	76.562	80.600	69.963	73.743
Rentedragende waardepapieren	5.779	5.840	4.711	4.754
Derivaten	5.064	5.064	5.125	5.125
Passiva				
Bankiers	11.493	11.491	1.646	1.645
Toevertrouwde middelen	7.325	7.501	6.802	6.870
Schuldbewijzen	70.544	70.639	73.289	73.409
Achtergestelde schulden	326	382	326	385
Derivaten	15.245	15.245	12.298	12.298

Bepaling reële waarde van de financiële instrumenten

Onderstaande tabel geeft inzicht in de manier waarop de reële waarde wordt bepaald van financiële instrumenten die tegen reële waarde zijn gewaardeerd in de balans.

(in miljoenen euro's)	Waardering op basis van marktprijzen	Waardering op basis van modellen met in de markt beschikbare data	Waardering op basis van modellen met niet in de markt beschikbare data
31 december 2020			
Activa			
Rentedragende waardepapieren	1.024		
Derivaten		5.064	
Passiva			
Derivaten		15.245	
31 december 2019			
Activa			
Rentedragende waardepapieren	931		
Derivaten		5.125	
Passiva			
Derivaten		12.298	

De waardering van de overige financiële instrumenten, die zijn opgenomen in de toelichting onder reële waarde van de financiële instrumenten, zijn tot stand gekomen op basis van modellen met in de markt beschikbare data.

Financiële derivaten

(in miljoenen euro's)	≤1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar	Totaal
2020				
Hoofdsommen rentederivaten	10.742	27.973	94.010	132.726
Hoofdsommen valutaderivaten	12.350	10.336	6.962	29.648
2019				
Hoofdsommen rentederivaten	14.203	19.308	75.825	109.336
Hoofdsommen valutaderivaten	19.804	8.690	6.786	35.280

De totale hoofdsom van de caps en floors bedraagt € 21 miljoen (2019: € 40 miljoen) en van de swaptions € 2.139 miljoen (2019: € 2.506 miljoen). Deze derivaten zijn opgenomen onder de rentederivaten in de bovenstaande tabel.

35 INFORMATIE OVER VERBONDEN PARTIJEN

Als verbonden partijen zijn aangemerkt: de aandeelhouders, de directie en de leden van de raad van commissarissen. Inzake de verplichte vermelding met betrekking tot verbonden partijen, is bij de NWB Bank geen sprake van bijzonderheden.

Voor een nadere toelichting op de bestuursbezoldigingen en –leningen wordt verwezen naar de toelichting onder **4**.

Ultimo 2020 staat voor een bedrag van € 6.784 miljoen aan kredieten uit aan aandeelhouders, verstrekt tegen marktconforme condities (2019: € 6.556 miljoen).

36 RISICOMANAGEMENT

De strategie van de bank stelt hoge eisen aan het risicomanagement en de inrichting en handhaving van een adequate interne beheersing. De NWB Bank hanteert een organisatiebrede aanpak voor haar risicobeheersing en de controle daarop.

Risicotaxonomie

De basis voor het risicomanagement van NWB Bank is een classificatie van alle relevante risico's in bepaalde categorieën. Deze zogenaamde risicotaxonomie wordt op jaarlijkse basis vastgesteld en neemt geen mitigerende maatregelen mee in de beoordeling van de relevantie van de risico's. De taxonomie maakt een onderscheid in financiële, niet-financiële en overige risico's waarbij de categorieën verder worden onderverdeeld in meerdere sub-typen.

Financiële risico's

Financiële risico's zijn risico's die geassocieerd worden met financiering en die NWB Bank beheert op individueel en/of portefeuilleniveau. De bank probeert het begrip met betrekking tot blootstelling aan deze risico's en het beheer daarvan continu te verbeteren. Financiële risico's zijn onderverdeeld in kredietrisico, renterisico, marktrisico en liquiditeitsrisico.

Kredietrisico

NWB Bank definieert kredietrisico als de mogelijke impact op winst/kapitaal door een verslechtering van de kredietwaardigheid van de debiteuren/tegenpartijen. Kredietrisico wordt onderverdeeld in de volgende subtypen:

Subtype	Definitie
Credit default risk	Mogelijke impact op winst/kapitaal doordat debiteuren niet voldoen aan hun verplichtingen.
Credit migration risk	Mogelijke impact op winst/kapitaal door een verslechtering van de kredietwaardigheid gebaseerd op interne/externe ratings van debiteuren of borgsteller
Counterparty credit risk	Mogelijke impact op winst/kapitaal doordat tegenpartijen niet voldoen aan hun verplichtingen in derivatentransacties.
CVA risk	Het risico op mark-to-market verliezen in Credit Valuation Adjustments (CVA) op bilaterale derivatentransacties.
Settlement risk	Het risico dat gedurende de settlement van een transactie, de tegenpartij zijn verplichtingen niet nakomt terwijl NWB Bank haar eigen verplichting wel nakomt.
Credit concentration risk	Het risico op significante kredietverliezen voortvloeiend uit een concentratie van blootstellingen op een kleine groep klanten, een groep van klanten met dezelfde default-eigenschappen of financiële activa die zeer gecorreleerd zijn.
Country risk	Het risico dat een tegenpartij of borgsteller zijn verplichtingen niet kan nakomen vanwege politieke, sociale, economische of andere gebeurtenissen in het land waarin het gevestigd is.

Het beleid van de bank is erop gericht om de zeer hoge kredietwaardigheid van de kredietportefeuille te behouden. De NWB Bank verstrekt voornamelijk kredieten aan overheden en instellingen die door de (lagere) overheid worden gegarandeerd. Ook worden er kredieten verstrekt aan onder andere drinkwaterbedrijven, duurzaamheidsprojecten en financiert de bank PPS-projecten waarbij de overheid als opdrachtgever fungeert. Daarnaast verstrekt de bank kredieten aan andere klantgroepen in de publieke sector, waaronder universitair medische centra en regionale netbeheerders.

Ten behoeve van de liquiditeitsportefeuille schaft de bank in beperkte mate obligaties aan die zijn uitgegeven door overheden in West-Europese landen en internationale organisaties, en obligaties waarbij Nederlandse woninghypotheken met een NHG dekking het onderpand vormen. De bank hanteert hierbij dezelfde kwaliteitseisen als voor kredietverlening aan de Nederlandse publieke sector.

Ten slotte sluit de bank transacties af met banken en pensioenfondsen, waaronder valuta- en renteswaps, uit hoofde waarvan counterparty credit risk ontstaat.

Alle kredieten van NWB Bank zijn opgenomen in het kredietbeoordelingssysteem van de bank op basis van het kredietrisicomanagementbeleid. In 2019 en 2020 is dit beleid verder uitgebreid waardoor nu alle kredieten een individuele beoordeling toebedeeld krijgen.

Besluitvorming over solvabiliteitsplichtige kredietverstrekking vindt plaats in het Credit Committee aan de hand van een kredietvoorstel van de afdeling public finance en een onafhankelijke risicobeoordeling van de afdeling risk management.

Ook in 2020 heeft de bank, net als in alle voorgaande jaren, niet te maken gehad met een kredietverlies. De COVID-19 pandemie heeft hier geen verandering ingebracht. Wel heeft de crisis ervoor gezorgd dat er meer druk is komen te staan op de publieke sector in Nederland waar de bank, vanwege haar specifieke businessmodel, een concentratierisico op heeft. Tevens is onze project-financierings portefeuille nauw in de gaten gehouden in verband met mogelijke vertragingen in de bouw-fase van sommige projecten. Deze vertraging word op dit moment niet meer verwacht. De gevolgen van de pandemie in het algemeen worden nauw in de gaten gehouden door het Credit Committee.

Vanwege het publiekesectorkarakter en het daarmee verband houdende solvabiliteitsvrije karakter van het overgrote deel van de kredietrelaties van de bank, is het kredietrisico van de kredietportefeuille beperkt. Dit komt ook tot uitdrukking in de robuuste kapitaalratio's. De totale bruto balanswaarde (inclusief onherroepelijke toezeggingen en voorwaardelijke schulden), zonder rekening te houden met risicomitigerende maatregelen, bedroeg eind 2020 € 111 miljard (2019: €100 miljard).

Voor het beheer van het renterisico en valutarisico maakt de NWB Bank gebruik van derivaten. Om het counterparty credit risk dat deze derivaten met zich meebrengen zo beperkt mogelijk te houden, doet de NWB Bank in principe alleen transacties met tegenpartijen met een rating van minimaal single-A. Dit is van toepassing als deze derivaten niet centraal zijn gecleard. Ook zijn er limieten gesteld om het risico per tegenpartij met betrekking tot derivaten te beperken.

De marktwaarden van deze derivaten worden afgedekt door middel van onderpandovereenkomsten (Credit Support Annexes, CSAs) voor het overgrote deel zonder drempels (zero thresholds) en met een dagelijkse uitwisseling van onderpand, zijnde cash. Het beleid van de bank is gericht op het maken van afspraken met tegenpartijen binnen het ISDA-raamwerk. Deze afspraken hebben minimaal betrekking tot ISDA-schedules en CSAs waarmee netting afspraken van toepassing worden. Met de meeste tegenpartijen is in 2017 de CSA aangepast aan de nieuwe marktstandaard (Variation Margin CSA, ofwel VM CSA). Sinds 2016 worden de rentederivaten van de bank gecleard door een centrale tegenpartij, waarmee het tegenpartijrisico verder gereduceerd is.

De totale marktwaarde-exposure uit hoofde van derivaten op financiële tegenpartijen is ultimo 2020 € 619 miljoen. Hiervan is € 460 miljoen afgedekt door onderpand geleverd aan de bank (2019: € 817 miljoen, resp. € 689 miljoen). De totale marktwaarde-exposure uit hoofde van derivaten van financiële tegenpartijen op de bank bedraagt ultimo 2020 € 9.246 miljoen en hiervan is € 8.825 miljoen afgedekt door onderpand geleverd door de bank (2019: € 7.871 miljoen, resp. € 7.769 miljoen). Onderstaande tabellen geven de nettomarktwaarde van de derivaten weer, inclusief het ontvangen en betaalde onderpand:

(in miljoenen euro's)	Positieve resp. negatieve marktwaarde derivaten	Netting negatieve resp. positieve marktwaarde derivaten	Cash collateral ontvangen resp. geleverd	Nettopositie
31 december 2020				
Activa				
Bancaire tegenpartijen	4.071	-3.452	-460	159
Niet-bancaire tegenpartijen	993	-	-	993
Totaal 2020	5.064	-3.452	-460	1.152
Passiva				
Bancaire tegenpartijen	-12.698	3.452	8.825	-421
Niet-bancaire tegenpartijen	-2.546	-	2.536	-10
Totaal 2020	-15.244	3.452	11.361	-431
(in miljoenen euro's)	Positieve resp. negatieve marktwaarde derivaten	Netting negatieve resp. positieve marktwaarde derivaten	Cash collateral ontvangen resp. geleverd	Nettopositie
31 december 2019				
Activa				
Bancaire tegenpartijen	4.248	-3.431	-689	128
Niet-bancaire tegenpartijen	877	-	-	877
Totaal 2019	5.125	-3.431	-689	1.005
Passiva				
Bancaire tegenpartijen	-11.308	3.431	7.769	-108
Niet-bancaire tegenpartijen	-990	-	967	-23
Totaal 2019	-12.298	3.431	8.736	-131

Settlementrisico is het risico dat bij de afwikkeling van transacties wel aan de eigen verplichtingen wordt voldaan, maar dat de tegenpartij dit verzuimt. Dit zal bijvoorbeeld aanwezig zijn bij de finale uitwisseling van de hoofdsom valutaswaps, waarmee vervolgens de bijbehorende funding in vreemde valuta wordt afgelost. Het valutarisico op funding in vreemde valuta wordt een-op-een afgedekt middels valutaswaps. Voornamelijk bij de betaling en de ontvangst van vreemde valuta uit hoofde van valutaswaps is er sprake van settlementrisico. Dit risico wordt door de bank gemonitord.

Kredietrisico

Het totale kredietrisico (inclusief onherroepelijke toezeggingen) uitgedrukt in risicogewogen activa op basis van de standaardbenadering zoals beschreven in de CRR, is op de verslagdatum als volgt:

		Europa			Noord- Amerika	Rest van de wereld	Totaal	RWA
		NL	EU	Niet-EU				
2020								
Centrale overheden	0%	9.972	266	-	-	-	10.238	-
Regionale overheden	0%	20.209	51	-	-	-	20.260	-
Instellingen met afgeleide overheidstaak	0% -100%	60.714	173	-	-	-	60.887	1.925
Internationale organisaties	0%	-	63	-	-	-	63	-
Ontwikkelingsbanken	0%	-	759	-	-	-	759	-
Bancaire tegenpartijen ¹⁾	0% -150%	5.873	5.242	95	2.262	24	13.496	469
RMBS (NHG) notes ¹⁾	15% -20%	1.291	-	-	-	-	1.291	210
Covered bonds	10%	847	-	-	-	-	847	85
Overige	100%	2.600	-	-	-	-	2.600	63
Totaal 2020		101.506	6.554	95	2.262	24	110.441	2.752
2019								
Centrale overheden	0%	8.350	-	-	-	-	8.350	-
Regionale overheden	0%	19.513	-	-	-	-	19.513	-
Instellingen met afgeleide overheidstaak	0%-100%	55.532	516	-	-	-	56.048	1.677
Internationale organisaties	0%	-	234	-	-	-	234	-
Ontwikkelingsbanken	0%	-	799	-	-	-	799	-
Bancaire tegenpartijen ¹⁾	0%-50%	6.947	3.606	125	1.365	16	12.059	385
RMBS (NHG) notes ¹⁾	20%	424	-	-	-	-	424	85
Covered bonds	10%	745	-	-	-	-	745	75
Overige	100%	1.011	-	-	-	-	1.011	43
Totaal 2019		92.522	5.155	125	1.365	16	99.183	2.265

1) Op basis van externe rating (External Credit Assessment Institution)

Het totaal van de activa ter grootte van € 110.441 (2019: € 99.183) omvatten de balanswaarde van € 106.882 (2019: € 96.205) en de onherroepelijke toezeggingen van € 4.306 (2019: 3.761).

De meeste uitzettingen van de NWB Bank vallen in de categorie met een 0%-risicoweging, hetgeen betekent dat het kredietrisico zeer beperkt wordt geacht. De tegenpartijrisico's en eventuele geldmarktuitzettingen bij bancaire tegenpartijen vallen onder de 20%-, 50%- en 100% wegingscategorie. De portefeuille van RMBS met NHG

bestaat uit senior A-notes onder de 15% en 20% wegingscategorie. Voor de kredieten aan UMC's geldt een 20% wegingscategorie. Ten slotte zijn de kredieten aan Nederlandse drinkwaterbedrijven, regionale netwerkbedrijven, duurzame energieprojecten en PPS-projecten in de 100%-wegingscategorie opgenomen, waarbij voor duurzame energie en PPS een 0,75 multiplier wordt toegepast.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de onderverdeling van de door de bank verstrekte (gestorte) langlopende kredieten:

(in miljoenen euro's)	2020		2019	
	Nominale waarde	Balanswaarde	Nominale waarde	Balanswaarde
Waterschappen	6.772	8.655	6.501	7.960
Gemeenten	5.101	6.320	5.346	6.417
Andere overheden	202	278	225	301
Sociale woningbouw	30.391	51.630	30.813	47.699
Zorginstellingen	1.878	2.271	2.053	2.426
Overig onder garantie van overheden	786	895	723	800
Gemeenschappelijke regelingen	837	959	722	801
Drinkwaterbedrijven	836	1.060	666	848
Duurzame Energie	390	392	87	84
Publiek-Private Samenwerking	409	528	399	475
Kredietinstellingen	178	178	129	129
Overige	100	102	47	47
Totaal	47.880	73.268	47.711	67.987

In de balanswaarde van de post Kredieten en vorderingen ter grootte van € 76.562 (2019: € 69.963) zijn naast de langlopende kredieten ook kortlopende kredieten, rekening-courant vorderingen en verstrekt onderpand aan niet-financiële tegenpartijen begrepen ter grootte van € 3.294 (2019: € 1.976).

Bovenstaande klantgroepen zijn voornamelijk overheden en door overheden gegarandeerde financieringen in de sociale woningbouw en zorg. De niet gegarandeerde financieringen zijn begrepen in de posten Publiek-Private Samenwerking, drinkwaterbedrijven en Duurzame Energie. De bank heeft nimmer te maken gehad met een oninbare vordering. Door de adequate garanties en het zeer beperkte kredietrisico worden geen verliezen op de verstrekte kredieten voorzien. Er is dan ook geen voorziening voor oninbare vorderingen getroffen of een afboeking op de vordering gedaan vanwege het kredietrisico. Zowel gedurende het jaar als op de balansdatum zijn de betalingsachterstanden qua omvang gering (niet materieel), technisch van aard en van zeer korte duur geweest. De NWB Bank heeft in 2020 in haar portefeuille notes van RMBS-programma's van twee Nederlandse originators (2019: twee), met als onderpand gesecuritiseerde Nederlandse hypothecaire geldleningen met NHG. Voor deze notes is de NWB Bank alleen in de rol van investeerder actief in securitisaties waarbij het de risico's gedurende de looptijd monitort en het stellige voornemen heeft om deze RMBS (NHG)-notes tot de verwachte einddatum aan te houden. Als onderdeel daarvan heeft de bank in 2020 een aanvang gemaakt met de investering in Groene pass-through NHG RMBS. Met de investering in deze obligaties draagt de NWB Bank bij aan de financiering van door de overheid gegarandeerde groene particuliere woninghypotheken. Uit hoofde van de CRR wordt het kredietrisico uitgedrukt in risicogewogen activa op basis van de

Standaard Benadering voor Securitatisaties zoals verwoord in artikel 251 van de CRR, waarbij de beschikbare ratings van S&P, Moody's en/of Fitch worden gebruikt als indicatie van het kredietrisico. De gegevens in onderstaande tabel zijn per einde boekjaar 2020.

Rating	Nominaal bedrag (€ mln)	Verwachte einddatum	Klasse
AAA	1.282	2067	A

Renterisico

NWB Bank definieert renterisico als het huidige of toekomstige risico voor zowel de winst als de economische waarde van een instelling als gevolg van ongunstige rentebewegingen die van invloed zijn op rentegevoelige instrument, waaronder gap-risico, basisrisico en optierisico. Renterisico wordt onderverdeeld in de volgende subtypen:

Subtype	Definitie
Gap risk	Risico dat voortvloeit uit de termijnstructuur van rentegevoelige instrumenten als gevolg van verschillen in het tijdstip van de renteveranderingen hiervan, waaronder veranderingen in de rentetermijnstructuur die zich consistent over de rendementscurve (parallel risico) of per periode verschillend (niet-parallel risico) voordoen.
Basis risk	Risico dat voortvloeit uit de gevolgen van relatieve veranderingen van rentetarieven voor rentegevoelige instrumenten die vergelijkbare looptijden hebben, maar geprijsd zijn op basis van verschillende rente-indexen. Basisrisico is het gevolg van de onvolledige correlatie in de afstemming van verdiende en betaalde rente op verschillende rentegevoelige instrumenten met voor het overige vergelijkbare kenmerken ten aanzien van renteveranderingen.
Option risk	Risico dat voortvloeit uit (ingebodde en expliciete) opties, wanneer de instelling of haar klant het niveau en de timing van zijn/haar kasstroom kan veranderen, met name het risico dat voortvloeit uit rentegevoelige instrumenten waarbij de houder de optie bijna zeker zal uitoefenen wanneer dat in zijn financiële belang is en het risico dat voortvloeit uit flexibiliteit die impliciet of volgens de voorwaarden van rentegevoelige instrumenten is ingebouwd, zodanig dat veranderingen van rentes kunnen leiden tot een verandering van het gedrag van de cliënt.
Credit spread risk from non-trading book activities (CSRBB)	Het risico dat voortvloeit uit veranderingen in de perceptie van de markt van de prijs van kredietrisico, liquiditeitspremie en mogelijk andere componenten van instrumenten met een kredietrisico die leiden tot fluctuaties in de prijs van kredietrisico, liquiditeitspremie en andere mogelijke componenten, dat niet wordt verklaard door IRRBB of door verwacht default-risico.
Refinancing risk	Het risico dat een stijging van de herfinancieringskosten van de verplichtingen wanneer deze aflosbaar worden, niet wordt gecompenseerd door overeenkomstige activa-opbrengsten.

Risico's door fluctuaties in de rente ontstaan door verschillen in de rente- en looptijdcondities van de uitgezette en opgenomen middelen. De bank voert een prudent beleid ten aanzien van deze risico's. Het beleid is het renterisico te beheersen door het afsluiten van rentederivaten voor zowel de actiefzijde als passiefzijde van de balans. Hierdoor verplicht de bank zich om op vooraf overeengekomen momenten het verschil tussen de vaste en variabele rentetarieven, berekend op basis van een overeengekomen hoofdsom, uit te wisselen.

De bank is echter wel bereid een zogenoemde strategische renterisicopositie in te nemen en daarmee een resultaat te behalen gericht op het realiseren van het met de aandeelhouders overeengekomen normrendement op het eigen vermogen. Dit normrendement is gebaseerd op de opbrengst van een 10-jaar voortschrijdende belegging in een 10-jaars Nederlandse staatsobligatie, plus een opslag passend bij het profiel van de NWB Bank. Dit normrendement is gebruikt als input voor het Fund Transfer Pricing-model van de bank dat wordt gehanteerd

voor nieuwe kredietverlening. De huidige strategische positie is onafhankelijk van enige visie op de rente en wordt op kwartaalbasis vastgesteld. Prudent beleid, aangevuld met een daarop afgestemd beheersysteem, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de financiële instrumenten, vormt de basis voor de berekening, bewaking en beheersing van de renterisico's. De Asset & Liability Committee (ALCO) bepaalt de omvang van de risico's binnen de vastgestelde kaders. Voor het beheer wordt gebruikgemaakt van een rentetypische gap-analyse (zie hieronder), risicomaatstaven als (spread) DV01, Earnings at Risk, en scenarioanalyses. Voorts worden de uitkomsten van ingenomen posities geanalyseerd met behulp van winstprognoses, rentemarge-analyse en performance analyse. Ook deze managementinformatie is van belang voor het besluitvormingsproces en monitoring in de ALCO.

Gap analyse

Hieronder is een rentetypische gap-analyse weergegeven van niet-verdisconteerde kasstromen op basis van de contractuele renteherzieningsdatum of aflossingsdatum indien laatstgenoemde eerder ligt.

(in miljoenen euro's)

	Totaal	<3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	>5 jaar
31 december 2020					
Activa					
Kredieten en vorderingen	108.904	35.790	4.609	11.478	57.027
Rentedragende waardepapieren	5.883	972	1.300	1.367	2.244
Derivaten met een vaste rente	74.969	3.751	387	21.667	49.164
Derivaten met een variabele rente	-64.270	-41.996	-22.134	-109	-31
Totaal activa	125.486	-1.483	-15.838	34.403	108.404
Passiva					
Bankiers, toevertrouwde middelen en schuldbewijzen	90.076	21.515	5.963	26.916	35.682
Achtergestelde schulden	381	1	8	293	79
Derivaten met een vaste rente	70.445	-3.357	-1.184	5.568	69.418
Derivaten met een variabele rente	-40.039	-17.200	-22.830	-37	28
Totaal passiva	120.863	959	-18.043	32.740	105.207
Totaal activa minus passiva 2020	4.623	-2.442	2.205	1.663	3.197

(in miljoenen euro's)

	Totaal	<3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	>5 jaar
31 december 2019					
Activa					
Kredieten en vorderingen	96.668	29.806	4.786	12.349	49.727
Rentedragende waardepapieren	4.741	934	1.529	1.122	1.156
Derivaten met een vaste rente	59.582	5.512	-986	20.407	34.649
Derivaten met een variabele rente	-51.847	-41.904	-10.164	191	30
Totaal activa	109.144	-5.652	-4.835	34.069	85.562
Passiva					
Bankiers, toevertrouwde middelen en schuldbewijzen	82.486	20.196	4.354	25.464	32.472
Achtergestelde schulden	384	1	8	88	287
Derivaten met een vaste rente	48.069	-8.455	-413	7.015	49.922
Derivaten met een variabele rente	-25.758	-11.673	-14.059	-49	23
Totaal passiva	105.181	69	-10.110	32.518	82.704
Totaal activa minus passiva 2019	3.963	-5.721	5.275	1.551	2.858

In het licht van Brexit heeft de NWB Bank aansluiting bij Eurex Clearing, zodat de bank naast LCH ook via Eurex derivaten kan clearen. Dit proces was in gang gezet nog voordat de Europese Commissie eind december 2018 met een 'no deal' Contingency Action Plan is gekomen waardoor LCH na de Brexit een 'third party recognition' van de European Securities and Markets Authority (ESMA) kan krijgen en dus clearing voorlopig mogelijk blijft via LCH. Deze 'third party recognition' is eind december 2019 voortgezet vanwege het uitstel van Brexit. Op 28 september 2020 heeft ESMA onder andere LCH erkend als 'third country CCP' wat betekent dat clearing via LCH vooralsnog mogelijk blijft. Voor wat betreft de VK-swaptegenpartijen, waar de bank niet centraal geclearde (bilaterale) derivaten mee afsluit of heeft afgesloten, heeft de bank de transitie naar EU-entiteiten van deze instellingen afgerond. Door de aansluiting bij Eurex en de transitie van VK-swaptegenpartijen naar EU-entiteiten wordt ervoor gezorgd dat zowel de clearing van derivaten als het afsluiten van bilaterale derivaten voor de NWB Bank niet in gevaar zijn gekomen door de Brexit. Daarnaast volgt de bank de ontwikkelingen inzake de vervanging van de Inter Bank Offered Rate (IBOR) benchmarkrentes nauwgezet. In 2021 verwacht de bank de transitie van Eonia naar €STR af te ronden. Na de verwachte datum van vervanging van de IBOR (31 december 2021) resteert voor de US Libor een nominale hoofdsom van USD 40 miljoen en voor de aan GBP Libor gekoppelde derivaten een nominale hoofdsom van GBP 365 miljoen.

Onderdeel van renterisico is refinancing risk. Dit risico vloeit voort uit een van de belangrijkste karakteristieken van een traditioneel bankbedrijf: de looptijdtransformatie. In het geval van de NWB Bank vragen de publiekesector klanten voornamelijk naar financiering met een relatief lange looptijd. Dit heeft over het algemeen te maken met de langetermijninvesteringen die zij doen. Hoewel de bank in de positie is om funding ook met een relatief lange looptijd aan te trekken, wordt wel degelijk de impact erkend van een potentiële toename van de funding spread op de rente-inkomsten als er een looptijd mismatch bestaat tussen de funding en kredietverlening. De NWB Bank hanteert daarvoor een limietsysteem:

DV01

De NWB Bank hanteert DV01 (Dollar Value of a Basis Point) als belangrijkste renterisicomaatstaf. Deze maatstaf geeft in geldeenheden de prijs of marktwaardeverandering aan als gevolg van één basispunt (0,01%) verandering van de rentecurve. Voor de totale renterisicopositie geldt een stelsel van DV01-limieten dat volgt uit de risk appetite van de bank. Deze limieten zijn gerelateerd aan de strategische renterisicopositie. De rentegevoeligheid van de portefeuille waarop macrohedging wordt toegepast, wordt gemonitord aan de hand van DV01's voor verschillende tijdsintervallen. Voor het beheersen van het spreadrisico gerelateerd aan de herfinanciering van de bank geldt een zogenoemde spread DV01-maatstaf met bijbehorende limiet. Dit is een indicator voor de looptijd mismatch tussen de opgenomen financiering en de uitgezette leningen. De spread DV01 wordt gekwantificeerd aan de hand van de rentegevoeligheid van alle (langlopende) leningen en financiering en lag eind 2020 binnen de daarvoor gehanteerde limiet.

Earnings at Risk

Naast de DV01-maatstaf die inzicht geeft in het renterisico over de totale looptijd van de portefeuille, hanteert de bank de maatstaf Earnings at Risk voor de korte termijn, met als doel grenzen te stellen aan de volatiliteit van het renteresultaat in de eerstkomende 365 dagen. Het betreft een simulatiemaatstaf waarbij het verwachte renteresultaat in de komende twaalf maanden bij verschillende rentescenario's wordt afgezet tegen de uitkomst van een basisscenario. Deze scenario's worden dagelijks uitgevoerd en periodiek herzien. Per eind 2020 lagen de uitkomsten voor deze scenario's binnen de daarvoor gehanteerde limieten. Het meest negatieve scenario, per eind 2020, word in onderstaande tabel weergegeven waarin er een plotselinge parallelle verschuiving van de rente van +25 bp plaatsvindt. Na deze verschuiving, vindt er een geleidelijke parallelle verschuiving van de rente van +25 bp plaats.

(in miljoenen euro's)

Renteschok +25 bp (plotseling) plus renteschok +25 bp (geleidelijk)

**Meest
negatieve
scenario**

2020

-5,8

Scenario Analyse

Door de NWB Bank worden scenarioanalyses uitgevoerd om additioneel inzicht te verkrijgen in het renterisico. Een van deze scenario's is het berekenen van de mutaties in de economische waarde van het eigen vermogen bij een parallelle verschuiving van de rente van -200 basispunten (bp) en +200 bp. Deze scenario's worden voorgeschreven door de European Banking Authority (EBA) en de bank wordt verwacht de toezichthouder te informeren als de uitkomsten groter dan 20% van het eigen vermogen zijn. Voor elke valuta wordt een looptijdafhankelijke post-schok rente-ondergrens toegepast. Dit begint met -100 bp bij een onmiddellijke vervaldag. Deze ondergrens wordt verhoogd met 5 bp per jaar en komt uit op 0% voor looptijden van 20 jaar en meer. In onderstaande tabel wordt het effect van deze plotselinge verandering van de rente per 31 december 2020 weergegeven.

(in miljoenen euro's)

Renteschok + 200 bp

Renteschok - 200 bp

**Verandering van de
economische waarde van het
eigen vermogen**

2020

2019

33

32

-209

-199

Marktrisico

NWB Bank definieert marktrisico als het risico op verliezen in on- danwel off-balance posities als gevolg van een negatieve verandering in marktprijzen. Er wordt één subtype erkend binnen marktrisico:

Subtype	Definitie
FX risk	De mogelijke impact op winst/kapitaal door veranderingen in de wisselkoersen

Het beleid is gericht op het structureel uitsluiten van valutarisico's zowel voor verstrekte als opgenomen gelden. Beheer van het valutarisico speelt vooral een rol bij de door de bank opgenomen gelden. De NWB Bank neemt in belangrijke mate middelen in vreemde valuta op. De hieruit voortvloeiende valutarisico's worden direct in zijn geheel door valutaswaps afgedekt.

Onderstaande tabel geeft de nominale waarden in miljoenen aan in vreemde valuta.

Valuta	2020				2019			
	Actief	Passief	Derivaten	Totaal	Actief	Passief	Derivaten	Totaal
AUD	-	-5.384	5.384	-	-	-5.533	5.533	-
CAD	-	-393	393	-	-	-393	393	-
CHF	-	-1.760	1.760	-	-	-2.435	2.435	-
GBP	-	-1.392	1.392	-	-	-897	897	-
HKD	-	-	-	-	-	-100	100	-
JPY	-	-121.729	121.729	-	-	-130.218	130.218	-
NOK	-	-500	500	-	-	-500	500	-
NZD	-	-146	146	-	-	-292	292	-
SEK	-	-8.450	8.450	-	-	-8.860	8.860	-
USD	-	-23.526	23.526	-	-	-29.228	29.228	-
ZAR	-	-230	230	-	-	-	-	-

Liquiditeitsrisico

De bank definieert liquiditeitsrisico als de mogelijke impact op winst/kapitaal als er niet kan worden voldaan aan aflossingsverplichtingen. Er worden twee subtypen erkend:

Subtype	Definitie
Funding liquidity risk	Het risico dat NWB Bank niet kan voldoen aan zijn aflossingsverplichtingen. Dit risico dekt ook expliciet concentratierisico's binnen liquiditeit (bv. een concentratie van liquiditeitsbronnen).
Market liquidity risk	Het risico dat er niet met onmiddellijke ingang op de markt gehandeld kan worden tegen een redelijke prijs.

De bank beschikt over een AAA/Aaa-kredietstatus gelijk aan die van de Nederlandse overheid. Met deze kredietstatus is de NWB Bank ruimschoots in staat om onder normale omstandigheden huidige en toekomstige liquiditeitsbehoeften in de markt in te dekken. Deze behoefte wordt vrijwel volledig op de internationale geld- en kapitaalmarkten ingedekt en trekt geen deposito's aan van consumenten. Bij het aantrekken van funding houdt de bank nadrukkelijk rekening met diversificatie over geografische markten, investeerders, valuta, fundingprogramma's en -instrumenten. Mochten de geld- en kapitaalmarkten onverhoopt stagneren, dan beschikt de bank altijd over ruime en voldoende mogelijkheden om aflopende leningen terug te betalen en nieuwe kredieten te financieren. De bank beschikt over meer dan voldoende liquide activa en onderpand en een groot deel van de portefeuille van de bank is beleenbaar bij DNB. Voor liquiditeitsdoeleinden houdt de bank naast een substantiële liquiditeitsbuffer ook een portefeuille rentedragende waardepapieren aan met onder andere obligaties van, of gegarandeerd door, Nederlandse overheden, obligaties van internationale organisaties en multilaterale ontwikkelingsbanken, en covered bonds van Nederlandse banken.

De onderpandwaarde van het bij DNB ingebrachte beleenbare deel van de portefeuille bedraagt € 15,7 miljard ultimo 2020 (€ 11,1 miljard ultimo 2019). Deze onderpandswaarde is gedurende 2020 verder uitgebreid en tevens gedeeltelijk beklemd door twee deelnames aan het targeted longer-term refinancing operations (TLTRO's). De deelname aan dit programma werd ingegeven door de aangepaste, en daardoor, zeer gunstige voorwaarden van het programma. Voor kortlopende financiering wordt door de bank vooral een beroep gedaan op deze CP-markt. De bank heeft een ECP-programma ter grootte van maximaal € 25 miljard en een USCP-programma ter grootte van maximaal \$ 25 miljard. De bank beschikt over de hoogste kortetermijnratings (A-1+/P-1) voor deze twee programma's. Op 31 december 2020 staat in totaal € 6,2 miljard uit aan Commercial Paper (2019: € 15,9 miljard), een daling die mede te wijten is aan de TLTRO deelname. De liquiditeitspositie wordt dagelijks bewaakt. Liquiditeitsbeheer heeft tot doel ervoor te zorgen dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om niet alleen voorziene, maar ook onvoorziene financieringsbehoeften te kunnen opvangen. Het management van de bank wordt dagelijks geïnformeerd met behulp van een liquiditeitstypische gap-analyse, waarin verschillen tussen te ontvangen en te betalen kasstromen worden weergegeven. Op de liquiditeitspositie is een stelsel van limieten van toepassing.

De balanscategorieën uitgesplitst naar resterende contractuele looptijd, inclusief alle toekomstige niet gediscoteerde rentestromen, inclusief centraal geclearde derivaten en vóór winstverdeling, kunnen als volgt worden weergegeven.

(in miljoenen euro's)

	Totaal	<3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	>5 jaar
31 december 2020					
Activa					
Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank	9.857	9.857	-	-	-
Bankiers	9.580	-12	13	86	9.493
Kredieten en vorderingen	75.919	2.298	6.260	16.654	50.707
Rentedragende waardepapieren	5.828	355	1.649	1.406	2.418
Immateriële activa	6	-	-	6	-
Materiële vaste activa	5	-	-	2	3
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Derivaten	15.218	392	587	2.909	11.330
Overige activa	30	24	1	-	5
Overlopende activa	-	-	-	-	-
Totaal activa per 31 december 2020	116.443	12.914	8.510	21.063	73.956
Passiva					
Bankiers	4.699	55	172	504	3.968
Toevertrouwde middelen	17.722	376	15	10.288	7.043
Schuldbewijzen	72.483	7.672	7.748	24.576	32.487
Achtergestelde schulden	372	1	8	286	77
Derivaten	28.829	477	1.424	4.915	22.013
Pensioenvoorzieningen	3	-	-	-	3
Voorziening latente vennootschapsbelasting	14	-	-	14	-
Vennootschapsbelasting	11	11	-	-	-
Overige schulden	91	29	62	-	-
Overlopende passiva	3	1	2	-	-
Eigen vermogen	1.827	-	-	-	1.827
Totaal passiva per 31 december 2020	126.054	8.622	9.431	40.583	67.418

(in miljoenen euro's)

	Totaal	<3 maanden	3-12 maanden	1-5 jaar	>5 jaar
31 december 2019					
Activa					
Kasmiddelen en tegoeden bij de Centrale Bank	8.290	8.290	-	-	-
Bankiers	8.078	7	12	50	8.009
Kredieten en vorderingen	76.940	2.384	6.767	18.340	49.449
Rentedragende waardepapieren	4.744	599	1.525	1.446	1.174
Immateriële activa	5	-	-	5	-
Materiële vaste activa	5	-	-	1	4
Vennootschapsbelasting	10	10	-	-	-
Derivaten	15.656	519	687	3.090	11.360
Overige activa	19	12	2	-	5
Overlopende activa	-	-	-	-	-
Totaal activa per 31 december 2019	113.747	11.821	8.993	22.932	70.001
Passiva					
Bankiers	4.916	-96	49	616	4.347
Toevertrouwde middelen	7.810	73	15	483	7.239
Schuldbewijzen	77.350	17.778	5.485	23.123	30.964
Achtergestelde schulden	382	1	8	88	285
Derivaten	27.668	394	905	4.484	21.885
Pensioenvoorzieningen	11	-	-	-	11
Voorziening latente vennootschapsbelasting	11	-	-	11	-
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Overige schulden	23	19	4	-	-
Overlopende passiva	1	1	-	-	-
Eigen vermogen	1.796	-	-	-	1.796
Totaal passiva per 31 december 2019	119.968	18.170	6.466	28.805	66.527

Liquidity Coverage Ratio

Een van de limieten heeft betrekking op de LCR, een liquiditeitsratio opgenomen in CRD IV/CRR, waarvoor een minimumvereiste geldt van 100%. De LCR meet of er voldoende liquide activa aanwezig zijn ten opzichte van de verplichtingen op de korte termijn. De interne LCR-limiet is hoger dan deze minimumvereiste. De LCR bedraagt per balansdatum 150% (2019: 204%).

Net Stable Funding Ratio

De NSFR toont de verhouding tussen de aanwezige en vereiste stabiele financiering, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar producten met een korte en lange looptijd en buitenbalans posten.

De NSFR stimuleert het gebruik van langlopende financiering voor lang uitgezette kredieten, oftewel 'gematchte' financiering. Voor de NSFR zal een minimumvereiste van 100% gaan gelden medio 2021. Ultimo 2020 voldoet de NWB Bank aan deze vereiste met een ratio per balansdatum van 122% (2019: 118%). De twee deelnames aan de TLTRO hebben een positief effect gehad op deze ratio.

Niet-financiële risico's

Niet-financiële risico's ontstaan als gevolg van de bedrijfsvoering en worden teruggebracht tot aanvaardbare niveaus. Daarbij wordt rekening gehouden met kosten en baten. Alleen operationele risico's vallen bij NWB Bank in deze categorie.

Operationeel risico

NWB Bank definieert operationeel risico als het risico op verliezen door inadequate of falende processen, mensen en systemen of van externe gebeurtenissen. De volgende subtypen, waarin de integriteits risico's zijn ingebed, worden erkend:

Subtype	Definitie
People risk	Het risico van schade voortvloeiende uit ontoereikende kennis, ervaring, beschikbaarheid en prestaties van het personeel als gevolg van inadequaat personeelsmanagement en/of schade voortvloeiende uit handelingen die niet in overeenstemming zijn met wet- en regelgeving op het gebied van arbeid, gezondheid of veiligheid, of voortvloeiende uit de betaling van letselschadeclaims of voortvloeiende uit voorvallen ten aanzien van diversiteit/discriminatie.
Fraud risk	Het risico van schade als gevolg van a) handelingen die bedoeld zijn om te frauderen, eigendommen te verduisteren of het omzeilen van wet- en regelgeving of het intern beleid met betrokkenheid van interne partijen en/of derden en/of b) het overschrijden van bevoegdheden bij het aangaan, goedkeuren of niet melden van transacties, of het verkeerd aangeven van posities en/of c) opzettelijke schade aan systemen (hardware en/of software) door intern personeel als gevolg van (nalaten van) handelingen, diefstal van gegevens. (integrity risk: fraud)
Physical security & safety risk	Het risico van verlies van of schade aan fysieke eigendommen en/of personen als gevolg van kwaadwilligheid, boosaardigheid, terrorisme of dergelijke, zonder winstoogmerk, of als gevolg van een natuurramp of andere gebeurtenissen, zoals ongelukken.
Business continuity risk	Het risico van schade door belemmeringen in beschikbaarheid/het weerstandsvermogen van gebouwen, mensen, processen, systemen, producten, diensten door natuurrampen, stroomuitval, terrorisme of andere gebeurtenissen en/of storingen in de door 'it' geplande beschikbaarheid en/of continuïteitsoplossingen en/of noodherstel (bijv. fallback recovery datacenter) wanneer deze in werking worden gesteld in reactie op een incident.
Transaction processing risk	Het risico van schade als gevolg van onnauwkeurige, onvolledige of ontijdige verwerking van transacties, met als gevolg dat betalingsprocessen en/of klantenserviceprocessen niet effectief worden geleverd.
Technology risk	Het risico van schade als gevolg van a) verstoring van het bedrijf of systeemfouten (hardwarefouten, softwarefouten en bugs, versturende en destructieve cyberaanvallen) en/of b) ontoereikend capaciteitsbeheer en/of c) uitvoeringsfouten in it-processen waaronder exploitatie, architectuur, ontwikkeling en implementatie.
Conduct risk	Het risico van schade als gevolg van voorvallen die verband houden met het onbedoeld of door nalatigheid niet nakomen van professionele verplichtingen jegens specifieke cliënten, en/of als gevolg van de aard of het ontwerp van een product en/of samenspanning en belangenverstrengeling en/of ongepaste bedrijfs- of marktpraktijken en/of ongepaste bestuursstructuren en/of ongepast, onethisch of onrechtmatig gedrag van het management of de werknemers. (integrity risk: conflict of interest and socially unacceptable behavior)
Legal risk	Juridisch risico betreft het risico van schade als gevolg van: a) het niet nakomen van regelgevende en/of wettelijke verantwoordelijkheden en/of b) ongunstige uitleg van en/of niet-afdwingbaarheid van contractuele bepalingen.

Financial crime risk	Het risico van schade als gevolg van misdrijven zoals het witwassen van geld, het financieren van terrorisme en het omzeilen van sancties, omkoping en corruptie, marktmisbruik en handel met voorkennis. (integrity risk: circumvention of sanction regulation, money laundering, terrorist financing, corruption and bribery, tax integrity and market abuse (including insider trading))
Regulatory compliance risk	Het risico van schade als gevolg van het opzettelijk of door nalatigheid niet naleven van regelgeving, wetten en andere regels die van toepassing zijn op de diensten/activiteiten van NWB Bank.
Third party risk	Het risico van schade met betrekking tot leveranciers, en uitbestede werkzaamheden. Dit risico vloeit onder meer voort uit a) een ontoereikende governance met betrekking tot uitbesteding en/of b) onvoldoende weerstandsvermogen in de diensten van derden en/of c) ontoereikende beveiliging bij derden.
Cyber & Information security risk	Het risico van schade door aantasting van de privacy, vertrouwelijkheid, integriteit en/of beschikbaarheid van informatie als gevolg van ontoereikende interne (it-) beveiliging en/of cyberaanvallen. (integrity risk: cybercrime)
Financial, regulatory reporting & tax risk	Het risico op onjuistheden in gerapporteerde (financiële, wettelijk verplichte) informatie en het risico dat de (te rapporteren of) gerapporteerde inkomsten van de bank veranderen zonder dat de (economische) waarde van NWB Bank verandert en dat de belastingwetgeving niet tijdig, op een transparante en effectieve wijze wordt nageleefd, wat resulteert in boetes (sancties), rente en juridische kosten die de fiscus heft op belastingen die voortvloeien uit de activiteiten van de bank.
Data management risk	Het risico van verlies of ontoereikende beslissingen als gevolg van het niet effectief en efficiënt beheren van data, datakwaliteit of datakennis over de gehele datalevenscyclus, waaronder de verwerving, creatie, verwerking, gebruik, delen, raadpleging, bewaring en verwijdering van data.
Model risk	Het risico van schade dat de NWB Bank mogelijk kan leiden als het gevolg van beslissingen die voornamelijk gebaseerd kunnen zijn op de output van (interne) modellen, als gevolg van fouten in de ontwikkeling, de implementatie of het gebruik van dergelijke modellen.

Om aan haar missie als robuuste en duurzame bank voor de publieke sector te kunnen voldoen, heeft de bank haar risicobereidheid voor operationele risico's op een laag niveau vastgesteld. De interne organisatie, processen en systemen van de bank zijn zodanig ingericht dat operationele incidenten en bijbehorende verliezen tot een minimum worden beperkt.

Het operational risk management (orm) van de bank is conform het three lines of defence-principe ingericht waarbij de eerste lijn (afdelingshoofden van treasury, public finance, back office, ict, legal & corporate affairs, finance & control) verantwoordelijk is voor de beheersing van de operationele risico's in de primaire processen van de bank. De tweede lijn ondersteunt de eerste lijn hierin en waarborgt de effectiviteit van het risicomanagement door het aannemen van een kaderstellende, adviserende en monitorende rol. Deze tweede lijn wordt gevormd door het orm-team, bestaande uit de operational risk officer, de human resource management (hrm)-manager, de securitymanager en een compliance officer, en rapporteert aan de directie en het Non-Financial Risk Committee (NFRC).

Het orm-team heeft onder meer de volgende instrumenten uit het operationele risicobeheersingsraamwerk onder haar beheer:

- risk control self-assessments: een jaarlijkse zelfevaluatie inzake de risico's en de effectiviteit van processen en controlemaatregelen van de eerste lijn. Vanaf 2017 is de systematische integriteitsrisicoanalyse hierin geïntegreerd.
- key-risk-indicatoren: voor verschillende subcategorieën van operationeel risico zijn indicatoren ingericht om de risicobeheersing van de bank te kunnen beoordelen.
- incidentenregister en -rapportage: incidenten worden geregistreerd en gerapporteerd aan het NFRC, waar eventuele maatregelen ter voorkoming van soortgelijke incidenten worden vastgesteld.
- AO/IC: de processen, de risico's en de bijbehorende key controls zijn vastgelegd in een risk & control framework en worden jaarlijks beoordeeld en bijgewerkt.
- non-financial risk report: een integrale niet-financiële risicorapportage aan het NFRC en het managementteam.

De internal audit department (iad) vormt de derde lijn en heeft een onafhankelijke rol binnen de bank. De iad test het beheer van de risico's die verband houden met de activiteiten van de bank. Daarnaast geeft de iad advies over de structuur en het risicobeheer van de bank.

Product Approval Process

Het productgoedkeuringsproces ofwel Product Approval and Review Process (PARP) is de procedure die binnen de bank wordt doorlopen om te beslissen of een bepaald product voor eigen rekening en risico of ten behoeve van haar klanten zal worden gevoerd of gedistribueerd, of dat een nieuwe markt zal worden betreden. Bij dit proces wordt breed getoetst op aspecten van transparantie en het beheersen van risico's. Nieuwe producten worden niet op de markt gebracht zonder een zorgvuldige afweging van de risico's door de relevante afdelingen binnen de bank en zorgvuldige toetsing van andere relevante aspecten. De directie is verantwoordelijk voor het adequaat functioneren van het productgoedkeuringsproces. Iedere PARP wordt aan de raad van commissarissen ter informatie voorgelegd. Indien er sprake is van een materiële impact op het risicoprofiel of resultaat van de bank, wordt deze ter goedkeuring voorgelegd. De iad controleert op basis van de jaarlijkse risicoanalyse of opzet, bestaan en werking van het proces effectief zijn en informeert de directie en de raad van commissarissen omtrent de uitkomsten hiervan. Het PARP-beleid is in 2020 geüpdatet.

Informatievoorziening

Om storingen in de informatievoorziening te voorkomen, investeert de bank continu in de verbetering van haar systemen. Kernwoorden hierbij zijn beveiliging, integriteit, beheersbaarheid en continuïteit. Met een overzichtelijke infrastructuur en ict-organisatie, alsmede optimale beveiliging van ict-componenten, streeft de NWB Bank ernaar de gevolgen van eventuele operationele storingen zoveel mogelijk te beperken. Hiertoe zijn onder meer voor alle in gebruik zijnde hard- en software adequate service- en onderhoudscontracten afgesloten, wordt ict-personeel voortdurend opgeleid (trainingen en seminars) en zijn voor back-up, recovery en uitwijkmogelijkheden contracten met externe partijen afgesloten. In het geval van calamiteiten beschikt de bank over een externe locatie, waar zij haar kernactiviteiten in zijn geheel kan voortzetten. Het informatiebeveiligingsbeleid van de bank is vastgesteld volgens de internationaal erkende code voor informatiebeveiliging ISO-27002 (NEN).

De NWB Bank beschikt over een volledig geïntegreerd en betrouwbaar managementinformatiesysteem (MIS). De datakwaliteit van het MIS wordt dagelijks gemonitord, gevalideerd en gereconcilieerd met de financiële administratie. Om operationele risico's te minimaliseren zijn alle in- en externe rapportages volledig geautomatiseerd. Aanpassingen in het systeemlandschap en informatievoorziening worden door de Change Advisory Board geaccordeerd en via een gecontroleerd changeproces uitgevoerd.

De bank heeft haar betalingsverkeer voor klanten en ook de daaraan gelieerde ondersteunende ict-activiteiten uitbesteed. Dit houdt in dat bepaalde diensten plaatsvinden buiten de onderneming. Daarom zijn afspraken gemaakt met de dienstverlener over beheersmaatregelen ten aanzien van het betalingsverkeer.

Compliance

De NWB Bank hecht sterk aan haar reputatie van een solide en integere bank. Compliance en integriteit zijn binnen de bank dan ook belangrijke aandachtsgebieden. De bank wil er tegenover haar klanten en investeerders geen twijfel over laten bestaan dat zij met een gerust hart van haar diensten gebruik kunnen maken dan wel hun gelden veilig kunnen onderbrengen.

Commissarissen, directieleden en medewerkers hebben de bankierseed (met daaraan verbonden gedragsregels en tuchtrecht) afgelegd uit hoofde van de Regeling eed of belofte financiële sector respectievelijk de Code Banken die sinds 1 januari 2015 geldt. De NWB Bank heeft tevens een gedragscode die deel uitmaakt van de arbeidsovereenkomst van medewerkers. Deze gedragscode is terug te vinden op de externe website van de bank.

De bank heeft een tweedelijns compliance functie met twee kerntaken, te weten het bevorderen van en het toezien op de naleving van wet- en (interne en externe) regelgeving alsmede het bevorderen van de integriteit. In 2020 is de compliance functie verstevigd door uitbreiding van de capaciteit en het verder invullen van het compliance raamwerk. Een aantal processen, waaronder customer due diligence en transactiemonitoring, zijn in 2020 geactualiseerd waarbij rekening is gehouden met het risicoprofiel van de bank. De versteviging van de compliance functie bevestigt het belang dat de bank hecht aan de compliance werkzaamheden.

Wet- en regelgeving nemen zowel qua hoeveelheid als complexiteit toe. Daarnaast neemt ook het aantal regels en eisen van de toezichthouders toe. Dit vergroot de druk op de beheersing van compliancerisico's. De bank heeft een regulatory team ten behoeve van het signaleren van en de informatie-uitwisseling over de ontwikkelingen in wet- en regelgeving. De compliance functie heeft een coördinerende rol in het regulatory team.

De compliance functie rapporteert rechtstreeks aan de directie en heeft een escalatielijn naar de voorzitter van de raad van commissarissen.

Legal

Net zoals elke andere bancaire organisatie loopt de NWB Bank juridisch risico. Uitgangspunt van de bank is zorg te dragen voor een goede en degelijke financiële dienstverlening. Door zoveel mogelijk gebruik te maken van standaardcontracten wordt ernaar gestreefd de juridische risico's voor zowel de bank als haar cliënten te beperken. Voor juridische vraagstukken en beoordeling van documentatie rondom transacties worden indien nodig externe adviseurs ingeschakeld.

Overige risico's

Overige risico's interacteren met of zijn het gevolg van financiële en niet-financiële risico's. Deze risico's worden bij de NWB Bank in drie categorieën onderverdeeld: strategische risico's, 'Environmental, Social and Governance' (ESG) risico's en reputatie risico's.

Strategisch risico

NWB Bank definieert strategisch risico als het risico dat strategische doelstellingen niet worden gehaald. Het kan voortkomen uit het nastreven van ontoereikende doelstellingen, het nemen van foutieve beslissingen, ondermaatse uitvoering van beslissingen, onvoldoende toewijzing van middelen of uit het niet goed reageren op veranderingen in de omgeving.

Een belangrijk startpunt bij het beheersen van het strategisch risico is het behoud van het hoogwaardige risicoprofiel van de bank zoals dat tot uiting komt in de credit ratings van de bank. Om de klanten van de bank optimaal te kunnen blijven bedienen, is het van belang dat de credit ratings van de bank overeenkomstig die van de Nederlandse overheid blijven. De ratings van de bank zijn voor een groot gedeelte afhankelijk van het publieke sector-profiel van haar aandeelhouders en klanten in combinatie met haar sterke solvabiliteit. Externe factoren die hierop van invloed kunnen zijn, worden scherp gemonitord. Waar gewenst, brengt de directie tijdig aanpassingen in de strategie van de

bank aan. Als een promotional bank voor de Nederlandse publieke sector en opgericht door deze sector, is het van belang om proactief in te spelen op de veranderende behoeften van de publieke sector. Ook is de bank gevoelig voor veranderingen in overheidsbeleid betreffende de financiering van de Nederlandse publieke sector. De NWB Bank is hierover in een continu constructieve dialoog met haar stakeholders. Een ander belangrijk aandachtsgebied voor de directie uit hoofde van strategisch risicomanagement is de impact van continue veranderende wet- en regelgeving waaraan de NWB Bank als financiële instelling moet voldoen. De directie van de bank is verantwoordelijk voor de beheersing van strategische risico's.

Environmental, Social and Governance risico

NWB Bank definieert ESG-risico waaronder klimaatrisico als het risico dat de strategische doelen (waaronder de 'sustainable development goals'), de kapitaalpositie en/of de winst van de NWB Bank negatief worden beïnvloed door ESG factoren. Deze factoren manifesteren zich in financiële en niet-financiële risico's.

Bij de beoordeling van de kredietaanvragen worden de ESG-risico's meegenomen. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan governance-aspecten bij woningcorporaties en de equator principes bij projectfinanciering. De ESG-aspecten van het kredietrisicomanagementbeleid worden behandeld in het Directieverslag onder 'de duurzame waterbank'.

Vanuit het toezicht zijn er de afgelopen maanden meerdere discussiestukken en richtlijnen gepubliceerd waarin ESG-risico's worden besproken en ter consultatie worden voorgelegd. In het begin van 2021 zal de bank een gap analyse uitvoeren op de richtlijnen uitgebracht door de Europese Centrale Bank. Op basis van de uitkomsten van de analyse zal de bank onderzoeken hoe ESG-risico's verder geïntegreerd kunnen worden in alle aspecten van haar risicomanagement.

Reputatierisico

Reputatierisico is het risico van schade aan de reputatie van de NWB Bank als gevolg van een gebeurtenis. Reputatierisico kan het gevolg zijn van elke gebeurtenis, wat betekent dat dit type risico moet worden beheerd in de context van alle andere risico's.

Reputatierisico kan ertoe leiden dat de bank minder goed in staat is om haar doelstellingen te behalen, omdat zij niet meer voldoet aan de verwachting van klanten, toezichthouders, ratingbureaus, investeerders of andere belanghebbenden. De directie van de bank is verantwoordelijk voor de beheersing van reputatierisico.

Toezicht

Het prudentieel toezicht op de bank valt onder de directe verantwoordelijkheid van de Europese Centrale Bank (ECB). De ECB voert het toezicht uit samen met De Nederlandsche Bank (DNB) als nationale bancaire toezichthouder in een zogenoemd Joint Supervisory Team (JST). De intensiteit van het toezicht is de afgelopen jaren toegenomen. Het is van wederzijds belang dat het JST een goed begrip heeft van zowel het specifieke profiel en bedrijfsmodel van de bank als van het risicobeheer. Ook zijn heldere en efficiënte communicatielijnen met de toezichthouder belangrijk. Gedurende de pandemie in 2020 heeft de bank in nauw contact gestaan met het JST om haar van informatie te voorzien. De bank heeft dit gedaan met behulp van onder andere reguliere afspraken.

Jaarlijks vindt het Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) plaats en beoordeelt de toezichthouder de risico's van de bank. Het SREP-besluit, dat de bank aan het einde van de procedure van de toezichthouder ontvangt, bevat de belangrijkste zaken die de bank moet bereiken om de geïdentificeerde issues aan te pakken. Omwille van de pandemie heeft de toezichthouder dit jaar een pragmatische SREP uitgevoerd. Dit houdt in dat er geen officieel SREP-besluit genomen is, maar alleen observaties over het afgelopen jaar en aanbevelingen zijn gedeeld in een zogenaamde operationele brief.

Voor 2020 stond de EU-wide supervisory stresstest gepland. Vanwege de COVID-19 pandemie is deze uitgesteld tot 2021. De NWB Bank zal daarbij voor het eerst aan de European Banking Authority (EBA) test deelnemen. Dit komt mede door het wegvallen van banken uit het Verenigd Koninkrijk en de eis om een bepaald percentage van de complete Europese bankensector op te nemen in de stresstest.

Elk jaar actualiseert de bank haar zogenoemde herstelplan (Recovery Plan), mede op basis van de uitkomsten van het jaarlijkse SREP en de aanbevelingen van de ECB. In het herstelplan beschrijft een bank welke maatregelen er genomen kunnen worden om in een financiële crisis overeind te blijven. Een dergelijk plan is voor iedere bank vereist. De NWB Bank vindt het belangrijk goed na te denken over de crisismanagementorganisatie en de ter beschikking staande herstelmaatregelen voor dergelijke extreme omstandigheden. De effectiviteit van het herstelplan is getest in 2020 op de impact van COVID-19.

Naast het Single Supervisory Mechanism, waarbinnen het prudentieel toezicht op Europese banken wordt geregeld, omvat de oprichting van een bankenunie in Europa ook een tweede en derde pijler. De tweede pijler is het Single Resolution Mechanism (SRM), bestaande uit de Single Resolution Board (SRB) en de nationale resolutie-autoriteiten, inzake het herstel en de afwikkeling van banken. De derde pijler is het Deposit Guarantee Scheme (DGS). Daarin worden regels gesteld met betrekking tot de garantieverplichting van banken ten behoeve van depositohouders. Van deze overige twee pijlers is met name de tweede pijler van belang voor de NWB Bank. Met de inwerkingtreding van de Bank Recovery and Resolution Directive (BRRD) in 2015 heeft de bank ook te maken met de SRB, die verantwoordelijk is voor een ordelijk proces rond herstel en een eventuele afwikkeling van een bank. Per bank stelt de SRB een resolutiestrategie vast. Eind 2020 is door de SRB besloten dat voor de NWB Bank een zogenoemd vereenvoudigd verplichtingenplan toegepast zal blijven worden. Dit betekent dat in het geval van onoverkomelijke problemen de resolutie verloopt via de nationale faillissementswetgeving zoals nu ook al geldt.

Kapitaaleisen

In tegenstelling tot de ICAAP waarin alle risicosoorten worden meegenomen, hebben de minimale kapitaaleisen (zoals gehanteerd onder de Richtlijn banken of Capital Requirements Directive) betrekking op kredietrisico, marktrisico en operationeel risico. Voor deze drie risicosoorten past de bank verschillende methodes toe.

Kredietrisico

Voor wat betreft het algemene kredietrisico past de NWB Bank de standaardmethode toe. Hier bovenop komt het kapitaal voor tegenpartijrisico waarvoor de mark-to-market methode wordt toegepast. Bovenop dit laatste kapitaalbeslag voor het defaultrisico op tegenpartijen komt het kapitaalbeslag uit hoofde van de Credit Valuation Adjustment (CVA). Dit kapitaalbeslag wordt berekend met een standaardformule op basis van o.a. de exposure, rating en gemiddelde looptijd van de derivatenposities met een tegenpartij.

Marktrisico

Bij marktrisico gaat het om de valutarisico's van de bank. Vanwege het strikte beleid van de NWB Bank met betrekking tot valutarisico, zijn er per saldo geen openstaande valutapositionen. Daardoor is het aan te houden kapitaal voor marktrisico nul.

Operationeel risico

Bij de berekening van het toetsingsvermogen voor operationeel risico gebruikt de NWB Bank de standaardbenadering. Hierbij wordt 15% van de relevante indicator genomen als uitgangspunt voor het operationeel risico. De relevante indicator is het driejaarsgemiddelde van de som van de jaarlijkse netto rentebaten en de jaarlijkse netto niet-rentebaten einde boekjaar.

Berekening Tier 1-ratio per verslagdatum:

	2020	2019
Activa		
Eigen vermogen exclusief winst lopend boekjaar	1.746	1.701
Immateriële vaste activa	-6	-5
Prudentiële filters en overige	-10	-5
CET 1-kapitaal	1.730	1.691
Additioneel Tier 1-kapitaal	320	320
Tier 1-kapitaal (A)	2.050	2.011
Gewogen kredietrisico (SA) ¹⁾	2.758	2.265
Kapitaalsbeslag uit hoofde van CVA (SA) ¹⁾	714	639
Gewogen operationeel risico (SA) ¹⁾	361	373
Risicogewogen activa (B)	3.833	3.277
Tier 1-ratio (A/B)	50%	61%

1) Standardised Approach

Het zichtbare eigen vermogen bedroeg ultimo 2020 € 1.746 miljoen (exclusief winst lopend boekjaar) ten opzichte van ultimo 2019 € 1.701 miljoen (exclusief winst lopend boekjaar). Het CET 1-kapitaal inclusief Additioneel Tier 1-kapitaal bedraagt ultimo 2020 € 2.050 miljoen (exclusief winst lopend boekjaar) ten opzichte van ultimo 2019 € 2.011 miljoen (exclusief winst lopend boekjaar). De omvang van de risicogewogen activa van de bank is gestegen van € 3.277 miljoen eind 2019 naar € 3.833 miljoen eind 2020. Deze stijging komt voor een belangrijk deel door de stijging van de risicogewogen kredietverlening. Het gaat dan met name om de financiering van duurzame energieprojecten, drinkwaterbedrijven, academische ziekenhuizen en PPS-projecten.

De ECB heeft het afgelopen jaar een aangepaste Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) uitgevoerd. Hierbij zijn de kapitaalvereisten voor de NWB Bank voortgezet en niet opnieuw beoordeeld. De eis voor de bankspecifieke Pillar 2-kapitaalvereiste is daarbij dus onveranderd gebleven op 2,25%. De totale SREP-kapitaaleis voor de NWB Bank bedraagt 10,25%. Dit is een optelsom van de totale Pillar 1-kapitaalvereiste van 8% en de Pillar 2-kapitaalvereiste van 2,25%. Samen met de vereiste kapitaalconserveringsbuffer van 2,5% komt de totale kapitaaleis voor de bank uit op 12,75%.

Leverage ratio

Met de finalisering van CRR II wordt er een eis van 3% geïntroduceerd voor de leverage ratio. De CRR II voorziet in bepaalde aanpassingen in de blootstellingen die meegenomen moeten worden in de berekening van de ratio. Voor zogenaamde public development credit institutions, waarvan NWB Bank er een is, geldt dat blootstellingen waarmee publiekesectorinvesteringen gefinancierd worden, uitgesloten mogen worden. Door de pandemie heeft de Europese Centrale Bank het afgelopen jaar 'exceptional circumstances' afgekondigd waardoor kasmiddelen en tegoeden bij de centrale bank uitgesloten mogen worden tot 27 juni 2021. De leverage ratio per balansdatum komt inclusief kasmiddelen en tegoeden bij de centrale bank uit op 13.5% (inclusief resultaat boekjaar minus dividend).

Additionele informatie over het risicomanagement van NWB Bank is te vinden in de Pillar 3-rapportages op www.nwbbank.com. Deze rapportages zijn geen onderdeel geweest van de accountantscontrole.

37 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Het na balansdatum geconstateerde fraude-incident is verwerkt in de jaarrekening 2020. Er zijn verder geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum die dienen te worden toegelicht.

38 VOORGESTELDE WINSTVERDELING

De winst van het boekjaar bedraagt € 80,5 miljoen. De directie en de raad van commissarissen hebben de voor dividend beschikbare winst vastgesteld op € 45 miljoen. Dit besluit is genomen met inachtneming van artikel 21 van de Statuten.

	2020		2019	
Winst boekjaar	80.500		94.502	
Het voorstel tot winstbestemming luidt als volgt:				
Dividend in contanten op aandelen A	659%	38.281	806%	46.788
Dividend in contanten op aandelen B	659%	6.719	806%	8.212
	45.000		55.000	
Door de raad van commissarissen goedgekeurde toevoeging aan de overige reserves	35.500		39.502	
	80.500		94.502	

In navolging van de dringende aanbevelingen van de ECB van 27 maart en 27 juli 2020 (ECB/2020/19 en ECB/2020/35) heeft de bank besloten de betaling van dividenden uit te stellen (niet voor 1 oktober 2020 respectievelijk 1 januari 2021). Aanleiding is de COVID-19 pandemie en de onzekerheden die dat met zich meebrengt voor banken en de economie. Ondanks dat de bank zich bewust is van haar bijzondere karakter, als national promotional bank, en een dividenduitkering aan haar publieke aandeelhouders bijdraagt aan de bestrijding van de economische gevolgen van COVID-19 zonder dat dit het vermogen van de bank tot extra kredietverlening aantast, heeft de bank besloten om de aanbeveling op te volgen. De aandeelhouders hebben daar begrip voor getoond. Wel heeft de bank, conform aanbeveling ECB/2020/62 van 15 december 2020 die banken enige ruimte geeft voor dividendbetaling, begin maart 2021 € 8,1 miljoen dividend uitbetaald over 2019. Het resterende dividend over 2019 ad € 46,9 miljoen alsmede het dividend over 2020, dit laatste na goedkeuring door de ava, zal als verplichting op de balans staan in ieder geval tot 30 september 2021 conform de laatste aanbeveling van de ECB.

Het in de jaarrekening 2020 en 2019 over het boekjaar voorgestelde en in de algemene vergadering van aandeelhouders vastgestelde dividend is ten laste van de overige reserves gebracht.

39 DIRECTIE EN RAAD VAN COMMISSARISSEN

Statutaire directie

Lidwin van Velden

Melchior de Bruijne

Frenk van der Vliet

Raad van commissarissen

Joanne Kellermann

Maurice Oostendorp

Petra van Hoeken

Toon van der Klugt

Frida van den Maagdenberg

Annette Ottolini

Manfred Schepers

Den Haag, 18 maart 2021

OVERIGE GEGEVENS

5





CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de aandeelhouders en de raad van commissarissen van de Nederlandse Waterschapsbank N.V.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2020 van Nederlandse Waterschapsbank N.V. (hierna: 'NWB Bank') te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van NWB Bank per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2020;
- de winst-en-verliesrekening over 2020;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van NWB Bank zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onze controle-aanpak

Ons inzicht in NWB Bank

NWB Bank is een nationale stimuleringsbank en financier van de publieke sector in Nederland. NWB Bank verstrekt leningen aan waterschappen, gemeenten en provincies en aan andere publieke instellingen zoals woningbouwcorporaties en zorginstellingen die (indirect) worden gegarandeerd door de Nederlandse Staat. NWB Bank is ook betrokken bij de financiering van Publiek-Private Samenwerkingsverbanden (PPS), duurzame energieprojecten en verstrekt exportfinanciering onder overheidsgarantie. Wij hebben in onze controle bijzondere aandacht besteed aan aantal onderwerpen op basis van de activiteiten van NWB Bank en onze risicoanalyse.

Wij beginnen met het bepalen van de materialiteit en het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude, het niet-naleven van wet- en regelgeving of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Wij hebben vanwege Covid-19 maatregelen noodgedwongen meer werkzaamheden met betrekking tot onze controle van de jaarrekening 2020 op afstand uitgevoerd. Dit beperkt de waarneming en vergroot de kans dat bepaalde signalen worden gemist. Ter compensatie van deze beperkingen ten aanzien van fysieke aanwezigheid en directe waarneming, hebben wij uitgebreid gebruik gemaakt van communicatietechnologie en schriftelijke informatie-uitwisseling teneinde voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€18 miljoen (2019: €17 miljoen)
Toegepaste benchmark	1 % van het eigen vermogen
Nadere toelichting	Op basis van onze professionele oordeelsvorming beschouwen wij het eigen vermogen als meest geschikte basis voor de materialiteitsbepaling aangezien dit een belangrijke indicator is voor de financiële positie voor de gebruikers van de jaarrekening.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 0,9 miljoen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een bank. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit, forensische accountancy, juridische zaken en belastingen. Daarnaast hebben wij eigen deskundigen ingeschakeld voor de controle van de kredietvoorzieningen, de waardering van derivaten, hedge accounting, personeelsbeloningen, reële waarde toelichtingen en kapitaalratio's.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Wij verwijzen naar het kernpunt van onze controle met betrekking tot het fraude-incident.

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van iedere wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude.

Het niet-naleven van wet- en regelgeving kan leiden tot boetes, rechtszaken of andere consequenties voor de onderneming die een materieel effect kunnen hebben op de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Om de risico's op afwijkingen van materieel belang die het gevolg zijn van fraude te identificeren en in te schatten, verwerven wij inzicht in de bank en haar omgeving, met inbegrip van de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Zoals in al onze controles houden wij rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken. Wij onderzoeken de interne beheersing niet met als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderneming.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de directie, het management (waaronder de interne audit afdeling, juridische zaken, de compliance functie en risico management) en de raad van commissarissen. Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, afwijkingen die voortkomen uit oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Bij onze risicobeoordeling hebben wij rekening gehouden met de mogelijke impact van onder meer de druk om te voldoen aan belangrijkste financiële ratio's, de ontwikkelingen binnen de onderneming en organisatorische veranderingen. Wij hebben verder overwogen of de Covid-19 pandemie tot specifieke frauderisicofactoren leidt vanwege werken op afstand of ziekteverzuim die mogelijk de effectiviteit van de interne beheersing vermindert.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's. Verder hebben wij schattingen beoordeeld op tendenties met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in de grondslagen van de jaarrekening onder 'belangrijke inschattingen en schattingsonzekerheden'. Ook hebben wij data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. We hebben de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving. Indien daar sprake van was, hebben wij onze beoordeling van het frauderisico en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening, op basis van onze ervaring in de bancaire sector, door afstemming met de directie, het lezen van notulen, het kennismaken van rapporten van de interne audit, risk management en compliance afdeling en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder kennis genomen van advocatenbrieven en correspondentie met toezichthouders en zijn tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor een (vermoede) niet-naleving gedurende de controle. Tenslotte hebben we schriftelijk de bevestiging van de directie ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Continuïteitsveronderstelling

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om de risico's met betrekking tot continuïteit te identificeren en in te schatten, en om vast te kunnen stellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. De directie heeft een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van NWB Bank om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor tenminste de komende 12 maanden. Wij hebben deze beoordeling met de directie besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd, waarbij wij specifieke aandacht hebben gegeven aan het proces van totstandkoming van de beoordeling, tendenties die een mogelijk risico vormen, de impact van de huidige gebeurtenissen en omstandigheden op de activiteiten en de verwachte kasstromen van NWB Bank, met de nadruk op de vraag of NWB Bank voldoende liquiditeit zal hebben om aan al haar verplichtingen te voldoen en blijft voldoen aan prudentiële vereisten.

Wij overwegen op basis van de verkregen controle-informatie of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of NWB Bank haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat NWB Bank haar continuïteit niet langer kan handhaven.

Algemene controlewerkzaamheden

Onze controle bestond verder onder andere uit:

- Het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de raad van commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Naar aanleiding van het fraude-incident hebben wij dit jaar een nieuw kernpunt opgenomen.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Fraude-incident

Kernpunt

Zoals toegelicht in de jaarrekening onder noot 4 en beschreven in de paragraaf financiële resultaten in het directieverslag, werd NWB Bank in 2020 geconfronteerd met een fraude-incident en heeft een betaling verricht op basis van vervalste leningdocumentatie. Hoewel de impact van het fraude-incident geen materiele impact heeft op de financiële positie van de bank, is de omvang van de fraude en de impact op het nettoresultaat over 2020 substantieel en beschouwen wij dit derhalve als een kernpunt van onze controle.

Onze controleaanpak

Wij hebben inzicht verkregen in de aard van het fraude-incident en de omstandigheden waaronder het zich heeft voorgedaan, alsmede in de eigen analyse van het management. Wij hebben de implicaties van het fraude-incident geëvalueerd in relatie tot andere aspecten van de controle en de impact op de jaarrekening. Deze evaluatie, waarbij we onze forensisch specialisten hebben betrokken, heeft onze controleaanpak bepaald. In dit kader hebben wij:

- de onderliggende documentatie van uitgevoerde (interne) onderzoeken en andere relevante documenten geïnspecteerd;
- de vergaderingen van de auditcommissie en de raad van commissarissen bijgewoond waarin dit onderwerp is besproken;
- notulen gelezen van relevante commissies;
- kennisgenomen van de correspondentie met toezichthouders;
- de inzet van door de NWB Bank ingeschakelde externe specialisten geëvalueerd;
- interne auditrapporten geëvalueerd en besproken;
- specifieke bevestigingen van het management verkregen met betrekking tot het fraude-incident;
- onze aanpak en observaties besproken met en gerapporteerd aan de directie, de auditcommissie en de raad van commissarissen.
- geëvalueerd of wij deze aangelegenheid moesten rapporteren aan andere partijen buiten de NWB Bank.

Wij hebben het frauderisico en de daaruit volgende impact op onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd en concreet aanvullende werkzaamheden inzake externe bevestigingen van leningen uitgevoerd.

Ten slotte hebben wij geëvalueerd of de toelichting van het fraude-incident in de jaarrekening, het bestuursverslag, het verslag van de raad van commissarissen en het in-control statement zoals opgenomen in de corporate governance paragraaf een evenwicht beeld geeft van de acties en status.

Belangrijke observaties

Op basis van de door ons verrichte werkzaamheden vinden wij dat de financiële impact van het fraude-incident tijdig, juist en volledig is verantwoord en toegelicht in de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Kredietwaardigheid leningportefeuille en voorziening voor verwachte kredietverliezen

Kernpunt

Kredieten en vorderingen worden gepresenteerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met een voorziening voor verwachte kredietverliezen. Met ingang van 1 januari 2020 maakt NWB Bank gebruik van de mogelijkheid om, zoals toegestaan onder de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (hierna: 'RJ'), de voorschriften van IFRS 9 inzake de opname van te verwachten kredietverliezen (expected credit losses) toe te passen. Dit is nader toegelicht onder de kop 'Stelselwijziging' in de algemene toelichting op de jaarrekening. De voorzieningen voor oninbaarheid vertegenwoordigen de beste schatting van NWB Bank van verwachte verliezen. Op 31 december 2020 bedroegen de kredieten en vorderingen € 76,6 miljard, na aftrek van een voorziening voor verwachte kredietverliezen van € 0,8 miljoen, zoals toegelicht in noot 12 en 33 in de jaarrekening.

De kredietvoorziening is gebaseerd op verwachte kredietverliezen, met inbegrip van parameters en veronderstellingen zoals de kans op wanbetaling, het verlies bij wanbetaling, de toewijzing van leningen aan 'stages' en het gebruik van macro-economische scenario's en toekomstgerichte informatie.

De bepaling van de kredietvoorzieningen vormt een belangrijk schattingsproces voor de directie. De identificatie van verwachte kredietverliezen is een inherent onzeker proces dat veronderstellingen en factoren bevat, waaronder de financiële toestand van de tegenpartij en verwachte toekomstige kasstromen.

Het voor de eerste keer gebruik maken van de IFRS 9 voorschriften inzake de opname van te verwachten kredietverliezen en de toepassing van deze standaard is inherent complex, voornamelijk voor wat betreft de berekening van voorzieningen voor verliezen op leningen met behulp van de methodologie voor verwachte kredietverliezen. Daarom beschouwden we dit als een kernpunt van onze controle.

Onze controleaanpak

Onze controlewerkzaamheden bestonden onder andere uit het evalueren van de eerste toepassing van de IFRS 9 voorschriften inzake de opname van te verwachten kredietverliezen en de geschiktheid van de grondslagen voor financiële verslaggeving van NWB Bank met betrekking tot te verwachten kredietverliezen in overeenstemming met deze standaard.

Wij hebben inzicht verkregen in het kredietvoorzieningenproces, de opzet van interne controlemaatregelen geëvalueerd voor de processen die relevant zijn voor de berekening van de kredietvoorziening en gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd. Dit omvatte de toewijzing van activa in 'stages', modelbeheer, datakwaliteit, beheer van betalingsachterstanden, meerdere economische scenario's, testen van journaalboekingen en toelichtingen.

Met ondersteuning van onze interne modelspecialisten hebben wij de toereikendheid van het door NWB Bank gehanteerde voorzieningenmodel beoordeeld en vastgesteld of het model adequaat is opgezet en geïmplementeerd. Wij hebben de voorzieningenniveaus per 'stage' beoordeeld, rekening houdend met het risicoprofiel van de portefeuille, het beheer van betalingsachterstanden en kredietrisicobeheer en de macro-economische omgeving. We hebben de criteria die werden gebruikt om leningen toe te wijzen aan stage 1, 2 of 3 in overeenstemming met IFRS 9 professioneel kritisch beoordeeld en een steekproef van leningen getest op de juiste staging. Wij hebben de gegevens die worden gebruikt in de ECL-berekening gecontroleerd door deze aan te sluiten met bronsystemen.

Met behulp van onze interne economische specialisten hebben wij het basisscenario en de alternatieve economische scenario's geëvalueerd, waaronder de impact van Covid-19. Dit omvatte het professioneel kritisch beoordelen van de waarschijnlijkheid per scenario en de zwaarte en omvang van de negatieve scenario's, evenals het beoordelen van de gevoeligheid van bepalende factoren in de modelberekeningen.

Kredietwaardigheid leningportefeuille en voorziening voor verwachte kredietverliezen (vervolg)**Onze controleaanpak (vervolg)**

Omdat NWB Bank voor de eerste keer gebruik maakt van de IFRS 9 voorschriften inzake de opname van te verwachten kredietverliezen per 1 januari 2020, hebben wij procedures verricht op de beginsaldi. Deze procedures omvatten het evalueren van de boekhoudkundige interpretaties in overeenstemming met IFRS 9, de stelselwijziging en de toelichtingen in de jaarrekening. Zoals toegestaan onder de RJ, is de vergelijkende informatie over 2019 niet aangepast.

Ten slotte hebben wij de volledigheid en juistheid gecontroleerd van de toelichtingen met betrekking tot de kredietvoorziening in de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en IFRS 7 inzake kredietrisico.

Belangrijke observaties

Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden achten wij de voorziening voor verwachte kredietverliezen aanvaardbaar en voldoen de toelichtingen met betrekking tot de kredietvoorziening in alle materiële aspecten aan de vereisten van Titel 9 Boek 2 BW en IFRS 7 inzake kredietrisico.

Hedge-accounting**Kernpunt**

De NWB Bank dekt het grootste deel van haar renterisico's en valutarisico's in relatie tot financiële activa en passiva af. NWB Bank past twee methodes toe van reële waarde hedge accounting: micro- en macro hedge accounting. De toepassing van hedge accounting zorgt voor synchronisatie van de gerapporteerde resultaten voor het hedging instrument en de afgedekte positie, voor zover de hedge effectief is en de hedgerelatie formeel is gedocumenteerd. NWB Bank heeft specifieke modellen ontwikkeld om de effectiviteit van hedges te bepalen. NWB Bank gebruikt uitsluitend derivaten als hedging instrument en verwerkt deze in de balans tegen reële waarde. Zowel de reële waarde veranderingen in de afgedekte positie gerelateerd aan het afgedekte risico als de reële waarde veranderingen in de derivaten positie worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening in de post financiële transacties, inclusief eventuele ineffectiviteit. Over 2020 rapporteert NWB Bank een hedge accounting ineffectiviteit onder noot 2 resultaat uit financiële transacties van € 4,9 miljoen negatief (2019: € 4,5 miljoen negatief).

De door NWB Bank toegepaste hedge accounting modellen om de effectiviteit van de hedges te bepalen, is een significant voor onze controle en beschouwen wij derhalve als kernpunt van onze controle. Het proces, inclusief de van toepassing zijnde technische vereisten om hedge accounting toe te passen, is complex, in hoge mate subjectief en gebaseerd op veronderstellingen.

Onze controleaanpak

Onze controlewerkzaamheden bestonden onder andere uit het evalueren van de geschiktheid van de toepassing van hedge-accounting door NWB Bank in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en Hoofdstuk 290 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Wij hebben de opzet van de interne beheersingsmaatregelen met betrekking tot het hedge accounting proces geëvalueerd en de effectieve werking getoetst.

Als onderdeel van onze controle hebben wij steekproefsgewijs vastgesteld of de hedge documentatie voldoet aan de vereisten van Titel 9 Boek 2 BW en Hoofdstuk 290 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Verder hebben wij van onze hedge accounting specialisten ingezet om de effectiviteit van de hedge relaties en de berekening van de hedge effectiviteit te beoordelen. Ten slotte hebben wij de juistheid en de volledigheid van de toelichtingen geëvalueerd in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en Hoofdstuk 290 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Belangrijke observaties

Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden hebben wij geen materiële bevindingen geconstateerd ten aanzien van de toereikendheid van de hedge documentatie en de toetsing van de hedge effectiviteit. Wij achten de toelichting inzake hedge accounting in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en Hoofdstuk 290 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Reële waardebepaling van derivaten

Kernpunt

De reële waardebepaling van derivaten en daaraan gerelateerde waardeveranderingen kunnen subjectief zijn al naargelang er sprake is van modelmatige waarderingen ingegeven door beperkte liquiditeit en beperkte beschikbaarheid van prijzen in de markt. Voor een belangrijk deel houdt NWB Bank derivaten waarvoor geen prijzen uit een actieve markt beschikbaar zijn, maar waarbij wel gebruik wordt gemaakt van observeerbare marktdata. NWB Bank classificeert de derivaten onder activa en passiva als 'Waardering op basis van modellen met in de markt beschikbare data' voor in totaal € 5,1 miljard respectievelijk 15,2 miljard (2019: € 5,1 miljard en € 12,3 miljard) zoals toegelicht in noot 34 'Reële waarde van financiële instrumenten'. Vanwege de omvang van de derivaten gewaardeerd tegen reële waarde, de inherente complexiteit van de waardering en de toegepaste aannames door management, hebben wij dit als kernpunt van onze controle aangemerkt.

Onze controleaanpak

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd en waar van toepassing de werking van de interne beheersingsmaatregelen in het waarderingsproces getoetst, waaronder de gehanteerde methoden voor modelmatige berekeningen, evenals de beheersing van data kwaliteit en de wijze waarop wordt omgegaan met aanpassingen van interne waarderingsmodellen. Tevens hebben wij algemene IT beheersmaatregelen getoetst ten aanzien van onder andere de logische toegangsbeveiliging van de relevante systemen.

Wij hebben onze waarderingsspecialisten ingezet voor bij het professioneel kritisch beoordelen van de aannames en methodes die worden gebruikt bij de berekening van de reële waardes van de derivaten. Wij hebben de methodes in de waarderingsmodellen beoordeeld aan de hand van door de markt geaccepteerde waarderingsrichtlijnen en methodes. Tevens hebben wij de nauwkeurigheid van de schattingen getoetst aan de hand van de waardering door tegenpartijen en op steekproefbasis eigen waarderingen uitgevoerd. Ten slotte hebben wij de juistheid en volledigheid van de toelichtingen ten aanzien van de reële waarde van de derivaten geëvalueerd.

Belangrijke observaties

Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering van derivaten per 31 december 2020 en de gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het directieverslag, inclusief de duurzame waterbank;
- het verslag van de raad van commissarissen;
- het remuneratierapport;
- corporate governance;
- de overige gegevens; en
- aanvullende informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het directieverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE DOOR WET- EN REGELGEVING GESTELDE VEREISTEN

Benoeming

Wij zijn door de algemene vergadering van aandeelhouders op 23 april 2015 benoemd als accountant van de NWB Bank vanaf de controle van het boekjaar 2016 en zijn sinds dat boekjaar de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten geleverd als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of NWB Bank in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om NWB Bank te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of NWB Bank haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van NWB Bank.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie Onze controle-aanpak hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan de audit commissie van de raad van commissarissen op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Amsterdam, 18 maart 2021

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. W.J. Smit

ASSURANCERAPPORT VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de algemene vergadering van aandeelhouders en de raad van commissarissen van de Nederlandse Waterschapsbank N.V.

Ons oordeel

Wij hebben de niet-financiële informatie in het jaarverslag van de Nederlandse Waterschapsbank N.V. te Den Haag over 2020 gecontroleerd. Een controle is gericht op het verkrijgen van redelijke mate van zekerheid.

Naar ons oordeel geeft de niet-financiële informatie, in alle van materieel belang zijnde aspecten, een betrouwbare en toereikende weergave van:

- het beleid en de bedrijfsvoering ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- de gebeurtenissen en de prestaties op dat gebied in 2020;

in overeenstemming met de rapportagecriteria zoals toegelicht in de sectie Rapportagecriteria.

De niet-financiële informatie is opgenomen in het hoofdstuk 'Directieverslag' (exclusief paragraaf 'Risicomanagement') en sectie 'GRI-index' van het jaarverslag.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle met betrekking tot de niet-financiële informatie verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 3810N, 'Assurance-opdrachten inzake maatschappelijke verslagen'. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de niet-financiële informatie.

Wij zijn onafhankelijk van de Nederlandse Waterschapsbank N.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Dit houdt onder meer in dat wij geen activiteiten ondernemen die conflicterend kunnen zijn met onze onafhankelijke assurance-opdracht. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Rapportagecriteria

De niet-financiële informatie dient gelezen en begrepen te worden samen met de rapportagecriteria. De Nederlandse Waterschapsbank N.V. is verantwoordelijk voor het selecteren en toepassen van deze rapportagecriteria, rekening houdend met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving met betrekking tot verslaggeving.

De gehanteerde rapportagecriteria voor het opstellen van de niet-financiële informatie zijn de Sustainability Reporting Standards van het Global Reporting Initiative (GRI) en de aanvullend gehanteerde rapportagecriteria zoals toegelicht in:

- de sectie 'Verslaggevingsrichtlijnen niet-financiële informatie' van het jaarverslag
- het document '2020 NWB PCAF-methodologie' zoals opgenomen op de website van de Nederlandse Waterschapsbank N.V. (hierna: de 2020 NWB PCAF-methodologie)

Het ontbreken van gevestigde praktijken ter beoordeling en meting van niet-financiële informatie biedt de mogelijkheid verscheidene, acceptabele meettechnieken toe te passen. Hierdoor kan de vergelijkbaarheid tussen entiteiten onderling en in de tijd beïnvloed worden.

Beperkingen in de reikwijdte van onze controle

In de niet-financiële informatie is toekomstgerichte informatie opgenomen in de vorm van ambities, strategie, plannen, verwachtingen en ramingen. Inherent aan toekomstgerichte informatie is dat de werkelijke uitkomsten in de toekomst onzeker zijn. Wij geven geen zekerheid bij de veronderstellingen en de haalbaarheid van toekomstgerichte informatie in de niet-financiële informatie.

In de sectie 'Kerncijfers' zijn de resultaten van de CO₂-emissie equivalenten leningportefeuille gepresenteerd. Bij de gehanteerde berekeningen wordt tevens gebruik gemaakt van bronnen van externe partijen. De gehanteerde bronnen zijn toegelicht in de 2020 NWB PCAF-methodologie. Wij hebben ten aanzien van de inhoud van deze externe bronnen geen werkzaamheden verricht, anders dan het beoordelen van de geschiktheid en plausibiliteit van deze externe bronnen.

De verwijzingen naar overige externe bronnen of websites in de niet-financiële informatie maken geen onderdeel uit van de niet-financiële informatie die door ons is gecontroleerd. Wij verstrekken derhalve geen zekerheid over deze informatie.

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de niet-financiële informatie

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van betrouwbare en toereikende niet-financiële informatie in overeenstemming met de rapportagecriteria zoals toegelicht in de sectie Rapportagecriteria, inclusief het identificeren van belanghebbenden en het bepalen van materiële onderwerpen. De door de directie gemaakte keuzes ten aanzien van de reikwijdte van de niet-financiële informatie en het verslaggevingsbeleid zijn uiteengezet in de sectie 'Verslaggevingsrichtlijnen niet-financiële informatie' van het jaarverslag.

De directie is ook verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opstellen van de niet-financiële informatie mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het rapportageproces van de Nederlandse Waterschapsbank N.V.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de niet-financiële informatie

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Wij passen de Nadere voorschriften kwaliteitssystemen (NVKS) toe. Op grond daarvan beschikken wij over een samenhangend stelsel van kwaliteitsbeheersing inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake de naleving van ethische voorschriften, professionele standaarden en andere relevante wet- en regelgeving.

Wij hebben deze controle professioneel kritisch uitgevoerd met een multidisciplinair team en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse assurance-standaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het uitvoeren van een omgevingsanalyse en het verkrijgen van inzicht in de relevante maatschappelijke thema's en kwesties en de kenmerken van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte rapportagecriteria, de consistente toepassing hiervan en de toelichtingen die daarover in de niet-financiële informatie staan. Dit omvat het evalueren van de uitkomsten van de dialoog met belanghebbenden en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie;
- het verkrijgen van inzicht in de systemen en processen die ten grondslag liggen aan het verzamelen, rapporteren en consolideren van de gerapporteerde niet-financiële informatie, inclusief het verkrijgen van inzicht in de interne beheersingsmaatregelen, voor zover relevant voor onze controle. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het identificeren en inschatten van de risico's dat de niet-financiële informatie misleidend of onevenwichtig is of afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van verdere controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat de niet-financiële informatie misleidend of onevenwichtig is of dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing. Deze verdere controlewerkzaamheden bestonden onder meer uit:
 - het afnemen van interviews met management en relevante medewerkers verantwoordelijk voor de duurzaamheidsstrategie, -beleid en prestaties;
 - het afnemen van interviews met relevante medewerkers verantwoordelijk voor het aanleveren van de informatie voor, het uitvoeren van interne controles op, en de consolidatie van gegevens in de niet-financiële informatie;
 - het verkrijgen van assurance-informatie dat de niet-financiële informatie aansluit op de onderliggende administraties van de entiteit;
 - het evalueren van de redelijkheid van de schattingen die bij de CO₂-emissie equivalenten leningportefeuille zijn gehanteerd en van de veronderstellingen die aan die schattingen ten grondslag liggen, welke zijn toegelicht in de 2020 NWB PCAF-methodologie;
 - het beoordelen van de geschiktheid en plausibiliteit van de bronnen van externe partijen die zijn gehanteerd voor de berekeningen die ten grondslag liggen aan de CO₂-emissie equivalenten leningportefeuille en welke zijn toegelicht in de 2020 NWB PCAF-methodologie;
 - het evalueren van relevante interne en externe documentatie, op basis van deelwaarnemingen, om de betrouwbaarheid vast te stellen van de niet-financiële informatie;
 - het analytisch evalueren van data en trends;
- het aansluiten van de relevante financiële informatie met de jaarrekening;
- het evalueren van de consistentie van de niet-financiële informatie met de informatie in het jaarverslag buiten de scope van onze controle;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de niet-financiële informatie;
- het overwegen of de niet-financiële informatie als geheel, inclusief de daarin opgenomen toelichtingen, het beeld weergeeft in relatie tot het doel van de gehanteerde rapportagecriteria.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 18 maart 2021

Ernst & Young Accountants LLP

R.J. Bleijs

STATUTAIRE WINSTBESTEMMINGSREGELING

Deze is met ingang van het boekjaar 2005 gebaseerd op artikel 21 van de statuten, en luidt als volgt:

Artikel 21

1. Winstuitkeringen kunnen slechts plaatshebben, voor zover het eigen vermogen van de vennootschap groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het geplaatste kapitaal, vermeerderd met de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.
2. De volgens de vastgestelde winst- en verliesrekening behaalde jaarwinst wordt als volgt aangewend:
 - a. de directie is bevoegd met voorafgaande goedkeuring van de raad van commissarissen de winst geheel of gedeeltelijk toe te voegen aan de reserves;
 - b. de na reservering eventueel resterende winst staat ter beschikking van de algemene vergadering;
 - c. voor zover de algemene vergadering niet besluit tot uitkering van winst over enig boekjaar, wordt deze winst aan de reserves toegevoegd.
3. De algemene vergadering kan uitsluitend op grond van een door de raad van commissarissen goedgekeurd voorstel van de directie besluiten tot uitkering van winst ten laste van een voor uitkering vatbare reserve.
4. Voor zover er winst in de vennootschap is, kan de directie onder goedkeuring van de raad van commissarissen besluiten tot uitkering van een interim-dividend, met inachtneming van het in het eerste en tweede lid bepaalde, blijkens een tussentijdse vermogensopstelling overeenkomstig het bepaalde in artikel 105, vierde lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
5. De algemene vergadering kan op een door de directie - onder goedkeuring van de raad van commissarissen - gedaan voorstel besluiten aan de aandeelhouders, ten laste van het hun toekomende deel van de winst, als dividend of interim-dividend andere waarden dan contanten uit te keren.

AANVULLENDE INFORMATIE

6

VERSLAGGEVINGSRICHTLIJNEN NIET-FINANCIËLE INFORMATIE

De niet-financiële informatie is opgenomen in het hoofdstuk 'Directieverslag' (exclusief paragraaf 'Risicomanagement') en sectie '**GRI-index**' van het jaarverslag.

Global Reporting Initiative

De NWB Bank rapporteert op een transparante manier over haar activiteiten. De bank hanteert daarbij de richtlijnen van het **Global Reporting Initiative (GRI)**. Deze rapportage is gebaseerd op de 'standards' van het GRI voor 2020. Het GRI-rapportageniveau komt voor de bank uit op 'core'. Het Directieverslag is opgesteld op basis van deze standards van het GRI en is geverifieerd door Ernst & Young Accountants LLP; zie het **Assurancerapport (zie pagina 204)**.

De NWB Bank heeft voor het GRI gekozen omdat deze een goede internationale vergelijkingsmogelijkheid nastreeft met andere instellingen en ook andere banken en staatsdeelnemingen in Nederland dit raamwerk hanteren. Een compleet overzicht van de relevante inhoudscriteria en prestatie-indicatoren (eigen ontwikkelde) is opgenomen in de **GRI-index van de bank (zie pagina 212)**.

Bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit

In 2014 is de EU-richtlijn 2014/95 EU met betrekking tot de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit opgesteld. Deze richtlijn verplicht organisaties meer openheid te geven over niet-financiële informatie, zoals milieu en sociaal beleid en diversiteit aan de top. Deze richtlijn is sinds 1 januari 2017 in twee delen opgenomen in de Nederlandse wet. Het ministerie van Financiën heeft als aandeelhouder gevraagd de niet-financiële informatie op te nemen in het jaarverslag. Op grond van de Nederlandse wet is de NWB Bank al wettelijk verplicht om te rapporteren over diversiteit in haar bestuursverslag. De regelgeving

rondom niet financiële informatie wordt momenteel geëvalueerd, NWB volgt deze ontwikkelingen.

IMVO-convenant bancaire sector

In 2016 heeft de bank het IMVO-convenant (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) bancaire sector getekend. In december 2019 liep het IMVO-convenant Bancaire Sector officieel ten einde. De NWB Bank onderschrijft dat mensenrechten universele waarden zijn en dat zij als onderneming de verantwoordelijkheid heeft deze te respecteren. De bank zegt toe om, indien en voor zover relevant, eventuele ongunstige effecten van mensenrechten voor haar klanten en/of medewerkers te verminderen of beter nog, te voorkomen. Gezien de aard van haar kredietportefeuille zijn de risico's voor de NWB Bank beperkt. Desalniettemin houdt de bank er rekening mee bij het verstrekken van financiering alsook in de eigen kantoororganisatie. Het mensenrechtenbeleid van de bank is te vinden op de website van de bank.

UN Global Compact

De NWB Bank onderschrijft de UN Global Compact-principes. Door ondertekening van deze principes heeft de bank zich uitgesproken om belangrijke thema's zoals mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en anticorruptie mee te wegen in haar bedrijfsprocessen. Daarnaast betekent dit dat de bank haar belanghebbenden – waar mogelijk en relevant – op de inhoud van deze principes aanspreekt. Meer informatie over de invulling van de principes is opgenomen in de GRI-tabel op de **website** van de NWB Bank.

Klimaatstatement Banken

In november 2015 – in de aanloop naar de Klimaatconferentie in Parijs – hebben Nederlandse banken samen het Klimaatstatement Banken uitgebracht en aangeboden aan de Nederlandse overheid en niet-gouvernementele organisaties die zich met klimaatverandering bezighouden. In het statement, dat

uit 10 punten bestaat, is de ambitie opgenomen om als Nederlandse bancaire sector een vooruitstrevende rol te spelen in het tegengaan van klimaatverandering. Het statement krijgt jaarlijks een update die een overzicht laat zien van de diverse initiatieven en resultaten.

Klimaatimpact kredietverlening

Algemene principes

Voor de berekening van de klimaatimpact van de kredietverlening passen we PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials) toe. PCAF biedt een raamwerk en geharmoniseerde methodologie die de transparantie en het bewustzijn over broeikasgas -uitstoot (equivalenten) en hierover rapportage vergroot. Het onderzoeksinstituut Telos/Het PON, dat gelieerd is aan de Tilburg University, heeft ons geholpen bij het toepassen van de PCAF-methodologie. De toepassing is verwerkt in het 2020 NWB **PCAF methodologie document**. Dit methodologie document dient als basis voor de berekening. De cijfers van 2019 (nulmeting) zijn herrekend op basis van deze methodologie.

Datakwaliteit

Een belangrijk element voor de berekening is de kwaliteit van gegevens over de uitstoot van leningen. Voor de berekening gelden de volgende scores. Een nadere toelichting hierover is opgenomen in het methodologie document:

	Score
Housing associations	2,5
Municipalities	3
Water authorities	2
Healthcare sector	2,5
Drinking water utilities	2
Regional governments	3
Educational institutions	1,75

PCAF onderscheidt vijf kwaliteitsniveaus voor de uitstoot:

- Klasse 1 betreft individuele emissiegegevens of actuele energieverbruiksgegevens die onderwerp van audit zijn geweest.
- Klasse 2 betreft niet ge-audite emissiegegevens of andere primaire verbruiksgegevens.
- Klasse 3 gemiddelde gegevens die specifiek zijn voor de sector of vergelijkbare instellingen.
- Klasse 4 zijn benaderde gegevens op basis van regio of land.
- Klasse 5 behelst ruwe schattingen.

Gebruikte methodiek

Het aandeel van de NWB Bank financieringen in de emissies van een klant of project is berekend door het aandeelpercentage van de bank in de balansomvang van die klant of project te vermenigvuldigen met de totale emissie van broeikasgassen (equivalenten) van die klant. De emissiegegevens zijn onder andere ontleend aan of berekend aan de hand van openbare gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek, Inspectie leefomgeving en transport, klimaatmonitor waterschappen en duurzaamheidsrapportages van de gefinancierde instellingen. De berekening van de klimaatimpact voor 2019 is gebaseerd op de leningportefeuille per 31-12-2018 en de berekening voor 2020 is gebaseerd op de leningportefeuille per 31-12-2019. Hiervoor is gekozen omdat de verschuivingen in de portefeuille van jaar op jaar beperkt zijn.

Beperkingen

Er zijn nog onvoldoende gegevens beschikbaar van de omvang van de vermeden of tenietgedane emissies als gevolg van projecten die wij hebben gefinancierd. Het was niet mogelijk voor woningcorporaties de Scope 3 emissies te berekenen. Hieronder zouden onder meer de emissies die het gevolg zijn van de bouw (en groot onderhoud) van corporatiebezit moeten vallen. Er zijn geen berekeningen of gegevens beschikbaar op basis waarvan een redelijke schatting kan worden gemaakt van deze emissies.

GRI-INDEX

GRI-RICHTLIJNEN VOOR DUURZAAMHEIDSVERSLAGGEVING

Ref. nr	Omschrijving	Verwijzing
Organisatiemodel		
102-1	Naam organisatie	Profiel van de NWB Bank
102-2	Activiteiten, merken, producten en diensten	Financiële resultaten in 2020
102-3	Locatie van het hoofdkantoor	Algemene toelichting jaarrekening
102-4	Locatie van activiteiten	Financiële resultaten in 2020
102-5	Eigendomsstructuur en de rechtsvorm	Corporate governance
102-6	Afzetmarkten	Financiële resultaten in 2020
102-7	Bedrijfsomvang	Directieverslag
102-8	Medewerkers (a t/m f vanwege privacy redenen niet volledig uitgewerkt)	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
102-9	Keten	Waardecreatie
102-10	Significante veranderingen in de organisatie en haar keten (Niet van toepassing in 2020)	Financiële resultaten in 2020
102-11	Toepassing van het voorzorgsprincipe	Dilemma's
102-12	Externe initiatieven	De duurzame waterbank
102-13	Lidmaatschap van verenigingen en/of andere belangenorganisaties	Stakeholderdialoog
Strategie		
102-14	Verklaring van de hoogste beslissingsbevoegde	Interview met Lidwin van Velden
102-15	Belangrijke impact, risico's en mogelijkheden	Toezicht en risicomanagement
Ethiek en integriteit		
102-16	Waarden, principes, standaarden en gedragsnormen	Verslaggevingsrichtlijnen
Governance		
102-18	Bestuursstructuur	Corporate governance
102-19	Gedelegeerde bevoegdheden	Corporate governance
102-20	Verantwoordelijkheden voor ESG-onderwerpen	Corporate governance
102-21	Stakeholderdialoog ESG-onderwerpen	Corporate governance
102-22	Samenstelling van het hoogste bestuursorgaan	Corporate governance
102-23	Voorzitter van het hoogste bestuursorgaan	Corporate governance
102-24	Nominatie en selectie van het hoogste bestuursorgaan	Corporate governance
102-25	Belangenverstrengeling	Corporate governance
102-38	Beloningsverhouding	Remuneratierapport
Stakeholderbetrokkenheid		
102-40	Lijst van betrokken belanghebbenden	Stakeholderdialoog
102-41	Cao	Renummeratierapport
102-42	Inventarisatie en selectie van belanghebbenden	Stakeholderdialoog
102-43	Aanpak bij het betrekken van belanghebbenden	Stakeholderdialoog
102-44	Belangrijke onderwerpen en bevindingen uit de stakeholderdialoog	Stakeholderdialoog

Ref. nr	Omschrijving	Verwijzing
Verslagleggingsinformatie		
102-45	Entiteiten betrokken in de geconsolideerde jaarrekening	Algemene toelichting jaarrekening
102-46	Inhoud rapportage en afbakening onderwerpen	Materialiteitsanalyse
102-47	Lijst met materiële onderwerpen	Materialiteitsanalyse
102-48	Herformuleringen van eerder verstrekte informatie	Materialiteitsanalyse
102-49	Verandering in reikwijdte	Materialiteitsanalyse
102-50	Verslagperiode	1 januari 2020 - 31 december 2020
102-51	Datum meest recente verslag	11 maart 2020
102-52	Verslaggevingcyclus	jaarlijks
102-53	Contactinformatie voor vragen over het verslag	Colofon
102-54	Rapportage in overeenstemming met GRI Standards	Verslaggevingsrichtlijnen
102-55	GRI-index	
102-56	Externe verificatie	Assurancerapport
Managementbenadering		
103-1	Uitleg over materiële onderwerpen en de afbakening	Managementbenadering, stakeholderdialoog en materialiteitsanalyse
103-2	Managementbenadering en de onderliggende componenten	Managementbenadering, stakeholderdialoog en materialiteitsanalyse
103-3	Evaluatie van de managementbenadering	Managementbenadering, stakeholderdialoog en materialiteitsanalyse
Top 5 materiële onderwerpen		
1	Beschikbaarheid en betaalbaarheid van financiering Eigen indicator: omvang totale kredietverlening 2020	Essentiële speler in de financiering van de Nederlandse publieke sector
2	Veilige, stabiele en efficiënte bank Eigen indicator: Financiële ratio's	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
3	Bijdragen aan klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en biodiversiteitsherstel Eigen indicator: omvang van nieuwe kredietverlening aan duurzame energie-projecten	Financieringspartner voor verduurzaming van Nederland
4	Faciliteren van veilig, schoon en duurzaam oppervlakte- en drinkwater Eigen indicator: omvang nieuwe kredietverlening waterschappen	Bank van en voor de publieke watersector
5	Aantrekken van funding middels duurzame obligaties Eigen indicator: Volume duurzame funding als % nieuwe opgehaalde funding	Financieringspartner voor verduurzaming van Nederland
Eigen indicatoren zijn toegepast omdat de GRI-disclosures niet passen bij de materiële onderwerpen van de NWB Bank.		

LIJST VAN AANDEELHOUDERS PER 1 JANUARI 2021

	aantal aandelen A à € 115	aantal aandelen B à € 460
Waterschap Aa en Maas	627	301
Waterschap Amstel, Gooi en Vecht	281	60
Waterschap Brabantse Delta	2.016	483
Hoogheemraadschap van Delfland	755	60
Waterschap De Dommel	533	360
Waterschap Drents Overijsselse Delta	2.236	232
Wetterskip Fryslân	3.309	100
Waterschap Hollandse Delta	1.893	143
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	4.399	204
Waterschap Hunze en Aa's	1.915	175
Waterschap Limburg	2.401	299
Waterschap Noorderzijlvest	1.107	170
Provincie Drenthe	15	25
Provincie Friesland	24	25
Provincie Gelderland	44	50
Provincie Limburg	11	20
Provincie Noord-Brabant	33	40
Provincie Noord-Holland	43	60
Provincie Utrecht	43	60
Provincie Zeeland	15	20
Provincie Zuid-Holland	33	40
Waterschap Rijn en IJssel	5.666	345
Hoogheemraadschap van Rijnland	4.858	289
Waterschap Rivierenland	3.968	437
Waterschap Scheldestromen	4.380	166
Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard	610	430
Staat der Nederlanden	1.208	3.333
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	224	47
Waterschap Vallei en Veluwe	631	88
Waterschap Vechtstromen	7.158	423
Waterschap Zuiderzeeland	42	26
	50.478	8.511

BEKENDMAKING VAN NIET-FINANCIËLE INFORMATIE EN INFORMATIE INZAKE DIVERSITEIT (REFERENTIETABEL)

Onderwerpen	Aspect	Toegevoegd ja/nee	Hoofdstuk/ Paginareferentie
Bedrijfsmodel	n.v.t.	Ja	Profiel van de NWB Bank (zie pagina 10)
Relevante sociale en personeels-aangelegenheden (bijv. hr, veiligheid etc.)	Het gevoerde beleid, inclusief due diligence	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
	De resultaten van het gevoerde beleid	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
	De voornaamste risico's van de eigen operaties en binnen de waardeketen	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
	De beheersing van deze risico's	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
	Niet-financiële prestatie-indicatoren	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
Relevante milieu-aangelegenheden (bijv. impact van klimaatverandering)	Het gevoerde beleid, inclusief due diligence	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
	De resultaten van het gevoerde beleid	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
	De voornaamste risico's van de eigen operaties en binnen de waardeketen	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
	De beheersing van deze risico's	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
	Niet-financiële prestatie-indicatoren	Ja	Duurzame, efficiënte en maatschappelijk betrokken organisatie
Relevante onderwerpen met betrekking tot eerbieding van mensenrechten (bijv. werknemersbescherming)	Het gevoerde beleid, inclusief due diligence	Ja	Verslaggevingsrichtlijnen
	De resultaten van het gevoerde beleid	Ja	Verslaggevingsrichtlijnen
	De voornaamste risico's van de eigen operaties en binnen de waardeketen	Ja	Verslaggevingsrichtlijnen
	De beheersing van deze risico's	Ja	Verslaggevingsrichtlijnen
	Niet-financiële prestatie-indicatoren	Ja	Verslaggevingsrichtlijnen

Onderwerpen	Aspect	Toegevoegd ja/nee	Hoofdstuk/ Paginareferentie
Relevante onderwerpen met betrekking tot bestrijding van corruptie en omkoping	Het gevoerde beleid, inclusief due diligence	Ja	Integer en transparante bedrijfsvoering
	De resultaten van het gevoerde beleid	Ja	Integer en transparante bedrijfsvoering
	De voornaamste risico's van de eigen operaties en binnen de waardeketen	Ja	Integer en transparante bedrijfsvoering
	De beheersing van deze risico's	Ja	Integer en transparante bedrijfsvoering
	Niet-financiële prestatie-indicatoren	Ja	Integer en transparante bedrijfsvoering
Inzicht in het diversiteitsbeleid (directie en raad van commissarissen)	Het gevoerde beleid	Ja	Corporate Governance
	Diversiteitsdoelen	Ja	Corporate Governance
	Beschrijving van hoe het beleid is geïmplementeerd	Ja	Corporate Governance
	Resultaten van het gevoerde beleid	Ja	Corporate Governance

VERKLARENDE WOORDENLIJST

Aantrekken van funding middels duurzame obligaties

Optimaal gebruik van de uitgifte van duurzame (social responsible investing) obligaties.

Affordable Housing Bond

NWB Bank heeft zogenaamde Social Bonds uitgegeven, waarvan de opbrengsten worden aangewend ter financiering van sociale woningbouw. NWB Bank gebruikt hierbij de ICMA's Social Bond Guidance.

Beschikbaarheid en betaalbaarheid van financiering

Zorgdragen voor zo goedkoop mogelijke financiering voor onze (nieuwe) klanten teneinde de lasten voor de burger zo laag mogelijk te houden.

Bijdragen aan klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en biodiversiteit herstel

Verstrekken van passende en zo goedkoop mogelijk financiering die bijdraagt aan klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en herstel van biodiversiteit en het entameren van de dialoog daarover.

Biodiversiteit

Biodiversiteit of biologische diversiteit is een graad van verscheidenheid aan levensvormen binnen een gegeven ecosysteem, bioom of een gehele planeet. De biodiversiteit wordt vaak gebruikt als een indicator voor de gezondheid van een ecosysteem.

CET 1-kapitaalratio

Het kernkapitaal van de bank, uitgedrukt als percentage van het totaal van de risicoposten.

Circulaire economie

Een economisch systeem dat bedoeld is om herbruikbaarheid van producten en grondstoffen te maximaliseren en waardevernietiging te minimaliseren. Anders dan in het huidige lineaire systeem, waarin grondstoffen worden omgezet in producten die aan het einde van hun levensduur worden vernietigd.

Cost/income ratio

Bedrijfslasten (exclusief bankenbelasting, resolutieheffing en Expected Credit Loss) ten opzichte van de operationele baten.

Dividend pay-out ratio

Dividenduitkering ten opzichte van de nettowinst.

Datalekken

Toegang tot of vernietiging, wijziging of vrijkomen van persoonsgegevens bij een organisatie zonder dat dit de bedoeling is van deze organisatie. Of zonder dat dit wettelijk is toegestaan.

Duurzaamheidsuitsluitingscriteria

Binnen het MVO-beleid zien de duurzaamheidsuitsluitingscriteria toe op de kredietverlening van de NWB Bank. Als bank van en voor de Nederlandse overheid is de NWB Bank met haar kredietverlening alleen actief in de Nederlandse publieke markt. In de statuten (artikel 2.1) is dit ten aanzien van de kredietverlening duidelijk gedefinieerd. De bank verstrekt alleen kredieten binnen deze statuten.

Equator Principles

Een kader voor risicobeheer bij projectfinanciering, vastgesteld door financiële instellingen, dat wordt gebruikt bij het vaststellen, beoordelen en beheren van sociale en milieurisico's bij de financiering van projecten.

Faciliteren van veilig, schoon en duurzaam oppervlakte- en drinkwater

Voorzien in de financieringsbehoefte van de waterschappen en drinkwaterbedrijven, door passende financiering te verstrekken tegen gunstige voorwaarden en het bevorderen van innovatie in de publieke watersector.

Global Reporting Initiative (GRI)

GRI is een internationale onafhankelijke organisatie die organisaties helpt te communiceren over de invloed van de handel op kritieke duurzaamheidsonderwerpen, zoals klimaatverandering, mensenrechten, corruptie, etc.

Green Bonds

NWB Bank heeft zogenaamde waterbonds uitgegeven, waarvan de opbrengsten worden aangewend ter financiering van de 'groene' activiteiten van de waterschappen. NWB Bank gebruikt hierbij de Green Bond Principles, die in de markt de toonaangevende standaard zijn bij de uitgifte van dergelijke obligaties.

IMVO-convenant

Een convenant met afspraken van banken in Nederland over het aanpakken en voorkomen van mensenrechtenschendingen gerelateerd aan de ondernemingsfinanciering en de projectfinanciering van banken en hun zakelijke partners.

Klachtenprocedure

De NWB Bank biedt stakeholders de mogelijkheid een klacht in te dienen via een klachtenprocedure. Deze procedure staat vermeld op de website.

Klimaatadaptatie en -mitigatie

Klimaatverandering kan grote gevolgen hebben. Om die gevolgen het hoofd te bieden, kan worden gekozen voor het aanpassen aan die gevolgen (adapteren) en voor het beperken van de klimaatverandering (mitigeren).

Klimaatneutraal

Alle activiteiten van een onderneming mogen per saldo geen negatieve impact hebben op het klimaat en dus niet bijdragen aan klimaatverandering.

Liquidity Coverage Ratio

De Liquidity Coverage Ratio (LCR) is een indicator die inzichtelijk maakt of voldoende liquide activa aanwezig zijn om een 30-daagsstress-scenario op te vangen.

Leverage ratio (gecorrigeerd voor promotional assets)

De verhouding tussen het Tier 1-vermogen en het (gecorrigeerde) balanstotaal van de bank. De promotional assets worden uit het balanstotaal gehaald.

Leverage ratio (niet gecorrigeerd voor promotional assets)

De verhouding tussen het Tier 1-vermogen en het (gecorrigeerde) balanstotaal van de bank. De promotional assets worden niet uit het balanstotaal gehaald.

Managementbenadering

Dit is een rapportage-item binnen het GRI-raamwerk en moet lezers informatie bieden over de strategie en het management van de NWB Bank. Ook moet de managementbenadering context geven ten aanzien van de gerapporteerde performancedoelstellingen, minimale randvoorwaarden en trends in de MVO-prestaties.

Net Stable Funding Ratio

De Net Stable Funding Ratio (NSFR) heeft als doel vast te stellen in welke mate langerlopende activa met stabielere vormen van funding worden gefinancierd.

NWB Fonds

Het NWB Fonds biedt waterschappen financiële middelen, zodat zij vanuit hun kerntaken en kernwaarden een bijdrage kunnen leveren aan oplossingen voor de mondiale watervraagstukken.

Platform Carbon Accounting Financials

Het Platform Carbon Accounting Financials (PCAF) heeft een meetmethode ontwikkeld waarmee de CO₂-impact van beleggingen en financieringen zichtbaar wordt.

Plot Materiële Onderwerpen

Een overzicht van de materiële onderwerpen waarbij deze beoordeeld worden naar enerzijds het belang voor het bedrijf (de NWB Bank) zelf, en anderzijds naar het belang voor haar stakeholders.

Productgoedkeuringsproces

Dit proces wordt door de bank ter besluitvorming uitgevoerd om een bepaald product voor eigen rekening en risico of ten behoeve van haar klanten te produceren of te distribueren. Alle nieuwe producten doorlopen dit proces.

Promotional asset

Lening die ter bevordering van de beleidsdoelstellingen van de centrale overheid, regionale overheid of lokale overheid van een lidstaat van de Europese Unie direct of via een intermediaire kredietinstelling op een niet-concurrerende, non-profitbasis is verstrekt door een publiekrechtelijke ontwikkelingskredietinstelling of een door de centrale overheid, regionale overheid of lokale overheid van een lidstaat opgezette entiteit.

Richtlijnen GRI

GRI-rapportagerichtlijnen waarmee organisaties rapporteren over hun materiële onderwerpen met bijbehorende milieu-, sociale en economische effecten.

SDE+

De Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE, later SDE+, vanaf 2020 SDE++) is een Ministeriële regeling om de productie van schone en duurzame energie te stimuleren.

Stakeholderdialoog

In het kader van MVO beschouwt de bank als stakeholders alle personen en organisaties met wie zij samenwerkt, of die belang hechten aan de maatschappelijke rol die zij als promotional bank vervult. Tot deze stakeholders rekent de bank in ieder geval haar aandeelhouders, klanten, investeerders, medewerkers, toezichthouders en de overheid.

Sustainable Development Goals

SDG's zijn in 2015 gelanceerde doelen, opgesteld door de Verenigde Naties en bedoeld als een nieuw, richtinggevend denkkader voor duurzame ontwikkeling. De NWB Bank en de andere Nederlandse banken willen een actieve rol spelen in de verduurzaming van de economie en daarvoor zullen de SDG's een zeer voornaam referentiekader zijn.

Tier 1-kapitaalratio

Het kernkapitaal inclusief Additional Tier-1 kapitaal van de bank, uitgedrukt als percentage van het totaal van de risicoposten.

Transparantie

Transparantie is de mate van openheid, zichtbaarheid en toegankelijkheid van de NWB Bank naar haar stakeholders met betrekking tot de relevante aspecten van haar organisatie en de bijbehorende bedrijfsactiviteiten.

UN Global Compact

Een initiatief van de Verenigde Naties dat relevant is voor ondernemingen die op een maatschappelijk verantwoorde manier willen opereren en rapporteren. Het bestaat uit tien principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu en anti-corruptie.

Veilige, stabiele en efficiënte bank

Behoud van het hoogwaardig risicoprofiel, sterke kapitalisatie en efficiënte organisatie van de bank om op die manier de strategie van de bank zo goed mogelijk ten uitvoer te brengen.

AFKORTINGENLIJST

Afkorting	Omschrijving
ac	auditcommissie
AFM	Autoriteit Financiële Markten
ALCO	Asset & Liability Committee
AUD	Australische dollar
AT1	Additional tier 1 (hybride kapitaal)
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
ava	algemene vergadering van aandeelhouders
bbp	bruto binnenlands product
BCT	Business Continuity Team
BIS	Bank for International Settlements
BRRD	Bank Recovery and Resolution Directive
btw	belasting toegevoegde waarde
CAD	Canadese dollar
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CDD	Customer Due Diligence
CET1	Common equity tier 1 (kapitaalbuffer)
CHF	Zwitserse frank
CIRR	Commercial Interest Reference Rate
CP	Commercial Paper
CRD	Capital Requirements Directive
CRR	Capital Requirements Regulation
CSA	Credit Support Annex
CSR	Corporate Social Responsibility
CSRBB	Credit Spread Risk in the Banking Book
CVA	Credit Valuation Adjustment
DAEB	Diensten van Algemeen Economisch Belang
DGS	Deposit Guarantee Scheme
DNB	De Nederlandsche Bank
DSI	Dutch Securities Institute
DV01	Dollar Value of a Basis Point
DVA	Debit Valuation Adjustment
EAD	Exposure at Default
EBA	European Banking Association
ECB	Europese Centrale Bank
ECL	Expected Credit Loss
ECP	Euro Commercial Paper

Afkorting	Omschrijving
EIB	Europese Investeringsbank
EKG	Exportkredietgarantie
EONIA	Euro OverNight Index Average
ESG	Environmental, Social and Governance
ESMA	European Securities and Markets Authority
€STR	Euro short-term rate
ExCo	Executive Committee
EY	Ernst & Young Accountants LLP
GBP	Britse pond
GHG	Greenhouse Gas
GRI	Global Reporting Initiative
HKD	Hongkongse dollar
HQLA	High-Quality Liquid Assets
hrm	human resource management
iad	internal audit department
IBOR	Inter Bank Offered Rate
ICAAP	Internal Capital Adequacy Assessment Process
ict	informatie- en communicatietechnologie
ILAAP	Internal Liquidity Adequacy Assessment Process
imug	Institut für Markt Umwelt Gesellschaft
IMVO	Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
IRRBB	Interest Rate Risk in the Banking Book
JPY	Japanse yen
JST	Joint Supervisory Team
KPI's	Key Performance Indicators
LCR	Liquidity Coverage Ratio
LGD	Loss Given Default
MIS	managementinformatiesysteem
MSCI	Morgan Stanley Capital International
mt	managementteam
MTO	medewerkerstevredenheidsonderzoek
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NFRC	Non-Financial Risk Committee
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NOK	Noorse kroon
NSFR	Net Stable Funding Ratio
NVB	Nederlandse Vereniging van Banken

Afkorting	Omschrijving
NVKS	Nadere voorschriften kwaliteitssystemen
NZD	Nieuw-Zeelandse dollar
or	ondernemingsraad
orm	operational risk management
PAI	Price Alignment Index
PARP	Product Approval and Review Process
PAW	Programma Aardgasvrije Wijken
PCAF	Partnership for Carbon Accounting Financials
PD	Probability of Default
PEPP	pandemic emergency purchase programme
PMO	Plot Materiële Onderwerpen
PPI	premiepensioeninstelling
PPS	Publiek-Private Samenwerking
PSPP	Public Sector Purchasing Programme
QE	Quantitative Easing
RAF	Risk Appetite Framework
RAS	Risk Appetite Statement
rbc	remuneratie- en benoemingscommissie
rc	risicocommissie
RES	Regionale Energiestrategie
RMBS	Residential Mortgage-Backed Securities
rvc	raad van commissarissen
SDE	Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie
SDG's	Sustainable Development Goals
SEK	Zweedse kroon
SICR	Significant Increase of Credit Risk
SRB	Single Resolution Board
SRF	Single Resolution Fund
SPP	strategische personeelsplanning
SREP	Supervisory Review and Evaluation Process
SRI	Socially Responsible Investing
SRM	Single Resolution Mechanism
SSA	Sovereigns, Supranationals and Agencies
TEA	Thermische energie uit afvalwater
TED	Thermische energie uit drinkwater
TEO	Thermische energie uit oppervlaktewater
TLTRO	targeted longer-term refinancing operation

Afkorting	Omschrijving
USCP	US Commercial Paper
USD	Amerikaanse dollar
VM	Variation Margin
WFZ	Waarborgfonds voor de Zorgsector
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw

COLOFON

Redactie, productie en vormgeving

NWB Bank

CF Report

Report Company

Vragen en opmerkingen

In geval van vragen en/of opmerkingen over dit jaarverslag
verzoeken wij u contact op te nemen via het volgende
e-mailadres: persinfo@nwbbank.com.

© 2021 | Nederlandse Waterschapsbank N.V.